

FILOSOFIE

SOCIALA.

**EDUCATIA
MUMELOR DE FAMILIE.**

THE
WATER
CITY

BY

CHARLES
LAMB

WITH
ILLUSTRATIONS
BY
GEORGE
CRUIKSHANK

AND
EDWARD
WALTON

16529

EDUCATIA

MUMELOR DE FAMILLIE

SAU

CIVILISATIA NEAMULUI OMENESC

PRIN FEMEI.

DE L. ARMAND MARTIN.

Scriere incoronată de Academia Franțeșă

Tradusă liber după a patra ediție

de

L. D. NEGULECI.

10916
BIBLIOTECĂ
MUNICIPALĂ
CĂRȚI

Oamenii vor fi tot dă una auecon quo va plăce
femeilor: de voile dur qua ci să fie buni și virtuo-
osi, învățăți pe femei que este măritarea și virtutea.

(J. J. Rousseau, Emile, liv. V.)

VOLUMUL II.

1898 / 1907 BUCURESCI.

In tipografia lui I. Eliade.

1846.

କାଳୀ ଏହି ଦିନରେ ମୁଖ୍ୟମତ୍ତ୍ୱରେ ଥିଲା ଏହାରେ
ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ ଏହାରେ

ଲୋକୀ

Съмарка материјалов куприне в картea а трета.

Despre o mare datorie първъ азтура тутмелог. — Despre гътчице mi adesъг. — Кътarea adesъгати in градia доцъкъ, sa ў авторитета га-
гийонаментати. Нимича ачестъ критерий. — Кътarea adesъгати in
авторитета докториаог. Нимича ачестъ критерий. — Кътarea adesъ-
гати in авторитета пеамтати оменеск. Нимича ачестъ критерий. —
Рагия dininъ. — Unitatea ati Dumnezei. — Inflatinga той siuntr
адесъг ире пъмпint. — Oare kare attributii алле Dibinitъдii. — Stridii
Despre Dumnezei in сиffacta оменеск. — Stridii despre Dumnezei in
натура. — Кътarea adesъгати in лециде natrue. Адесъг, nestremy-
tarea ачестъ критерий. Despre гъндисаль, леце a natrue. — Simti-
mentul de disintitate. Пrima legea morala a natruei. — Социабилитета
пеамтати оменеск. A doa lege a natruei. — Despre amotra de natura
ui de уmanitate. Lege fizică шi мораль a natruei. — Legea natruei este
amotra de оmenire. — Despre amor. Лоце fizică шi мораль a natruei.
— Amotra matern. Lege fizică шi мораль a natruei. — Despre car-
kare але леци алле natruei. — Нист ул лекиц от куаринде in алия
бата прimitivъ a siungel ati. Lege fizică шi мораль a natruei. — De-
spre импргираса глобул a биота вибрат шi физик. Lege fizică шi мораль
a natruei. — Despre вибрации алециог ириен физик. — Ноакиц осто до
о потривъ ку азия. Lege fizică шi мораль a natruei. — Ошмал инклињъ
tot-d'сvna илтро чеса че o mal frumos. Lege мораль a natruei. — De-
spre нерфектibilitatea пеамтати оменеск. Lege мораль a natruei. —
Нrima siire a libertăгii politice pre пъмпint. Frament din istoria мор-
аль a пеамтати оменеск. — Кити пугетада de trinitate ati Dumne-
zei a venit пагидлог. — Омта nu este intrer, nu este tot че поате si,
nu продуче tot че поате продуче декът пумай in libertatea sa. Lege
fizică шi мораль a natruei. — Лукка. Lege fizică шi мораль a nat-
ruei къре statobrвчеде дрентя de unctionitate. — Despre виацъ шi
despre moarte. Lege a natruei. — Къ моартеa nu este o педеансъ ин-
пути пеамтати оменеск. — Азиатади de лециде natruei аа лециде
оameniolog. — Despre America шi — Despre resboiit динъ
леcea natruei. — Renetigie. — Аппретчиеa лецилог политиче алле
Кретеi, алле Suartei, алле Атенеi, алле Ромеi, ку лециде natruei.
— Аппретчиеa Renetigie ati Платон ку лециде natruei. — Despre
Nъдеидиае виортати.

$\hat{f}_n(x) = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n f_i(x)$ (9.1.10)

卷之三

John D. C. - 1998

БАСНЯ СЕВЕРНАЯ

Да бъдешъ сърдъцемъ възлюбленъ
и чистъ, чистъ и чистъ, чистъ и чистъ
и чистъ, чистъ и чистъ, чистъ и чистъ
КАРТА А ТРЕЯ. *Българскиятъ
издателъ и продавачъ на всички
български книги и списания*
ЕДУКАЦІЯ, SUFFLETULUI — КЪУТАРЕА,

ДЕДЕВЪРУЛУИ. *Българскиятъ
издателъ и продавачъ на всички
български книги и списания*
**Studii morale si politice alle mame
de famillie.** *Българскиятъ
издателъ и продавачъ на всички
български книги и списания*

КАПЪНТЪИУ. *Българскиятъ
издателъ и продавачъ на всички
български книги и списания*

ДЕСИРЕ О МАРЕ ДАТОРИЕ ПУСЪ АСУНРА МУМЕЛОРИ.

О Стремезуте външнъ воръ, ну зъпъ, до очелите
како дългото време ил како видътъ лягътъ дългото време,
чи да счаласякъ искренъ любовъ ил како гохътъ дъл-
готъ и мъсте.

(BOSSUET, *Sermon contre le monde*, t. III. p. 246.)

Дакъ синевъ ну ю ю инзестратъ въ овънъ патътъ патъкъ-
лагъ, ши дакъ нетречеръе атъ, ка съ зъкъ ша, п'ахъ fost
иц мізокъя фримоаэдомъ атъкъ тиесемъкъ зъкъ діръ ко-
пілдъгъ, ши дакъ ю рівада за ну ю ю ізъктъ ін'їнсеа
трастрий къ дінадінъ, ачелла пісъ о'дай ну се за фатъ
омъ чинстітъ. (PLATON, *Répl. liv. VIII. p. 252.*)

Дакъ юстинъ тъка въ тоо пітъ, съмъ тъка въ тоо пітъ
«Аскетътъ, вънъ мъте, ворба ну не есте аїчъ
desnre ачелле едукації тъндабе алъ къгора сінгугуа
скоп este de a імподобі memoria ; ворба este desire
о кестиyne importantъ, дагъ, чеа маї importantъ че
с'аръ пітъа въто датъ desbatte нре пъмінтъ ; атъ de
importantъ, інкътъ кінта ю каге веді desлега-о ва-

8 DESPRE O MARE DATORIE

хотътѣ фыгъ апполојде деснре аноастръ віеацъ ті
деснре аноастръ тоарте тоарас, деснре віеада ші
тоартоа конілор ностри: азъгъ во? деснре а конілор ностри! Borba ну естѣ пумал деснре во?, чі
деснре карна din карнаа баастръ, деснре съпцеле
din съпцеле воstry, ачелле бiete тічі кгатате че
ауї агуникат ін ачеастъ луте ку патиме, ку відівгъ,
амор, угъ, дурере ші тоарте; къчі, ін адевър,
пумал атила аж приіміт еї дела во? ку віеаца когпо-
галь: nonorочіе darvг, дакъ ну ле веді да ші
віеада стіблелулуї, адекъ агме пентру а се лута
ші о фыкало пентру а се попъдг.

Во? мунісії тумо пумал дунъ лециле патріеї
ноастре чеї матеріале, авънд амотул твої гыне
каге всгіказъ асунга шілод еї ші каге ї аконеге ку
арринеле еї; еї, вії съ въ чег а фі туме дунъ ле-
циле патріеї ноастре чеї Dymnezeeї, авънд ін-
тер амотул твої суффлєт кіемат а форма суффлете.

Inkredinuаci-въ bine de сyнteci-вої datoare ко-
пілор воstrи пумал лаптеле сіптулгъ воstry ші інвъ-
цътуга інделлещеї; ші de інтреваџі Евангелія ші
патуга, луаді bine seama la rеспундуа лог: «Ошуд
ну віеазъ пумал ку пыне, чі ші ку адевъг. »

Ашъ dar, адевъгъ, este ачеа че фаче не от
діber; este гласул каге не кіеатъ ла амотул луї
Dymnezeeї ші ал амгопелуї поstry, ла пірхте.

Къльчига, din игоинъ, esto ачса че не фаче
склаві патимелог алтуя ші а лог ноастре; este
ачса че не фаче съ неjertrim күдечуа пентру бо-
гъюе, чінстірі, славъ, ші відівг.

Sunt унії оаменії кагії аж віедут пентру адевъг,
ші кагії se фак ка уп тіп ал луї: Епамінона, Со-
крате, Платон, Генедон, Bernardin de Saint-Pierre,
ші, маї пресус de оменіре, Іисус-Христос.

Сunt алці кагї аў віднуіт пентру наадевъг: A. nitvs, Marat, Cartouche, Чесар, Наполеон; пентру къ тоаъ глаорія каге се кумпъгъ прін склавіа саў прін същеліе оаменілод есте мінчіуе.

Ашà, віртуеа наше дін адевъг, іаr пъкатул дін гътъчіре; de unde апои трабе a інкіеа къ о вупъ трактаціе de edukacіe ну поате фі, іn чед дунъ угъръ аналіс, декът къхтареа адевъгулү.

Soartea копійлог востри спълнзгъ de къладыра че вені авеа інту ачасть къхтаре. Воi пітейді deskide інайнтеа лог каллеа фегічігі ші а інтра воi чедле д'въчътвій інтр'інса: дұлчес окупацие каге кіеамъ пугтеріле стіффледіләкі востри, ші каге въ ва пунне de фашъ ку Думнеzev, ку natyra, ку копій востри ші ку воi ішшівъ.

Ш'апои въгаді бине de seamъ ла tot че natyra а фъкът пентру імпліміреа ачестеі mare фант: ънтькъ, ea в'a атиронлат de адевъгул каге есте інтр'інса, депъртънд скокыл постру до маl тонто амбидиле каге інжосеск по ил поіткіт апои om n'a dat пінтуллігъ птунчілод постру, тододату імпліміл mi ініма лог de неінодькъде mi сінірілд лог de күriositate. Пұтомунъ-везді оаре іndoі despitre solia воастръ възънд дұлчеле ағмоній каге li леагъ de воi? Natyra li сінъінзгъ de вүзделе воастре, li діпенце de сінъя востри ші'i діріеантъ пентру а шілімі тінрілеріле воастре, ea воіеще ка ei sъ въ фіе datorи totы; інкът къ, дунъ че пірімеск dela воi віеада ші күнетареа, ачесті ан-челі аі пъмінтулхі ащеантъ ші jnspіragілde воастре пентру а кредде ші а ішбі.

Dar інріjіріле natyreі ну se търғінеск пұтас інтр'ачесте дұлчі леғтъті; ea аге ънкъ пептру воi нін пентру копій востри пініе пгеведері пагінкулаге каге, fiind гът інделлесе пінъ акті, аж фъкът къ de тұлте

10 DESPRE O MARE DATORIE

орі єа а fost іnnovatorul de vitare щі de strъmbътate. Тоато філоусле каге локуск глобул ачеста-
ніїїмск дела dñsa instinctу; dar пұмаі отұл ну:
са факт едукація добітоачелог, іаг да а noastrъ ну
кучетъ; са дѣ унії insekte үп bestmіnt minyat,
кынд не поі не агукъ ғодлі не пъмінт. Astfel sunt
иальцегіде ахі Лукіециі, ші апоі se deskoperі къ
амеса че ахі і se пъреа ка о първьсіре din партea па-
треі, енд' че тоі ғналъ dintre преведері: не de o
парте, ғоллідұнна поастъ не-a dat în stъпннire tot
штимула; ғар не де алъ парте, пеңінда поастъ не
актуонде де адевър. Ші ахоста este пrea адевът,
пенрү якъ кынд інженер едукація копілдул, ед
актуді se аблъ int'ro stare intormaі ка a інделлент-
тулай ахі Kartesic: інделлентного ахі è ұнсь, syf-
феттіл діті doарте ші memorія ахі әнкъ ну è пірі
декум төбутадъ; пімік din челле отенеци ну se
аблъ skris într'insa. Este insъ ахеастъ differenцій
intre ачел інделлент ші копілдул, къ інделленту
с'a възut siat de a sterne din kreerії sei tot че se
аблъ adunat într'инші ку тұдъл остеңеадъ; іаг копі-
лдул, ғеавын әнкъ пімік пріміт дела едукаціе,
se інфъцишазъ ка о фечтоагъ куаетъгілог оамені-
лог ші ку үп syfflet каге дoreше a se desvolta.
Амà dar, пеңінда ахі este үп bine, о преведере
каге та үнно int'ro лініе ку інделленту. Локул ну
este demet: тоате күнненіндоле чесанді se аблъ ін-
tr'insula; este требінцъ пұмаі d'a ле фактіе съ se
івеаскъ. Лтаді insъ bine seama, үнне түнме; огі
че веді int'іптіл аколо, ну se ва маі sterze. De веді
int'іптіл гътъчігеа, копілдул ва віенгі ін гътъчіге,
адекъ: ва фі непогочіт ші інсумі кынд погокуда даг-
кудта ку тоате дархіде ахі; de веді int'іптіл ade-
въгуд, копілдул ва віенгі ін адевът, адекъ: ва фі

погочіт, ші інствін къпд потокуа хаг імпіліа сув
пігопігіле ахі; пентру къ, дұпъ күт зіче Платон,
күппопінца. адевъгулуй есте сінгутъ дестулъ пентр
фегічігеа отмулуй.

Чеea че dar noī trebue a кътта, ші чеea че este
фодосitor de a ші, este de a statorціі пішe пінчі-
шій каге съ гекіеме пе тоці оаменій да леңіле на-
туреi, strіkънд instituцііле ші шејудекъціле каге
се дұпъ іn шоғіва ачестор леңі.

Еші dar destoіmіche de a іnsuffla пe копії востри
дакъ воіці ка еі съ, фіе фегічілі. Ші фінд' къ актум
куппоацем тарғеле нғең ал stdiului че авет а
іnterprinde, съ rъsbatem ғыръ, sfiadъ пегрүгеле ку
каге edukacija ші дұмтаe, пе інкүпілгъ, шіdea Dym-
nezej съ фіү кіемат sнre a агутика іntr'insa оагеші-
каге дұмінъ! Intrarea пе dұmтуа ачеста ві se паге
поате кам ыниоасть, ші къ зічереа адевъг ағе чепа
ашыгъ каге въ шиате үткіде. Дар че! Еңіт-аділ ной
вр'одатъ de jemіндік ұллар май ғолдо жінд de dіn-
селе ыпъизуя. вісаца іnatorіадь & копілаог ности?
Аж ну въ көбогыл ной по філокаге зі шіпъ да исладе-
мал de јos аптынде центр паза ші съпътатса ког-
иуда лог? Ш' апоі къпд ворба este despre вісаца
лог чеа тогадъ, къпд ворба este despre sүffleth
лог, къпд ворба este de a'ї тънні пе dіnши пгін воі
ші de a въ тънні пе воі ыншівъ пгін еі, ай doаръ
въ веді іndъgътпічі? Ну, ну, воі ну въ веді іndъ-
гътпічі; ну, воінту веді кълка іn піchoare леңеа фін-
деі воастre, каге въ кіемть да іsвоагеле Fгumosу,
ахі, алле Adevъгулуй ші алле Немъгүніттүлуй! Че
sunt кътева зілде de stdiі ка съ въ ангопіецій а-
ттъ de тұл de Dymnezej ші ка съ нунпеді лъпгъ
dіnsуа пе копії востри?

КАП II.

DESIRE КЪТЪЧИРЕ И DESIRE ADEVЪR.

Че пот ўр? че треба съ фак? че съ кутез а пъдъждъ?

(KANT.)

Щи ку када ват лягът то от ку мінте ар пиреа, съ се онкуне мал дес ши мал въкрос?

(PLATON, Rép. Liv. II.)

Че пот ўр? то треба съ фак? че съ кутез а пъдъждъ? Імъ йналу гласъ, Intreb toate філософии, тоате геліціле ши тоате Ім зік: « Вино да пої. » Атпчі, тъгънд ку тгекіса, ауз не чупе піопуінду'мі съ ну крез да пімік, як не алеле съ крез фърг а чегчета. Щитък тъ сілецце съ тъ Indoiesk, ш'апої сіфішце чегъндъ'мі съ крез. De vorbesk desire віртуте, ауз дъндъсе пумеде ей пелешівій; de vorbesk desire Отмнезеъ, ауз дъндъсе ачест пуме materieй. Ку кът інaintez, ку атъта мінтеа міссе тутвутъ; ши сіфішеск prin а ну маі фі sirug de пімік, пічі kiar de фінда стбблетуті тіеъ, пічі kiar de materia когніту теч: metafisika Ім лаъ пумал сімігнішіде; доціка, пумал Indoiala intre doъ raylonamente Імігнотібоаго. Амà е ѿ язъ пегънд toate sistemele фъргъ а аյнще да пічі о йнкредингаре; ши, куфундат in ачесте пегутре філософіче ши геліціоасе, дзінь че ам чегчетат toate, дзінь че м'ам адънчіт in totuла, тъ опреск, спыімінтат de а інделлецце пумал пімічіа mea.

Dac че! аў doагъ este adevърат къ купоінда adevъгтуай ну не este iertat de a o авса; аў-лоагъ

este adevъrat ca noi sъ iпчекът dorinuа луѓи, сът simuim trebunца, dar nimic, in noi, sъ nu поатъ ајунце да dinsuа? Ax! дакъ adevътул n'ar fi trebunulos витуџи аш krede in вечитка iптигътие а тинчигъти! Dar adevътул, este виаца suffletuа, este киаг күнчегаца луѓи Dумнеzeу, este ачееса че є фруmos, este ачееса че є drent. Че-ar fi лутмаа фъргъ adevър? че-ar fi отула фъргъ drentate?

Агуккунду'm' окii астура mea insuui, въз iпpliininduse toate trebundele фiindei телле: грекия еste фъкуть pentru sunnete; глауста наути iпtrei se iналуцъ pentru a o desfъta. Okii sunt фъкуци пентру лутинъ; лутина вине да ей de да o desпытare de treizeci шi trei milioane de чеастигъ; иаг suffletuа, фъкути пентру adevър, къста'л ва ед оаре фъргъ нъдеjde de a'л афлъ. Linsi'i ва оаре чеа ънтие trebunъ а фiindei луѓи? Okiul iшi are soarele seу, suffletuа ну'шi ва авоа оаре iшi ел не ад seу? Че monstru ar fi отула in naturа, дакъ, osindit a вiсcун in Indiaul, iпtre пелсунгите иш intro viseute, n'at пута пичи съ se тулдуктоанки до плада animalъ, пiшi су пъдъждующи виаца отенокъ! Un astfel de monstru тиът ну se афлъ.

Inчепънд de la гътъчигiле simuigilof, este вътна не каге esneriinца съ n'o iпdrente, съ n'o јudeche iшi съ n'o dreагъ? Еш лас пе Malebranche (Malebranche) съ ле iпsemne ку тоатъ aperimea minuji salle metodiche, съ ne arate intr'iпsele пълтучигiле iшi амъчигiле; ку кът ел iпainteazъ in луктул съу, ку атъла еш тъ mіr къ луѓи иш скапъ гестлатателе: фiлософuа веде simuigile каге ne амъческ: иаг еу, въз путега каге де iпdrenteazъ: iшi in adevър, кум ва deskonceri ед тинчиgnea дакъ ну купноаше adevътул?

In fizică dimensiunea nu în fizică seară s-o-a-
tăde resarcă nu amintie ; oile nostre la mă. roțind
pe cerghii, nu care să le înțele că lumina sa, păz-
ind cunfuindu-uscă la orizont. El vine ! de fapt că
acest lucru care nu se pare în măcaro, de fapt
nu este sămînt care nu se pare neclintit, și om
nun de ne spune că oică năstră neamădesch și că
lumina neamăda omenește este în gătăcire. Omul a-
cheta și arhitectul într-o temniță ; în protuba și se
skulă Românească și Apusculă, autoritatea călugări-
ilor, autoritatea poporului, și meaștei de eană
do credință. Întemeiată pe Indoita marturie a Sim-
plicilor noastre și a sfintei Scrutură. Dar, având
lumina lui născută : « Da, se înfrante ! » strigă-
-se ; vorbă îndată, care simbol tot odătă și
sistema fizică a universului, și sistema morală a
lumii religioase. Pentru căuțieea-ea căuție, au-
toritatea călugărilor văzută și săris se plenă înaintea
autorității neamădăi căre descompere legea naturii.
Ama, omul se ridică și nu-l înțelegea materiei. Ea afă și geometrie temelie neclintită a
naturii adesea înțeleasă fizică ; dar unde va afă să
oare temelia neclintită a adesea înțeleasă morale, că-
teriul adesea înțeleasă ?

A căuta înțelesul încredințării, a statutori-
-ne acest înțelesul desărăcirea binelelor și a găzdui,
a vîzualui și a vîzurii ; a deosebi astfel adesea din
înțelesul căre desărăcirea și neamăda omenește din gătăcire cheală stîng, eacka problemă
ce avea a deslega.

Natura ne înțelesă nu este călugăru. Ea voește
să întrebă înțelesul într-aceasta deodată toate puterile
fizice și noastre ; și pentru că să ne facă a avea
apărare săptă aceasta, ea nu ne în noi simțim-

trădrențul și nu pedrențul, căre are treburi de
de un judecător; dă arrină suffletul nostru, și apoi
nu iată duce în cîmpiiile nemigășilor, unde suffle-
tul îndăruieste ne Dumnezei, ceea ce, iată, ne-
mugirea și nimicia.

Grozavă vederi căre, ne pîmînt, mătăcesc și
mai înaintea omului. Acolo se afă că într-o
țelă mai înalte răstînă căre suffletul poate
ajunge, toate interesele materiei și altele spîn-
țulă, fiindcă în găpovăriile ei cîndăkîtile vîzute
și țelă nevîzute: adică fiindcă îndoite; pentru că
îndată ce omul se întreabă, arde doar respuștrî,
că căre este în favoarea patimelor lui pîmînt-
ene, și țelă de căre este în desparte de aceste pat-
time, și îl rekișomă, că se zic, așa, în sinul
lui Dumnezei.

Ce na face el că aceste îndoite calități? după
căre leză do na recula el? căre lărmile îl na con-
ducă pe aceast drum nconoscă do nerecunoaște? Așa este
treaba țsa mare a țesut, și, trebuie să zic, o-
cheea deosebită căre nu încrucișă mai mult. Cîineva
facea ceea ce desbatterea osușira el în colacii, dar, o-
dată în lume, se grăbea de a ști tot. Lărgitile
sunt întotdeauna într-un hîp amă că cîndă de filosofie să nu ne poată înținde, a filosofiei, pentru că
cîineva voiea scolarii bătrâni împăru filosofii bună.
Aceaasta cîineva ne vîzvăză, cînd pîmîntul femeie, este
înțeles că nu rău, nimic înțeles că nu cîștează, a desvoltat
suflătul lor, nu sunt angajați să se joace omii de anii
de cănd este cîndăcă lărmă, fără că lărmă să
fi cîștează că, fiind că femeile așa o asemenea pu-
tere, adevărtul-lă așa fi fost bună cîndu-i cîndu-i.

Stădînd că avem să întreprindem leva resvina de
această vită: vom însemna pentru dinsele că-

тева пăцuină din istoria интеллекчії отенеї; пе тъмъ, първиянд ачесте къи *sinnoisse* не каге философii аж патичеге а ле astură ку abstrакциј шi къ siловиети, кога intră не о калас нуъз, unde natura ea-инсочi не ва serbi de кондуктор, unde totul este лесне, unde totul este *έγγιμος*; unde сүф-флетка, in неастъпът despre виitorul сеъ, афъ тер-ментул temmerilor шi ал индоиелог луѓи; unde ин-теллекчунеа ну este декът пътai аморгула, шi unde адевътка продъгъс инкънтarea.

КАП. III.

КЪТАРЕА АДЕВЪРУЛUI IN RAȚIA LOGICĂ, SAU AUTORITATEA RAȚIONAMENTULUI.

НИМЧИА АЧЕСТUI KRITERIUM.

Este o пътре de адевът не каге н'о поате инсине піч вn scientism; este o пътре de demonstratie ne каге н'о поате инсине піч вn dormatism. (PASCAL.)

Нои интревзицът ragionamentul in toate trebuie вiedij; воим ка ел съ не къщице пючестриде шi съ не повъзтеaskъ циинделе; та дучем дела колециј да tribunad шi дела tribunad да tribunъ: ел este zidul nedъrimat ал опинилог поастре шi авокатул интереселог поастре. Tot-d'auна фелуgit шi tot d'auна konsekvent, ел ини ja пътул de snrijin in обичеигile поастре, in леције шi in прејudeкъције поастре; шi де ачеса se intîmpântă къ, ку тоате kontradikciile луѓи, se баче о autoritate путерикъ. Asкулатъ асутика ачелуиашъ sujet не уп дечист шi не уп sođdat; амъндои ragioneazъ drent, dar a-

тъндој аյупр да піще інкієтер' deosibite. Амă dar nu este ragionamentул каге й амъцеце, чи пунтă дօг де пакаге: фъ ка пгеміеле съ фіе вұне, ші адевъгел ва паше dintr'însele.

Sofistii' se пăльп despre гътъчигіле гаџонамен-
тул; іл ынвіновъцеск de toate tritmfугіле тіңчі-
ній; ачеста este intokmai ка күм аг ынвіновъці
пірафул de пыникъ despre toate пеленізігіле resboz-
дүй. Ragionamentул este arma intellegencei, ын-
ту intellegencea ea-însemn; ытмінеазъ intellegence-
да, ші веї reformă ragionamentу.

Una din răslăvăile noastre челле тай чұдате, este
de a voi a'd intrebă despre toate. Ragionamentул
шіні are хотағеле салле, шіні are формеле салле adese
орі амъштоаре; ағаръ де ақолеа, ел ну-веде пімік,
ші да пімік их ва пүтеа айнүце. Dar че не пашь!
ној ну ынчетым de a'l горго ындуға адемъгүгілор чел-
лод май ынаде; ној ноли ка ед съ хотыланың
despre ынчесінілө челле жағынче, ел кінгі их же пошо
спіріжіні десет пімік не ынторека отоменір. Ној ну
ынчетым de a'l ынчхані, ил de a'l ынчхані, шін-
кар къ ед ну ынчесаң, de a ne аялқа in фадъ
injosiriale ындоіелор ахј ші smintiriile счастивіс-
тудаі съвъ. Амă, intellegencea noastră, tot d'aұна
амъшітъ, se sfârșește in ачелле kontemplației каге
nu sunt făcute пентru dinsa, ші каге se sfârșește
prin amegire.

А констатă intellegencea азынга sekretelor ытмій
чей певъзүте, este a пунне yn orb dinaintea чел-
лод май стұліме таблоугі алле патүреі, ші а'i чеге-
deskringia дօг.

Метафизика trascendentă este пімік апплікация
ragionamentулуя ла піще кеістілі каге sunt ағаръ
din ынтиңда ей. Күм ва пүтеа-еа оаре айнүце шікаг-

Жа ви синът адемир поситивъ? Инструмента este непримѣнна о проводство каге нутре поате деслега: сконструирано че иск. инкунабулът мі стъфлетът каге не веде, метафизика не тъгъдуете ехът а путьа ей компактът тъгъдуете си; непримѣнна нутре пічі философъ пічепътоаре, пічі објет пічепът. Че este дар? пічіе симптомът. Unde ведем о чистоте, чи різ, соагеле, firmamentъ, тинктюре, natvrei мі минутъде четвъртилог; unde ведем чи от каге веде тоате аристотеа, este пітмай о симптомъне акърия реалитате ъникъ пімик нутре о прате адебері. «Когнитъде нутре synt in філософъ, зіче Беркелей (Berkeley) — Remънте стъфлетът защ sybstanciale snitriyale.» «Sybstanciale snitriyale нутре synt in філософъ, зіче Хук (Hume). — Remън симптомът.» «Че este а симп? Ши ъникъ synt-e ѿаре сігур къ симп?» зіче D. de la Mennais*. Амъ, челле таї маї маї сілінде алле інтеллекуале, не джак да чеа маї думъ утъ abysmality. Отуда нутре поате адебері пімик дин філософъ са; ел нутре поате зіче пічі synt, пічі симп, пічі, куает! Арачътмі дар акум че маї гемънне дин креадие?

Ши апої se маї тіргъ чіпева къ ачестъ метафизикъ, каге нутре не дъ довези пічі кіаг desire инструмента noastrъ, нутре поате съ не инкредибеле desire філософъ аті Dymneze!

Кум на адемери отуда essistinца туті Dymneze, къ пічі ragionamente каге нутре hot st'ї доведеаскъ пічі инструмента когнитуаті съз?

În Omer mi în-Bîrciile tot, везі чел пудін умвреле моргилог; iar în desbatterile, метафизиче нутре везі пімик, este dewertul деллін; intr'incele пітмай este sybstanciu; доцікул нутре лазъ пічі тъи.

* Essai sur l'indifférence en matière de religion , t. II, p. 127.

care o fantasmă, niciții părțile acasă nu lăvere căre **șo** întoarcă și în lăverea, după cum zice sfânta Sfintă Sfântă: Căutavom dar adesea găsim în nimic?

Un om căreia a fost totodată mai mare dintr-o moralistă, și cără mai mult păteriță dintre domiții, Kant, voia să se întâlnească cu această ținută nedestință, și ameșindu-toare: că cătă ea se arată mare, că atâtă e de dorere fără bine de a o îmbrățișa întreagă și de a-i face să tezele; privirea îl de văzut se cuibărișă într-oinsă că într-un chaos; vorba era de a ceea ce înțelucirea umană, de a-i cere s-o ia de la Dumnezeu și că natura, că timpul și că vechiulie: din aceste esențe, cără mai conținătoare sunt cără adăună cără ar fi putut veni dintr-un cap filozofic, rezultă, că adesea mare, cără este că instrumentul căreia (organul cognitiv) nu poate să înceapă să lucreze decât într-o lume înălțată, și că logica este singură urmă a toatei conținutării cără nu auță, din cauza mihi din nimic.

Și acest război nu este roadea unui rationalism, ci este roadea tuturor adesea. Kant punte pe deosebită paralelă argumentelor metafizice cără pătrău și cără împotriva lui Dumnezeu, pe urmă e că de asemenea în același timpă, și că arăta egalitatea lor. Argumentația nu poate să devină adesea și remasă neînțelesă. De către oră gegetă că această esență nu este, de atâtă ori întâi tot nimicul. Libertatea omului, vechiulie, lumeni, nemurirea, suferința, gențile, profeții nelesărate pătrău într-o lume înălțată simțitor. Războinamentul se întâlnește pe pământ: cără dar înțelegința va înțelege neînțelegința?

Съ 'Аиа, чеи мал бидът din intelectul și deținutul său de a întreține totuști interioile abstracție, пентру а доведи към абстракцията este неизпитванието във къщата си и нейните членове, докъде а не пълно до аспектъ неизпитвани, а търбът съвсем е природният народ. Че ар фи азънъ адебът, ачест адебът къде търбът съвсем е природният народ, дакъ природна неизпитванието ар фи пус демонстрирана ахъ външното гаражирано неизпитванието пентру търбът пътната ми јутътате дин неамънъ отмененск?

КАП. IV.

КЪСТАКА АДЕВЪРУЛУИ ИН АУТОРИТАТЕА ДОКТОРИЛОВ. НИМІЧІА АЧЕСТУІ КРИТЕРІУ.

Чел мал mare тъй че пъмпът е пъкътънъщъдъ адеъвътътъ. (PLATON, *Georgias.*)

Ещаде тълътъ съвсем е тој д'амънъ-инънъ феа ашъ, ка точка логътъ съвсем е тој д'амънъ-инънъ феа ашъ. (KANT.)

Нар малътъ пичъ о гътъчие като съвсем не естъ де сиуе, даътъ тоале ар фи агътате лъпътътъ. (VAUVENTARGUES.)

Онда 'н'а deskis доз дъхумути кътре адеъвътъ: таџионаментълъ ил кредингъ. Din таџионаментълъ ил кредингъ. Чеаста дъ віеацъ нацијилогъ, ши чесадалътъ пе теодоръ. Чеаста дъ віеацъ нацијилогъ, ши чесадалътъ пе күцетате ил тінкаге!

Autoritatea цепілутъ пус естъ алт че ва декътъ еспресия Inaintъгилог унти веакъ, фъкуте възьте ши възьлагате ил күцетате унти възьватъ mare. Ачеаста

este nășkarea întîlñită intellecñică popoarelor, și pas cîteva aderări, dar nu tot dăxna însumă aderării.

Autoritatea Scripturilor, este glasul tradiñiei care se face auzit nañilor ammoghi, o cunostere neînălñită tutuor înaintării cunoscătorii, xotără vechiul pîs îndellemenită omenească de cître superestitiile și de cître ambigie.

Sunt această putere trozavă, toate popoarele rezultării său sănătăt. Această jumătate a glorii bunei este ca o gamărgăru răscăbată din mărele arhivă al neamului omenească.

Ori kare Scriptură, fie măcar Duminicaescă, a trebuit tot pînă tîrna oamenilor. Elă aî conieat, aî falsificat, aî plătit, lăsând neînălñită intîlnirea patimelor și a tîkăloșilor lor, pînă în răstignirea în locul aderărilor, teologia în locul religiei, și oînă în locul lui Dumnezeu.

Lăsări să căză Evangeliu, aceasta cărtă de măiestrii și de drăgoșe, în mijlocul doctorilor, și el îi zice doamnilor Intelectua noastră. El spunea căciuă că vorbindă într-o multă vîrstă, și Flacăriile încuviinþiei răsunănd cu flacările iadului.

În Biblie este o linie 1) acăria autoritate a rezynat din veac în veac pînă la noi patru căză dreptădească, cea mai mare dintre pedeçnici: robia. « Xanaan să fie văstemat! » să fie goxă, govidor, frapîdor, și 2).

1) Cartea facării IX, 25.

2) El îi combate astăzi în năștarea fantasme. Toate aceste argumente teologice se desbat într-o carte în care ea îi întrinde, de fapt, în Europa, că slavia este în drept dinnezeesc, și că, având în prisine văstematul lui Ham, celoroi de la Martin și sînt prea leuciști posessori de corupție de săracie a mai multor milioane de nerii? Dar, ează, ce vătează a scrie D. Pelletier de Clary în 1840! și D. Pelletier,

«Лъсавом ној по ун синуи ом съ толъпсесакъ о четато ку подсунжига да ѹ кънд ведем къ Думнезеъ а подсунйт честъгъ интреѓи?» зиче Калвін; шї арест архівент ѡї este destul пентру а баче съ се арзъ до пїчачелла пе каге ну'л путса инциденте. Но авторитетата Бібліі; reformatorya se баче ride!

Фъртъ индоисалъ, требвие саъ съ не лъзвът де а тој кънчъ адептъта прин авторитетата теолоџикъ, саъ съ, инициативъ а'л облѧ въ тоате кримеде каге а'шпымътат азъмъ.

Istoria Пакуїръ кънчилогъ сїнте а'ш историяа єминистът отмененът. Авест таблоъ mare, инсемнатъ о пътица Индийскоаъ, не-ар десрѣстътада тілакуїръ. Dar каге орътъ туритът ар пътица а'ш, чијаакъ тоате пакъніде симперате алле ачестът истори?

Съ даъ инъ пътмай ун есемплъ. Transpoartътѣ въ тимпъ конфедерацие католиче въ протива а'ш Henri IV: resvoialа in chasse; о авжутаие болестнель dette югънъ пе Henri IV. Francei. Бъна огнедицълъ инчепуссе югънъ а'се симъ шї ироснеритета а'ренапе. Кътева концепціиа инътъ, ъпкъ'се афлааъ тиръбрате de више күнечътъ пеноочітоаре, шї стрігахъ: Dar дакъ күтма гецеале път ва а'ш бине конверти?*) dar дакъ Хугуенопът път вог а'ш destul de пріори? Atunci гецеале требвие dat jos dene tron, шї Хугуенопът струнъ. Un predrigator se инструкциозъ, де а еснрима ачестъ күнечътъ. Ачестъ път era вре-ун омъ върсатор де сънще, dar ку тоате ачестът саъ чегса сънще; ел път era вре-ун пешиетин а'ш патриєт, dar ку тоате ачестът ел се индеалтічеа а о рестърнѣ. Ел есте ун ом de kredицъ, ун ом de конвікуціе,

есте ел инсумътъ посessor de скланъ, шї ка сънчътъ запктіче пеледчіреа, зиче ку Думнезеъ а'ш коммандатъ астълъ. (Ант.)

*) Iutors за кредингъ.

ун гътъчit бъгъ Indoiealъ, дар консектииt къ докtrinele бадае, ти алаe къгъя doktrine съnt доците шi каноничe. Lasъn stъximeze, ел нi va зiче пiмикъ бъгъ a snrijini tъkstul лeциi; ел va fi посitiв, шi nu i se вaпutea aфla пiч o вiнъ; de vei adonta auctoritъцiе aхi, vei fi siat a adonta тi omniйde aхi, vei arde ne ereticъ тi vei sfiingi жrima **“Avi Jacques Clément.”**

Пгiвеше'д кум iшi чеге тi ел partea din' авт-
мiile Христоноiлог. Dar съn nu ьокотеij къ ел во-
iцце a фache o јеftiire skandalosъ; nu: ел геклатъ
un drent; ел аре pentru dinsuia auctoritatea aхi Moi-
si 1), auctoritatea aхi Iisus Nabi 2) тi auctoritatea
къгъи iндеаленчий 3), unde este zis: «Чei drent
вог despoia ne чei гъгъ. » А ххл' дар Bisericuа iп-
trу къ despoaiе ne Христоноi, este a nu кутоще
auctoritatea къгдiolog sfiinte; este ьникъ тi мал тuл,
este a ххл' по Uximnoe'къ a despoiat по Saуa,
Ровоам, Ахав, Озіа, Атала, Sederklas, къ тiл-
пеле неодiлог, поiux mardos iшакаю нало чистот
uringi 4). Ішi' о iкимеокъ iншiплиаго 5) членка nu
fa автiка наiкъ, чi nu drentate despoaiе ne po-
sessori чi nedrenti de автiдiе de кагъ еi nu май
sunt вредни. Шi ачеasta teste adevъгъд' тi чеп-
tatea; къчи, тi adunarea пгеладилог да конiдiука^{*)}
deла Latran, тогъ течii тi iшпъгай aхi' чei
krestine sfiind de Фацъ, s'a декларат каzimii су-
б'eranii sъ iшroneaskъ тi кутs de un' an' ne тогъ ег-

1) Enire, 13., 19.

2) Iisus-Nabi, 13., 15., 24.

3) Kartea Iндеаленчий, 10., 20.

4) Porthaise, quatrième sermon, p. 74.

5) Saint-Augustin, liv. II, contre Politien, ch. 43 et 59, cité par Porthaise, quatrième sermon, p. 75.

*) Sobor.

24 DESIREE AUTORITATEA

тічій (din rerateler лог, ші къ, дакъ ну se vor суппнне, нор ѿ і етімі есікомунікації*), ші авт-рійде лог Імператіре католічілор !).

Astfel vorbeше първитеle Porthaise. Lxii ѿ este destul о лінніе din Skriптугъ пентр а хотыт des-тие интереселое гловутат; ші ачеастъ лінніе, о ро-тіро ку уп глас пендуплекат, фъгъ тэммере ші фъгъ instruire de концепціиъ, огі кум тъкаг de ar-ви Індевеленка чо сакунгіnde. Челдукате кгеде къ Імпіаленце поінда лхі Dумнеzeу чеі пасъ де ки-пуріле оамонілор !

De позіре ѿ дон каліосулаті drentul de a res-тірул паділло, до позіре ѿ дон пашілор drentul de a resturnul tronуrіlo, са deskido не сінтул Bernard мі не сінтул Augustin 2) кари statomitesk, дунъ уп пасацій din Skriптугъ, къ Бісеріка are дось ку-щіте, чел smirityal ші чел material; къ ea intre-бүндеазъ күйтіл smirityal есікомунікънд не пінцій-еретічі, ші къ ea поате да капопічеще попоагелор drentul de a intrebuinga күйтілән протива пінцій-ллігевелкъре Бісерікъ азупга авуцілор лхі, азупга пътінтугілор дүйші азупга віе-діллі лхі 3).

De воіеіре a добеді къ stveranул понтіф are пу-тере de a resturnul tronуrіле, са ну'ші петече тімніл а күнтілінілde drentul нолітік; чі меруе deadrentul ал фанте, мі зінчо пумаі атъта : «Este леңніт наці de a destrona по гені, дакъ Samxіl a destronat пе Sayd; Ioad, пе Аталія ; А-

*) Skomі din пумітул кредініюшілор.

1) Кончіліха dela Latran, cité par Porthaise, quatrième sermon, p. 76.

2) Saint-Bernard, au pape Eugène III, liv. IV, ch. 3. — Saint-Augustin, *Contre Fauste, manicheen*, liv. XXII.

3) Porthaise second sermon, p. 72 et 73,

zaria, не генеле (Osias 1). » Ші нальгеще ачесте аuctorитеті кү аuthoritatea, копяді ізлій дёла Latin, как 3, кале а гекуноскыт дрептул ачеста.»

Көнд аuthoritatea нү ештедеңде ауминеасы, атүнчі ежелдікүнеше ші о тълтырчесе. Ашғел ел ағылшындарда віш ін Евангелие. Dymnezez зіне (Mat., 3—40): «Tot arbүгеле кале нү дә rod вағі түиат ші атүнқат ін Фок.» «Ші пентру ачеста, адаогъ Parthaise, підеанса кү фокул есте хотығын пентру еретічі 2).»

Ін сғірінің ел хотығаше къ нү se поате osindі фанта лүі Jacques-Clement, пентру къ атүнчі ar фі а osindі фантеңе лүі Exyd, Samson, Iudit, Iexy, скініпіт ін Бібліе, ші фантеңе, скінігіле, погұнчеле лүі Samson, Iaie жі Елісеј, кале аү фост іншінші де Dymnezez 3).

Ригу әндомалы, онка мінде doctrine infame, ші төрхүе сің не генілік-а о зіне, мінде doctrine не кало гелімділде ле лояндыры. Dar do mi елло күнт ін оппозиция күndілдік Евангелие, күнт іншін ін атмополе кү калса ісілдегіш. Първінде Parthaise радиопозициялы таңында да аuctorитет, маң, ка сің зік мінү біне, ачест пінінің із скүтепе де tot radiopamentуда. Көнд зре о фанть се үнфыңшашы, ел н'аре а күнта сің вазъ дақыл есте вұның, чи дақъ Skrinityra о ағаль де вұның. Пентру дінсыл добада вұныңшың еі нү есте ін гаџия отулады, чи ін аuctoritatea къңдій. Нү въ гөрбілі мінъ де а osindі жаңі пінай пінініңде есте гъў. Ачест ом кале іші фачеттоаңызъ, кале ардени еретічі, ачест ом кале шінде қапуда генілор сүнт пішоагеде, лүі, ачест ом кале

1) Parthaise, troisième sermon, p. 74.

2) Idem, p. 49.

3) Idem, p. 43.

drențăușejo croma uria cărțu, ei bine! din fum-
dula compoziției lui, oadă credere că vîntușejo
prin vîntuște.

Dar cu toate acestea, norveagă lui, rostite în
tempiul de față, cu un popor sărac armat pentru
luptărea credinței, vorbele lui trebuie să dea ro-
duriile lor. În mijlocul acestei răbăci, este un
om care, ascuțitănd, își ridică o frunte înghidite-
niș, do strigă. Capul lui arde, și se
împătrâiește: își zice că trebuie să-ți sărbătoresc
relație, și rovinătorul lui Dumnezeu. Isbit de vîr-
tejă, acesta pleacă din înștiinție în înștiinție, duc-
ând cu elușă oamenii care îl roadează să nu poa-
roitorul să nu înceteze să-l lăseă pe Ravaillac.

Băgă de seamă că fanaticii, pînă să devină nu cărță
țgozavărele lor argumente în legea iudei, că în lege
aceea să fie sărată; ei sunt săi și de a invoca pe Moisi
sau a lovi în numele lui Iisus-Xristos!

Își să nu zică cineva că eșă săcrierilor pîrini-
telei Porthaise îi spune că de o autoritate. Autoritatea
nu este în el; ci este în Sfintura (născăruie) că-
tează și în conciliile născăruie să se simtă. Cătă-
rește dorință, asta este o născăruie fără in-
dovânată; dar ea este că totușă numai a epocii lui.
Ceea ce să predice la Poitiers, doctorul Boucher¹⁾
predice la Paris mai mult atât de norveagă, și tă-
mășindu-se confederației catolice învăță în toată
Franția.

Dar eșă zice pînă vîntușă și alături cărții năș-

1) Pezi les cinq sermons du père Porthaise, théologal de l'église de Poitier, par lui prononcés en icelle. Paris 1594. — și les sermons de la simulée conversion et de la prépondente absolution de Henri de Bourbon, prince de Béarn, par Jean Boucher, docteur en théologie. Paris, 1594.

лъсат първо съвенире, първо възвади Фъргъ глогъ, и когато сънт нервни във неговите пецинци съ алле фанатизмулти. Спore а, да о довараъ despre гътъчіде пгючіпілкът ахторітъц, трухие с'алле въвак de лутмінъ, што, въ ачене веак, че съффлет din челле transcendente алле къгтия конвікци съ се факът първо съне ахторітъц пенту неамъл отенеск.

Съ читът dar по *Bossuet*; што ин адевът не каге алтул таи mare пот читъ? Ценіт сънервъ, интѣллекшънъ domnitorare а веакулът азъ Людовик XIV, пътеле азъ не addъче амите минуте елоквінци и тоате пугеріде крединци. Іл везі към каутъ ин симгутътate ин къгтиде теолоциче алле читъ din чеи таи strъдъчиди пгюці, аи Бисеггичеи? Deodatъ окй азъ se инфлакътъ, възелети тремутъ, пъгул i se сбъгдеще, гроаза ил купринде. Че с'а интимплат оаре? In атюон крестинъ? че закгасци, че пасечните деционалът гимнотело съффастутът се? — Un sfint urelat, интѣллекшъл *Sobrando*, минкат de компълимире пенту пгючът торади Фигъ ботез, куполът а интѣллекшът ои че ажъ първи денум осъндигът до венчилка Фок на падуаду. — «S'intiment înjosit што слав, стрікъ *Bossuet*, simtiment каге стрікъ пугтереа гедиціе 1); пътесте стрікътъ, гътъчиге урітъ, ворбите пеахзитъ каге не-а пътревн de snайтъ 2).» Атючъ, инванс de sfinta мініе че'л гъпене, пределата се адресеазъ къtre папа, што чете пеаданса віноватулти; ел воиеше ка ачеастъ, пеадансъ съ fie strашникъ, пенту къ се кувине о осъндъ къ атът таи кумплийтъ къ кът гътъчигеа погнесиа деда уп док таи палт 3). Блестемъл пгючілог чогді Фъргъ во-

1) *Bossuet*, t. X. Lettre au saint pontif Innocent XII, p. 175.

2) Idem, p. 167.

3) Idem, p. 167.

tez, zîrce ea, este de credință neclintită în Biserică 1). El nu a învățat, pentru că nasc sunt minica lui Dumnezeu și în păterea întunecată 2). Conștiința sănătoasă a patra log, obiecte de urmă și de asemenea, cîțuțăștiile în iad din peste urmă cu ceilalătă hotărâtă treziră 3), ei vor ţeedea în vîcă acolo sub numele resbunare a diavolului 4). Astfel ați hotărît domnul *Denis Peleau*, și eminenția sa *Béatrice*, și conțul său de la *Lyon*, conțul său de la *Florenga* și conțul său de la *Treizeci* 5); căci aceste lucruri, adioară cu găsăldă nu vor fi într-o stare săabă, său urmă rămâne oamenilor, și într-o autoritatea Sfintelor nu a tradiție 6).

Doktrina sunămului său, care sună în docula autoritatății nașterei autoritățea lui *Peleau* și a lui *Noris*. Înțelege că de către sunătatea răuă plenă sănătății trebuie să de a arde și de a bălaștemă, patimă din vîcă să doboareze, și că vîcă triste, gînduri de țărănești și de stință; și, împreună cu acestei cîțuțăști energie verbe sală și inspirația, ținută se și, căde în neleacădere, sunt jucănt de a ne redată aceea că credință.

Oeuvres de Bossuet, t. X., p. 177 et 183.

2) *Idem*, p. 173.

3) *Idem*, p. 178.

4) *Idem*, p. 177. Cum să împărtășim aceste vîrbe neleacădere, infiorătoare și sântă înțelesă de amioră și Iisus-Xristos? *Bossuet* dă multă lăudă iadului ne toti conștiință, cără Iisus-Xristos se sănătățește în Apostolii cheia să intră în partea cără borbe asure. *Bossuet* zice că ei sunt obiecte de tra și de asemenea lui Dumnezeu, cără Iisus-Xristos zice că vîcă înțelegătorii sănătății și-așteptă cără noromenia lor. Călăoară de seamă că Iisus-Xristos vorbește desuțe conștiință și obiecte, și că desuțe conștiință botează. (Bileș *Evanghelia de la Sfantul Marec*, X, p. 13, 14.)

5) *Bossuet*, p. 175 și 177. Aici vîcă ţeedea însemnarea autorității lor.

6) *Idem*, p. 175 și 179, editia în 4°.

Este o față lăsată de oarecare dorință,
care pătrunsese într-o parte.

La eseemplu lui *Bossuet*, adaugă pe al lui Lydovik XIV, aceste doar puțeri mari și deosebitușii
țelui mare. Iisus îndoi voiesc și lipsită copiștia genelor
lui ce îmbătrânișe, și care își mystra ițkatele
din judecăte. El și frigidață cetea; sunt condiția
că va stinde pe protestanți: Lydovik este nevin-
nat, dar credere în ținută doctorilor, și lă se spune:
nu: ea credere că dragonadele* ū vor face sfint.
Într-o zi, *Louvois* și înțelegea că o hărție asupra
țigroșirii. Se creea că copiii să se ea dela pătră-
șii lor, și să lă se assigure mintuirea botezându-i;
se creea că cununia Hihăeoșilor să se deosebe
desfășoară, și toți copiii lor păskuți și cărăi
se pot naște să fie săraci și bastari; se creea
că în slăvirea urmăriabile, a nume pe grătar ne cărăi
noi naști morți să vor fi înmormântați și consemnat; să
consemne aleasă lor să nu poată morări lor
în cronicile de peisajele. Când se creea că
cununie lor ar fi înțeleasă și urmărită
de laudă și înțelegere și urmărită
de laudă și înțelegere, zissee el, e prea mult sănătate! și
silește pe *Louvois* să spue pe ce autoritate se
sprijine pentru a-i creea astfel de jertve. *Louvois*,
frigă și se treză, și înțelegea că
înțelegea că de doctori; între altele una dreptăția
ținută ereticilor prin autoritatea copiștilor de
Latran. La vedere a aceasta, înțelegea că
se lipsesc, glasul sfintilor împărușe pe al
copiștilor salte, și sărbătoarenează cu gădeală pă-

^{*)} Hronirea protestanților prin draconi din ordină a lui Ludovic XIV. și a Doamnei de Maintenon.

челъгия суплийлог луї ті десятильягоа Frangie. Кончалдъя дела Latran о ходатайство!

Всъл чеа mare ad autoritatem ducorum teologorum esse de a cunctis sacerdotibus et credentibus oportet. In locum ducendum juxta legem nisi in locum similitudinem locorum de omnibus.

Lydovik XIV, dominus de concordia sua, ac qui fuit mare mi ducendum; dar повъзкуйт de autoritatea doctorum, ex misericordia eorum: грешале лхі чадле таі до пачка аж fuit insufflatus teologum.

Щи каго есте ачеа dorme idolastrum, че траце sunre alegria credentium tunclog pigris autoritatea a kysiva? Но чо а маі менит Dumnezeu pte pъмпint, дакъ оamenii tot болеск въ не знае? Autoritatea унен кътъръи кат а унук кончалдъя, че алт чена есте декът espressio curiositatis dominicares a unui вон?

Timptul кутце, ті ачеаствъ авторитета гемъне еспримънд пътмай о гътъчие.

А кътъта адеъвътул in ходътъре ducorum, este курат a imbreцію опімпіюle ші паттимелे веакуїлор тракте, este a ne іманою кътре чеса че nu se маі афль; este Insfirmit, a тъгъду фіпца Christianismus, како есте in унре къ пефектівітата О.тълдъя.

Sunre a аյунце да піше асеменеа resutate, nu пумай требуио а се леніда de ratiis, dar ъпкъ требуио а се леніда ті de similitudine ducendum ті ad pedimentum како есте in noi. Ат требуи sъ зичет практік зічса Паскал: Krez nentru къ есте absurd; ті ъпкъ: Krez, nentru къ есте nefrent.

Фъгъ іndoiealъ, пімені практік еж nu respectъ scimicenia Skrintyrej; dar іагъші пімені nu se теме маі тутл декът mine de тълъчігіле оаменілор, Dухъ есемплял че възгутът, ал луї Bossuet ті ал луї Lydovik XIV, чиёе ва маі путьеа кутеза sъ какте

Intr'înseadele adeverătu? Din aceste exemplu trebuie neapărat a încăea: 1° că autoritatea doktorilor, autoritatea Skrînturilor, este un prea târziu mijloc de a cunoaște adeverăt, fiind că ea poate conduce la gătire; 2° că mai sfîntă autoritatea tot are trebuință de o legătură care să o justifice, și că această legătură nu este nicăi în credința că oarecumnică în rationamentele omenești.

КАП. V.

КЪТАРЕА АДЕВЪРУЛУИ ИН АУТОРИТАТЕА НЕАМУЛУИ ОМЕНЕСК. НИМІЧІА АЧЕСТУІ КРИТЕРІУ.

Но! ун път не са си бокут къде адевър даъ авторитета се предомини акула ради. (DUCHOS.)

Цялъ авторитетъ Skrînturilor, ун отъ пътищата въ ономастични, а поинде да и иже авторитетъ неапăлът отменек. Но! ун поинде чистота кум ачесте авторитетъ, уна неколинтъ, ши алта скимвътоаре, потъ съ мeargъ импезъпъ; ачест пунктъ de doctrină este адевър din sușetul nostru: vorba este пентру поинде а къста темеутиле înkredințăгii, ши геѓула пестътъ имутатъ а адевътулуй. Аша dar, întrebarea este de а ѹп дакъ ачеастъ геѓула este în търтугияа түверсалъ, сај алфел, дакъ încuвишдакеа түтулог оаменіюл естѣ destul пентру а statordichъ адевътул.

Ачеастъ întrebare купринде in sine алта ақығаң деслегаре за си хотығтоаре: адекъ, дакъ глаузул неамулук отменек а прогламат totd'ayna адевътул.

Къчъ дакъ s'ar intîmpâna ка глаузул отменек въ

fi proclamat într-o răspândire; anot ei că nu mai poate fi cunoscut nici un altă răspândire. Cum vom face să se poată dintr-o oamenie treptătoare și adesea neînțeleit? O Autoritate este nevoie să fie spusă într-un mod care să poată fi înțeleasă.

Pentru a stabili o principiu autorității neamului omenești, bărecașe ar trebui să aibă, de o parte, bătăvianul răspândirea individuală; de altă parte, primul răspândirea generală. D. de *La Mennais* zice că una este foarte rea, iar că cea de altă este nevoie să fie spusă într-un mod care să poată fi înțeleasă ca *Pascal*, și îndrumătorul răspândirea neamului omenești ca *Vico*.

Dacă dorești să spui răspândirea individuală, nu poți să spui răspândirea generală, cum toate aceste răspândiri să fie săracă vor produce adesea rău? Așadar este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală? Deoarece este să spui răspândirea generală și să spui răspândirea individuală?

(1) *Essai sur l'Indifférence*, etc., t. II, p. 326.

Спреда десърънà пъще асеменеа sofisme, este destul' пътai de a ле инфьцишà лъмутит, къчї кад de sinéle. D. de La Mennais здигъваше гаџия супретъзугиде кимеи шi алле smintirii, гаџия пъти гешпунде, та се агътъ; шi огi каге път за пътеа маи тут декът пътai s'o зъреaskъ, о деклагъ некупноскуть шi дефъиматъ.

Иар кът пентру авторитетата наамулуй оменеск, аче гаџие универсаль каге требуie a слушj de рертуль шi de птичипi, кънд a прогламат ea още адевъгул? Алецовом чеi дънти тимпай istorie? Атунчї barbareia шi idolatria шi интизугиду глобула; тоате нациите авеа ў склави, шi тоате гелциите жертве оменеци. Така чедле тай векi търгутий алле гаџие зисе универсале. Маi търгзи, sfîndereia чеди-натула, индуинециетоа фечюагедог, пътереа демони тулу, фогтежитори, интии, вгъжиториа, mayia, оракули, ие гъмидони пакът tot интизита, шi д ахопога ку дапчеги каго чакъ шi пакът их в'ят сунт. Азбод на инфюзиина концепция път пакъ огi трактуя в преда in вишиката тутулог оментор луксур зат и лорчка на авторитета помнудуй оменеск.

Че аг шi аյнис ахмоп, дакъ гагеле интеллекtinge каге ай търгит куцетатаea оменеаскъ, дакъ Sokrate, дакъ Aristotele, дакъ Галилеj шi дакъ Kartesie s'аг шi опйт denaintea kreditцелог цепегаде алле вакутгилог лог? куфъндашь ин петгугеле idolatrie шi алле склавиет, ахмопа зъкъ, шi астъзj s'аг sok-кои чивилсашь винзънд попоаге интреi ла лигитадие, ка Chesar, саj инкинъндъse dinaintea упът воj ка Sezostris. Axtoritatea универсаль, este неклантреа универсаль, неклантреа ин певъние шi лакимъ.

În demerit гаџия индивидуалъ протестъ in protiva гътъчигилог гаџие пумите цепегадъ: ea este stri-

віть de măcișorănumărului. Autoritatea nu judecă, ea socratește: чеод че este atestat I) de către generalitatea oamenilor, trebuie a crede, nu pentru că îndelunguluse ne îndeamnă, ті pentru că generalitatea oamenilor o atestă. Aceasta este principiu, шi після къ маи este альту маи фатал pentru omeneire шi pentru adevar. Neamta omenesk прис tot; шi амд після о înaintare, після о desvoltare nu маи este fertil: търтвия ляй este уп фел de drept. Думнозесеня înaintea кътуя цепіца шi ragia, trebuie икъ такъ.

Цит ик D. de La Mennais crede къ а resuțns din ordinul икъ икъ објекті statonichind дось принцип: ordinul credințelor, adekъ autoritatea neamtuлъ omenesk; шi ordinul икъеперії, adekъ лукъ intellegencei, каге ед instanță nu se face autoritate deкът prin approbadia univerzală. Însă, din дось уна: ог къ deskoperirile ordinul îndelueșterii nu pot nimic съ skimbe în credințele neamtuлъ omenesk, саъ къ aceste credințe пот fi modificate prin indoita лукъаге а цепіулъ шi а тимпулъ: in kasya d'ъпъш, neamta omenesk este neclintit, тоаът пефекционarea ў este опгітъ, ед гемъне ку idoli шi ку склави; in casta ал доilea, монументулъ îmълчат ку альта Irrigijre este nendențiat да темелie ил se зyрти. Чо este търтвия ачеса не каге уп sinrur om o поате дърима? Акодо unde пуй indoieala nu маи este autoritate.

Ачесте дось ordine sunt dar nemănuitoare între sine; activitatea unuia trage nepăsatat sprijn a sfîrșită pînă pînă cealăuă lault. Copernic, opinind soarele ca Iisus-Nabi, шi Iisus-Xristos restăruind idoliшi strikъnd склавia, аж dat dobavă къ se afluă гъръчи

універсале ; de atunci pîcă o opinie універсалъ н'а
путь съ се фактъ критеріул адевъгудъ.

Sistema autorității este пумаі о гемъшцъ din
скоала чеа векие , уна din групеле фъкуте de Kar-
tesie ; ку deosibire пумаі къ чинева се інчелкъ а
субститутъ тъгтигия щеамултъ оменеск іn локул тъг-
тигия daskълтултъ : tot ipse dixit (instihi a zisò).

Ку тоате ачестеа este ун адевъг mare като сапъ
ачеастъ системъ ла темеlie : asta este къ адевъ-
гугиле інадте resmîndite astъzi ne пъмтн н'а ѿ ајұнс
ла гадія цепегалъ декът пумаі прін тізлочіреа га-
цилор індівідгале ; тілдімілे ції пумаі че кред ,
ші чееса че кред о апълъ ку тоатъ ardoarea пеішін-
деi пі а кредіндеi . Аша Moisi este sinrүr іn про-
тива попогултъ сътъ , Sokrate este sinrүr іn протива
Greziei , Iisus-Xristos este sinrүr іn протива думиї ;
де о барте постул оменеск , де чесадать ун ін-
целлент , ун от , ун Думлесеү . О ! тікъломіе а
омененрі ! въз о китче че но'палду , тізі че но про-
гътөж , тъгтигия універсалъ фу козылкы , иш же
нада in рѣзвире , шішіл сеівтнат прін тиши !

КАП. VI.

DESHIRE RAJIA DIBINЪ.

Alexis de Dymitroff, totu este intîmpinzator; atâz din el, nimic nu se poate așa, deoarece numai prin voindă astăzi și mai puțină nu poate să nu fi: auia dar nu mai să aibă să nu fie în încredințarea.

(DE LA MENNAIS, *Essai sur l'Indifférence, t. II, p. 318.*)

А кътът първичнът де аdevъг, естъ а кътът оrajie нesутиятъ грешалъ. Съ инчетьм дар де а маи intrebă rаяia omeneаскъ: пеггешреа nu естъ де natура noastrъ. Este insъ де natура noastrъ де а кътът аdevъгул, ши инту ачеasta insuши слъвичуна noastrъ се фаче ізвогул търгът noastre. Отъл, дунъ че'ш'a desekat toate мізлоачеде intellecții, ese din nimicia sa prin sinurgia күцетаре а унел га-гий фъргъ грешалъ; итеро сану естъ де а о индел-десе, чи де а о ведоа. Dymitroff дълдуше marea dorindъ desire ademъ, но Insemnă о ка'лде аз-миноасъ пинъ да ел.

Ши лукгул с'a инфъцишат лукгътогулъ пентру ка съ'л кунноаaskъ.

О! урсита отълхї естъ преа фумоасъ! Boi ими ворбигї désire тикълошия лүй, ей въ вої ворбї desire a лүй глагие. Este mare кгратута къгрия ѕi естъ dat de a инкинъ піще intrebъг ал къгрия respuys numai ти sinurgi Dymnezeў! А are!

Еака леѓута пёвъзътъ каге члеще пътната
ку чегул. Де-о парте, trebunca инпъскътъ а аде-
въгулъ; де чесалътъ, пёлутнца комплекътъ де а
о индѣстълъ фъгъ а не сътъ пътъ да Думнеzeъ.

Чееса че индешетъ чегем гаџией отенеци, гаџиа
Дивіль о ва хотъгъ.

Dar към съ купноаџиетъ гаџиа Дивіль? че дукътъ
о инфъцишасъ аичъ пре пътнитъ? unde'ш'a дъсалъ
е интилъриреа? Numai o sinigutъ гаџиа Dibinъ есте? Каге есте
адевъгатълъ Думнеzeъ? ажъ доагъ есте
Думнеzeълъ гъзвунътор, Dумнеzeълъ воитор де гътъ,
сајъ Dумнеzeълъ drarostii mi алъ милостивий? Dум-
неzeъ, бынъ есте сајъ гътъ? intreбътъ пеленчите, фъгъ-
доеаль, dar не каге trebnie а ле deslega pentru къ-
сънерстиилъ noastre ne-ај addys intr'o stare a ну-
май купноаџие nimic, mi pentru къ отул а вене-
зилъ иниъ шлаг илъ attributiile, Dумнеzeиij,

КА II VII.

UNITATEA LUI DUMNEZEG.

Челънтийкъ дукътъ каге trebnie а инвъда, есте къ е
и Dумнеzeъ, ши къ едъ вътнече totul при пове-
dinga sa; не къмъ trebnie а чегчета каге есте natura джъ;
natura джъ fiind bine купокътъ, trebnie neapърат на чеи
вари vor сътъ плаакъ ши сътъ азкътъ si se siaeaskъ din
toate pъteriae lor съ semene джъ; se fie zilevр, кре-
динчюшъ, bine-фъкъторъ, милостивъ, мародимошъ.
(Manuel d'Epictete liv. II.)

Noi ам фъкътъ не Zei дупъ кинъл natyreи, гро-
зовъи сајъ bine-фъкъторъ потривътъ приведицълъ че ес

піф'юшаш окілог постри. Linexilog пессле, зечері-
шугілог аурие, Імвіолицугъріл родукілог, граудій ші
аромедог флюгілог, ам інзлакат алтаре de рекуп-
ношінць; въльгілог спіноасе, пъдукілог інзп-
коасе, грозъвілог темпестелог, фокутілог вулкані-
лог, ам іналадат алтаре ші ам фъкхт јертве de фікъ.
Еака огідінса чедлор доъ пүтері каге іші імпарт
лутма: дххугіле чедлле вүне ші чедлле гелле, це-
пініл гътулі ші үеніл вінелгі, зеіш ші demonii.

Ашà, in tîniile de barbarie, desbinarea поодо-
гелог, нещюнга армоніїлог тівівертулі, тірагеа
десиро феноменоле ах!, ынтилдія пұтъгул зеідог:
In фіскаге тошнұл o Zoltato, ші In фіскаге Zeitate
Іn зеініrlia үнсіл пүтеріл аныгіріл саң а үнріl attribut ал
Креаторулық. Снre a іnштікіl тоате ачесте пүтері ші
тоате ачесте attributіj үнсіl singyr Dumnezeu, тред-
вія а'л інделлеңе; дар күм поаtе фі ел інделлес
фъгъ о гевеладіе dumnezeеaskъ саң фъгъ о кон-
тепплацие ненефдѣжітіе а тохълі армоніїлог гло-
бұлті? Indoitъ тінүне de қаге пговедінца нұ путьеа
Лініі пе неамтұл оменеск: Moisi пгімтеше ачест
адевъг din чег, ші Sokrâte dela үеніл sъў.

Пгівейшіе Dіvіnъ! in мізлоказ тұтулог паді-
лод Інвълвіte in нerrугеде ідолатріе ші алде скла-
віеі, ун върбат insuirat do Dumnezeu фаче sъ ге-
саіе ун адемъг каге trobuiot si генерегезе лутма.

Ші ачест адевъг, не каге Moisi нұ'л поаtе фаче
інделлес попогулті sъў, іл дъ үнівертулі; ші не
кънд тоате гелісіле іа генеск, ел вестеше къ уг-
таний чедлор кагій вор креде інtr'ун үнчл Dumnezeu
ва stъпіні пъмінтса; ші, pentru іmплінігеа ачестеі
борбе, стffелтул ах! se күфандъ ін веакуті іntr'un
віitor de патру мії de ані.

Іnштікіl үеніл se пімічене denaintea үнсіл ашà

de fiaata trsite: atunci că și pre pămint pumați și singur bărbat care, de față cu inimicimea sorilor semănată în spadă, ca păsindă în mare, purtă să poarte frumusețea acestei cunetără mari: Un singur Dumnezeu!

Ши acest въгват че ти singurул между личностите антиките си крътъ съ провокате acest адевъг че си съпътствате де дънуд чивилацията тук попор 1).

Доът ми de anii тук, чи Sokrate афль, де сауъ ку идолий, Zeitatea некупоскътъ Гечие чивилате; о афль пентътъ къ пумаи singurъ еа ю есплікъ упивегута. Ако юnde este пумаи о кунетаре, este пумаи чи Dumnezeu. Ачеастъ natutъ атът de съгъкъчоасъ, атът de ингустъ, атът de немогадъ стицъде Bentsej чи алле луи Joie, алле луи Merкурио чи алле Юпенои, ку кът Sokrate о пгивенце, ea se цеометрисътъ чи во, тъгенте: dar de o dată ea ю скамъ чиин немърплатене ои; ол чи мал интлантере Zell in спада, dar претъндентъ интлантеро леръ: armonia чи пемъртине и доминого читателя dumnezelrej.

1) История Платон воеа съ асктиозъ acest адевъг оамений. Este алевое, зиче еа, de a ала не Kreatotul чи първите тътулои че-
дог че sunt; чи de 'A a алат чиева, чи поате борби desure dia-
sta de față ку тойд оамений. (Platon, Timaeus.)

КАП VIII.

INFLUINȚA UNUI SINGUR ADEBЪR ASUPRA LUMII.

Platonul vorbește despre mai multe frumoase și bune
lumini, și după ce zice asta, îl întrebă: « Ești bine? »
Domnul Platon răspunde, că nu este despre adebъrul
acesta — « Nu știor cu mă ce știor sătul ceea, zis, el,
deci să știi cum frumoase sunt lumi, dar în celele sătii
trăiești zădărnicire, mentre nu nu știi nimic cu dinseala? »
(PLUTARQUE, Ditz notables des Lacedemoniens, p. 570.)

Un singur Dumnezeu! Înfluința acestei principii duce atât de deosebite însuși imaculatare se mișcă. Aceasta este linia trăsă între popoarele antice și între popoarele moderne: dintr'insă vedem căind o lume ișipindă, o lume morală, o lume lăută chivilește.

Lașă Zeitъцide paganismul și săptămână
cereșă, săptămână și anide, și luna și va fi înțig-
ziea a încetinire: deschide po Omer și neză cum se
bat Zeii. Această mitologie grajdăoasă, care dă Na-
iadelor făltynescle, Cheresc sechimulgile, și Pan
tuymele, și alii Joie tresnetul, încîntuiește numai
tuymărare și confusie. Pretutindenea unde Zeii se
desbină, popoarele s'armează pentru cetele lor.
Cum va putea omul dobândi bine-față de unde vede
numai ură; armonii, de unde vede numai kontra-
dicijii; ștevedere, de unde vede numai gătăuji?
Idolatrija a fost, la cei vechi, cea mai mare sta-

віль він проповідає ідеї під назвою природи. Sokrate н'a інцеллес інцеллепчітнеа лог дікът пумай інъл-
гъндукс пінъ да. Dumnezeу чел некупноскут, сау маі
біне, піні дескопегіреа інцеллепчітний лог а фост
кандус да унітате. Unitatea este esenția гъндхіе-
леи, ші гъндхіала este претутндenea, фінд къ пре-
тутндenea лумеа se пъстreasъ ші se генпоеце.
Ачеаста este күнетареа луї Sokrate, ші чеа че атунчи
а фост о лукрare din челле маі serioase а уні
ченіу єублім, astăzi este пунктul de плекаге ал-
інцеллепчінделог челлог маі mediocre.

Ашà, унітатае лецилог патуреи не кондуке да
унітатае луї Dumnezeу, ші унітатае луї Dumnezeу
конфінцене унітатае пеатулзі отенеск. Агункъ'ді
окій не гловул челлог вскі; іа везі інітігіт іn
попоаге пеистичене каге аж фіекаге Zeii лог а гъз-
бунда маі амнія, гедініа ле desbinz іn лок de
а ле уні. Агункъ'ді окій не лукреа modernъ, ачеаста
стъ інітігіт іn конфінцене іn rorato; ші ку
тоато аченем галуціон ачл падо икмал уні єнігук по-
нор, пеитру къ око икмал уні єнігук Dumnezeу.
Еака о пеіноадію єублішъ не каге тоиі оаменії
ълка, н'o інцеллес, dar акътія інцеллеще де-
сьвъгішіт ва фі triumfул отенітій.

Ші не ачест triumf, фіекаге веак іл пгегътеце.
Пополій вог тіл іntr'o зі къ ачеасії гевеладіе каге
не дъ хп тать іn чег, не дъ хп frate іn фіекаге om
пре пътінт. Атунчи тоате кастеле вог фі о пеел-
чівіре ші тоате resboaіеле о фратчіддере. Astfel se
інітіпдль, къ піні пітереа уні sінгт adeвъг, аյн-
щем да унітатае пеатулзі отенеск.

Ші съ ну тъ інвіновъдеаaskъ чінева зікънд къ
аш da aіні abstrакцій іn лок de adeвъгіт піпвіте.
Ної не вукугът de konsekutivdele immediate алле

42. INFLUENȚA UNUI SINGUR ADEBȚR

а chestvі aduce în statoul său a libertății religioase și în îndărătirea a combinației 1) și a
școalăi, trei urmări pe care le-a avut de cei 1000 de ani,
acătoare au ajuns din toate părțile
preste nroa noastră cînvîlăsare.

Este adăvărat că patrimele, prejurdecreștiniile, dr-hul de partit și credințele naționale împiedică înaintarea atâtă de acțiuni de luptă; dar ea strălucrește în inimă popoarelor cîștigătoare, dar ea este o trebuință a inteligenței lor, dar înțelege că cea luptă nevoie să fie făcută să se poată convingă că putină abuzivă din aceste pînzișuri face astfel toate rățările noastre și reducătoare, ade- că toate nevoile noastre.

Съ азъм спре есемпля о нацие каге се креде чивіліатъ, Spania. Въз synersticij netre b-
піче, ун cligos deягават, о гдоасть каге постеще, se конфесъ I), se кумірекъ, іші
resvunъ ку күдітка, ші штімеше dela
atot путьеа къдугъгілор о iertare каге о-
скапъ de mystrarea күцетка 2). Zъч, ar
путьеа зічё чіпева къ ачест поног хъбене не къд-
гъгі пітмаі pentru ca sъ aibъ boiea de a trai si de
a vivide. Акою, пшектум mi in Египтул antik, Dym-
nezei nu nu mai node de mystrum attribujiilor азъ.
Dymnezei, пентру ун Sumania, осте treizechi de
mii de idoli resimbuligil in tot regaluk krestin. Къ
нище synersticij atъt de nevynе ka mi алле пъгъ-
пілог, Spania are libertatea чівіль таі пудін щі
къдугъгій таі mystrum.

Dar mai aproape de noi, în instanță sănătatea Fran-

т) Вицүреа іннегечъ съгъ куаніе.

1) Se споведваше.

2) (?) • • • • •

шісі, да чінчі-зечі де поїді де да капітала Еуго-
ней, din централ чівілісаціі глобулгі, еака чете
де селбатічі алле кърога sufflete пічі о думінъ
ъпкъ икъ не-а думінат. Аколо імпъгъца одатъ
Zeul Textates; Евангеліеа с'а дыс акою, дас
smirityл ей а remas некуноскыт. Pretutindenea въз
акою уп попог фъгъ күщетаре ші фъгъ тогаль,
адогаціеа ікоалеког ін локул кредінціеі
ін «Думнеэе», фанатімъл ші тікълошиеа інре-
пункate denaintea упог зітгъвітугі проасте інфъ-
цишнд вукъці де кадавре, фікатул, innima, bra-
деле, пічоагеле, тъгътаіеле автінде алле оаге
кърога Zeityл. Паг'къ античій друзізі ъпкъ аг ім-
пъгъці, ші къ не маі нутънд чіхпі не оамені спрі
а'ї јьтгі Zeulay лог, чітгтеск не Zeul лог спрі а'ї
інфуцилніх нрін вхісіл adoracіі оаменілог. Еака
нроднічоле објеті алло нуліухі тихі поюог иаго
аро вікегріч, праоду, опіаконі ші Евангеліа. Ну
есто історія на чінела саліш інлада суффлануа піш
да истратаге не ти илрет Dymnezeу, панік къ а
чінела истратаге гумпа дапцуріла ші икуніе по оа-
мені din добіткаю.

Інфъдішаре а модітлі-еві Ін веакул ал по-
нірзечом! Чіне воіене съ фіе in anul 1200 ii è
destru sъ bisite satеле Bretaniei de jos. Resъrit,
ку склавій ші ку хагемугіле ахі, пімік п' інфъ-
рішашъ маі інjositor пентру оменire. Dar къ тоате-
ачестеа, in Bretania пгекут ші in Resъrit, унітатае
ахі Dymnezeу, ачест адевъг пентру каре Sokrate
шій церді віаца, п' маі поартъ moartea ку дін-
стуа. Попоагеле 'л ахі пгіміт, dar ъпкъ п'ахі күщет
асупра ахі. Este пумай уп Dymnezeу, зіче секта-
торуа профетлахі, фъгъ а індулеще тъгіреа ачес-
тічі ворбе; este пумай уп Dymnezeу, зіче вісітла

44 · INFLUENȚA UNUI SINGUR ADEBȚĂR

adevător al Poloniei, fondatorul înaintea îcoadăilor, obiect al idolatriei și; este numai un Dumnezeu, zice Spaniolul înnaosând pe sfântul Dominiuc, nu sf. Antonie și ne sf. *Jacques de Compostelle*; și în această sinagoga vorbe se culegindu-chișnădăia vîtoare a Resurrecției, a Spaniei și a bătrânei Armorice. În demult prejudecădile și suspiciile se sădeau și de deosebită de cîntă; drăguțul care ne ducă îcoada este deskiș, un tată în cer, o familie care nu iată. Când acest adevară suvânt va fi în îndărătușă înoașelor, plecum este astăzi în rîsa lor, răușenigându-se să împăină.

În adesea, totuși barbarie care țină ne umbrasă, ne poți întotdeauna cîșnădăi, să-ăz păsări împreună cu idolișor, și aceea că este păsări împreună cu idolișor trebuie se neară denaintea lui Dumnezeu.

Denaintea idolișor a cărui confință păternică domniarea lor preste cer și slabă și cărui desfășură ne oameni în doar clase; nobilă și nepobilă.

Denaintea idolișor să-ăzătăi pînă ambiționii 1) a suferi bîcău, juparea și chelivatul penitru că să dobîndească, bogăția și păterea.

Denaintea idolișor că sălăe barbare încercuiească centrul lumii sau să ducă o bătrânie trădători și căruia să încalce ce jignitor.

Var astăzi, un nobil, un pontofice, un resboinik, înfățișându-se înaintea adăgăului unului Dumnezeu, Kratorul universului, nobilul zîchei va oare: El sunt de un alt neam decât această trădătoare, suntem din populație ta, deoarece suntem în cer de aceea ne căsătăm și am despăgubit pînă? Pontoficele zîchei va oare: Am deosebitate de la mine soarta

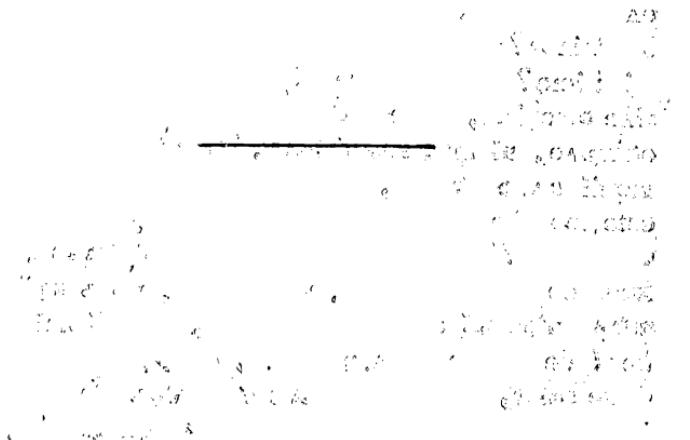
1) Kăzătări.

ne care înceldește și mi o dasse, binecuvîntea-
ză-mă pentru că am călcat legea și am oșin-
dit pe fecioare la sinigătate și la prostiție? 1)

Cesar poate să poată și să facă cîștigătorul zilei
din România de măslucit în templul zeilor României
pentru că a cucerit pe Gala și a vindut la adunătore
pe toți locuitorii Nașterii, căci, după cunoaș-
teala împăratului sănătos, se ridică la cîștigător
mihi trei de mij. . . , aceasta se înceldește, el se
roagă denaintea idoliilor. Dar căpitanul creștin
cutează-vă să reaște se sinigătore adăpostul lui Hristos cu-
kantikul bîrgăcelor lui? Zină va ead oare: Eș sunt
Kain! binecuvînteașă-mă, Domnezează mie, am
omorât pe frații mei?

Tu însă, îmi răspunză că eș să fiești și să facă
oțoană ținută, mi amăză! Amă este, dar tot o dată te
mijă cum o ținută; mi nu baștă de soamă că o ținută
fără glorie. Ce zină! ținută n'eo mai ținută, cîndva
să fie ținută.

a) Mărturie, vîrtejito.

КАП IX.

DESIRE OARE KARE ATTRIBUȚII ALLE DUMNEZEIREI.

Адесъзателе чинії finale аlle naturei noastre, sunt
непогочігіае кр sviflaetra nostry шї кт soarta <noastră
пепінгітіссе. Інвім objetele fisice аї о visiță, кare пт
на пынгуіаціа pumel аї вкіта existingă а онікії
піш-юб. Шлле ауїt икоале nentru ка съ konkure la
desvoltarea күчінгілорг noastră шї да луктуя вісід
noastră чоf тогаде.

(Madame de STAEL, *de l'Allemagne*, t. III, p. 381.)

Borba пt este de a voi съ кулоаджем чеа че Dum-
nezei askinde, este destra de a fi кt Atare aminte
ака че ед арат.

(FÉNÉILON, *lettres*, t. I, p. 106.)

Dar аchestvі Dymnezej kreator, kare se manifestă
in unitatea лукгугілор лүй, че пұме съї дым? Este-
ел Dymnezeuk тілоствігілор, саї Dymnezeuk res-
вупъгілор? Конченуга-ел oare in sinzл лүй віцізл
піл кrima? Zиче-ва oare чинева къ тоате непогочі-
гіде отенірі, тоате rostugиціде naturei, воаледе;
отгъвіде, чұма, resbolіde, ачелде грозаве ар-
томій алле dixerіл, ал къргога чед din утмъ akt
este moartea, sunt darygіде унei Dymnezeirі biné-
фъкъоаре? Күт вом күппоаце вупътатеа in аchest
хаос de тікълошие шї de aronie? De тъ syň ла
челле d'ъптък зілле алле луттій, піеодій імі вор-
besk de Dymnezeuk oastealor, de Dymnezeuk ін-
фіконпътор, de Dymnezeuk resвupътор. De intrebѣ
націїле, елле пігвешк петеле de сънже de пе ал-

тагеде лог сконцънд чіпете de ггоазъ. De тъ Intoxic
къtre індуллещі, въз ти сътніс амар не вугеде
лог. Чей таі фгумоші чепій кад сунт ггехтатеа аль-
тор misteriі; чейладій інадыу о фгумі педенкіть,
ші воеук съ аскунзъ пімічіа лог ін пімічіде пе-
кредерій.

La aceste objecții, la aceste rațiuniamente,
văz doar pricinile; și înțeimea și mîcimea noastră. Mă-
rirea noastră: pentru că noi judecătă de cîile natu-
rei după simțimentul alăturat adăugă că este
este în noi; pricinile luminei aceasta după o gheve-
laudie secrete și celălaltă; și apărăcătă atât tip
de perfecție ideală nu și în suferința nostră, nu
pentru a măsură lărgită pîmîptene, ci pentru a
nu cîștă către o creație mai perfectă. Greșala
noastră nu este că studiem de cîile această univîrs,
ci că nu suntem să luăm din simțiment sufului
nărare și este fără pentru dinștă.

Așa da, tu grăbesc și comandă încă Indoiul să
mi obțină de noastră naturăcă cumă și ne
înțelegă. Ești deosebită și nu iată niciună în noi ti-
pul unei flinxe mai perfecție. Astă nu este o
aduclă așa cum este o previzie, este o făgădu-
ință, nu dejdea și fiind că ideea sunt cîștă unei
lumini în care noi trebuie să înțelegă, fiind că am
întrebăzi-o.

Dacă astă simțimentul Fgumostului ideal este
o lumină, obiectul și rațiunile noastre
sună negru. Într-unulă chinea se mîră de
lumina log; pe urmă vine esperiența, și atunci se
mîră de slăbiciunea log. De căte ori nu se însim-
plă de defăimătă de adevarat isolat din pricină
că nu ne gădikăm pînă la totul! Un adevarat re-
zultat asupra, noi îl țărgădum: natura făgăduindu-

48 DESPRE OARE KARE ATTRIBUȚII

de intellegirea noastră, nu o înținomădим. Ce este în lotoția noastră? năcotești care că este o lume deținătoare în stăriile creației ei și tăză? — nu. Este că omul care blasfemă; nătără că nu-nă tăzătăcheiește faptul astăzi Dumnezeu. Este o mare tăzădomie obiectivă că se pot reda la aceste chipuri vorbe: că omul n'a înțeles!

Сиро а јустіфіка патура desire інвітовьшігіле че
ї во фан пактозі, este destul de а ағыла че әүш
бұкты інталюнгілде че і се ғъчелі үегі. Де ақоло
де үнді ға доконериссе неріндіде, поі күлдеңем
біноғашор; ақолло үнді оқіл пъріңділор nostri ве-
делілік пұмай хлояту, поі жылғы інделлепция ші прे-
подөроа. Ағ даңыз иккетін чіннен ки қшіңделе ұн-
маі аж нимік а геншүнде? ачеста ар фі а кү-
пета къ елде пұмай аж нимік а десконегі. Шін-
деле тікѣп әүш спыс totya; dar ачеса че аж спыс а
ғост хотығитор. Лұкту інсемнат, тъкаг къ е ыңкъ
не'нсемнат: тоате десконерігіле дар не addук да
тіндіеадъ ші дөведеск віще лері; тоате synt es-
pressia пүтеріші гевеладіа вұптығы. Цепілд тұу-
лай н'аре нимік а күпірга din інaintarea қшіңделог:
Фіекаре obserвадіе үй тікшореазъ імпъльциа, фіе-
кареке разъ де лутінъ үй skade пеггүтеле: ел есте
түн хәмінтор каго трабуле сі, козъ дене tron қын-
се па поден пілеснегуд үй тоатын шірлаптігес аж.

Філософія, аукш'ї пана, сака о філософії, karte de фъкът, о карте de intellegiції, о карте de стѣллæт in каге пумай Dymnezeї trebucie съ se arate. Інкіпчєне пе Гепелон саѣ *Bernardin de Saint-Pierre* адъпънд toate інвіновъціїде софістіilor in kontra natvrei, шї пгіндүл€ імпротівъ din weak in weak deskoncerіїде ціннїцї. Ачеаста аг фі іка ѿ пусъ креаціе. Інтре глоўзл, лтї Падїн шї глоўзл

Алъ Newton synt abisyr. Че istorie: могалъ а хнівсрулъ, ші че глагоасъ пгівеліце а неамтулъ отенеск күгүндүсе күмчечул де гытчігіде алъ, ші ажыргынд да күпподіңда de Dumnezei пгіп дұккәре а іншеші інтеллекіндеі алъ!

Алъ воі съ въз, д'о парте, хаосуа, пеггугеле, конфюсия елементедор, а плантедор, а кътпілор ші а тұнцілор; асгуа, фокуа, апа четъпдүсе жаре де жаре с'ануче гловуд, шіне дъзьпдомуклі декыт нұмаі тікълошиа ші голічупеа алъ: lastбел Плін ші Лукреце не інфыншешіл атмета. Де чеа дальт парте, нұстайл, тъгіле ші тұнцій хотынші пентрұ күгүл пінтүрілор, пентрұ фекондитатеа, каймелор, пентрұ армоніле, четұлтіші алле, пътмінтулъ. Пе тъсіншіл арзътоаге алле Ағітей, вінтығіле жаре тредиуе ші ынчбазиасъ юрнеле поасте; пе гіеңүгіле жадаор, топшынбою жаре тредиуе съ рекогеаскъ велде поасте. Ихтіліндөн ол элементеде кіемате иенети тұндуқсала, ынтилінгін пакізате, жолниш перети ындыладыншылар. Үлкін жаңула деңгелідеі ал утма са қасиеттің өзінін жаре ал кін тоғып иноағаде деңгелі: In Nomine Domini, gloriandole ei de Florig ші папороле сі күгүндік; Фикаре плантъ күгүндік патриеа са. Ат подор чінсіва күгүнгіге веңетаделе імпърідіе in zone, ка пе коаста түні тұнте, ші прінтре ачасть тұлдіме пемъртвінші де Forme mi de жолор, пеконтийт фелутріле дұнь кіміе, фелуда граніттедор 1) resbъттынд sinifъ tot пътмінтул, дела екатор пінъ да полуті, ші формъпд імпіедінгүл пътмінтул о күпүнъ de spіche пентрұ храна неамтулъ отенеск.

Дела ачасть армоній марі, ахтеруа с'ар скоборі да челле таі міні аттъпнунте алле жағадіе. Ко-

*) Плантеде күгүндіе.

50 · DESIRE OARE KARE ATTRIBUȚII

Ана, лінгъ пои се піблъ пісмо отъ, орігініса фено-
менолог челлогъ таи деңкътіліо: Intr'о бүкілдікъ де
кіхлібар, жекотуд тұзаптауы; Intr'о пікіттүгъ де
аль, ілімніңін күткүбеталы; Intr'хн күрбүне, dia-
mantыл. Un simbal тұзпакъ де arbyre, тұн гүзүнте
де нұсип, ажыр шыннен міншілде алы. Bezi-тұ ачестъ петрічікъ
тұтъ, каре se rostogоледе syb. пічіоагеле талле?
Astă este icoana ținutiei: tu n'o baștă în seamă, și
zilele și numai șironstele ei modăkuie 1); dar tu
altele o obiecte, o stodicazъ, ші ғаше въ svuk-
noasă dintr'юна ахтіна.

Мұлдымті пакшыларды до таблоңті Інкъптитоате,
до деңкөнорлік пакшыларды ар феконда фіекаре ғадъ
а ачестел istorii, In каре адебітуд ар мені Інчет Інчет
съ іа локуд опинніе. Аш волі съ se desvoalte тоате
міншілде ținutiei moderne, каре este In оппозиціе,
ку гүттүчігіде тогаде ші фісіче алле челлогъ веќі.
Ші, sinre esemblu, чине ту құпоаще Інвіновъци-
гіде ғыкүте լցовединде астыга колоагеї пегрілог?
Nu s'a dobedit oare de o sytъ de orікъ колоагеа пеагръ¹⁾
absoarbe тоате газеде ахтінені ші къ пійтеше тоатъ
къладуга еї? Înnerind dar пеллеа тұлға қен інтрег-
де оамені, ші агулкъандыл syb соагеле arzitor ал
Ағрічел, наура н'a ғыкүт ал чева декът 'ла осін-
дит кіңулат! комбинация құпшаітъ каре ту se афъ-
нішті Інстіті In қадыл алы Dante!

Doskide Biblia, ші веzi не strъпеподій челлүй
де ал дойлеа фіш ал алы Noe ағуришиңі пентру кітіма
пъгінелті лог. Пеллеа лог пеагръ este semnul os-
sindei лог, тілді веңіпік ал склавіеі лог. Блестел-
мат съ fie Xanaan! ед ва фі говуд говілор ғаџілор

1) Пытічеде foarte multă din каре se қомата элементелер ші оғы-
чес објет.

лът 1). Ші еака теолоції читѣнд, аттиментѣнд, влес-
темънд; ші еака ландыгіле, вінзагеа, гобіеа; ав-
жекуіса чуті неам intrer jустіфікатъ пірн пъката
лът Хам.

Spore a desființă o прејudecată, spore a res-
turmă уп влестем, че trebucă a фачче? — a об-
сервă натхна. Дакъ, în tîmpul асприміilor ѹнереї,
visitez къмниш unde ггъзда ѹченепа а ѹнколді, възкъ-
тотъл s'а фъкът певъзът svb тайетеле 2) de зъпа-
дъ; Intreb не плаугаг; тъ пълнг de a ведеа о план-
тъ атът de фраңедъ ші атът de делікатъ datъ in-
флюїцелор оморітоаре алле гіецій ші алле ѹтуалуї.
Ел im resprnde svrіzънд къ Dumnezeu а ѹнгри-
жит, ші къ сечегіпчул este in sirugandie. Ел іне din-
спицируш къ ачест аконегемінт алб агулкат престе-
нъмінт, ал чодло д'вънти ѹченетутгі алле фгігуалт,
оме ил о ыланъ къладугоазъ; ка ти венімінт de
таранъ, свѣт алъшоатуя ишхия Pronedinga погъ-
лоира хоторіас чадлор патух (импіт).

Шіре по чутіи прінціпава. Підітіло, помочукіде,
нініптуріас в'акопого ит флагі, ил іонто флагіде а-
симиш ил вільвіца нопехеі; нутра ле-а Inkredin-
цует голупчіде импілор утвъторі. Чигеаша, фрага,
нага, тъгул, es dintr'o флоаге de алабастръ, ші
пуртиментуя пассерілор s'askунде de frir svb вълуда
чунгте ал туфелор de шиналвъ.

Дакъ ѹнгіецутгіде de пгім'вага striкъ кътедатъ
годуля mirdalұаті ші ал пеरсекуалті, este din прі-
чињ єъ флагіде лог svnt rozi: ачеастъ єсченіє
тъ фаче съ-тъ mir mai тутат пентрт къ ачесті дої
помі віещъеск аічі de парте de патриа лог, ачестіа
svnt ал соагедті Resъbrityалт.

1) Фачче, в. IX.

2) Консагре.

52 DESPRE OARE KARE ATTRIBUȚII

„Къ кът пръодул се дешвъртазъ, флогілс се окенешк, ти, въ кълдуколе вогрѣ, ас въз не тоате ѣмбръната въ поимите колорате.

Анда дар, претънденеа авъл осте пус въ прътия церулх, оакенуша, гопуша, въ прътива кълдукей. Акоистъ леде цепегаль ѣгътазъ ши въ колоагеа фелулуи отенеск; ел, е петту суб, разеле соагедуй, ши авъл въ реционале температе. Ничи въ властем пъ оно почина поастръ, германідог Африкані; де ши доктори въ афурисеск, дар натура въ бинкувитеазъ; до ши пъце прејудекъцъ хрите въ агулъкъ инт’о трозанъ, естеппие, дар натура, ка о тутъ налии до дравосте, въ кунринде въ цепегалитета асуилог ет.

Студиул феноменолог ачестора, анионијесца въсле де алтеле ачестор пгеведері, каге се генетеазъ въ венчале ши въ оамені, ера дестул пентру а не кондукче да аdevът. Дар чипева а аյнис да дінсул прінадл дрът: инвъзаций аж deskonoperit пріччина колоагеа цергілод пъ кътънд’о пе дънса, чи кътънд пріччинеле каге фак гоа. Нои пъ вом resfirà аїч теория кологілуві resfrîngътор; дар есте бине де а фачче вълагре де seamъ къ, есперішеле фісічідог вин tot-deauma de дај drentate obserвацідог аdevъгацідог філософі: чину тълпиччене пгопrietъціле кологілод, човдъллат алмірі. Intrebuinцагоа дог въ та-геле таблоа ал чинвегнудуй, ши Indoita дог щипцъ доведеше чуд иудін ачестъ Indoitъ есперішъцъ къ, snre а гекогі пе докуитогі клімелог чеддог тай кълдукроасе, кум ши snre а інкълзі secherіштгіде-клімелог чеддог тай фігукроасе, есте дестул на-туреі о тъзвътъг де пепула.

Din toate aceste observații, ești încică kъ кологіле аж поопrietatea de a ținea кълдуга sau de a

о лъса съ easъ, дунъ към елле въгъ фі маі тутат саѣ маі пънін інкісé: албул ѹпе къладуга, пеггул ї лазъ о течере лівегъ; албул este dar уп besmіnt къладурос, іаг пеггул уп besmіnt гекорос; амъндоз date de natrът, дунъ trebvinъ, дунъ timnі ші дунъ кліме, ші акърога ініеллесантъ імпърїре дъ довардъ desire a сі нреведере.

О енченіе інкълтиоаре віне іагъші de інъгеше ачесаіь геггулъ. Ств поаделе ачеллог түфे ші ачеллог пометгі, къ тута істългчіоаре de үукетеле логъде алабастру, віогеаоа ші аратъ фумузеенеа оакешелог ей кологі de вагъ. Еака уп контраст каге se паге a інfrінце леңеа natуреі саѣ а о інвіновъді de нрреведере. Съ ну не гръбим інзъ de а о kondamnà. Sistemele поастре se тъгінеск ін иланілікідій топотоаре, пентръ къ елле nu stffere нітѣ въ ожиданіи погуха, din противъ, se інфуму-погудашъ къ ожиданіи кога нін атъ de adesoa огъ de нрінъ, пілотоподъвъ погуха.

Вагъ до момътъ ші нрорана до піккундо ахъ фумуло піт ие ахом а'а ші фуму dіntr'osa shи-вата фумуло; дар ну ово олъ пітінъ деқът пумал фуму уогуха каге о піне astfel інвълітъ.

Fisіка не һівацъ къ тоате когпугіле агулъ къладуга дօг кътре чег. Дакъ чегула este senin, ел пгі-теңе къладуга фъгъ а о інтоагче, ші аща когпугіле se геческ: asta este пітіна інгегулаі ін поп-діле senine de пітівага. Dar індастъ че уп нуог аконере atmosfера, temperatура se скімбъ: ачест нуог агулъ кътре пътінш пекут пътінтул агулъ кътре dіnsул, адекъ ї інтоагче атът калогік пекут ї дъ. Еака пентръ че къладуга este атъ de інзъ-вхмітоаре, ші аегула атъ de геэ вага кънд чегула este аконеріт къ нуог. Агулкаре se фаче deala чег

54 DESPRE OARE KARE ATTRIBUȚII

да пътнот, шо дела пътнот да чег. Кү кът атмосфера есте инкъркатъ до умозсалъ, кү атъта есте маи калд.

Чеса чо се баче ви маре ви атмосферъ, се баче ви мік ви биореа. Еа агункъ къладугъ кътре фунза че о акоппеге, шо фунза каге о акоппеге агункъ кътре дінса. Пгн ачест скимб пепчетат, къладуга ей се пъстреазъ. Натура пуне ун алдоідеа веномінт посто чед д'ънтькъ; dar ачест веномінт о инкълажеце фънъ а о атtingе. Ел ласть о течере дівбетъ аегудуї каге о клатинъ шо не addуке агомеде ей. Астфел生物аа есте апъгътъ de фгіг, шо хай-поле ей де мара, сунт пумай ун фермек маи тутат че натура дъ ирімовогой.

Кегулъ ценегадъ, натура н'я фъкут пімік каге съ факъ не от пеноочит; шо кънд ел ючме, есте дін пічінъ къї ліпсеще вунутгілѣ че натура геваръ пентру ферічігаа луї. Инкісухъ се пльице de підерераа лібертъдій че авеа дела натуъ; фльтьандухъ се пльице de ліпса годутгілог че еа баче пентру тої; водна-вул ї чеге съпътства, шо огбедінухъ ї чеге не таікъса. În тоате ачесте пеноочігі, ей какт цепіуда гъх-лутъ, шо ну въз декът пумай kondiçїле віцій поа-стре пуритоаре, сау ліпса вунутгілог че екам-да-торі натури.

Este bine de a face вілрare de саамъ къ, тоате пеноочігілә каге ну вънънхъ de konsistuția noastră фізикъ вио дела пециїнца noastrъ. Sure а де тъмъдъї, аг требуї съ тъмъдхимъ зънъкъ гъхъчи-гілde noastre; dar поъ не-а fost маи лесне а ін-віновъї, не ну ції каге цеңіх ах гъхудуї ви акъ-гуга stămărire дъм хніверсзл. Натура не deskide кагеа ей ви каге Dymnezeu-іншумї а skris күцетуа съї; dar пои кътъни adeвътуа ви къгцілde оамені-

лор, фанта de lambioare, писъде stricъчуне. Еака кум аdevъртул с'а передът де пре пъмпът; еака кум Dumnezeul універсалът, пемъгюнитула бут; пемъгюнитула фрецт, пемъгюнитула милостив, а ајунш а и Dumnezeул унти тик пътът, ши инфрикошътор, фелос, resbънътор ши пъстиитор. Din погочиге линь, фанта а пъстрат пъмеле фъптиотула, ши тоате сидицеде фанатистула, ачест пъмче, динкаге фекаре попог а цинх мінте кътева сидаве, se реафль ку totuла intrer in binefacheчile natxteл ши ia гугъчнна пеамула оменеск: **Татъл Ноstrу!**

КАП X.

STUDIU DESIRE DUMNEZEU IN SUFFLETUL OMENESK.

..... III пънка аз! Іоанънъдъ
Ничий от за пътнадъ, иконъ от за бичопе.
(PONTEVILLI, Критъ сур l'Infini.)

Дар къ тоате ачестоа, престе tot пъмпът, оamenii se injurie in пъмеле аз! Dumnezeul; престе tot пъмпът, преодът влестемът, пгигонеск, афуги-
sesk in пъмеле аз! Dumnezeul. Тоате гелициле аз
иадъл лор, тоате култугиле аз гизъ лор!

Ачест кончетът уніversal de opinii грозаве фи
ва-оаге espressiea концицеде пеамула оменеск?

Шие а хотъл о intrebare азъ de gреа, инвъ-
щия се ункъ да извогъл кредицелор ноастре ге-
лициоase, ши, азукънд попоагеде in деагънъл лор,
се инчалкъ а адевегъ огънчина ши инaintъгиле ку-
четътъ оменеск; dar пище асеменеа кътъгъ, фъ-

56 STUDIU DESPRE DUMNEZEU

къде във воанта тимурий, продук пъти системе и
гъръчий града, докъм гъръчий града почиинеи. Ашад
дар требуло а утад въл алт друм. Пънд студиа
чунд ом въл алокуд студиа попоарслог, вояж съзъ
инреб по мино инстю, ши съзъ куписок отцина а tot
че пръв, ши а tot че крез: кум идеале de demon,
de властем, de юад ажанс да стъфлетка меч;
кум пътмоле лъв Думнеез, каге требуие съзъ деценте
пътмоле амогул, de o датъ м'а импарт, de хъзъ ши
de снаймъ; кум ам пътт инкинг о вечниче де
кингъ контр къндула ани де тикълоние ии де дърер. Ши
ку кънт инните въл ачест студиа конциопа м'а съзъ
лъгий озълъ ши града м'а се инадъ. Въз къ преодъ
аж фънкт охъндула инамулъ оменеск пътекум пре-
ченитогул меч а фънкт по а тоа; пентру къ пимик
път s'асеамънъ тај тутат къ конилъгия унчъ ом ка
конилъгия е унчъ попог, ей ли кондук да стъпун-
неге пън фрикъ ши пън минукъ.

Ачест ъпънъ есамин съзъ инвадъ къ требуие съзъ
деспътеск идея de Думнеез каге'm вине dela
Думнеез de идея de Думнеез каге'm вине dela
оамен, адекъ de tot че паттимеде ши амбишилъ
адаогъ да' дънса.

Ачеастъ деспътигре este преа лесне, пентру къ
дакъ къщетъгіде оаменіог сънт фунтів ка віеца
лор, къщетага лъв Думнесеъ este nestremътат ка
вечниче лъв.

Чегчестънд дар натура къщетъгіог ноастре, имі
зічесам къ дакъ м'аш фі fost пъскут въл тимпий дру-
зіог аши фі крезхт къ сънт пълъкът лъв Думнеез
фънкъндъ јертве de оамен; дакъ въл тимпий съфінту-
лъв Dominique, аргънд Альбішої; ши дакъ въл тимпий
лъв Карол IХ, инյунгънд Хугенотъ. въл Spainia,
аш фі вінекъвінта инхісінгіа; въл Indii, м'аш фі

dat sănătatea și bătrânilor și avearea mea bătrânilor. UJ! țăncă, țărgă a-ești din ceara mea și din veacul te, dăcă m'ani și înzescut din părțile fanatice și plină de superstiții, mărișimale alegători să arătăciu drepte și rationabile. Sunt puține către cei care știu? sunt puține familiile în care este să nu fie cula de idei înțelepte pînă la oameni și înțeleptul său Dumezeire. De către rătăcicii am sănătatea și în această singură întâmplare căreia a făcut să treacă în Franția, într-o epocă de generație și de lăuntrici, denartea de patimă teologică și politică, și să fi îndoită aduțătoare a amintului și a gloriei materne!

Cu toate acestea ești tu priușissem toate (de) așteaptă înflăcăndă vîrtoasă și patnă mea; veacul meu și năvășitorii mei și format și ei suffletul meu. Trebuie să răspundă chiar și așteptătorilor: Aceasta este o domeniu de cunoștință. Ce de nejudecății! În stăriile morale, profesorii mei sunt înțelepuți să trăiască doamna, să fie cel săracă; sădăru, să trăiască sărac, să fie cel din urmă. Când să se spune sănătatea și sănătatea nu mai vîrstă, să aducă sănătatea Dumezei; exemplul este asemenea, să dat respect sănătatea vîrstelor, să dăzdu sănătatea mediorității, și să opere sănătatea ne-oameni, cei norați. Acestea mi le sănătatea vîrstă cu vîrstă, un interes bine înțelless; și prin vîrstă cu vîrstă, prin interes bine înțelless eram sălăbi de a vorbi că un ișoară mi de a urmă ca un ișoară.

Din toate aceste opiniile trezătoare, am tras această vîrstă rod, că nu în societate, nu în prezentul meu, ci în mine, că în nația trebuiă să căută deosebitul. Nu și rîci Rys, nici Englez, nici Francez, nici preot, nici nobil, nici bădăgan; și Om, imi

ziseñ. Dar çuii tu ce este aconsa a fi om? A fi om nu este a fi cum ca cailor oameni te fac in interesul nejudecatorilor lor, adeca necredinçios, supersetios, fanatik, libertin, crud, piezind din omnor, din violenie, din inokrisie; ci este a fi cum ca Dumnezeu te-a făcut. Aşa sunte a cunoscere Omului în sefirmit, stdiază'ui suffletul în tine insuji, mi natura cu suffletul tău. Binefacătorile te te încunună să fie dumina ta cea mai dulce, le voi vedea măriștirea cu căt vei ducă într-insele cunostarea de Dumnezeu. Intellectul de Dumnezeasă nu cunoscere nici una din resursearea. Ea cere numai draroste, mi reziliente cu frigirea.

Drarostea de Dumnezeu este ca augur cel curat; drarostea de oameni, ca argintul cel alde. Fiecare naște întîmpințe o icoană pe aceste doar metale, și face o monedă care are cuib la dină. Sună cuvântul care înfățișează fugă, valatru, trăsnete, tiram; altele, fără plăcute, dar și rile naturale și altele cugulă. Aceste monede se aruncă în comerț unde elle se strică mai mult sau mai puțin întrebări și prin fricătură, și dela un popor la altul neră o parte din valoarelor. Bezi dar să strângă augur și argintul în cărțile lor cum inițial. Cine-te numai de esenția lor: dacă nu se consemnă că neamul omenești, nu cătă la markă, ci la greutate.

Despărțind astfel ideea de Dumnezeu de cula-tutile care o înjosesc, o reafără cărată la toate ionoagurile, precum despărțind-o de nejudecătorile celeste o reafără cărată în suffletul lor. Aceste doar cunoscere se salvesc că închekără: așealdăi simțiment care se exprimă prin glasul unuia se-

esnigîm'ni pîră glasul tûtułog; kopiținîga synt blastulăt mey resnuide la kopiița neamului omenesk. Shî eș pot încicea din această îndoită mărturisire kă esistința lăzii Dymnezei nu este o opinie, ci un simțiment natural ad tûtułog oamenilor; că aceste simțimente trebuie să trăească dintr-o moartea tûtułog, pentru că este fanta a însuși lăzii Dymnezei; iar ikoanele che popoagelor lăzesk de dăsușă trebuesc să neagă, pentru că acestea sunt fanta cunpridîților și a patimelor noastre.

Așa, fie-kare popor își are credințele sălde, kare se țin în treptă; fie-kare veac își are cunsta-re sa domnitoare, kare se desfăințează dinaintea unei cunșteri nouă. În epoca în care viețile, dela punctul mutătelui unde națiile au ajuns, dacă mă văd în urmă, nu preste căldură trei părări și jumătate, îlădui globozul și locul de sănătate sădrobiș din vîlăgorod. Așa, Muntele Olimp este pustiș; Egiptul este numai un moribund; Drizilă și nerit cu năbitul așa îndărăt din Caucaz, în Iero acuză-riindu-i pe națiuni împreună cu întunericul de temniță, nu mai avându-lă Capitola lui. A fost în tineret în așa, nu întreacă fața pămîntului, totușă se afără renoință, popoagelor, templierilor și zei. Atunci s-a întâlnit națiile, eroice și națiile barbară la pîciorul unei crești, zulene de cea de pe urmă a log resuflare, altele la cel de sus deasupra cheasă ad vîcere alog urmărișii sochiade; și toate trăieau că magice lăzare-aminte la glasul unei jergi kare se răză pentru rîzii ei.

Astăzi națiile Amurului sunt ca un sinurg, popor, sunt un sinurg Dymnezei. Shî aceste Dymnezei este Dymneza căre iubenie, căre iartă și căre cîvîlisează. El se na înfățișă Resuflare

пекум с'а инсигнат Апостолът; на десарма не barbari ніч на фатю въ intre in marea famildie оменяючи, ненту къ тъ пот съ intre intr'insa де-
кът пумал ирил Апостолът Евангелие, kondiціе неапъ-
рати, ненту огі каге чівілісаціе. Чеі кагій ворбеск
сь, стріча геліція in Апостолъ не каге еа лукіннеазъ
сът на гізій ахі Христос; еї п'у щіж че фак. Такъ
геліція на течіе да Resъlt; Resъltch ватъ:
ної поим ахіа локул ахі спі еа п'ад постру; ної
поим гектон in пеггуре, еа se ва скулă in лукіні:
Амортул до Dumnezeu ши de oameni este de акум
Inainte п'ятоео контракт социал ал оменіре!

КАП XI.

STUDIU DESIRE DUMNEZEU IN NATURĂ.

Също такъ, във външната природа, във външната природа
във външната природа, във външната природа
във външната природа, във външната природа
във външната природа, във външната природа

Intr'o zî ia atzi de-odata stirrand: Este въ Dumnezeu!
Не хтътъ, десвояль, къ био съне дозецае че ин-
цишеазъ п'ивелдеа naturae!

(HASSE, *Derniers entretiens de Kant*, p. 26.)

Natura a avut інцијиро intormaція ка о тутъ, ка лук-
шніле че съ по-а dat ненту troblyinga постру, съ не
съ ши количтвоное, wi не ініти la дінселе по пумат
шнія ragionament, dar mi nrin anetit.

(MONTAIGNE, *Essais*, liv. III. ch. XII. p. 235.)

Віауда este чеа юнтие' вінєкачіе' а ахі Dum-
nezeu. Еа se иньшніеазъ dintry'нти' к'ючтулгі
nostry, ка к'юк'юл ши ка татъ.

Къ тоате ачестеа чінёва не зіче: Ты еши к'юк'-
нал п'яскънду-те.

Онъл се півіце атвчі, ші ну се купоаше віновати pentru о віаць каге ну'м'a dat'o ел іnsym'.

Ші маі адаогъ: **Dumnezeu** є terribil; ел чеге лакгъме, кінгі, съпре, pentru, ачест пъкат че tu'н'a фъкту.

Ші онъл іnsпъїmіntat каҳтъ іn ел ші іmпtеру-
гъл дхі тілія Domnului. D'odatъ se desvъlesk іn-
aintea окілог дхі **Dumnezeu**ile агmoniї, пъrinte-
щеле пгеведері, тағеfіciцеле челлхі каге dъ віаца,
ші каге нуле вечіріціа да s'fіmпtul віедій. Пгету-
tindéneя іnrijirіde тұхі пъrinte каге воіеце st'ші
пъstreze, каге воіеце s'ші іnfrumtseñezе аткгул.
Пъмінтул verde sybt пічіoателe noastre, чегзіл a-
bastrz d'asunpa капетелог noastre. О тұмъз каге
не поартъ іn braçele ей ші каге не adoарme не
нінү'l; коніллутті a dat небіoвъціа; въгватұлті,
пугома, цинди ніl ділростса. Граçedъ кreaturъ, тү-
те поці паді, ытул оюло пгетылі pentru ка s' тे
пгілімокъ; іntellectuңdu мұблімъ, тү поці күрота,
коніголе ніl міллалас ысу вор domnul іntellectuл aog.
Каге таға, оған іntellectuңdu ачма пголітъ каге
неде, шынынду, ун глов нінто n'a străbatte, о
натура, нінто и о купоаше ші ун **Dumnezeu** ште
n'a Іubl.

Ші везі пумай че se аткreasъ іn кътпілe не-
търгіnіreі, unde steллеле se іmпtuldesk ка пъсі-
нул тъгій. Ачесте стелле, ачесті ſor, ейші къятъ-
resk Фъгъ-а'й attiaце, й тъсуг. Фъгъ а'й апопіеа.
Rегуlez іntelletele aog ку ліппі ші ку ціфре. Не-
ometria este гадія дхі **Dumnezeu**. Онълті йі este
dat de a'л deskopегі іn materie, ші de a se syz
astfel да іsвогул сеj чел іntellectual.

Dar syffletuл mej este ші маі mare, ші маі
Intins; не търгіnіreа че ел kontemplъ й дъ о'idee.

de nemъръчината чо ну поато индуллеце. Între toate кreatурело пумай юнук отма а путут зиче: Поате къ! мі аточть норвъ, In гуга азъ, а еспимат о пухере фъгъ тъсугъ ші фъгъ сесмит. Поате къ фиекаре динт'ачесті сорі are о тишкаге прогоние, птекутм фиекаре динт'ачесте планете аре уп імбает осибіт! поате къ думіна ачестог' стелле проудуче піще кологі каге не sunt некупноскуте! поате къ певудоазеде дасъ динт'інсле піще атоме каге гъспінделк вукурия мі ыкъптарса, птекутм думіна ноастръ addуче прімъхара мі пісада! поате інспіршіт къ ачесте пептърата юістеме каге купрінд тіліарде де думі sunt пумай інтегріло локуіндеј а Tot-пүтепікұлазъ, каге до нодо ка о пулдего да пішоагеле азъ! Dar ачеастъ игівеліңе Dumnezeusъ este зърітъ пумай de апцел, ей інтребундеазъ ветілічіа а о студія din sferъ in sferъ, din інкъптаре in інкъптаре. Dar нөй, славе кreatуре, не este dat de а пътранде ачестеа прін куптаре; ной, нердуні пе ачест глов нердун ел інсуші in спаііу, імадінъ чеса че ну ведем: мі-пумі каге пумай sinrүт Dumnezeу а путут кончено in mintea sa.

Ачеастъ когенундерег' деда от да Dumnezeу, ачесте думі, ачесті сорі пущі інтре ној ші Kreatогула, ка піще trente думіноасе каге kondук да пгопіледа темпілакулықореск, інл үлменде сүффлетуда фъгъ а'л dobor!. Деда admirajie trek да амор; ші деда амор да гугъ. Dobadъ de саъбічітnea ші de тъгіреа, мяа! Toate кreatуреле каге тъ інкъптигъ түмеазъ instinctул доз шіші імплайнеск yrsita, даг пумай ей sinrүт тъ гог. Dobitoачеле ну въд пімік din ачеса че ей въз; ші фінд къ ей sunt sinrүт а тъ гуга, күноск скончл фіндеі телле. Dakъ Омул ы'аг авеа уп сүффлет пенту гугъ, думеа аг фі ка

num n'ar fi; nimic n'ar fi între nimicie și Dumnezeu.

Dacă intellecția care se rezumă: una în cîte mă alătă și părțile. Fiindcă a tot păstrat și a bine folosită manifestă creației sale. Succesul nostru este un templu în care ești și întinsătitorul creației. Așa: în natură, precum și în noi, fiindcă aici trebuie să nu se revoluționeze niciu intellecția, nici părtărea și bunătatea. Înțeță ca să fie părtărea, trebuie să fie creație; năță ca să fie intellecția, trebuie să fie rănoră; năță ca să fie bunătate, trebuie să fie păredere și binefacție. Din existența tuturor acestor condiții, ești potrivită existență aici Dumnezeu; atribuția ta ești năță ca să te armonizezi, arată că intellecția ta este deosebită, că arăta demul dezvoltareea oare cărora. Năță ca să întemeiezi încrederilelor tuo; năță că încredințarea tuo nu trebuie să fie nimic din cunoscința adâncă a naturii, care nu e dată nimănui, ci numai din îndulcirea oare cărora din lărgile ei. Înțeță dacă părederea și bunătatea mă n'ar arăta nimai într-un singur loc, ești totuști potrivită să cașeafă părtăindenea. Cum ar putea să fi așa, dacă n'ar fi și așa? Universitatea este numai o singură față, totuști ai aici este numai o aruncătură, deosebită aici sunt numai o deosebirea ducă este numai în unitate. Deçi ceea ce înțelegeți nu poate produce nici un bine; apoi dacă binele nu arăta în oare căre părță altă față, ești potrivită părtăindenea, și ceea ce binele să se revoluționeze!

Dumnezeu este: și aceasta este destul năță și a lumii să fie. Adevarul săvârșită a lumii, a na-

64 STUDIU DESPRE DUMNEZEU

trei și a înțellocit! Dumnezeu este! Își atrăză
bătrânele și nu iată nici oca, fiind că el păstrează,
ști bunațatatea, fiind că e sănătos. Dumnezeu
este! și Fărăia care îl face sănătate strălucă
mai în suflarea Omului, care menține de către
în ceea ceață a celor care vede și nu văză.
A înțelege și sorii în spadă, lumele înțeleștiute so-
riilor, existindele în lumi; și încă la mină și
noaptea; plăcerea și distrerea, viața și moartea;
a face să nască armoniile din acestea contraste,
și draroste din aceste armonii; ca să fantează
a zice Dumnezeu! Își pozează marturii lui și
donează altele bunațății lui, poze cărui ne bucură
de binefacție îl îmbrățișe, ne este dat de a
medita asta ceață a celor care nu credem, și de a ne
sprijini pe cea ce născătem. Noi, slabe creațure,
credem la cea ce este nevăzut, înțelești 1) cea
ce este necunoscut. În noi este ceva care căză
ne nemărginită fără a săptăna față de idee de
dinspre, care doare vechiță fără a o îndărățe,
și care se înalță la Dumnezeu prin amori.
Acolo este doabă magelor noastre urbane:
amori, aceste simțimenterne care nimic nu au poate
țălăzui aișii-jos, se găsesc și la Dumnezeu
pentru că este nemăritor.

Așa în natură din toate săpăturile Dumnezeu
vine la om, centrul căuza să meagă la Dum-
nezeu. Dacă îngivirea'mi se crește și în ceea ce,
e să facă cunoscător; dacă să scobodă cel de din urmă,
trebuie să cred în ceea ce e să se întâmple. Dacă
ești înțelești din fărăia fără de care nu știi să lasă
că re'mi zice: Tu căuza păcătoare Dumnezeu, el este în-
țelești tău și în tine. Înțeabă' să te urbeze, și' d
*) Căzănești și urmărești, și lucrează.

неч афла într'instă; întreавъ не чеа мај тікъ dintre insecte, шїци ва гевела о mare пгеведере. Сыnt пумай уп фігічел de earbъ in мізлокул кътпудуу, ам съ тъеск пумай кътева зіле, дар ку тоате а-честеа вінтүгілे пентр mine тътутъ тъгіле, пентр mine әддук не аррипеле лог тоа рекуритоаре, шї пъгіул күгде не'пчетат дін вігфул түнделүй. Пентр mine, Зефірұл суффаъ шї соагеле с'ап-пинде: ам шї еў пътічика mea de азмінъ in а-честеа креаціе; фак о флоаге, шї ачеасте флоаге аре seminде, шї ачесте seminде synt пъ-шүпелде вітоаре алле түтмелог че synt ълкъ а се паце. Шіктыгі de лант se formeazъ in вільстареа mea, піктыгі de miere se askynd in флоагеа mea, тү n'ai путеа съ де deskонері, дар о патрүпедъ шї о тікъ ці де вор да, ұна in ціціле еї, мај пъ-меронане до кыт шїй че он аре, ка күм natvra аг-ғи иченізхт төртіндеалада, чесаладъ интр'o күпъ де чеаръ імбаджаміл, ик атомаде флогідор.

Synt пумай уп фірқол до сарбъ, дар ку тоате ачекіса, it поал, нын вунуг шї ол де феноменеле чоллаю тар! иллю түшсөвүлүй. Че конкург, агто-плю интр'e вінтүрі, нырі, магеа, соагеле, омхад, о түскъ, шї патрүпед шї о славъ вүткеанъ каге тъзепе пумай о зі! Iсторія mea este istoria нахїей интрей. Чине ва күппоаше sekreteде теллә, ва күппоаше күвінтул креацій; ачелда каге аг шї күм еў віенческ, аг азzi гласта дүй Dүмнезеъ. Интр'e пімічіе шї віеадъ, интр'e пефіппүй шї фіппъ, este путеге, интеллекппүй шї віеадъ. Интр'e віеадъ шї віеадъ, интр'e фіппъ шї фіппъ, este гаппорт: Dүмнезеъ шретхіндenea.

Astfel este, пентрү чине цие а о азzi, ворви-ра ербеі деше къми! Astfel ворвеше шї гълъп-

66 STUDIU DESPRE DUMNEZEU

теле de първи, азбела корови и арбети, азбела се
еспиритъ тоалъ пистра,

Или такъ по този мъдъл амънтире да това,
дело о чашата да граб, дело граб да чибър,
недем към ширака тоате ачесте преведени партику-
лате импресии и комбинации тие преведени
членегале, като чеше не Думнезеъ към Отуд прън
виефачеъ, ше не Омъкъ Думнезеъ прън инвир.
Ачеста естъ да пушка чегеси адати Омер; фекаре
дън вегицелъ дъл естъ о азъм спънчугът д'асънга
пътъгуните; съл стръбвате този интервалъ като дес-
ната източна като кресълъ де стъблеста като кон-
генилъ.

Ами фе-каю студът им десконега о преведени,
фие-кате преведени о виефачеъ ал хътия чим есе
дън тъна ал Думнезеъ, ше ал хътия род се коаче
и тъна Отуди.

Ши към тоате ачеста философът прем десните тикъ-
ловия отуди. Стъгъ иъ добитоачеле се наши ар-
мате, към елле се наши имбръките към юест, към
тичи, към пелле, към път, към влана; юаг отуд естъ
естъ агукат гол не пъмптул гол, фъргъ тромътъ,
фъргъ колци, ин таи фъргъ пелациъ. Да съ, отуд е
агукат гол не пъмптул гол: се веде към тъ, ти-
хната, юни! А-ай вои асемена ка добитоачеле.
Инрада ли! Инрада ли! Факъ да дън иной ачестъ
факъ да дъл Думнезеъ яо ѹи се цаге генитъ! Ин-
кългено. Чистът францедъ креатътъ; дъл търхинце-
лог ет чеса че четвъл згигчът ну воиеще ал да: дрене
фанса ал Думнезеъ! Прая бине! сака акум отуд
апъгат де чег, имбръкят пентът тоз-д'асъна, прекум
вие тъ, към влана вулпей, към пепеле леббедеи саъ
шт пеллеа лектъ. О! тикълоуле! ит веги-ту към
пир ачеста! И гъшиш в азъм! кънд годинунае ал!

Nă da în stăriile toate călărele, nerezistibile țările
fățu și țărișcesc îi doar gradul de lăsatidine¹⁾. Ama-
dările învățănește natura numai din lipsă de in-
țelă și reprezentă, și nu este ceea ce se întâmplă cu
omul. Este înțelesă, că ea este prezentă în toate
țările și este totușă o orbire. Nască-se dar totușă
ca să poată înțelege și să stea tot la oamenii
înțeleșă; aceasta nu este o dovadă de înțelesire,
ci un act de putere, ex. cum ia în stăriile împă-
rășiea să, că deosebire numai, că Dumnezeu, că
cum ne-a cumpărat, voioiu ca omul să fie
înțeleșă și fie să semnaleze cineașile noastre.
Iată că dar se țin în cele patru părți sun-
tute neînțelese la învățănește.

Dovitoachele își împlinește răbdarea, dar numai
Omul își stănuște înțelegere. Natură dă înțeția și ar-
bore, alături și cîmp, cîstea o pădure, cîteva
o pădure, iată Omul și natura. Înțelesor, în-
țeleșând dovitoachele, că răbdă, nu poate să
bănue, deoarece, precum spune: « Tu nelică înțe-
lă, nu îți nelică nicio nu și genară. » Iată că
acestă lucru este înțelesat de nimeni și rezideră atât de adâncă,
încât răbdarea să se întâmple în mîzăokul unei confru-
siuni. Părtășește, că încă vîcind se păstrează și se re-
poioșește în mîzăokul unei resboi cîteva zile.
Acestă resboarie, această instincție, această armă, această
bemintire, această folosință, este armonia lumii.

Iată că, în această tot mare, Omul se atrage
tot-dăună, că skopul creației: la nord, la mă-
gazi, sau pe ecuator, în toate călărele, să dobite
cîmeții și ajungă să poată să-l înțelegeze, și
să ia parte la luptă. Călărușii și măgarușii

(1) Termen de astronomie, distanță de la polul său la Ecuator.

68 - STUDIU DESPRE DUMNEZEU

и къмпие; пака не тунг), каша Intre stînci; In mîzaokul zenoziilor, guna; In mîzaokul pîsint-riilor, къмпил; In robine, віолета; къпеле In тоатъ лутри. Ашà Омтул стъбвате пъмпинуа, ши интринденса ел интлапеце ун сербитор ши дуче ку ел ун приетен. Къtre ачестеа ъникъ, пътереа ачестор добитоаче се модификъ дунъ чегеріде клімей. In Indi, шио пілдъ, унде Омтул лъпчезеце тонит сунт армила зоаглуи, патуга пуне не елефантул ка кум ар шоногріона пътереа севітогулдъ дунъ заъвичайноа ши трубуингеде стъпінгулзі.

Акібел сунт Імпіріїте добитоачеле пре пътнит. Уполо йини, олін міррагіл 1) аптале, ток дінр'о дунгі. In аліа. Асгул ши тъгіле се Імпіле de sto-
лукіле лог къллътоаре, яг Омтул, објет атътор Ин-
гrijigj, вінекұвінтеазъ ачеастъ леце некүппоскуть,
харе, прінтр'о Indoііть пгеведере, addуче пе'пчетат
не пегмугіле ноастре пециі nordулзі, ши In към-
пілде ноастре пассеріде деда міазьзи.

Ши ачест totul de бінефачеї есте пус ағасъ
din intinderea амбіцийлор ши а патимелор ноастре.
Омтул поате пустії атішеа, dar пу ва пүтереа Імпі-
дека пъмпітул de a pîrodutche, мағеа de a уда,
зоагло de a феконда; ггъдініле ноастре, поа-
мелое ноастре, сечегінгіле ноастре, ггъл, за-
хагул, кассаоа os din Очean, ши se одихнеск
In соаре.

Пътереа ши пгеведереа, сунт чедле д'ълты ат-
tribуций алле лүй Dumnezeu. Ачесте attribуци тъг-
тирысет мъгіреа лүй: ел дъ віеада, ши о пъстреда-
зъ; ачеастъ есте tot че ел era dator лүй. Insuui
in ачестъ mare креаціе; къчі ел іші era dator
чева, дакъш'я dat ун спектатор.

1) Быженії.

Dacă dacă păterea șiță păvăderealătrek șiță este
acestea; dacă șiță Dymnezeu șiță plăcește a tezvirsă
nreste fanta, șiță comori șiște pumai sună a o
Impodobi; dacă șiță dă-nicea voluntății alătără skop
nu șiță kreagia nicișă păstrare, șiță fericirea. Ce
vorbe, o Dymnezeu te! vor părea esurima at-
tribuțiiile matificințelor talale? ce lîmbă omu-
nească va fi brednică de a te pămă și de a te
binecuvintă? Omul este astă de sărac, o Dym-
nezeu te! Înțept ea nu șiță poate aduce înainte
deciță ferea cei ai dat tu; dar cu toate acestea cea
mai suhdăță doavă desură această bunătate, căre
n'are nume nici pămînt, nu este oare aceea că ni-
mikă să se poată înțepta sănătățea tinei unu re-
cunnoașteră șiță amor?

Dacă, Dymnezeu face mai mult decât a dă
făină, face mai mult decât a o păstră; el o în-
țeapă, o passioneză, o îmbată. Bezi ce de te-
zavre de voluntății, no care ac-am păton zile de
nrîsos, leagă el do toate mîndruile noastre; sau
mai bine iată făcutății no doiconică în noi care
n'au alt scop decât pămată făcătoră! Sună'mă
dacă, înstării cînd armonia muzicală n'ar exista;
trecea și va ea oare mai puțin destoînă sună a
ne facere sătățim kăutarea? sună'mă, aș doară
era de trebuință, pentru că să ne arate obiectele,
să le împodobească cu atătea feluri de colori,
de vîrande, de forme, de perspectivă, și să făcă
toate aceste armonii vîzăte și găzduirea în sim-
timentul alătrei al Frumosului? sună'mă, aș doară
odoratul 1) nu'ș'ag împălini ursita șiță dacă ar ge-
mănea nesimilitor înstării pentru aromele felurite
alătre florigoră șiță alătre poamăelor? șiță dacă încă

70 STUDIU DESPRE DUMNEZEU

альбі чітвєа! іслікательное густрої, аз доаръ ас-
інчєа ед де а маі ёі вуцюючя фоаме? Тавдо-
гіло къмпілат!, телодійне інініреторію, іншін-
шіде інлл, о Бестояен! ирофунчесе фраце!, мъ-
ста норсів!, мъстуа інгінътор ал. анаастау,
тоате ачесте армоніи Dumnezeului, тоате ачесте ема-
нажі чегені, уринсе, аллесе, деосебите, анахіате
де руїт, иродірате 1), федутре ін неініміт де на-
туръ, мърто ші іммінітіде ченіх, еака фанта-
матичнію! рівада єлкъ аз ёі о вінечаччєе юї
Фыть ачесте вінечаччєе престе тъсътъ. Пенту че
а вільорат са атьта волуптате не дигъ атьта пустеге,
дакъ, ну кире а'мі бачко вупътатса възгут? Ін ачесте
иродівалтъші юисконоаре, Dumnezeu, ша денук
атрибуціїле заллс. Пін ачаста са не агать къ
нігвеліна, каге лхі щ плаче есте ферніре.

Іаг кънд дела думеа фізіка течет да думеа
тогаль, че varietate de імпінкъм ю де simti-
mente! Ціпетіде de dхxere, strigътеле de вукугіе ну не
transpoartъ; елле вітмай деіспаіть чед тутт оаре-
каке симічіуі de тіль say de тудумірё. Чеса
че не transpoartъ, чеса че не гънеше sunt simti-
mentele чедде побіле say цепеноаасе; ачеллеа,
каге sunt алле твої наутрэ стнегіре, каге търеск
скффлєтул say каге іл афъ; есте drarostea nein-
тересатъ а оаменілор, есто неінітеа кътру Dumnezeu.
Еў admіr маі вітмок кеш атта де а де esurimâ пгін,
но він де деівоалтъ ші де фелугеазъ імпінкътіле
In аdevът, дакъ. Омута чаг фі інкіпіт літвеле,
say дакъ, ну ле-аг фі тійміт дела Creatorу, а-
честе simtimente індемет s'аг абліа in скффлєтул
nostry. Еака пенту че скріторії тагі не гънешк;
еака пенту че поеції чеї тагі не інайдь; еака

2) Date, діртие кі місіс.

pentru ce, dintr-o simțirea similară a nemuritorilor, că
șteffelă așaună răoatei văzare simțimentul. Grazi-
ator de a se juca într-o natură său transitorie și
azi Sokrate părțea vîrstă.

“Înțeță nu mai mult, simțimentele de nemurire,
de glorie, de nemurire, s'amestecă la toate aceste
simțiri și alături Omului. În mijlocul atracției lor
vnei vîcăi și mintene, ei ne pedescăiesc să dămătam
cesa ce noi am dorit mai mult, și ne pățim să leșem în
moarte. Cine atracția lor vîcăi vîede nemuritoare. Ceasă
ce resimțește majestatea prestei mortuorile anti-
cice, și o nesigură cirească prestei vîrstăi nemuritoare
sunt aceste simțimente de nemurire. Nu
mai aceste simțimente dău astăzi activitate speran-
țelor noastre, astăzi simțirea cănd ne lăzim adio,
nu astăzi adîncimea dorulăi. Atunci dar, efectele
încălțătoare alături sunt și alături simțimontulăi
în artă, și în elocuție, și astăzi în învățătură,
nu mai de tot urmă instint, doar într-o artă ce
mărișă tot felul, ceea ce este deosebit de
natură, o prostrădită a darurilor ei. Înogădă lor
nu este mintea și nouăriile lor o altă origine
decât simțirea, ca o translație directă de tineri.
Prințum o rază a voagelui că se strică astăzi
într-o nouă înțelegere a simțirii rekreativele căsnicii
de la orizont și ne deschide deosebită vîrstă
toare, asemănarea cu nemurirea, această rază a
Dynamizei care dăuște în percepție sărbători
noștri, căreia vîrstăi noastre vîrstăi ne
vnei creație încălțătoare perspectivale vechișoare.

“Ei bine! Omul ar putea vîcăi, și țină vîcăi
fără că, și fără a începe aceste plăceri șteffeli-
ori, aceste delicatese alături sunt și alături
simțimentelor. Dar natura îl deține și în vîrstă.

пъгате, кът тафсичинц, ти ня вънътът; ачестеа сънт волтичъдло чоълалто вънът addyse ин ачеастъ де-айл. Думнозов ти ири ачеста не даратъ къ пъгвадъюа како луи и плаче есте феричреа.

Прототиденеа ин креаціе читеск ачесте върбъз марофичинц, пгеведере, вънътът. Думнеоз ні де инсемнеазъ инт' о літвъ твіверсалъ; ел воіеще ка инт' поамту оменеск съ де аузъ, пентру къ пгекут бінечатчеслэ патреи ну сънт пропrietatea пумай а тнєи пації, ашà ти аdevъгъл ну есте подоава пумай а тнєи чесъд сај а тнєи секте. Din како е ѹникій къ ну есте аdevъгъ пре пътніц декът пумай чеом чо Думнеоз више тутълог оаменідог, ши къ сл върбъз тутълог оаменідог пумай пгін фап-теле салле: ачеста есте хп пгінчінъ ёъгъ езцепціе.

Ашà dar вп дукту есте аdevърат, ну пентру къ есте snrijinit de тъгтуриа doktoridog, пічі пентру къ ел ні se инфъднаазъ къ літтіміреа пеамхлт о-менеск: чї есте аdevърат пентру къ ел есте купетареа луи Думнеоз, еспріматъ ин лециле патреи.

Лециле ачестеа, де пот ведеа окіул тутълог оаменідог, ши пічі о путете оменеаскъ ну де поает скімба. Ашфел se дескопете гаџиј noastre пгінчіпітка инкредінцъгї. Ел есте neatirnat de пічі о путете оменеаскъ. Adevъгъл іні аре критеріял сът, пумай ин чо е нестъпватъ ти почінк.

КАП. XII.

КАУТАРЕА АДЕВЪРУЛUI IN LEIILE NATUREL.
АДЕВЪР, НЕСТРЪМНАРЕА АЧЕСТУИ КРИТЕРИУ.
РЪНДУЕАЛЪ, ЪНТЫА ЛЕЧЕА NATUREI.

Este destulă numără de a face cunoșterile acestei idei
anice, a face să se simți totuști în sederagia lor.

(ANCILLON, *sur l'Amour de la Vérité.*)

Челнагия este sirul și ачеастъ карте за авеа meritata
погодът; шапоf ea este кониатъ душъ тн. destul de
всички индукции: универсалъ, ши натура диктираща и а
снитрата оменене.

(BACON, *Dédicace du Novum organum.*)

Instiui гор по читорий съ нт крезъ тот че вог пла
чи, чи съ чегчетезе ши съ примиевъкъ динр'инсае пумъ
чеса че птереа ши индерагит гајиц и на пумеа ново
съ крезъ. (DESCARTES, *Principia de Philosophia, liv*
II°, oh. 907.)

Sure a ne amîră do rromitolo тълмачиц, tot
д'натура примиевъкъ инр'ин асеменца сујет, вог
фънкъ, о датъ пентрятот-д'атна, инделлеста че дай
зорбей на тутъ.

Натура, este фанта луи Dymnezei.

Лециде на тутъ, este гъндтеада statornіцітъ ин
ачеастъ фантъ, este къщатареа луи Dymnezei фъ
кутъ възхътъ тутрота отъ nostri оки.

Ачесте ленц, агътъндуне чеса че Dymnezei а
фъкут, не ювацъ чеса че Dymnezei воиеще.

А студеа натура, este dar a кътътъ воища луи
Dymnezei инр'о карте скрисъ de инсүштъ тъна луи
Dymnezei. Инр'инса нт е рич о грешалъ, ничи о
Фалсіфикаціе путинчюаъ: гевелация este универсалъ

ăl, și cărtonul o nouință se deschide strălușită
toate do uorile înaintea orăilor și într-o naștere
omenească.

„Iată astăzi de ce născă, cum să le spun
noaptei? sunt-elle oare la mine său atâta din
muncă? Trebuie voin să iau părțile o lege și natura
furia dorește să mălăește? trebuie voin să mă sprijină
avestoră și încercă să mălăește? care sănătate
aduce de la natură, și căci sănătatea este
deosebită de cum sunt, avestoră boala sănătății
nu este, căci nu este boala rostogăre, căci sunt
ele de la natură, și căci nu este boala atât
de obișnuită ca și adesea oră făcute sănătate
nu este căci nu este boala rostogăre, căci sunt
înțeleptul atât, și nu născă, oarecare sofist, nu
se răsufoze de a rezună, și căci sănătății nu
mai joacă de către dobitokulă.

Nu, nu, avușă față de boala sănătății e nici
deosebită o lege a naturăi; fiind că din toate sănătății
nu este căci nu este boala rostogăre, căci sunt
înțeleptul atât, și nu născă, oarecare sofist, nu
se răsufoze de a rezună, și căci sănătății nu
mai joacă de către dobitokulă. 2)

Să luăm înțeleptulă.

Avușă față de boala sănătății dovedește nici
nu căci: libertatea moșade.

Deși, din existența avestoră libertății vedem că
născă trebucă regește.

La dobitoace, Dumează însemnează regula
nu căci legătura este o lege și căci nici o lege
nu este boala sănătății. Dobitoace dar nu sunt
libere.

1) Nemoderație, boala sănătății.

2) Avestoră a sănătății înțeleptulă este vîzăriile și cînd
nu sunt premedită de boala sănătății.

La Om din protivă, ești însemnează reu-
glă, și înțepe dină voindă xotare nătării lui.

Eșa că cu din nătarea de a face tăuă și nu-
kut pene trușcătrebunica de a face vîntele;
și așa de a trebui să cîștăm lecțea naturii.

Așa dar, gîndirea este lecțea naturii; iar mul-
țumirile vîntul, nătările nătărilelor, sunt tot-
dăună o legătură reală.

Lecțea naturii pene trușcă Om, este armonia fizică
lui și a moralității, a împreunării și a sniru-
lui, iar nu trușcă isoletă adveție din pîn-
ănde lui.

Pînăcătrebui să desassocieă suflarea de
cogniție, ne atâta nu trebuie să desassocieă cogniția de
suflare. A desîntrenat ne Om, este a lăsat.

Tot ce va fiță moralitatea și vrednicia Omului,
lui va fiță lecțea naturii, care, mai multă de
toate, vine din moralitatea și vrednicia noastră.

Aceste legături sunt matematice.

Operațiile matematice sunt într-o linie cu
penetră și, astăzi, cîntăchionul muzical, înfundat în
tot lucrările științei. Dintre încolo vor ură o rîndă
de lucrări espressive sunt cîteva.

În morală, ori ce cogniție poartă, cum sine ne-
amănătăud ei rezultat căre este neodihna, distrugă,
orbirea, moartea. Aici este iată un punct de in-
crezădere matematică, și din ea rezultă o gîndire
vechiă și cîștigă espressive sunt lecțile naturii.

Leiile fizice edătă afătate și formătate, ade-
vărtă se facă lespinișios. Filosoful și alchimistul
nu operează în același fel; scoaterea ne cunoștu-
tăului nu mai este altă ceea ceva decât aplicația
formelor.

Leiile naturii sunt de doar feluri: cele de joc

76 DESIRE LEZIILE NATUREI.

se nasc în noi și care sunt numai în noi, adică care sunt produsul fizicalului stăfătului nostru; și celălău care se nasc afară din noi, adică care sunt cunoscute universității fizice. Celulele d'înțele sănt numite; voia însemnă cînd:

**SIMTIMENTUL DESIRE DUMNEZEIRE ;
SOȚIAZABILITATEA NEAMULUI OMENESK ,
ȘI PERFEKTIBILITATEA LUI.**

Legea perfektibilității este unul în stăfătul nostru cu care doar deosebită importanță.

**OMUL ÎNKLINЪ TOT-D'AUNA КЪТРЪ
ЧЕЕА ЧЕ ЕСТЕ МАИ FRUMOS.**

**ADEVЪRUL IOKUEЦHE TOT-D'AUNA ÎN
ЧЕЕА ЧЕ ЕСТЕ МАИ FRUMOS.**

„Celulele d'îndoilea, adică lezile care se nasc afară din noi, sunt mai multe; ele sunt fatale încât să apără la materie, și pot da indată cheile de laiesk de Om. Sau altfel, din fiecare leză se formează o natură. Aceasta este astăzi o leză, și strălucirea în mijlocul unei liniștișări și al patinilor noastre, precum și fara înzidat pe marginile oceanelor și strălucirea în mijlocul negurilor și a vîjelilor.“

„Lezile acestea, ori care ar fi izvorteală, formătoare o codică săvârșită și către fizica care articolează dar și o treburiște a omeneșirii; și în împotriva lor se dă cîineva drept model, este și voia se înțeleagă, precum și este în pătrîndu-noastră, din înțeleapțarea Dumnezeuască. Noi trăiem acolo și fără a ajunge, și aceasta mai mult prin instinkt decât prin cunoștere, atât de mult pînă înzidat pe marginile noastre ne întunecă bederea. „Săpoi, cu-

toate acestea lecile noastre sunt drepte numai cind
elle să se întâmple cu aceea înțelepciune în oare-
care punctul. Ca să-ți adere la ea? că este numai a-
colo. Ca să-ți vine să te adere? dar unde va fi ea, aceea
care nu face liberă, dacă nu în adeverit? Trebuie să lecile naturii să treacă prin cîteva
în lecțiile noastre omenești, fără găsire și
fără comentare. În cît timp ele nu vor fi ne-
cunoscute, popoagale nu vor nimic a păzdui; dar
odată adunate, dar odată proclamate, libertatea
lumii va naște din însele.

În lînsa unei codice complexe, care este cît
totul este interioară teilor, vor fi cîteva a însemnat
oare-care înțeputuri. El scrie căle de cîteva foii
alături unei cărți alături cărții căreia sunt toate
dela Dumnezeu; și aceste cărțile Dumnezeului,
de tradiție într-o limbă mistică, fără energie,
fără coloare, și vor fi numai sunte a esenției
minții; zungăvesc soarele cu umbra, și lărgă
cu nimic.

Dar cu toatoții urmărită nu în na lînsi.
Nu în noii săi părți nu îl de zâlbivînirea mea, nici
de nedestinția mea; și în primul locă Dumnezeu
vor fi puternici, vor fi aderători la lumina lor; și
dacă cumva rătăcirea să ar putea străkura în această
scriere, vor da ei însumă mijloacelor dă o cunoscere.

Vor scrie dar în frontespisiul cărții teilor:
Tot ce într-o zi și-a zări numai în te-
sele unui om, unui coga său unei nașii,
nu este lecția naturii.

Caracterul neșimbător al lecției naturii este
vînătoarea universala.

КАП. XIII.

DESIRE SIMTIMENTUL DE BUMNEZEIRE.

LEUE MORALĂ A NATUREI.

Ниц одаль нт. веї рапче бине піч-тп. АУРЕЛ. Китай оменяк; дакъ, нт. жюоці гаюнтигіе че, яго кт. АУРЕЛІЕ. Геніалескоуіз; земіннаа, нт. веї, пртеа, бине. Бине піч-тп. АУРЕЛ. Виннокорник; дакъ, нт. втвомі, лагутыгіе кате, як упок кт. АУРЕЛІО оменяш. MARC AURELE.

Noi, anem іржынгі, нт. галмациа, поости, нт. де ти плосоі каге дінхіт, чи ді ви. Бумнезер каге-сь не дествіне а кында здевытка.

(BOSSUET, *Sermon pour le deuxième dimanche de l'Avent*, p. 253.)

Toate феноменеле натүреі гөрекеазъ о штете мінімітілі о імпульсі 1) дать. Есле аў о дүккаге дар піч-тп. воншь; сіе-каге дүккаге іншы, інші аре геттула са, каге жонстівеазъ траіт дүккүгілік, шекум тодалуа тутудор геттуледор жонстівеазъ гәндікеада универсалъ.

Акесте геттуле synt tot-o-датъ айт de хотылте, mi айт de статориене, бикіт, пентік, хп. том de цепінү, este деңгаха de o аныка о легіръ. Сінтр'інсехе шре айм пртеа айол інкінші intere лаптул дод. Елевул каге воншь ішашаде не Liné інфузішьанды і о планетъ композъ din fragmente de mai multe alte планетъ, нт. se індоіеа къ ішші альчіхнаа ега несті піхірдъ, пентік къ са strika, да оқій даскъялду, лепіде органи че алле натүреі. Toate формеле, тоате ішшікъгіде ма-

1) Immingere.

teriei, se desvoală într-un cîp geometrik, și călculă
de restimare prin lipsă, diferență, afinitate și at-
tractiv. Prin înțelesul lui *Cuvier* în os neku-
noscute, și cîrca 400 de călduri dobîndite întră.
A fost în jumătatea cărora, prin sinurgia cunoașterii și
teritoriilor atraktivelor trebuitoare mîncării, stădedelegat și
odixnei soarelor, cîteză, a zîche că lînsă mai
multe planete din sistemă astrelii noastre, și din
fundul cabinetului său, însemna pe cîrgele săreale
două unde *Herschel* trebuiea nesete pînă să le
căută și să le descopere.

Acest jumătatea cărora călculă astăzi de vîne pînă în
soarele său, se numea *Kam*. Mai tîrziu, el pînă înse
năgîndile fizice, în demeșteștește la omenești, a cărei
dumnezească cără să povestuisse pe cîrge.

Din cînd se vîzgătă, pînă târziu acest înd
oită pînă în 1000 de materiale astăzi este lîberă; 2000
de cînd cără o stîmpească bositesc o înclinație care
nu este întrînsă. În pînă în cîndă nu vor fi
cără este încă înclinație; în cîndă doară și apă
cără, 1000. Cela încrezută, a cărui loc, în cîndă
fostă năștirea, cîndă iatăcă și cîndă înălțare și
noiște, austral' o, și a măslind' o. Aceasta căre
tare, a cără voine, am vîzut-o. Cene a naturăi.

Cu toate acestea, o cîrceție se înfățișează.
Ca fiind, moșada, Omul este lîber de deosebirea cără
cîrmășecă astreia. Lărg pînă la crede cîrceție cîrceție,
astăzi de pînă el este lîber. Năgîndirea la pînă
omenești și gîndirea la cîrceție dovădesca tot-o-
dătă libertatea și deosebirea. Observația totală a cîr-
ceției a fișpedelegat cără: fie cără fel într-o pînă
cîndse într-o sfere pe cără trebuită neapărat să
sferească. Bîndă astăzi este skrisă dinainte în cără
naturăi. Numai Omul, mîncat cără se afăză și el

търпинт ний леце ла материј, гемъне liber дѣ а
се съпурно патимедор ауѣ саѣ де а ле съвѣгра,
де а'ні икуне чи привилѣт ми де а се търпинт ин-
ти'ютул. Нимик ну'и икуне хотаре, нимик ну'а съле-
щес: ел поате зиче: да ми ну, съмоагъ саѣ съпур-
тоагъ, съ факъ саѣ съпур факъ, съ тъваскъ саѣ
съ ну тъваскъ; ел поате, пумай ел сиргут, tot че
поате чесоладъ креаціе, ші ълкъ ші таї тутат.
Libertate fatalъ, каге не пгъпъстъеши din кгімъ
in кгімъ, libertate чегеаскъ, каге не іналдъ din
виртъте in виртъте. О тутитъгле, апукъ ачеастъ ко-
роан! Libertatea ta, este путега суверанъ аічъ јос
ші немуриен in чор. Liber in сънца ачестъї универс
стънус, ти поодъ ирлімъ ка о лутмінъ күщетъглө дүм-
неzeеїї, каге ну'дъ synt имнусе ка о леце. Дүм-
неzeїї пгіндъ-те in тізлакул. Фантей салле, н'а dat
адевъгуд in пгіведіре. Ел desfінгътъ пепчэт in-
аинте'її пацінілә tot-d'ахна генескънде алле аче-
стей къгци, in каге ел a skris ку littore пемуриоате
чеса че ел este ші чеса че ел воиеще. Ші ачесте
націоне esnіmъ ачедеани күщетъгі ші ворбеск а-
чеасті лімбъ да атъндъ тацінілә лутмі: елле
купгінд пумай о геліше, пумай о draroste ші ну-
маї ти адевъг.

Kondiçijile esistinçiei ну synt dar tot ачедеаші
пентру Om mi пентру добитоаче; віеада добитоаче-
дор este пумай імпілніреа чици воище каге ну este
in елле; ші де каге ну пот скъпа: віеада Omтулү,
este съпурнегеа да лецеа че ші а фыкт ел інсун;
dar ачеастъ леце, тредиє съш'о факъ: тредиє съ
ицие хотар гъхам, пентру къ ел аге путега de a
фачте гъхам; Dүмнезеїї імпіне пумай ачеастъ
іndatorire, dar съвѣгра de дінса esistinçia ші то-
снеритета пеамтулї ауї.

Trebuindă de a se regălă ea înșuși este că
țintărie lege care să nu ne Omă să vîntute: că este
condus la aceasta de trebuindă aui, de interesele
aui, și de toate facultățile inteligenței și alătore
suflarelor lui.

Aștea este originea codicelor morale și a
legislației care împingă ceea ce este
o neapărătură trebunții naturii noastre, una din
leziile ființei noastre și semnul trăirii noastre.
Trebuie să mulțumim ceea ce a făcut din existența
morală a Omului condiția născătorie a ex-
istenței lui chiar și fizice.

De aceea această lege și este împlinită cu mai
multă sau mai puțină intindere preste toată fața
lăzită și pământului. Oricărui său împlinire doar
față, poziție și situație că așa trebuie să fie și
o legătură statornică; și această legătură nu este,
pecum a scrierii oare cine, o attingere la libertatea
acestei libertăți, ci din propria donada și materiei
acestei libertăți: ținându-mă mult, eu este împlinită
cu deosebi.

Așa dar moralitatea Omului este doară libertății
aui, pe cum libertatea aui este doară nemărturiei
aui.

Materia nu este liberă, căci zisă mărturie, dar
că toate acestea Omul este liber, deci este ceea
ce Omul care nu este materie: nea căkă kum libertatea
aui mărturisirea nemărturiea sa.

Băgă de seamă că de sănătatea sănătate
nu Omă la unii o lege, dar și atât din toate țină-
ciile legea căkăga că este sănătatea. Sănătatea statornică
cește o armorie între aceste lege și între facultățile
suflarelor noastre, și ne sălăpă aștea a mărturie
năsătore la Dumnezeu, izvorul vieții de adevăr.

Пунктul de snrijin al lumii morale, este Dymnezeu. Trebuie ca suffletul nostru sa-l caute si stala kontenipile: afară de acondă, Omul se hrănește numai cu îndrăzni și cu timchună, și marea lăută intellegindă slujește numai spre a'd pălpăstă în nimicie.

De aceea și este simtimentul de Dymnezeire cea țintăie legea morală a naturii. Este că instinktul fiindel noastre, și acest instinkt se exprimă în toate culațiile care își împărtășesc lumenă. El nu judec altă culație, mai mult său mai puțin luminate, mai mult său mai puțin bărbare; și de aici nicio formă glastă omenească, și a adeneri simtimentul, adică leuza.

Cei care căută că Dymnezeu nu poate fi cunoscut de către numai într'o ghevelație, nici de către ce se întinde că ghevelația se înnoiește la fiecare naștere. Temptatului Dymnezeu nu este nici achestă soră de foc, nici simbul, nici simbolul, nici nemărginirea; și suffletul omenească. Noi vedem că Dymnezeu afară din noi, pentru că este în noi.

În adevară, privelirea naturii vine de la natură și la Om, de afară înținută; dar nimic altul nu aduce că dinca de către numai nici tablouță. Căutarea de Dymnezeu, din protină, merge de la Om și la natură, din păunută afară; dar ea aduce că dinca viauda și pețere. Așa că căutarea de Dymnezeu este în lumenă aceasta pentru că Omul apăsă înținuta; neamul omenească. Preținderea unde să fie, este neamul omenească. Preținderea unde să fie, a cărui voie și căruiauă adevărățul caracter al Dymnezeirei, nu întrebă nici relațile nici ne-

1 Dakă voie și căruiauă adevărățul caracter al Dymnezeirei, nu întrebă nici relațile nici ne-

докторъ. Ільсънд поате попоагеле індуалітгле лог, observeazъ simtimentul да огіцінеа ахъ, ін timпul de невідовъщіє, ші да пунктул ахъ де перфекціе, іn дхіпелем інделлепчукп ; ачесте доъ estremітъді съ іntlanеск іn ачееаші гевеласіе ; ун simtiment de draroste куратъ, singura тъміе a стffletуалі каге поате фі vredникъ de Dumnezei.

Simtimentul de Dumnezeire este dar че альтье леце тогадъ а natvrei. Ёсь динстя пої п'ам інделлеще пімік. Фъклія s'aprinde іn адъпкул стffletухі nostry, ші такоже ку газеле кей ахміноаеши пе Om ші універсту.

Іn деширт чіпева се іmprotівеше зікънд къ ачест simtiment, нефінд універсал, пеітгукъ се афльши атеї, ну поате фі о леце а natvrei. Ачеастъ објекціе ну не attінше пічі декут: чіпева поате nerde окій стffletухі пекут по ай когпухі; orbirile тогаде ну sunt mai rare декут челле фісіче. Ама фінд, апої че аյуне аггументул ? Necroddorma orbулут каге тъгъдісію ахміна поате фі ахні drent търтию іn protina експлінде монголу?

А тъміду ахміна, ну есте а о пімічі, чі есте пумал а зіче къ ачеллутіа їі діпsesk'oggапеде каге від ахміна, есте а se деклара neintrer:

Іn adeвъг, че есте хнатеї? якот, фъльза-
култиде каге інадъ пеомла Dumnezei. Іnsty,
ачесте факультеті esistъ: довадъ Sokrата, Генелой, Newton, *Bernardin de Saint-Pierre*, іn іntreg nea-
мія оменеск. Че: пеноочіть чундіре а фъкт dat
ачест om асулага ахъ іnsty? Ка съ тъгъдіеaskъ ну
Dumnezei, я-а trebuitъ tаie din fiindia ахъші sim-
timentul олемзінірі, каге п'аре : пічі, уніваді-
ment нре: п'амінт; ани simtimentul, фітмоузухі, як
къгия идеалпікыті. ани se афль аіч-jos; ани sim-

тиментул мога^л, ако^{гум} го^{вн}ал^{ти}trebuie sъsie
intr'o алъ пю^{од}жъ, къмъ In атоа^{та} In^илпеше^{ще} пу-
май от^гала mi к^рк чea. Nеногочиту^л! а ше^с
тот^л, а In^ильхунит tot^л, пъ^л mi In^ишп^и кон^ии^нда-
са, пентру къ кон^ии^нда este о гевеладие а пхе-
ри^л певъзте, пъ^л mi In^ишп^и га^дia sa, пентру къ
га^дia пимик п^т есплікъ фъгъ ај^тогул чит^л ъп^тъ^л
мішкътор. Еакъ^л аша^л пгекут s'а фъку^т ел-^иIn^ишп^и,
тъг^цинит In ачеа^л гече интелледи^нъ, de каге este
атъ^т de тъндр^т, dar да каге ел фачче парте к^т
добитоачеле. Ну^май факултата^а de a тъгъд^ти^л де-
осибенде de пі^т.

Lин^т олт^бол de факултъц^иде D^умнезе^ци, О-
м^тл^а ну^т это алт^чепа^л десъ^т пумай о вукатъ^е de
materrie имп^тгумутатъ^е дела ачест глов не каге ел
доку^{еще}. G^рехтата^а лх^тай^т jos este пумай гре^х-
тата^а attrакци^елх^т; ел ин^иделле^це пумай че este въ-
з^ти^ши^л к^акъ^т пумай че este тъг^цинит. Ну^ми se паге-
оаре^л а ведеа^л intr'In^ишп^и не ачел^т аң^л din лецендъ^е
каге, пентру къ^т se линиссе^л пага^л т^тат^а de лх^тк^иг^ле-
пъ^тм^тн^тл^хи^л, d'o-dатъ^е въз^ти^ш къ^т къ^тз^ил^лар^ипел^е, и^ш
нерд^т tot-o-dатъ^е пугеря^л mi во^ица^л de аш^лах^та^л сбо-
гу^л к^ыте чег?

Дакъ^л dar Om^тл^а каге ну^т п^ти^мен^е идея^л de
D^умнезе^л este о fiind^е nedesъv^ишитъ^е, дакъ^л In-
tin^изън^ил^а п^тн^тта^л In^ишп^и о тън^и пелед^ти^т, и^ш
та^л tot чо^л In^иал^и mal sys de кът tobitoачеле, апой^л
ar trebu^л фъгъ^л In^идо^лal^и sъ^л тъг^тх^иsim къ^т simtimentul
de D^умнезе^л este о ле^ле^л a nat^их^и noastre,
ни^ш токма^л аң^ле^ла^л каге ne^л фачче^л Oameni.

Еака ог^ици^неа гел^ий^лог. In^ишп^и D^умнезе^л а
nu^т темел^ий^ле t^тту^лог templ^ий^лог din лх^те in syf-
флет^ил^а оmenesk, фъкънд^и sъ^л lse naskъ^л intr'In^ишп^и
simtimentul^а каге la гевелеазъ^е. Ачеста^а simti-

mentul universal care constițuează marea familiile omenească, și din toate popoarele facăcă în sin rug popor. Unitatea neamului omeneesc se statornicenje la dumina unității lui Dumnezeu.

Spre a îndeplișe bine întinderea acestei lege, trebuie să o studiem în instituțiiile noastre și politice alături universității, a căror temelie este chiară și este ea. Prezentindinea Omului și a săkărătorelor în protivă patimilelor lui credință, în cadrul unei legi de protecție a acestora, în cadrul unei legi de protecție a cunoașterii și a cunoașterii vieții și a cunoașterii morale. Sofistii care încercă să ne înjosească nu au nici odată de a arăta neputințele și răvășirile omenești. Aceasta este marca Omului, zic eu; nu, nu, aceasta este marca cîngălăi, și a oricărui cîngălăi. Marca Omului, deoarece naturăi astăzi, nu este deosebită ca și înainte, și deoarece în cîndva va fi posibilă să se realizeze o nouă civilizație, nu ne mai arătă deosebiți de Dumnezeu; desigură că înaintea Omului care vorbește să nu poată nu Dumnezeul să nu!

Cu toate că zice, că tot omul care nu urmărește adesea omul acesta, nu poate să se despartă de Dumnezeu, dar se despartă și de Om. A se desparti de cîndva, este să se despartă de omeneire.

Să întărim dar sărbătoare să fieală pe țărăna națională a codicei noastre:

**SIMTIMENTUL DE DUMNEZEIRE ESTE,
ȚINTIEA LEIHE MORALĂ A NEAMULUI OMENESK.**

КАП XIV.

SOCHIABILITATE. LECE MORALĂ A NATUREI.

Trebue a judeca despre natură dină de către sine
sau perfecția săre care ea trage.
(ARISTOTE, *Politique*, I, ch. 2.)

Amoșa de Dumnezeu nu va putea exista fără amoșa de omeni, sau mai bine, principiu că oamenii și țările este centrul cărui este Dumnezeu. Într-o lumea lăzioasă, a doa lege a naturii, care dă născutul lumii tot-o-dată sunnind-o stăpâniște noastră.

Căci, și aceasta merită mult de a fi observată, că încheput oamenilor se află și unul printre amori. Căgălușile familiile sunt adesea gata oricărui nevoie a societății; vînă nu urmă interesele oameniei, sau mai puțin ca să nu își intinse, sau multă sau mai puțin ceea ce este; elle strină căgălușii, dar ajutoră la înțelegerei acestor, dar nu fără lecție, bătrâncă către-o-dată o vîrstă. Sochiabilitatea, este dar amoșa de Dumnezeu și de oameni. Nu căuta lecțile naturii în păttinele mărciunite, în interese izolate; ci căută-le în ceea ce este mai frumos și mai curat; elle se intind toate către neamul omesc, către Dumnezeu.

Înțelegința noastră, și în noi, totuști este prezentă, totuști este combinat pentru înțelegereă aces- tei lecții. Omul îsodat nu poate nimic; el atunci nu înțeagă nici înțelegă dorința trăului său. Atenele, țările, filantropia, ideilele celor mari de moșade, sunt rodurile civicașiei și fanta so-

чиестьї. Омутаї її требуєтъ сеїшь післяваді; Її требуєтъ о честате, о щасті, о патрії, о «дружі»; кътре ачестеа її требуєтъ патрія. Кънд її хіпесек тоате ачестеа, інтеллекціца луї dormiteazъ, стъфлелтулам-
тогдеще; ел este atunci neintrer.

Din aceasta урмăеazъ неапъгат къ омута este дат
тор тутул оаменілог, кътъ ел н'аг фі пімік даќъ
аг віелюі sinrүг. Сfіршитул атї se імпайеце птмаї
ін оменіре. Ел este порніт дінтр ѹн totul каге теге
кътре Dумнеzeу; ші птмаї пентру къ фаче парт
да ідеіле тутулог, да фанеле тутулог, да путега
тутулог, se поате птмі st nітул unіverstuл. Мъ-
жіреа луї ну віне деда ел, віне деда пеамуд оме-
неск: пг rresuл комуи ші unіversal із фаче чеса-
че este. Омуд dar ну ва фі tot че поате фі, ну
ва аյуне ала кулміна аtot-птерії фісіче, інтел-
лектуале ші тогале, дектъ птмаї кънд пеамуд
оменеск ва Formа o sinrүгъ падіе.

Sъ inseminъм dar ачест адевіт, адекъ, къ пат-
рія луї se мікшогеазъ будать чо ол фі desunarte
дѣ поамуд оменеск, ші къ икоюю будате чо з'ап-
паратіо de dñsula.

Бака пентру чо омуд каге se афль, ка сел-
ватекул, деярте de лукагеа къчетьї оменеші,
аяуне амігоане а nu mai fi om. Мъжівіт ін ел
insuї, стъфлелтул атї dormiteazъ, ші аг требуї
мішакеа тутулог стъфлеледог ка sъл деячене.

Ші везі кум totul se мікшогеазъ іmпігейтул
омутаї isolat de оамені. Pатrія, пентру se лів-
атек este о пъдуге; оменіреа, о semindie; юг Dум-
неzeу, о моміе, о вукаль de лемп. Селватекул
nu este om пічі nріn інтеллекціу; пічі nріn des-
волтареа стъфлелтул: сочіабілітата dar este о леце,
къчі птмаї ea іntreпeпre пе om.

Нъ зіче dar къ леюю патуеї este starea селбатекъ. Тоаиъ блокуїца ахъ *Loussean* нъ поате фачте ка піоаца чнү *Kabry* заў а чнү *Мохікам*, съ нъ фі чоккул чол маі strimtад сүффлетудї ші ал күчтєгї отменеї. Ракъ креація аре чн скопъ ачеста нъ поате фі декът пумай въ desvoltarea чел-дог че ea дъ. Ашà dar starea natugalъ пентг, *Tirry* este піеаца селбатекъ; іар starea natugalъ шентг *Om* есте социетатеа.

Gremala ахъ *Loussean* есте къ а аммestекаѣ starea селбатекъ ку starea natugalъ. Ел п'а въ-зут къ starea natugalъ да добitoаче, каге п'а ѿ сүффлот, снто чн instinct, адекъ о віеацъ фъкуть-гата; Іар къ starea natugalъ да *Om*, каге п'аре instinct, есте desvoltatog факултъцілог сүффлетудї ші алле інтеллекъцідеї, адекъ о віеацъ ъпкъ не фъкуть каге въ фіе-че indibid se поате фелугї въ nesfirmit, ші каге нъ se поате комплекta де-кът пумай въ социетате.

Ашà dar, ку кът *Om*ла ва фі маі тұлт атміннат ку атъта ел se ва апноіе de starea natugalъ, саў маі бине de starea патуеї ахъ, каге есте des-волнатеа тұтулорг факултъцілог ахъ. Ін адевыг, че есте інтре отұл чівілісат ші патура? — пециіндї ші пејеудекъзі пе каге чівілісація кашъ а де дъ-гъппнà. Чо есте інтре патуъ ші отұл сълбатек? — о маі mare гылмадъ de гылъчырл ші de тікъло-міл пе каге starea селбатекъ траце а де ветпініç. Чеса че desnarte пе отұл чівілісат de отұл селбатек, сунт шіїнделе, фъгъ каге ноі п'ам ці пі-мік din фанта ахъ *Дұмнезеї*; аморуд de апноа-пеле nostrу, фъгъ каге ноі ам кәдеа въ starea de гъсборг інтре om ші om, інтре seminjie ші semin-дие; інтре попог ші попог; in sfîrshit купоющіца чнү

сінгур. **Думнезеъ**, каге статорнічеще фъція оменоас-
къ, ші фъгъ каге поі ам туті in synerstїїile ido-
latrieї пеггіології ін гътъчііле antropofаciеї.

Нѣ везі къ ла селватек челле таі фумоase
факультїї алле. **Омулүй** гемън addormite, іар фа-
культїїіле лүй анимале челле таі грозаве se des-
воалтъ къ о mage енергіе? **Омулүй** селватек її
trebyie кталітїїіле луттулүй, алле тіггулүй, алле
леңдүй, алле шеарпелүй, тоате күтзиміле, тоате in-
stinctele dobitokулүй, ші ачеasta sunt osindъ de
moarte: din protivъ; **Омулүй** социал її trebyie піе-
тatea, мілостівіреа, оменіреа, тоате факультїїіле
fiinдеi интеллектуале ші гелішіоase, ші ачеasta ка-
сь ну казъ in starea селватекъ. Күтезаеї оарé а-
зічче къ ну sunt таі appioane de natuгъ чеї ка-
риi sunt таі appioane de Dумнезеъ ші de oameni?

Starea селватекъ нѣ este dar starea natuгадъ, чі
starea in protivâ natuгreї. În лінса алтор довсzi, este
destul пұмаі de a пунне ынainto грозана тікълооміс
каге стінде ne semingiile прівейінде алло Amerічоi
nordулүй. **John Tanner** ле-a ынномнат istoria, ну ка-
ші sіmплuk кълдьног, чі дұны о шодере de treizeci
de anі in ачелле пастынгі, үnde ел instui петрек
о віеандъ de селватек. Ачеастъ віеандъ, къгія поедії
ші філософії 'I-аj dat atъта fermek, este віеана
dabitokулүй, чева пұмаі deosibitъ prіn oare каге
simtimente de піетate ші de ospitalitate, ачеа вір-
тute a попоагелог barbarе. Абаръ din ачестea, ni-
мік қаге поате si bредник de Om. Zioa селватеку-
лүй se treche ka a dobitokулүй күтъндүші храна
фъгъ алте құщетъгі. Intelleciuца лүй паг'къ 'I-ar fi
datъ пұмаі spre a'j serbi trebunцеле stomachulatъ;
dar къ тоате ачестea tot віне уп час, час фатал,
In каге пустеріле лүй se сіршеск, in каге віклепііде

Любът mai Isbutesk, mi în care дунъ обосел
несъзсе моаре до foame и тоатъ фамилліа луи in
тізлокуя пъдгриод кадо ну'л mai да'т прада sa.
Виола сълватекулі este курат кінка луи *Ugolin*
transnortat in пустие, mi intrerupt din кънд in кънд,
ачи de o вънътоаге, ачи de jertviri de oameni. А-
тупчі пъдгрие resupъ de strigъте de веселие ши de
къпъти de тоарте: foamea сълватекулі, foamea
омулуи со алигаторе in грозаведе делігът алле
тунгъ венкот до канівал.

Astfel sunt memoriile луи *Tanner* 1); astfel
sunt първите mi десфътъгіде віеції сълватиче. Дунъ
амонть чиле, коготок къ чинева ва fi преа пудін
attins de докладнодило луи *Pousseur* асупга ачеа
че луи 'У-а пълкот a нумі starea natugalъ: fanta
dobitочеаскъ вені de omori paradoxul елоктент.

Sociabilitatea este dar имъзъ неамулуи оме-
неск; ea este kondiçia віеції луи, о алдоідеа креа-
щие каде дъ Отмулі тоатъ валоагеа sa: пентру къ
акаста ну'нумай къ'л smârde din barbarіле луи,
дар ea, афăl intr'insuя піще віктуї mi піще simti-
mente каде түреа ёргъ dinsa. Starea сълватекъ,
на mi starea barbarъ, поате продучче yn *Gengiscan*,
дар ну'ва пүтеа продучче yn Александру; ну' ва
пүтеа продучче піч yn Платон, піч yn Sokrate,
піч yn Балларъ, піч yn Nenton, піч не апостолъ
лъи Христос. Отмул desenbrunit se aratъ нумай in
кулмина чівілісацієї.

Дуннеzeї а лійт лумина de societate; mi а-
честъ лумінь, se тъсоаръ дунъ тоате градуриле
de чівілісаціє. Дунъ кът societatea noastră este
mai тутат sa'j mai пудін intinsъ mintea noastră

1) Mémoires de John Tanner, ou trente années dans les déserts de l'Amérique; publiés à New-York, 2 vol. in 8°.

are mai multă săz și mai puțină Antidere. Noi o desvoalăm și pămătăștă și ne căută trebucă mărimii cete său noastre. Ea că oricăreia păchelor patimii care stință cetea îl călărește și, început cu o oricăreia puținei vederi a deosebitelor noștri la fiecare renvoie întreagă a commercei. Ceă mare parte din alășii cei noi, ne aduc în camere și pămătă niciu ambiții mari, său interesele satului lor, niciu idei mari pămătă căciuți lor. Ce de trădările le trebucă să treacă mai năiente de a încelăciu, nu vor zicecă universitatea; și pămătă naționalitatea, soliei lor! Parisul își se pare o țigănașie adică în ceea ce își se pot lăsa într-o infâșură a lui cunțeoașe. Dar însă chiar și se supun acestei infâșuri, și atunci reușește să obțină securitatea: ideile pikardă, anjelone, normande, sau bretonă, adică pămătă, se intind preste toată patria, și se fac totuși Franță. Patru-spre-zeci ani dă rândul am obsernat d'Anroano aceste fenomene, și am vînătorită în formă do răsunătoare și într-oarece a se lăsă, trebuie neamărat să contracmeasă, la moralitatea lor.

Cu toate acestea, aceasta abia este țărăna pas către împlinirea leii socială. Pe cărăsuță se desvoală prea atâtă eș imbrățișăză globoză înțelegătoră voiepră a'la suprăpușă la unitate. Legea orăjă cei veci se pară și fi căpătosătă această simțimentă dacă ei îi-aș dat de xotar nestremătat amora de patrie. Numai singur Iisus Christos țăzătă a'la îndreptăduș dorința nației: făgă a străkă leii-năriile paginiade, eș de căpătorie ne toate în morala lecțională sală universale. Shă în adevară, pămătă Evangeliu ne deschide lăsma agățăndu-ne pe nețintindenea frajdă. Xotarele unei împărtășii ne agăță-

иумай сfимитул тнчл пытеръ, тнчл гтвегп, жг пх
ни сfимитул омениро. Аинь социетата иченртъ в
фамиллс во ыннлненре ла поамул оменеск. Ун
Думнеезъ ла чср, ун попог псе пъмлт; еака адек-
върата геліціе ши адевъргата социабілітате.

SIMTIMENTUL DE DUMNEZEIRE.

СОЧІАБІЛІТАТЭА NEAMULUI OMENESK.

Ачесте дозъ лецї, ынтіпъгите ла сfимітута постру
ка ын'ун темплт сакръ, стнт темелілле а ынтрецї
кодічей наугою. Ін локул тутулог віолінцедог тео-
доціч елле пнч ачеастъ аксіомъ: ітвеце пре!Дум-
неезъ. Ін локул тутулог тіганійлог социале елле
пнч лоцна пнчанта: ітвеце пре оамені. Елле не
шнч къ воінда луї Думнеозъ есте ка оаменії съ
фie liberъ, къ воінда луї есте ка еї съ фie фер-
чіцї; ии, пнчнту ка ачеастъ воінцъ съ не фie tot
д'ауна ынажтеа окідог постри, елле її даў ферме-
кул, ын'е ысплъттії ши ал ын'и simtiment дудче.
Тоате лімвеле оменециї ла еспіртъ пнтр'о сінгутъ
вогъ: Амотуд! ии тоате попоагеле Евангеліе о
рестъ ын'ачеастъ сінгутъ тахсімъ: Итвеце пре
Думнеезъ ши пре оамені!

Еака дар артікоул ал дойлеа ал кодічей телле:

СОЧІАБІЛІТАТЭА NEAMULUI OMENESK,

AMORUL DE PATRIE III DE OMENIRE 93

САМУЕЛ БОСЮЕ СЪВЪРШЕНСТВО НА ЧЕЛОВЪКИТЕ

СЪВЪРШЕНСТВО НА ЧЕЛОВЪКИТЕ

СЪВЪРШЕНСТВО НА ЧЕЛОВЪКИТЕ

КАП. XV.

ДЕСНЕР АМОРУЛ ДЕ ПАТРИЕ III ДЕ ОМЕНИРЕ.

ЛЕЖЕ ФИСИКЪ ШИ МОРАЛЬ А НАТУРЕИ.

Този аморулаче ате членъ петнадесети, петнадесети
на приетени сеи, се импредиа дъл аморулаче ате петнадесети
на татрия са. (BOSSUET.)

Дин ачест амор се веде чева ти във планете ти
ин добитоаче. Планете тий ах ти елле цеография
лог, ти се десеампъ не глов вън зоне фелутите,
дар пестръмътате. Добитоачеде тий ах локутгиде лог
не каге де извеск тай тутл декът не алтод, каге
теле лог фаворите: тий инвърдеск инвърдеск, по
каге та инвърдеск ти дъл инвърдеск. Къто ачата
търкъ, де ведем алпинист до какът Омукъ ти
ти о'фаче ка о патрие, къде де пладо в тътни пил
и тутл. Вън сие-карю ти тутл тутл и о инвърдеск
de нресте търкъ да кътвуд вън каге с'а пъскут. Вън
сие-карю сеагъ търгагуд, калдуд, ти бугд се опреск
ла поарта стъпнтулт лог, unde си ащеантъ чедле
тай тгелле тунчъ. Погумбива фачче дой суте чин-
зечи де поці вън треи зилле ка съшът афле соуда, ти
крединчюстът кънеп гуне дапцуд каге'л дине де-
парте де локунда стъпнтулт сът, unde ел алеатъ
плд де вънчие дунът о линът де тай тутл апъ.

Este, dar несте пътнцъ а нъ да ши добитоачелог
чел пътнцъ инстинктъл де локалитъц. La Om, ачест
инстинкт се фаче аморул де патрие. Омул ти о-
вичеъ добиндейне аморул де локул unde с'а пъс-
кут: къде огъ-че д'аколо, пътъ ши петеле. Де

ші ачел док поате este o чelate proastă alături de cîrca 1000 de specii de insecte care sunt benefice pentru agricultură. Acele specii sunt cunoscute ca "insecte utile" și sunt folosite în controlul dăunătorilor agricoli. De exemplu, libelulele sunt cunoscute pentru rolul lor de a hrăni larvele de muște și de a reduce populația acestor dăunători.

Dacă mai întârziș, când, desamenați din călătorie, noastre suntem bătăți de viscolul nelonocigii, căutăm să adăpostim în protivă vîjediei, atunci deoarece natații nu se înfățișează în adducere noastră și mintea nu se învăță să se împăierească. Dar mai întârziș, când, desamenați din călătorie, noastre suntem bătăți de viscolul nelonocigii, căutăm să adăpostim în protivă vîjediei, atunci deoarece natații nu se înfățișează în adducere noastră și mintea nu se învăță să se împăierească. Ne rezolvăm acolo împodobirea cu nevinovăție și căutați jucăușul în mîzloca său glăză de voioase, alegerănd prin lîvadă, să căsimă să răsuță din școala matematicei și de fizică, să căsimă să răsuță din fizica și chimia și să căsimă să răsuță din istorie și de științele sociale. Ne rezolvăm acolo împodobirea cu nevinovăție și căutați jucăușul în mîzloca său glăză de voioase, alegerănd prin lîvadă, să căsimă să răsuță din școala matematicei și de fizică, să căsimă să răsuță din fizica și chimia și să căsimă să răsuță din istorie și de științele sociale.

Amorya de patrie, este amorya пъмпътувай на-
та, intins къtre тој оamenii като borbesk аче-
еаш лимъш ши виеуск sunt ачесаш леце; este о
фгъде тај лагъ декът а фамиллай, dar tot-o-dатъ
пра ингъстъ пентръ стъфлетула nostrъ. Добавъ къ
аморя de patrie, ашà кум ю инделлел лециторий
nostrи, este пумай ун simtiment чукит, este къ
кутронирите resboaielot юл търеск: аморуд ачеста
este тај тут сај тај пудинbast, потриви цепи-
луй луй Александру сај ал луй Чесар, Съ влесте-
тъм фгъиле кутронир; dar, влестемъндъле, съ
не пъзим а ну скъпа din bedere адінчеле ши ми-
sterioasele лог къи. Ачеастъ trebuingъде а лъд
хотагеде инпътъцийлог неастре, де а лъдуете пинъ
ла мағципиле лутмъ, ну есте алт чева декът tre-
buingа де а фачче din toate попоагеде ун поюг,
din toate патрииile о патрие. Nol импалинм фгъл а пр
ачеастъ леце mare а патреи, каде траце купе а
не фачче съ инбръдинъм гловуха интар. Огниште
ну есте in кутетарс: чи in фанть: пентръ ик иног-
към пун armc чом че ar troby ик а импалинма-
къ пумал пун amor.

Ашà dar instinctul de локалитъц, instinct ку-
рат animal, se инналь in Om, пур индоита им-
пуласиe а Егъмосауи ши а Немътипітлах, кунъла
аморя de пеамула оменеск. Amorya de пеамула оме-
неск, este amorya de патрие пгекум юл инджеческа
Sokrate, ши пгекум юл воеще лецеа патреи. Duma
неезъ х-а пус in стъфлетула nostrъ ка състриумфе
de toate културе национале каде десбинъ попоагеде
ши de toate фратчиддериле каде desonoагъ оменитеа

в. 1994 г. и 1995 г. в. 1994 г. и 1995 г. в. 1994 г.
в. 1994 г. и 1995 г. в. 1994 г. и 1995 г. в. 1994 г.
в. 1994 г. и 1995 г. в. 1994 г. и 1995 г. в. 1994 г.

КАП XVI.

URMARE A ACELEIUIAIII SUJET.
LEJEUA NATUREI ESTE AMORUL DE OMENIRE.

Sokrate, fiind intrebat astura patru: cum, resurse cu
el era cetezean la lucru intregul. (PLUTARQUE.)

A se naște chisori. În curătare săătăre pînă
de mo pîmînt, este a se naște Lanon sau Kinez,
sklav sau cetezuoan; este a pînămî prin autoritatea
sau infătinuța esemplară pîngavtiale și obicei-
riile tuzăi popor, opinieiile și supersticiile dum.

A se naște în curătare sauătăre secol, este a se
naște cu idea domnitoare a unei epoche; este a om-
orul îlochii, a arde ereticii, a mutăi în pîmînt sfint,
sau a se batte pentru libertate.

Această infătinuță de timpi și de locuri așeză-
asupra noastră ca o fatalitate. Un Indiean moare
în apede Gănciuăi peintru o idee ne care ar fi
desigurită dacă s-ar fi fost pînskît în Egipt.
Înaintea zilei Shania cu un secol, și așez popor,
care se înarmoză peintru înkrisigie, se va rezulta
să desfăinuzeze.

Născă-se Bătrînătate la Londra, Basenrton, la
Paris; amândoi născă-se cu un secol mai naîntă,
sau cu un secol mai tîrziu, și direcția căpetării
lor se skimbă; pînăcă altele opinii le fac altele
site, și atunci chivilează cu o altă direcție.

Așă noi pînămî ideile noastre sociale, și

къте-о-датъ инспир идеите на оастре чадле иогале, дела цяла наастръ щи дела епоха наастръ.

Чегкул се тикшореазъ саъ се тъгеще, дунъ data календарулу ѹи градуиле меридианулу,

Требвие съ ешиим дин тикул чегк ѹи каге не йн-
кide нащегеа наастръ, адекъ амотул постру съ нт
се тъгцинасакъ пумай ѹи хотагеде локулу ѹиnde
не-ам пъскут, чи съ се интинъ престе tot пъмін-
тул ѹимбръцишънд оменіреа ѹнтреагъ. Ін'аста стъ
адевъгата фантъ а едукаціей матерне; ѹи де щи фе-
тимеа ѹи ачеастъ фантъ are ѹи противъ еї тоате пусте-
гіде социетуї, are инъ ѹи фаворул еї тоате пусте-
гіде natvrei.

Іn адевъг, пгекът социетата не ѹикунциагъ, къ
гътъчігі пре атът ладеа natvrei не ѹифъцишеазъ міз-
лоаче snre a скъпа de dñsele. Пе кънд пои не
тишогът natria, ea не-о тъгеще pгin dorindеле
наастре ѹи pгin бinefачсгілс eї гезпъндите престе
тоатъ фада пъмінтул. Сүффлелу постру оюе tot-
d'ауна маи mare до кът аффордцілс ѹи амбіцілс
наастро; ѹи ѹи кът linn ол ну вс кубундъ ѹи пемъг-
чиші, ѩ гемъне tot-d'ауна уп демет а ѹимплеа ѹи
нире simtimente a інчека.

Егакліте зічea desire філософії тімпілалі seъ:
« Еї какътъ адевъгул ѹи лутма чеа тикъ, юг ну ѹи
« лутма чеа mare. »

Лутма чеа тикъ este чеа че не ѹикунциагъ ѹи
не attinце: адекъ, интереселе наастре, патимеле
наастре, прејudeкъдile наастре, фаміллія наастръ
щи четатеа наастръ.

Лутма чеа mare, este пъмінтул ѹи чегул, ад-
екъ интереселе сүффлелулу постру ѹи интереселе
оменіїї.

Este dar un mizluk de a skъпà чинева de sunt infatigîuia timiilok шi a локъгілoг; шi ачест мизлuk esto de a къxtа adevъгул in лутеа чea mare, шi de a se fatte tot отул, прекът Sokrate, че-
тируюл ал Universtului.

**ЛЕЦЕА MORALЪ A NATUREI, ESTE AMOR-
RUL DE OMENIRE.**

КА II XVII.

DESPRE AMOR. LEZI FISIKЪ ИЛИ MORALЪ A NATUREL.

Нумай ea цine frъtă импътъдие аумиј; претвindenij
еa iuri indrenteazъ sborya; este insogit de o аумија ку-
ратъ кare risinchede пerrгнедe хаосулаj; гласта ati ге-
стулы in тоатъ natrъa. (ORPHEE.)

In stiilest este o путеге кare дикъндъл азаръ din ea,
къtre идеал, trage snre knire : aceasta este amorul in
инделеста чеа маj intins. (HEMSTERHUYX.)

Нумай sinigъ къзътория поате сачче о вирхте din а-
чеастъ патимъ. (BERNARDIN DE ST. PIERRE.)

Леюа ачеаста este віаца універстуя. О афлъм
претвindenon, да чеа ъпъtie шi да чеа de ne ұтъ
treantъ a кроплю, modisicu碌use ку materia, шi
indymneze碌use ку sniritea. Ка affinitate, ea at-
traче толекулеле; ка attrакціе, ea цine аумиile;
ка путеге prodуктоаге, ea генноеце natrъa; ка
simtiment, ne deskide пемъгніреа. Аша dar ачеастъ
леуе, desfъкъ碌use ку ینчетуа de формеле заале
геометриче, ведем къtreche dela attrакціе да amor,
шi ъпкъ, атъ in плante кът шi in animale, ea se паге
а нz фi ал чеа dekът нумай attracцeа пальчегi.

În plante, vezi-o cum krează capete d'opere, neintru un măritim de căteva ore. Nîmik n'o kostă, nici atomede, nici formele, nici kologile, nici grajia, nici bogăție; ea fălugează și prodigă totușă, cum ar fi că sunt nișe oki care se deschid într-o pără și nișe susținute a admiră. Ea face colonade de aur, palatule de smarald, străzuri de catifele, cortine de azur și de purpuri; zefirul leagănuțătoate acestei luxuri, făcă seundoieze toate aceste draperii, scoate toate aceste miroase, compune toate aceste armonii, săspinării voluntoase adădu natușei înveci îndrenate cătăre.

Și pe când misterul se împăierește, în alt anotă este fărgăduit pămintulăz. El pășește văsada în măslorul acestor păvădării încăpătoare. O! minună! acum toate tesăturile care trebuiesc a' lăsândori sunt urse în înstrare în semințele ne căde amogula de făcă roditoare.

Deea plante la dobîntoare căpătă nu întărire-de ce păsăda se renăște. Ei o să trebă dumne, unde plăcerea dobîndirea în gât, unde toata flindere se cătușă și se cănușă, unde passarea căpătă, unde insecta sbirnie, unde leii adună și fac să rezine înstăriile de grozavere log căpătă. Aci închep amogula, amogula înținătesc și trecktori, și amor de un timiș, de o zi, de o oră; și îndată, dintr-o treacărea acestei ore, leii se fac iargăși și gratifică, passarea își nerde strălucitoarele ei nene, păvăgietorul închetează de a mai căntă, și frumusedea pere.

Astfel voiește Natușa. Kiemind toate flindere, la voluntate, împutind amogula, ea î-a căptătat flacările; neintru că ea păvedea pînjejdile unei liberalități mai mari.

„*Natura pînăcă a amorului în dobitoacă, ce ar fi putut produce încă dacă nu în resboii etern, o înțelegere înrozitoare, confusia și caosul?*“

„*Înțelegerea este împărtășită, însăkătă că pățește tot o îndulcire. La Om însă, înțeletează de a mai fi o îndatorire fără a înțelege de a fi o putere. Între ea și ținca se întâlnește cu fermecările simțimentelor fizice și nu încă de la un moment la altul. Un cheiul care se declină el însuși neînțelege, se dezvoltă în pot. Cheia ținței mărturie a dorii urmărește căruia se potrivesc este de a cîntă o adăză vioală: ar intona zîcă cîine-nă că patru lăpușe de amor o revederă a nemțirii.*“

Dar ce tîkăloșie! această simțire care ne îndrumăzește, se sfîrșește printre un art de dobitok. Natura ne reiește să pățim prin volunțatea cîrnată, precum ne reiește să călăram prin durerile cîrmintăvășii.

Cu toate acestea însă, Omul ținănește liber: el poate refuza voluntățile ce îl se înfățișează; el poate crea cea ce apărădește nu pot; el se poate împotrivi de a transpune visada. Pățește nu-i é pînă de către împărtășită; și de-năsej se supune lecției, dar aceasta nu înțelege că este o lecție, nu înțelege că este un fermec, și înțelege că dintrînsa el poate face o vîrstă.

Înțelegerea aceasta, băsăriile naturale sunt posibile; elle nu lasă pînă o pînă înțelegere patimelor noastre: elle osăndesc toate esențele, cîlăvădarea prețuită și desfrinarea; și înțelegerea se statorează în rădăcină armonioasă și alături de cîrnată. — *Ea că lecțea:*

Între dobitoache, птъгъл maskulîog mi al фемелелог se скimbъ дунъ фелугъ. În чуде ведем o singură фемель pentru o тұлдіме de maskulă, шектүм да албие; în адделе ун singur maskulă pentru o тұлдіме de фемеле, пеккүм în Galinache 1). Къде-одатъ ea іммұшеще птъгъл maskulîog май тұлат de кът не ал фемелелог ку күнет de a вечіпіні пүтереа фелугълор prin гівалітаде ші prin resboй. Astfel sunt tigrii, леи, ші тоате фелугіле fieroase, каге se resboiesk күтпайл în тімнұл амотылай лог. Къде-о-датъ ea іммұшщеме ші птъгъл фемелелог чева май тұлат декът не ал maskulîog, ку күнет de a adună тұрмә, ші de a іntemeiea колониј prin attractioni түні стәнниңі начіпіч. Astfel вака, калла, таттул, капра, оаia, ші тоате фелугіле domestiche віедуеск імпревълъ sunt акопегемінду. Отыдау, din алде къргіз алкынъ se імпъртъшеск ші і іntemecazъ просперитата.

Dar аյнғанд ла пої, леуол ia ун кагандар май сfiint. În animalе, леуол за онкүнъ пумл ку шынтарае фелугъл; în oameni, он же пате и итуета ал феричре mi ли ал individ. Кеттула тогадъ наре din înrrijirea че are natura de a кreea tot-d'ауна ун върбат pentru о фемее, ші о фемее pentru ун върбат: ші în adevărt пумъгъл върбацілог ші ал фемелелог este tot-d'ауна d'o потрівъ не пъмінт. Амà dar natura ну не дъ ун хarem, чі о соацъ; ші не ачеастъ соацъ, ea ну ne-o дъ pentru ун тімп оарекаре, чі pentru тоатъ віаца. Realisънд, оаре күм, fabbyла інченіоашъ а лүі Платон, каге фаче din фемее јұмытатеа отыдау, ea кісанъ стffletul спре къттараа стffletулъ, ші не rentенеене prin amor.

1) Термин шынгілік. Se numește astfel toate пассеріде de familiile фемелелог.

Ръндовълъ statomnivit de naturъ, este uninitatea
in maritajъ, mi чини саудия гловулаи синзътъ de
имплинион агостои ладъ.

Акоастъ леде desperte Resъritya de Appus:
D'o parte vezzi склавия, инкидерея, barbarie,
чичтире къ сила ши de boie; де чесалалъ, джер-
тата тогалъ ши социалъ.

Unde јунејеа пъ simte amorya, unde възватъ
н'are соаџъ, unde коний н'аш тутъ; пъ кътъ-
виласадия.

Дакъ амогул ar fi пътъ о мікъ конвулсіе,
пекум іа пътешро Mark-Аугеліе, Омул пъ с'аг
ръдикъ пічъ декум тай sys декът dobitоку. Ед
есто датор тоатъ sunderioritatea ахъ иутеріи тогале а
амогулъ; ши ачса-та есте атът de adevърат іа кътъ,
предвиденеа не unde ачеасть пустега есте пекунос-
куть de едъ, sunderioritatea Омулъ se nerde.

Плчина есте кътъ атъпчъ. Омул se despregueще
intr'o parte din едъ іа пътъ, se injoseише in феме,
се чихтеше de јхътатаea suffletulъ сътъ, ши кътъ
тоатъ чихтиреа іа desmoraliseазъ. Шапой, кум ва
купюще едъ віртуеа, кънд едъ іа пътъ венчезенет не
попъдуитогул сътъ, чедъ тай фербинте ши тай пътъ-
кут? Чине їи ва фачче купюските градіиле певно-
вълсіи, jertvirole innimeи, ши ачелле аввінтугі евла-
бюсе кътре чег, каке sunt віодца амогулъ? Амо-
гул! півнече кум едъ гемпінче ambigia, кум едъ
despregueще вогъщіа, ши кум este гата да тоатъ
jertvirole каке фак не-егои! Чеса-че не фермекъ in
amor, пъt sunt ачелле пътъчегі алде ахъ атът de
вітъ; чи jertvirole ахъ, гумпіца ахъ, кredinga ахъ: noi
ведем dintr'іптул пътъ партea чеа sъблітъ, ши
спутем пътъ въкътіде ахъ чедле тогале ши ав-
пінтугіде ахъ чедле дівіне. Віселе noastre чедле

mai grațioase nu'ă duc pîcă în pădătud, geșilog, pîcă în sevărilele voluțioase ale Ressăritului, cî într'o colivă, în mîzlocul dumbravelor și ad. vedege; totuă în natură nî se naște făcut sună a'ă înfărtușează și a'd concentra. Când țmbățind pe tu cămp sinigurătek okii nostri înălăresk oare căre situații frumoase, o simbolă lăvade cu un isvor, o pădure unde prîbirietorul căpătă, îndată zîcet aică este un loc pentru niciun amanții fericitii, și imaginația încăntată nîmik mai delicioasă nu ne poate înfățișa de căt o viață păvînată petrecută sunt acelde șimbrare în dulcedele amorați.

Ea că dorințele, ea că ambiiile innîmei! amorați ne însnigă tot ce cere înceldepîrnea; el ne desărde la vîrstă de cinchi-spre-zecete ani acea lăume încăpătoare, în care fumosul și nemărginitul nî se înspire ca sinigurul scop ad. vîsud. Își să nu zică că această lăume este imaginată! Acelde perfeclii ideale, obiecte alături vîsolog noastră, acelde jertviri căre nî se nașă niciun de lemn, toate acestea îcoane stîrligătoare alături îndărui în amor și alături fericirii în medioritate, toate astătea sunt adevarate: și căci de este ceeaă adevarat nre pîmînt, este numai aceasta. Natură nu ne admărcă: lăuma ne admărcă căci ne scoate din aceste îlluzii alături adevărată, că să ne răsuinde de vîl în tristele realități alături vîcîgîdor și alături minciunilor ei.

Desvoltarea fizică și intelectuală trăiește și a făcătă a împărgări amorați nre pîmînt, precumă desvoltarea inteligenței trăiește și a făcătă a împărgări ambigia.

Amorați este un anțel căre vine să poată arăta de foc, să îl prețuimă și să o femeie de cenușă, că

съ не факъ а щи съюзъ ненръ доъ, чи ненръ ка
съ не introdукъ въ пълна актъ, ши съ не факъ
остепелело ет чиоаре ши datorиile лесне. Este ade-
въгат къ амотул имъ are timпул съ de egoism.
Dintrу'нъя инаморациј se каутъ чупа не алтул ши
офтезъ; де тутъ, ка флаголе не каге ти вънт лин де
deslăpеше de лујегул matern, se desпържеск de фа-
миле ши se дук in singurъtate. Ачеастъ trebuindъ
de singurъtate in amor se афълъ esprimatъ in къга-
щиле чедле таи antiche. Содика din каптікул кап-
тічелог воисре съ фунгъ de sromотул четъцілог
ненръ къ недероа оаменілог o distraje din амот-
гул ет. « Віно, што избѣхъ тош, зиждя са, віно съ
« ешіт ла доагъ, хайдем съ локхіт ла кънп. Съ
« не скълът de dimineaцъ, съ визитът віле поас-
« tre, ши съ ведем дакъ имчен a іnflogi. » Borbe-
гъпіоаге каге іnstrefлъ волгътатеа, ши каге se паг-
а amestekа ла чуп лок делічіле амотулъ къ де-
лічіле віедій кънпене! Dar ачест simtiment, in-
stinct misterios ал гүшингей, авка ціне къте-ва min-
te; natуra se гѓъвеше de аї тъгі чекгул, ши токмаі
ачи имъ аратъ-са tot-o-datъ іndеллепчишна ши soлі-
чітдінеа ет: ea ну striкъ, чи гегудеазъ. Імтулдин
Фегічігіле амотулъ, ea п'не хотаре egoismулі ахі.
Ачесте доъ фиинде каге фундіацъ de soquietate, каге
воиса съ вісчуяаскъ singure ши пумай ненръ елле,
ле ведем d'o-datъ генфъдіпъндуксе in тізлакул
чупі пълк de коніллаш; se іnainteazъ къ фундіа
strълачітоаре de o indoitъ вікүрге, ши ка таші de
ачесте легътүрі нуoi каге ї дінеск de думе. Ту ї
пльнці desire nerderea a кътор-ва minute de пль-
чеге, ши ну везі desфытъгіле каге ї ащеантъ. Dar
чине оаре п'є пъмінт інчегакъ віе о datъ п'ие
вікүргій ашад күрате ши атът de п'єmeroase

ка фемеа? Ea, lîmtă de soțul ei prin toate întriuriile amogului, de copiii ei prin toate datoriiile tinerecii materne, adănuț în sină și încă în celule mai dulci afecțiile alături naturii. Spîrîtușii și iannimă ei sunt neperținători activitate; ea viețuiește în bărbătul ei, în copiii ei, în acum, în trecut, în viitor, și în vîlăuștii nemărginire sunt prețul nesfîrșitul ei amor.

A ne îsolâ este una din celule dăunătoare familiile amogului, dar nu înșură amogul: amogul nu strânge înimică și o dălăție și o față destoînățită de învinire nimică. Ce nefericitoră suntem noi! ne plănuiesc să treacă de la asemenea fermec ar putea cinea pentru tot-datăna. Omul, închelând de a mai fi sociabil, ar închela de a mai fi puternic: amogul, care îl înalță în cer, îl-astrăuțează pînă în înălția înălțării sale și pînă înălția său.

Din norocire înstă natură este mai mare de cît dorindele noastre și mai bunăroasă de cît boala noastră.

În adevară, Omul oftează să lanțuiește la pînăcările îmbitei salale; dar lîngă soada lui, în mîzlocul copiilor lui, se bucură pe deosebit de fiindca sa. Ca și în cea ceață lui, ca protecțor al judei lui familiilor, tot ce este în el activ, poate, tare, generos să aibă acizat și pînă în lăzure. Dar cu toate acestea el nu pierde nimic din amogul său, cu deosebire numai, prețul său soada sa, că îl rebaresc preste mai multe ființe. Toate acelele tăuțiști căre îl desmerdă, toate acelele femeișoare voioase căre îl încunună și îndrăgă aminte

не вібіта є ; о гектопоаще він струтул копіїлог аль
ші о біне-хукінтоазъ ін ноніоньцію лог . Ах ! гра-
діїде јунеі феніоаре н'яѣ арідат пічі о дать таі
дұлчі гынгірі де кът віртулде түмеі де фамілліе !
Аморул , есте о фенічіре пенту јунсіде , пенту въ-
тъпеде ші пенту веңілікіе .

Ізвеңе , ші доринцеледі вор фі імплініте ; із-
веңе , ші веі фі фенічіт ; ізвеңе , ші тоате пітеріле
пътінтулғы се вор търі да пічоагеле талле . Амо-
рул есте о фланкътъ каде арде він чег ші алле къз-
жіна ліне гефлете стрълчесек міль да поі . Доъ луті
ші шын дескісе , доъ піеңе ші шын дате : шын амор
но іndoim ғінінда ; шын амор не аноміем de Dum-
неze ?

КАП XVIII.

DESIRE AMORUL MATERN LEUE FISIKЪ ИИ MORALЪ A NATUREI.

Із айі гластад еір реігіос ші золётпек
Не тълпъчев аре він Думегеі не каде я симгіемін еа ;
Ші , арътандын спікіл конінін інгерінуда сүй ,
Стрітілеле стріктіндіші мі һытіраі інбаалъшаты ,
Не іншілді кредінга шын тектоппощінгъ ,
Ші ғінеш къ адміро зімініл поасты коніалығіе
Күні шақан ші інспекта іспекшіті де орі посты
Алсал ші олле къ поі пірінде лог ін чегі .

(LAMARTINE.)

Шінта каде я саңа аръбі гластад ера вұккісіа че ве-
деа къ пічіпеге маінел салле .

(PLUTARQUE , Vie de Coriolan .)

Toate аффекциіде ноастре пътінтене шын інши-
рате де илъчеге ; нұмаі сингір аморул матерн се-
ташіе ін сініл суфферінде . « Інкіптеңе мі , зінче

Платарх, симдичнеле челлійънъе фемеи дела ин-
чептул аутій; кънд, дұнъ дүретіле пашерій, възъ
не шоуда ей пъскыт не пътмінт, мінуйт де съпце,
ші маі тұлтасемінънат тұті добиток жупніт декът
тнеі креатура вій. Фъгъ іndoiealъ ea trebrie sъ'a fi
півіт ка не уп гъя de каге natуra o скъпъ; піч
ты фермер візібіл н'о attrъщeа къtre dіnsul; іnnі-
та ей ну era іmmіnkatъ піч de attraçerea forme-
лог, піч de дұлчесаца глаусуалъ; ш'апой кү тоате
ачестеа, ъпкъ кү totul аппрінъ de susfferin-
деле ей, кү totul tremugъндъ de фрика ші кінуда
че а авыт, іл спалъ, іл мингіе, іл ea in bradе, іл
інвълеще in bestminte ей, шіл аппропіе de sin,
ноамтеа, zioa, генченънді ненчетат уп дүккүт каге
н'о обосеію піч о datъ, ші, шіре resplata ать-
тор jefvіrі, не авынд de кът нұмаі пазындеі ші
чеммете! »

Еї бine! ачса пүтере маі пүтерікъ декът дүре-
реа ші desgustul; ачса пүтере de каге их dronate
се міръ Платарх, осто нұмай хи nіnіmient animal-
мад: amorela nіnіmient nontrу nіnіl et; хи Іnstitut
орб каге есте ші ал ыланет, ші ал іnscicet, ші
ал патрупедзулъ, ші ал passerii птекум ші ал
фемеи: деңе пеклініт а natуrej, леде de кон-
сервадіе, ші nіmіk тай тұлт.

Еа піегъше in планъ заптеле каге пүтреіе
ггъұнтеде, пұғул каге іл інкълзеіе, пъстѣвіле ші
којіле каге іл адъностеск; tot ea дъ ггъұнтелікі
кігліце, пънже, гюоч, arrine, дұнъ воінца че аге
de a triimite колонії пе тұнці, зағ'а'ні лъза фло-
телье salle веңетаде пе күрсүл тұті гіушог лінінде.

Ін фінделе маі desъvівшите, ачестъ пүтере ін-
теллекініт se assoicazъ кү паттимеле, іndoieше
пүтереа лог, ші де інвалъ пінъ да іndystriе. Пас-

serea iuri împălătește cuibul mai nainte de aici să
ea o să proclamea de către na trebui să aibă
înrijire; și apoi se cu un plus delikat mai nainte
de a cunoscătoare delikatetele lui log ei; cloacele,
adesea flindu-țea mai activă pînă la nemîncată în
cîte de mai multe săptămînă ne o geocache reche și
nesimilitoare mai nainte de aici să aiceastă geocache
cunînd într-o insă nu și flind assemenea ei 1). În-
sărbători și pînă emind din geocache log, ea de adduce
xana trebuitoare, și apărând de nenrietenii lor, cîntă,
este cu rîjă, se bucură, se desnudează și, după
îmbrăcîndu-se, mi toate aceste îndelungîci obositoare
să poioase, să a cîntănușă flind respăzită; pînă o
dată în urmă amor fiesc nu va rezulta de la aceste
tinerețe materne. Într-o zi pînă își vor închera ar-
ripelă; și altă zi își vor lăsa sboagul și se vor
face pînă zădă în cîmpii ale alegăzu. Animația
nășă, fătălie: elle nu sunt ne de păină pînă pă-
ringă, pînă tăme, pînă rădenii; sunt numai lăzgă-
torii naturii.

Așa, tăcăciu să organize se nask
sălabe, mi proaste, tăcăciu să elle se nask încun-
țătate de nenrietenii, și ca să zic așa, ca pe un
cîmp de bătălie, dar se nask în sirugană. Amo-
rul matern le acoperează cu pînă de răbăgică
înălțăriile lor. Ca sentiment ne addormită, pînă
lăzgă fie căre deață, nu sună conștiința u-
nei flind isolate, a unei patrăped, a unei pas-
seri, a unei mușe, sau însuși a unei capătă, că
sună împălăirea așezării lăzgă mare al pătrăei căre
voiește ca totul să moară dar nimic să nu neașă,

1) Dacă arăbi, maskulinul și feminin, venind în acme său că-
dătă, se dezgăsesc și a înăi kontor, și deosibigă țină dea pașagerea
lor de toată indiniziile de făltă log, își fac cuibul și să cloacează
înălțăriile la cum ar fi înveșdat dea păringă lor.

ка totul să se maskă dar nimic să nu fie nemixitor. Oricăkare ar fi dar trebuie să dea față celor, selevătăciile și pustiile log, oricăkare ar fi chererile togii, amogaș matern temene învinigător pre, pămintul pe căreia el îl genoesc. Prințul, toată plantă se rezumă în trăntulele ei, toată insecta în ouă ei, tot dobitokul în puii lui: el este tot-o-dată ierbogul vieții și hotărul destrucției 1).

O impunătare brednică de însemnat, este că în instanță amogaș matern nu vine, în fie căre dobitor, de către numai timpla trebuieșos pentru păstrarea felului; îndată ce puii nu mai au trebuință de înrăjirea muștelor log, acestea îi părăsesc. Această simțime atât de tare, atât de înțîr, atât de mințitor, atât de suhdit, căre și ierbogul atător jertvirii și păzălii, se stinge de o dată în neînțeagă chea mai desenșitită. Dimineața, atunci târziu căre ar fi făcut resboala ca mai căută după apărări, seara nu-i mai rechunjoacă. Își achiziționează căre nu deosește nici o altăroare de tare, căre nu lăză nici o răușire, și înținează toamna atunci când din țigări lașușele obișnuiesc să rechunjoiască ar trebui să o facă peste pătindă. Când cunoscetă chineva că această armonie a florilor și planteelor de această îndoitoare legea de amor și de neînțeagă, să-mi înțelegă căci și căci kygă. Încăpuse că pătindă amogaș negmanent al animalelor, și că pătindă s-ar adăuga la instinctul lor exterminator 2). La o singură strigare de resboi, dovezecă de generații s-ar scula în păcăngula unei sinături femele, fie căre famialie ar fi o armă-

1) Strigătură, degețipăță.

2) Păpăditor, instigator.

тъ, ши тоате аисто армате ар лукъа пумай спре а дъгътишъ. Сиро Імміедекаго ачестеі distrүкциі, sunre statonulicra окулівтулі віегій ши ал тог-
шії, есте дестула пепъзарса ку о sinrutzъ есченце. А чеастъ, есченце, каге се афълъ пумай іn neamul
omenesк, се odixneше іn innima фемеї: пумай
іn tr'insa amorul matern este уn simtiment traïnik,
пентру къ este moral; ел се іmпътъшеше din не-
мъръніс, каго дѣ arrise syffletului nostru, ши
astfel ел најре фамілдя, паджіле ши neamul
omenesк.

Adenibratul amor matern, amorul omenesc, іn-
чене dar уndo se n'fіmeше instinctul dobitokului. Еъгъ Indoioalъ, пројетул nostru nu este de a іn-
josи іnгrijirile materiale trebuiuicioase copіll'gicі; dar trebuiu'ка фемеіde's'o щіе, ши кум вор щі-o елле
дакъ пімені пу ва к'їtezà a le-o spunne? елле
ну вор путьea фі туме дуль лецеа moralъ a natu-
reї, декът пумай кънд se вор іndelетнічі a des-
волята syffletul copіilolog лог. Soliea лог пре пъ-
мінт nu este de a прокреа уn bineц іntеллекіnt;
чи уn въгbat desevisіshіt, уn въгbat алле къгуя
тоате патимеле въ se іmпътъшескъ din Frumos-
тула ши din Немъръніс; каге съ щіе а'ші аллеце
solica, а'ші insură copіii, ши, дакъ чеге trebuiuца,
а ши туті пентру віrtute. Пентру фемеї este dar o
indoitъ datorie, прокум este пентру om o indoitъ па-
щere: a se паще пентру віеацъ, nu este nіmік алл
чева декът a se паще пентру пальчеге ши пентру ду-
гере, este a se паще ка dobitok; a se паще іnsъ
пентру amorul de Dymnezeї ши de oameni, пъ-
маі astfel este a se паще іntr'adевъг, a se паще
ка om; ши ачеастъ алдоілea пащере, тута noastră
este datoare a ne-o da дакъ војещe a se вукура, пе-

Ангъ феричира de a ne vedea resuффаъндеш мистинд, de-феричира ачеса не кате Shakspeare о е. притъ атъ de бине пвнд ин гъра тумеи дъл Кориолан ворвеле ачестеа: «Am simigt mai spicinъ въктие «ла пашега куј декът ин зюа кънд' д-ам възят « фъкънд о фатъ de върбат! »

Este фгушос de a принде, пекут фаче Платарх, in innima копилдуги огцина ачестеи въкутий а тумеи: «Цinta кате ил фъчеат се лихвейскъ gloria, ziche ед ворbind despre Кориолан, ега въкутия че ведеа къл причините за тайчей салле 1). » Ачесте доъ стуффлете се инжеллесессеръ пентру ви пеле патриеи ши ал омениро!

КАП XV.

DESIRE OARE-KARE ALTE LEU ALLE NATURI.

Оamenii сънктати имъ сър меноронтра зоръ; левъ на натрет сънто интересище на amor,iar левъ омо непът сънто интересище на търбринга де а неденъ кима. Ferие да, чеи сънт върхиги пътят на левъ на naturei. (BERNARDIN DE SAINT-PIERRE, Arcadio, p. 154.)

Дин-челлъ чинъ леът пътешеденте се наскъ о-туль-зиме де леът sekondare assemmentea апракавиде ла. От ши ла анимале. Astfel este приетица, каде, ла Гречъ, се фъкъ о-леъте політика; ши амотъл матерн ши фискъ, sinistrua sinijin могъл ад леътлаците Кинезидоний причинъ прічинълъ а лунгулът ей траиъ. Ноъ ну вом desvolatъ аичъ фелутиле модификаций алле simtimentulът амотълъ; sujetul nostru не

1) Plutarque, Vie de Coriolan.

traie cъtre піце логі de un ordin mai падт, ши
каге не пын пomediat зъв тъпа пговедицей. Ast-
фел este лесон каге statornічеце ка піч уп објет
сь пт кагринзъ in sine пгичіна пгіть а esistінгей
лтї, ши алте треї ледї пе каге ле вом formулà in
кіпту чмътор:

1º Omul іпкліпъ tot-d'auна, къте чеа че este
mai фгумос;

2º Adenъгта се афъ tot-d'auна in чеа че este
mai фгумос;

3º Omul пт esto desъвѣшт, пт este чеа че,
поате fi, пт продукъ tot че поате продукъ декът
птмал in libertaton sa.

Astфел synt ши чмътоагсле;

1º Lecea імпъгії пътінтулї intre върват щі
феме; леце каге гегулеазъ гъндъеала оккупації-
лог лог;

2º Lecea kаге statornічеце къ геакція моралъ
este tot-d'auна de o потрівъ къ акція 1);

3º Лукагреа, леце фісікъ ши моралъ а natvrei,
din каге паце пгіпчіпту пропrietъї;

4º Перфектібілitatea, леце моралъ а natvrei,
каге пе дескомпere achest mare adевъг, къ пеамул
omenesk мерџе къtre уп скоп, каге este імплініrea
тнєї кущетъї а лтї Dумнеzeў;

5º In sfrumit moartea, леце de мінтire, каге,
din пгіпчіпту къ este гър Indealleasъ, пе пгъпъш-
тврue in synerstigie ши in nekredulitate.

Oamenii synt denaintea моралї ка Христоф Ко-
лумб пе марцинеле abisulgілог очеарулуй. Inde-
шегт їi strigъ чіпева къ ачел очеан п'аге цегмурї,
пгівіrea'i de лаквіль se куфундъ in пемъгініре;
пътрунде іntr'іnса къ тоатъ int'пнегечімеа попцї ши

¹⁾ Всплата моралъ а тнєї санте este tot-d'auна de o потрівъ къ санте.

гроziвieа tempestelor, шi зъгеще о луте пътъ
шi о глаголе немъгиоаге аколò unde фтика шi про-
стия ну въд de кът пътai пимкул.

КАП XX.

NICI UN OBJET NU COHRINDE IN SINE KAUSA PRIMĂ A
ESISTINȚEI LUI.

LEGE FISIKĂ DIN MORALĂ A NATUREI.

Изворите formează пъгаеле, шi ачестea formează
рътиле. Ориент de deuriile de s'ar стi пе динселе дун-
траула, tot от va пътеа ятнде la чea de ne тутъ о-
ригина e фънчелор. (LINNÉ, *Empire de la nature.*)

Думнеzeу, спре a сiаl пe пeамту оmenesci a'mi
intoagche окiй кътъ динстя, a воit ка пiчъ ти objet
sъ nu конгринъ in sine катва оримъ a смiтиюой
лui. Ел лоагъ totta de dinsta uia покупов-
кутуя.

Ачестъ воидъ este intițiată in materie. Еака
de че цiпцеде тълмъческ пътai феноменелe; кат-
са absolutъ le сканъ tot-d'auна; in жът timп intelli-
гenciца, катъ, natura resunde prin kayse se-
kondare; dar кънд стffletu se упене, къ intelleg-
enцица, тоате цiпцеде пer, катса absolutъ se des-
вълвие, шi Думнеzeу s'агатъ.

Още ръкописът има и други текстове, които са
възможни да са от

КАП. XXI.

DESIREE ÎMPLÂRUIREA GLOBULUI INTRE BЪРБАТ ИИ FEMEI.
LEUÈ FISIKЪ ИI MORALЪ A NATUFL.

Dar anot, insuši kъnd omul va adduce de astă
în cauză aceea că este trebunichios, tot trebucie să fie
cîineva care să nușteze și să facă atâttriile cîteva
se pot face deoare pînă în cauză.

(*De la Nostre en la Menagerie de Xénophon.*)

Astăzi bărbatul nu se găsește decât de a astăzii
dinții pădurilor, unde trăiesc și leșine, și de a
lăză și de căde mai grele și ostenoitoare femeilelor,
astfel sensibile se despartărează; bărbatul se semeară și
femeile se borbotește.

(*BERNARDIN DE SAINT-PIERRE, Etude septième.*)

Maritația dă omului o soață și femeii îi
sprijină, tusește sunt așealăș akceperei mînti o fiindcă
tare cu o fiindcă slabă; deși, ne considerănd so-
cietatea de către a lărgită de a fi pînă în vîrstă:
și în adesea și post. Duhneveză împu-
ndută de pînă în vîrstă, a făcut doar pînă; să
mai vine el a îndoit dartrile salte că cum ar fi
voit a statoriță o îndoită stăoranitate. Omul îm-
părgădere nreste glovă; împărgădise lăză și pînă în
boi jucătă, ne cală frigulă și ne ren sănniei. Trî-
mite ne shomă în aer, și a îndatorează aici adduce
prada sa; trimite kormorantă în fiindcă mării, și a
îndatorează aici adduce nescurta său; trimite că-
pădele în pădure, și a îndatorează aici adduce vîna-
ția sej. Eaka păterea vîrtugă: ar putea zicce ch-
ievă că ea o să stărgă totul; dar că toate acestea

este destul de a pînă natura în atâtgile eî cheladă
mai frumoase, spre a vedea că în urma acestei
stărîi suneră, ea ardeantă în stărîi mai vîlind.

Femeea sosește, și ea își statorește împre-
găduie sa pînă ministrul. Totul se întâlnește în
prelungul ei. Căina îi dă otă și vaca lăptele;
înrijește de mîsca care îi aduce mîstul flori-
lor și de rîndacul care skimbă în mătase frunza
dudului. Sună țopă pînă anîțale care se nară
în creare pe ntru sălbaticul nea, și a copilor eî:
astfel sunt înzgădui, mai îngăduitor de cărătă;
capra, mai leșne de șigătă de cărătă vacă; și oaia,
a cărăția lăptă mai călduroasă de cărătă peile anima-
lelor se lăbatăce să o toagă. De și natura a le-
grat de om căpătă vagabond și neștiros că din-
stă, că să luă appere de dobitoachele carnivor, dar
a sună femeii nisica sedentară și răbdătoare
ca dină, spre a veriă astură pînăzilor ce să
adună în dulapuriile și podurile ei.

Bărbatul încadă dela dobitocul mai înălță se-
lucit de industrie: înțelește la înzadă, și, înapoi iute-
rane; iastorul, și înalduștroabă; lebbeda, și
năvăzete. Dar femeea călărește din prelungul ei pînă
instrucții alțfel felice și pînă pînă folosi-
toare. Pînăjînd o încadă să toarătă și să țeară
pînza; fluturtele să și pînădeze rochia cu felu-
rite coloți; albină, să stoarcă mătășile cele
mai dulci din veșetale. Pregătă căruț din Grechii
dasseră, nu zeilog, chi unei femei, unei zeișe,
Ceresei, Minervei, gloria trătălog a chestor desco-
peririi invenioase. Bărbatul se lăptă că natura, și
fiecare din isbînzările lui face mai trăfăș și
mai nemăslinitor. Femeea din pînă, se îndrăgăsește
în se înfrumusează din toate altele eî; și grajdile

116 DESPRE ÎMPĂRȚIREA GLOBULUI

локтіндеї поастре, мі букуйїлे траівлїї постру че-
лхї бүн, ыншл алпуктї пешкүте кү кале еа пе ат-
транс ла чөвілівадіо.

Ішіңдігін ачеста үтісанъ мі In Імпъгъція ве-
реталъ. Інтріна омул аллеңе чеңа чеңі поате тъ-
гул күгаңул, ыңғаса чеңа чеңі поате адъзға
Фұттәсіңеа: үпүл пъдигіде, үнде шілі desvълеще
нұртқол ші күтезареа; чесалалтъ, кътпілде, үнде
он қондзче тұтмелде поастре. Фемеа пұттай пе та-
петеңе лор ытпілдате се аратъ кү тай тұлт фер-
тек, ғылдыңд кү камараделе еі, саң күттәнд
Sincrinityata, In кале И він күңеттің чегені де
амор мі do омониро.

Dar ынкъ че de binosaučorl oa ipie a deskonceri
in ачелле лівезді! Femea este kare, prin rъbdarea
еі, prin indystria еі, ші поате прін күriositatea еі,
а skos din плантеде graminee. Фына ші пынеа;
дин чедде ченоаңе, фелүгіт өзүтүгі; din чедде фі-
роаңе, шекіт къппіша ші іншіл, чең дълтък мат-
терие а bestmintelог поастре. Кү күт s'апроніе чи-
пева de обічейтігіде прімітіве, кү атыта ағль үт-
мелде ачестеі, імпъгірі а natүреі. La севбатеі,
фемеіле күллег чедде дълтък вінебаччегі алде а-
ттікұлтүгіеі; өзінде шеңг ла въпътоаре ші ла пе-
квит, ші, не күнд еі strъbat пустінгіде, күтева
плантесіншынде In пісінгүл bordeіулай пегзьтеск
чілділісіді лор прін аттандығіде үнел ның desfътъгі.

In тоате цегеде ле илак фемеілог флогіде, in
тоате цегеде елде фак diintr'инселе үнкете; dar
пұттай in sinшл траівлї-бүн де віне идея de a
імподобі кү дінселе докүіңда лор. Күлатуга флогі-
лог, ла сътені, апнұңың о пегзьтескеге in тоате sim-
дүгіде лор. Ачеста este o паъчеге делікаль кале
се аратъ шінштің піде органе гроаңе, este о креа-

тутъ аи кътия оки се дескід; ачеаста еste similitim-
tul frumosului, о факултате а suffletului care se
децеантъ. Отул атчнї инделлеце къ ин патутъ еste
чева маи тутъ чекъ trebvinchiosul: кологіе, фор-
меле, aromele sti: зъгите пентръ ъпътия багъ, ин
ачесте frumoasee привеліці аи ин sfisit прівіторі.
Чеи кагіи вог фі преъмвлат къмпіile noastre пот
martyrisi desnre ачеаста: уп triandafla не о фе-
реастръ, уп купене-алб да упа упні коліе, sunt
tot-d'atna de вънъ азгутъ пентръ кълльогуд осте-
ни. Мъна каге култівъ флогі, ну се инкide піч да
гуга съракули піч да trebvinchule stryinuadu.

Dar къ кътъ възвату се чівілісеазъ, инънігіеа
се индзлчение. Femeea атчнї intrъ ин каса ei; пгі-
мене вънугіле че възватул depune да упа са,
ші гъндзелаши економіка інчен о ихъ инитъ-
дие. Trebrie съ везі ин Mesnagerie, unde arta de
a bine губернà алле касей, отпегъ алай Ксенофон,
таблоу инкъпътъор ал упніе конјухале ли чеи пекъ,
кум елевул алай Sokrate а интимъ даторіде. Омх-
луй ші алле Femeii не чолдо маи думы артоні
алле natvrei: «Ші Dymneses фъкунд ногнул Фе-
«мей маи слав декът ал възватул, sokotesk къ
«пгін ачеаста ел хотъга пентръ dinsa інріjirіde tre-
«вугілог касніче; ші, адъогъанду і sargina de a'пі
«хъпні коній ин пгунчіса лог, и' ші dette маи тутъ
«de кътъ възватул аффекціе патуталъ пентръ din-
«тній. Dar кътре ачеаста, дунъ че а лъзат ин sар-
«чіна Femeii гриа de a пъзі лъктугіле adduse ин
«касъ, кунносънд къ, sunte a пъзі bine; ну естé
«гън de a avea innima кам фікоазъ, фъку маи
«mare narte de фікъ Femeiolog декът възваділог;
«ші възънд не de алъ парте, къ ачелла каге se
«ва оккупà ку treburiile de афагъва avea treburingу.

118 DESPRE ÎMPLÂRȚIREA GLOBULUI

« de a se amâra dacă chineva ar poftă și făcă vrăjul
 « și, și dorești mai mult cunoscătorii să tezeare. Dar,
 « fiind că trebuie să ai un lucru să îl aduți să
 « fie în stare de a găsi o cunoaștere de dată și
 « de la odată, deoarece memoria de o potrivă să
 « amândeji; încă din aceasta nu va putea chineva
 « alături care din doar, bărbătașă și femeie, a
 « fost mai mult folosit. . . Eaca pentru că ei nu
 « pot sănătatea sănătății; și mai bătrâni de este fo-
 « losităre sănătății; pentru că sănătății sunt sine cheea
 « de a înțelege celuilalt I) »

Așeori îmi spuneau că naturăi că admisă să fie în-
 tîmpă, să simțim instințele ne facă să o desco-
 nești și în stătă. Așa este însoțita împărtășirea
 și a lui Apollon și a Diana. Împărtășirea bine deosi-
 bătă, și din căre o jumătate este a cărăbușilor, iar
 cea de altă parte a răspândită. Împărtășirea bărbătașă este
 zioa, împărtășirea femeii este noaptea. Poate că
 mari sunt plăină de armonie împărtășirea ne căre
 de trăie din aceste doară lumi. Ajaks din Omer crede
 să se combina să lucreze cu mina cheugilor. Bărbații ne
 arată să lucreze cu mătăsa de familiile a-
 prinzindu-i la lampă, și galbenul lărgul căre trebuie să
 fie înstărlită trebuind să copile să fie. Tab-
 loa împărtășitor, să căre suflarea nostră împărtă-
 ţă adăugă către-o căre dăriile vise ale ame-
 lioră. Când lupta adăugă semință pe care să
 ne întâmple, urmărește atunci, cum juna sătenică să călă-
 dătoarește ne taină către sănătatea pură și
 pură. Se căută în apă și lăptă, și sunt adăpostirea
 salcilor și foase își recurgă membrii ostenești.
 Îndată ea deosebește printre gălățină și colțibăile

¹⁾ Voyez la Mesnagerie de Xénophon, traduite par Estienne de La Boétie, et publiée par Michel Montaigne, p. 28.

глазъл аманутлї каге о кіеатъ. Înfioratъ, со гърбеще а'шї пунре bestmintel'e, шї, кт totul tre-tatgъndъ, алеагъ звѣ аконегемінтул patern. А-колò ea геафль пеачелла дѣ каге ea фїце шї пе каге іа doreиe. Atiitl амъndoї, кт глас інчетишор, borbesk, nu desnre pattimel'e каге svutchiutъ четь-цил'e, чї desnre чеса че кътил'i шї пунта лог а'т-маи дулече. Borbesk desnre situaia înkъпtъtoare а локундeй лог din fntdta вуїї, unde se înlăunesk дoу пъраe; desnre віea ггтпать пе ултул каге ва tmbri колива лог, desnre амогул лог гечіпгок шї desnre амогул пъгіпцілог лог, амог каге ълкъ-цине ла апшута віедї лог, шї кагї пъдъждешк къ еї ле вор semena înt'o zi: ambigia лог пт-мерче маи denarte. Fericiti!, miil de orї. fericiti! amang! tot viitorul лог este komnys de bунгриle de каге еї ёе вукитъ шї de simtimentelec de каге sunt însufflaeци!

Слово
аманутлї

Слово
аманутлї

CAP. XXII.

DESIRE CHIBILISATIA CERANILOR PRIN FEMEI,
URMARE A ACELEIASI SUJET.

Dédicat damelor mătăsane și tuturor măriilor
și preoților de săte.

In timpul acestei multe familiilor păgășește de un
număr simțat înainte bătrâna și acum îi eî bătrâni,
care și-a se însoțește ostenigă de la lațugă căpătă.
Jucăjedea și mișcărele vîlchezii și oile, și se văd căpă-
tând mărcă de lantă. Îninde și fără mare încre-
zută căciu totușă familiile numinătoare și nașinile
are plăcere d'a căntă toată seara și ascunsând somnul.
(FÉNÉLON, *Télémaque*, liv. X.)

Непрѣдѣтъ цераній, простираѧші сї тѣлѣ-
шіе лоръ суть пурпуръ фаворабіе ідилліе. Де-
ачеа се ші веде foarte rar въ къмпіїде noastre
тавдоула че інсемнагът. Къ тоае ачестеа tot 'л-ам
възятъ, инъ пурпуръ въ синула оаге-кътога сate прі-
вілещіяте unde se імплине леца чівілісатріу а ім-
пурпуреи гловутау інтре въргбат ші фемеє, ші unde
пурпургула эффект ал ачестеи леци фемеіле се фъ-
ктуссере фгумоase. Тотул se інділчиisse аколо, ві-
саца, пъргутіе ші лукгут.

Nenogochirea чоа mare a satelor noastre, este
deradacina фемеілог пурпуръ лукгут каге este ал въг-
бацілог. În prima лоръ копіллъгіе елле kondук түг-
теле ші фак secherішту. Кънд суть фетишоаге, уп
instinct de кокетъrie ші превизиile түмелор лоръ де
депъртеазъ де гелделе ostenele алле күлтүгей.
dar indatъ че елле se түгитъ, totul se skimbъ;
елле атупчі пързеск каса ші түмезазъ не въргба-

иїл лог да къмп. Le vezii curbate да пътнот ил
нире тунчиторї, саў тікъткate къ зачине таї ка
нице добитоаче de југ. Synt локутї, ну воїз зіче in
Африка, чї in Frangia, унде вътвадї ле лихамъ ла
шлаг ку боял шї ку тъгагул. Індаш пелліца лог
не инкезеџе, фада лї se innergeше, tresurele
лї se вътвъзек, шї кад Intr'o декренидине 1)
timurie mal vrilt decukt a вътвънедї. Dar не кънд
олло фак лукгул вътвадїлог; лукгул фемейлог,
учел лукгу каге induладе не тоате челлѣ-лахте,
ремъне некумоскул саў in пътъсире. Nimik ну
исате фї маї търдар, маї пеъпътос декут, пън-
тул тунї border. Adesea огї гъипеле, тацеле, ног-
чї se bat pentr' пътнитуд лаї чел хтед. Шиа
ъмъль in погої, шї ferestrelе, дакъ synt, se
deskid не гонюл вітелог. Ку тоате ачеста акоаса,
Intr'o гаути потитодоачъ ка bordеул вътвадїлуї,
in піздокул ггохъттулї ногайлог шї ал деноареї
лог пътъроасе, in віс-каго масъ дось філиде оти-
пенци, вътвадї ал фомес, шї де не одіхнема din
остомодоас лог. Nimik ну ові акоаси каге иї
нрімоскул, nimik ну ові каге иї до пътадушовані
недором; тиши овто гоадъ шї ватра интегдатъ. In
esfrmit, акоал алле treburi аңсанъ не фемее, шї
маї наине de a күпета да чина вътвадїлї шї да
грия копіилог, ea trebzie съ інріјаaskъ de trajdiш
съ факъ чина добитоачелог.

Dar кътъ osibire ar фї дакъ, лъсънд не seama
вътвадїлї гтелделе лукътї алле пътнитуд, шї
търчинид не алле еї in пътнитуд касеї, фемеса,
in Frangioasa'ї нгеведере, ar фї птегътит тоате pentr'
чесуд' intoачетї! Фокул ar străluçit ne ватъ,
Не о масъ лустритъ de тъна еї, гаренї abburi,

¹⁾ Імбътвадї. Задоволені, чїл ажур ку тоате тацеле

122. DESPRE CIVILISATIA CERANILOR

tot-o-datъ dintr'o sунь ку злъниш'ші din piramide ин-
алте de кастане sat de cartofe despicate ші фербингі.
Бұна қазінікъ с'яр інфузіша атупчі възватылі tot-
d'ағна һі мізлекуда імбіелшүгүйі ші інктпнкраты-
де шакуда воюс ал копілашілор ей. Astfel ar tre-
bui sъ fie віеаца сътеанулті, о віеацу дұлче ші
леспічіюз. Dar nimic nu' dă ideea acestei fere-
cigii: ea nu cupnoaște nicăi trădă-țvri, nicăi fermec-
tă și mînălităgii, și nici nici însuși puterea amon-
găzui. Conțin astăzi înainte și, femeia astăzi se
teme de vîrteata brațului astăzi. Ca un tiran țar nu
ca un protector al acestor fiindje slabe, ea nu
cupnoaște altă lere de cecuță puterea. Ceas denumită
ragie a ceranului, astăzi în coliba astăzi cîtă shi һі-
къпп, este grecitatea putingulei astăzi.

Ші de ne va cere чиева еземпле, vom чита-
пювингүй інтреци, азът din челле маі һаваудите кът
ші din челле маі сераче din Frangia: Perigordul,
унде фемеіде se імпидеск Intr'o stare de некүтъ-
ченіе каде se һтоарче песте тоатъ ғамілліа; Пи-
кардия ші Limousinul, унде, скборите да чел de
ne үтъ, град какун, neam inferior, салјеск не
възваний лог да масъ, фъръя шедеа піч о датъ
дінгъ діннії; Bresa, унде елле сунь какуне са-
дахорі ші ка нице добitoache de повагъ ші de југ ;
In sfîrmit Bretania de jos, унде възватула, фемея
ші конії, redună Intr'o stare ші маі селватекъ,
віеуvesk клае песте ггъмадъ һі ачелдаш путьрос-
бордэй, ші тъпъникъ ггъул пегру һі ачесаш тоакъ
ку оіле ші ку погчій. Pretutindenea іnjosirea фемеї
este dobada іndobitoчії възватула, ші pretutinde-
nea іndobitoчія възватула este dobada іnjosirii
фемеї. Nu le іnfuzіша trădă-țvri : ей ыл вор гем-
пинге ка ун че străin ші netrebnik ! Spune a dorî

транд-вун, ар trebuș s'ă înceldeagă, s'ă simță, dar аă, трактъ веакуру! несте, коліваде лог фъръ а лъза алте күчетъгъ intr'insede дектъ пътai алле тунчей ші алле тікълошие.

Astfel este starea цегъните in mai тоатъ Евангелия чівіліса: ачестеа sunt idilale ші вуко-лічеле попоагелог каге юї имацінь къ тимеазъ Евангедія. Dar чеа че este ъпкъ ші mai trist, este къ ачесте прівеліци isbesk оки nostri фъръ а і attinge къ de пущін, ші стіффлутъя nostrъ фъръ а'л ін-дуомі. Тімчуд не а обичінит ку діаседе, ші обичінка не гъдикъ тіла. Съгачіи оамені! и ведем къ ші еї insunii simt atъ de пущін тікълошие лог, in кът нічі не вине in күчет de а'л шутра. Ar пущеа зічче чінева къ ачестія sunt уп алт неам inferior пус ақолò din тоатъ вечінічіе sunre a desverdіна пъмінтул, sunre a addуке годугіде ахі in честате, сечегіштүгіде ахі in мараџілес поастре, ші sunre a піймі дела ної deshgeцул ші күтена вукиръ de монедъ пентру пътіна че не фъ.

Se инфъдішазъ тиъ дон тіллооче доктъя de симиле sunre a інвуньтъціi sourtea biogілор локуторі дела цеагъ. Чел d'ъптьи este de a statornічі o instituție primăръ чева mai intinsъ, специале пентру фете, каге s'ă le пуще in stare de a dirige intr'o zi trebuj-гіде din пънтуръ касеj, ші de a інвъдà елле ин-сени не копії лог. A statornічі in sat suxerioritatea intelлектуалъ а фемеілор азұнга вътвасілор, тъкаг пентру ти timп трактътор, este a intoarce фе-меілор инфлутінда лог, ачеа инфлутінъ инфлуті-тоаре каге інавудеңе bordeile ші каге чівілісеазъ, попоагеле.

De ачеса ам ші zis, да інченпутъл ачестей sktierу къ тоате лецілес реаste de instruções primáръ, sunt

124 DESPRE CHIBILISAȚIA ČERANILOR

недеъвішите, пентру къ елле ну іntemeeazъ, тай пainte de toate mî do шоferingъ in локул тутуг, никоале пентру фете. Нич одатъ instrukcia ну вă агункъ гъдчие adnche да цеагъ, дакъ ну вă fi insuflatъ конілог pгin туме, ші върбацілог pгin фемеі. Dascalul публік este пumaі yn instru-
ment aspru каге фаче a se генета алфавету; тума іnsz este o путега могаль каге ытодеще күдета-
реa, in ачелламі tіmа deskizъnd ші innіtele пентру
амор ші стffбетсде пентру ындэрare.

Mizaokul чel de алдоілеа, утнare неапъгать
а челулі d'п'ятъ, konsistă a intoarce, югъш фе-
тесілог dіn мате оккупацію сксулаі лог, адекъ а
ле ытоарче да леңеа natvrei. Акоастъ skimbare
атъt de simptъ este o птеваччеге інт'reагъ. Femeea,
гелуъndy'ші дукту еї, ші reia фгумтүседса. Fiind
оккупашъ къ дукту тай пудін гросiere, рустигіле
еї se күгъцъ, ші таніегеле еї se ындяческ; ea
атхпч ва кътіа күгъценіа, ва simpt' таңал-бын, ші
ва вені о zі in каге toate күгъценігіле еї, toate до-
рицделе еї вор аյніце да innіma върватулаі еї.
Делікатеңеа фемеі este чel тай путернік фгът ал
barbarieі върватулаі.

Ва зічче поате чинева къ a skoate не фемеі
din гелледе түнчі алле пътінтулай, este a гүнà
не науғаг. Еx, noі resnynde къ, denarte de a'd
түнà, sokotesk a'a ымборьці. Ші in адебъг, окку-
націїde borderialay ну synt піcі тай пудін ла пъ-
тінг ніcі тай пудін roditoare deкът алле къпін-
тулай; de trebviесk өраје віноase snre a тъні хі-
ледул, asemenea! trebviесk піcі тъні іrrijitoare
snre a пtiimі secheriцtгile, a куллеңде поамеле,
а авеа гриj de vite, a фаче альптигіле, a тоарче
дұна саt intu, ші a пъстрă pteftindenea rindysala-

ші күткүненеа. Първінчі продукте пътмай сутб фергуд палугулай каге іл' snare; каса штоспегъ пътмай сутб інцеллепчунеа каге о кондукче. Ашадар, ін оті, че касъ ін каге фемеа se dъла аұқтуда въгватуалі, аұқтудіңде фемеі ғемтп нөфъкүте, адекъ пічі о дұмінъ din innimъ, пічі о inspiрацие тоғаль ну віне съз се аммествече ін обіченгіде віеңі материале, аұңделе сутб фързъ кондуктор, въгватуда фързъ sfatul щі копії үйтаді.

Solomon, boind a зұттеві прôsperitatea түеі касе, нұрт він іn minte тұрғыледа въгватуалі, чі дұлчеле інфахінде алле фемеі; ші ачкаста есте інсүші сүңетуда таблоуда се ѿ. Ел attribuezazъ фемеі тоате фаворіле цокуалі, пінъ ші інсүші інцеллепчунеа каге ғаче а se onora въгватуда ей. О аратъ берінд астыра пасүрілог оаменілог ей, ші складъндхсе поапта штре а імпътілі альпъ да аұтінічеле ей. Raia se esnrlimъ prin гұра ей, іndul-
пінца есте не вұзделе ей, ші пінъ одатъ н'о поде чінєва тълкъндікі пълна іn лонеңіс. Де ачесе о ші respectъ аұңдело, ші чој неногочіл о bine-
кунінсанъ; dar кънд s'аратъ renestitъ кү пүтере
ші кү фұтмұсеще, атынчі філі ей se скоалъ іnain-
te'ї ші о нұmesk preeferітіш, ші въгватуда ей, ти-
нинд аұңделе ауі кү алле лог, йі zіche. Мұлте
фемеі ажі імбогыдіт фаміллія лог, dar түлде ай
іntrekut не тоате prin гұндыеала ші інгін інцеллеп-
чунеа каге імпътънешк ін каса та. Ін Бібліе, res-
плытіреа фемеі пүтерніче, есте respectул копіллог
еї, замогул въгватуда ей, ші оттаңделе чөлөө
кагій о інкүнінгъ.

Еака simtimentеле каге trebuesk se наскъ din
чівілісація сателог. Факъ-ле dar леңіллатогуда съз се
арate, ші күткүндіном admirà іn bordeie ачелдеаші

126 DESPRE CIVILISATIA CERANILOR

житий каде, în тимул луѓи Соломон, формаша дејлијде налатуѓијаог реѓилор.

Ко тоате ачестса съ ну краазъ чинева към купета построја да ѕи съ ну лъзът фемејлор пичи о пакте. Ист економија къмпталуѓи. Сујт оаге-каде оккупаши плегъти ши пентру јашнеле лог; гекола лагумит-лог, ши култура поамелог се потаместека де минхне да гријеле din тоате зиллеле алле касеј. Ачест лукту пе есте пичи мај пусин тредицјос пичи мај пусин фодоситор: патра а пус интр'инсула инчептута ог-кърга цивилисаџи, ши, снре а не indemna, ea а фъкту динтр'инсула чи избор де боръцие. Пгивеџе Томерија ши Montrolит! ачестса ерај одиннеоага дој сате съваче ај кърга громи локитоги лангтијај и тикълошие; dar ај скънат де динса мини култура чији год инкредингат фемејлор. Локуд сатутај Томерија се компуне де патра сите погоане де чи пъмант петрос; кхинкоскут иш тимул луѓи Henri IV, сујт пумеде Effondrés. Ачестри пъмант, дъндъї-се, вида, а-а фъкту съ продукъ чи милион. Ноате към пичи есте пе глов вре хилок мај интересант дејност ачеста, сај вре чи сат мај фръмос ши мај бредник де привиде дејнислатогијај. Есте о тикъ генуевлікъ каде пјецуеще ка-о мате фамиллие, ши ај кърга тоди локитоги сујт автү, тунитори ши фегичији. Луктул фемејлор аколо есте чијог: ед съ пумай инту а пайди писа снре а лъсак лок газелог соагелти, а ръги boabеле strugurilor лепъдънд по членке strikate, а тъзи strugurii фъги але strika фрумас лог патгалъ, ши кънд виен тимул винъзъри, а плегъти фегиче каде тредије съ инвълеаќи ши съ профитмеze strugurii. Тоате ачесте луктул чег дејлакатедъ ши интијир де кафे пумай sinistre фемејлор сујт достоинче. Арта де а имподоби пане-

геле, адекъ, деля имвалеа străzii, формози, пумай ea sinistră o știință întreagă: јупеле фете каге о куноск sunt пеще кътате de јин, иш ачест талент индепенденце къте-о-датъ линса зестри. Йарна, фемеите се оккупъ ку помегра лог, вънде не лингъ гърдинеле лог, не каге ле пъстреазъ, се вън гъндът пентамътре de мере иш de пеге че върбаий лог къмпътъ дела Авверниа, иш ал кътора комеди ле adduce mari beneficij. Еака кут сътенii din Tomeri аж тракът дела тикълоши да таша-вти ши делъ barbarie да чивлізацие, prin култура (път) род ши прн инфлукъца атот нутерпикъ а фемејлог infoarse да оккупації лог челле на-тутале 1).

Istoria satului Montrolie este ънкъ ши тај interesantъ. Ачест sat, snt Lydobik XIII: era атът de тикъло, инкът Intr'instul Insula чинева ич коло къте уна de ачелле добитоаче бедваиче, жигъвите de La Bruyère, пегре ши хрите, tot-d'атна курбате ла пъмпът, иш каге, кънд не гъдикъ in пі-чиюаре, аратъ о firrra, отенеанъ 2). Амън ачестати sat s'a transformat Intr'o тікъ чината инаву-дътъ, локутъ de патъ saj чинчи тий скъфлете; ши соуди локутогий ей, върбаий ши фемеи, јуні ши въ-тръпъ, вага ши йарна sunt оккупаци ку културатнег-секулъ, алле кътуя фумтоаеш тоаде, де варсъ не меседе noastre in timpi de trei лѣти. Intrody кътогъл ачестей културе in satul Montrolie a fost

1) Nr. denagte de Tomeri, se află o patoxie destra de considerabilă, патът Шампания (*Champagne*): ако фемеите импънци въ юърбаци аспирате пунчъ алле пемпинтатъ; ши ашъ, некъгъдевиши професиональни se іеси; пъгавукаle se derradъ, ши воний пумай sunt приижд. Ии веде чинева аллегрие по къмпът акконетици въ атено-де, ши тий чегмид. Ци separe a te аблъ ла чинчи-зен-де поши de Tomeri; dar пумай Seine (*Saine*) desnarte ачесте добъ сате,

2) Caractères, chap. XI.

128 DESPRE CHIBILISAREA CERANILOR

un băet căvaler de ordinul lui Sant-Lédoniu, numit Cirardot. Dacă un borsică de mai multă vîrstă, el să trăisse și Borsa în centrul pensiei care nu i-a făcut nici de cunoscute. Adesea oră să, cu înimile încrucișate în restrînte, părția antikammerelor să se joace în frumoasele găzde din Berdești și de la renumitele creații de *La Quintinie*. Această găzde dinar cheieleva și plăcerea așa împărăților arăta să la alături. El băga de soartă bătrânu lui căvaler, și plăcerea conversația lui, și devine întristarea, și, spre a-l distrau, și punse în mijlocul unei tele găzdești, prezentându-i măcelul *Condé* și al lui Lédoniu XIV. În timpla aceasta el se okupă și perfecționă persoana, și în secretul unei culături noioi, dă roadele lui aromul și coloanele catifos al chelilor mai frumoase flori. Mulțumit de această zinție își băndărește, să se inventeze o mîntă fără înțelegere și de alături, împreună cu locul să indoește cîldăura resfărăgăindu-șo. Aceasta descorește că concentrată rază este soarele, fără mare întîrziere și Cirardot, să se hotărășă, să ducă la Bargolat, apărat de Montoliv, unde el poseda o cîstă și trei pogoane și jumătate de niște minti. Aceasta fără o prea nobilă și generoasă teză, să devină în scăna de toate restrîntările lui; dar atunci el era deosebit de a prevedea că mai frumoase rezultate să urmărească din aceasta. Spre a prefața păgavagile ușă sat, adesea-ori este destul de a-i sărbători cu multă bucurie: și aceasta despre căre nu e vorba, să împălină

¹⁾ Linii după de găzde de lemn sau cărăi imbricate și arbori întinși pe distanțe și cu rădăcini îndepărtate, sau ziduri împodobite cu acasă și.

революція ей, ea скоase пе фемеи din гелледо тунчі алле къштулү. În локул сапеі, ea де пуссе În тъйні панеге ку поаме. Атунчі grosier-tatea nerî din pregeutъ ку съгъчіе. În локул пъмп-түгілог пелжкrate ші болічіоase, -се въд астъз ти шір de rrъdine фұмоase. Мінде zidzri дела Montrouї ші борателе лог спаліегүй, аү чівіл-sat ңеара.

Astfel s'aෂ transformat пе гънд тај тұлде сате съгаче ашпоапе de capitalъ, ші а къргора ачеастъ ашқоніпіре де фъчea transformația пі мај леснічоашъ. Dar ori күм, ачеллеши еффекте se пот добінді прін ачеллеши тізлоаче În локүгіле чедле, тај гелле ші чедле тај isolate: martor este Bibaraisul de алъ dată ші Bibaraisul de актum. Пе віт-Фтілde тунділог дүй вұлқапічі, În тъгұнтаіеде вұл-капілог дүі, пе піңе тогente de лаъъ фъръ, күдітъ ші тај de tot фъръ венетаџіе, se педеаෂ ыңкъ, нұ e тұл de атунчі, гъмъшіделе оаре-къргора попоаре пе јұмътate селватіне, а къргор grosier-tate ші селвъзъчіе не addук aminte штандыріло иекі-аорі клані 1) ал Skogie. Ачесте попоаре ынблаш tot-d'ayna armate, пі тікълошиа лог era' алъ de mare ынкъ пічі гелідіа п'а пұтут съї ынблашынзеас-къ. În тоаfe дүмінечеле й ведеа чіпева ешінд din каседе лог În bestminte de лъпъ пеггүіе assem-тінене, да алле Corsiolog; ку сабоці 2) громі de doъ trei деңдете, ші ку пушка пе үмтеге. Astfel mérgea ей да biserică unde'пі депунаш armele да үшъ; дұпъ че se гугац intr'o adîncă concentrare а мінгій, ынші гелташ пушчеле ші se intregnaш да кітчімъ. Аколò, зіче ти кълдағын каге й визітъ къ-

1) O simengie din Iralaudia ші Skogia.

2) Un fel de азығыннің де лемін.

130 DESIREE CHIBILISAIȚIA ȚEERANILOR

tre sefirmitul poakuială din urmă 1), o țevigie sezbatecă unde dinaș așea ruginiile și sdrobire de îniniș: am vîzut odată treizeci la masă, fiecare cu cincisprezece histole, lărgă dinșul, certându-se, strigând și făcând bății care se sfîrnuiesc tot-datăna prin omorofarea a tre-o-cățuță dintră ei.

Astfel era situația a cătorva păpuși din vîrfuri ale Vivarais în 1770. Astăzi însă totușă este skimbăt. Nu se mai văd oameni armăți, nu se mai văd sezbateci, nici omușidări; dar, assemenea, nici pământul în celindeșe, nici tîkăloșie, nici isolăre. Urmatul bine se întind preste toată munții, și sătoarele încălzite se înalță dăunătura tîkăloaselor dărâștăților de mai înainte. Înălțindu-se afări în destulareea în locuri sărgășice, și buvătarea în locuri barbarie: bărbătii sunt mindri și vîrtoși, femeile sunt frumoase și harnișe: da, șa se spere, bordeiul se văd judecăte, cu oki negri, cu mălini delikate, și plăcuță de conuri cu firuri boioase. Ar zîrche zinova că este un popor nouă; dar este numai o generație nouă păskuită cu adăpostirea unui arbore neacoposat de generația de căldură vechi.

Arborele acesta, este duduș. Sprijină se opeșă atât de multă, a fost destul pînă să culeagă unii veșeteal și căpătarea omidei lor. Dar ar trebui să vezi călărașul a cărui soartă este a skimbător. Aceală skimbătură de laivă goșii și negre, aceală rîngă de cenușă, aceală șoseală țăiasă asemenea ca căldura din Irlandia, și aceală gălăță basaltică 2), care încide torrentele și cucereste munții; eackă pământul Vivaraisului. În fața tîcăi

3) Faujas de Saint-Fond; *Volcans éteints du Vivarais*, vol. in folio, p. 319.

4) Un sea de marmură neagră ce se tonede,

четърдъл Ахенас, трети градът de mungă se наадълъ фор-
мънд ун amphiteatru ка ку пъце трепе лагдъ пинъ
ла тундъ Чевелъ кариј и terminъ. Тоатъ чеара а
арс; ши дакъ вулканъ е с'ар anrine, Ахенасъл
ар ведия импредигул азъ шаізечи де тундъ инфаль-
къгауј.

Ей бине! ачесті тундъ, ахнг тимп sternă, synt
astezi плантациј піно юн вілфуд лог; ачелле къмпій,
ахнг тимп пелукрате, астъзи synt вірзі ши roditoare: фіе-каре sat sun аре плантеле салле; інтуші
четъдиле se инфудишашъ ка піце панеге ку вег-
деагу. Ахенасъл este ун deal frumos акоперіт ку
касе, юн мизлакул унай къмпій акоперіт ку дузі.
Дудул е пнетхинденае; "Л-аг сокоті чіпева indi-
чен 1), ашама де лесне ёе іммутацие. Кънд se
гукъ чіпева не коастеле азъ Villeneuve-de-Berg, мі
ајунце юн вілфуд тунтелаті, аколо веде інтизандузе
ун шец лагд пе каре юл акоперег піце стъпній каро
нр ѹin de пъмінт, пакъ есте о плоюло до аеро-
лите къзхте din чег; synt Intro d'Inseln mai mari
ши декът каселе. А ѹі към ачесто netro азъ Post
adduze аколо есте ун че песте пундъ, ѹінд къ
пічи ун тунте нр домпенце ачел лог: аг пунта
зіче чіпева къ synt петелед гъдикате dela Karnak
дар synt тулдіме пепумътате. Ей бине! юн миз-
лакул ачестілъ Xaos, інкъ афлі дузі. Дупъ че азъ
фекондат вулканъ азъ венит съ фекондеши ши stin-
челе: чедле mai strimte snapiguri trebzie съ айвъ
номій лог.

Astfel s'a transformat Bibaraisъл. О културъ
пътоъ а скимбат соартеа фемеілог, ши піній фемеі
s'a імблінзит вътталитета въгъвъділор. Воеці съ чі-
вілісезі о чеагъ, дъї о плантъ trebuiчюсъ деги-

1) Din ачел лог, din ачеса чеагъ, пімінсан.

132 DESPRE CHIBILISAREA CERANILOR

дог вечіре, а кілька худугъ съ фіе леспішоазъ, іні каго съ во поать фіціе оккупација фемеілог. Ін касело дог. Кү планта ачсаа віне коммерчія, кү коммерчія він дгумтгіле, ші кү дгумтгіле він ідеіде. Коммерчія імбогъцеңе, юг дгумтгіле чінілісеазъ. Ін dewert ам къұтат да *Thuyé* пе ачей өамені жұмытате селватеңі кагій мердеау да бізгікъ ші да кіңчітъ, ші пе кагій *Faujas de Saint-Fond* 1-а зхрнніт атът де пітореңе ші атът де гроаз. Атхыңи их ераў дгумтгі: астъзі, ші дгумт ыненб ұмбаъ не поаделе тұнталы, пек каге ғақыншығы кү Intreîlele ауі гаммүре. Пыдзір де кастані со ғылым по тоате тоастре, де sys пънъ јос, кът аյупр оқіл. Сынт пънъ ғылым пе чепушеде тошій адле Гравенеї, ші пънъ ғылым ін иғынастілде ауі *gueule d'Enfer* (тұра қадылай). *Thuyé* este ғылымшығат де ачесте пыдзір берзі. Чea ұнтые қашъ не зъгенеше чінєвә intrănd in sat este о қашъ de 1.400, ғылымшығатъ de un preea фріmos парк; чеа d'aldoilea este о шкоалъ пітматъ, юг чеа de-altelea este un birt. Ачесті тұнці, одініоаръ локуті де піще церані селватеңі, іні үндіе чінєвә resbъtes ғымаі кү фікъ, s'aў фъкыт піще локуті де петрече пенту локутіогі четьщілог. Кълдзьтогі ағда ачі о ағыпостіре, ші копій пітімеск ғылымшығы. Dar toate ачестое ас-а фъкыт un arbure!

Un arbure, un bъrbat ші фемеіле! къті віне фаччегіле нағырі ну se івесь de-o-dатъ да тоғі оқіл; trebzie интеллекцица үенілікі ка съ ле desжопшере, ші джугуд попогудай ка съ ле ғопонаце. *Olivier de Serres*, стрълчітуд актор ал *Théâtre d'agriculture et Mespages des champs*, (Teatru de агрікултуръ ші економіка къшпудай) а фост ачел въrbat de үеніл. Чеі ұнтый дүзі, че възгуытъ in

Bivarais, aș fiost plantații prin irrijirile lor, ne momia Pradea, la o jumătate de poartă dela *Ville-neuve-de-Berg* 1).

Henri IV, așzind vorbinduse despre suțchesele lor, îi scrisse, mi îi ceră pui din această arbore, pentru că să ronească, zicea lor Sylvi, lăcașul dintr-o popoare mea²⁾). Cererea îi fusă ascultată: doar-zeci de milă de dâză epuiză înădăr din plantația Pradelorului, și destinația lor fusă regală. Ca să dea un exemplu mare Franției, bătrânul rege puse se și plantează sunătoare se în grădina sa dela Tullerii. El este o frumoasă parțială din istoria noastră a ceaștei corespondențe a unui rege și a unui agricultor, și părintele popoarelor îi a bisericăkătorului Bălăraisului pe ntru în arbore. Amintirea acestei corespondențe le poate adăuga și în prefața sacrierii intitulată *Théâtre d'agriculture*, și în *Mémoires de Sully*. Fiind că în era borbonică de vîțălăi, pînă de vîctorii, scriitorii moderni aș păzit tîcigora asupra avocatoră, neabând nimic într-însele destulă de dramatică nemurită.

Beckiea locuință a lui *Olivier de Serres* există și astăzi. Este o casă modestă, și frigă lor, pînă, ca toate casele de acolo, în mijloacă a unei cămine de dâză. Ferestrele ei se deschid pe cămină și pe colină asemenea plantelor lor dâză. Eackă parțială și grădină lor, parțială domitorială a Pradelorului. Aș putea zice că chineva că nu mai este

1) Préface de *Théâtre d'agriculture et Mesnage des champs*.

2) Cea J. Lepre dă adresa din Italia în Franția, a fost plăzuită în satul Aran, la o jumătate de noapte de Montelimort, către anul 1500. Acesta dă esență unui în 1802; trupul lor era deschis în trei morgi, și rămușarea lor către țărăni se apropiera în fiecare urmărișă către frunte, și că roade. Aceasta este tata trăilor dăzilor care au cunoscute astăzi numărul Franției.

134 DESTIRE CHIBILISACIA CERANILOR

амъл пічі маі mare пічі маі strălăcît, fiind că
шъдигіле каге es din ea se ţin челе de алтеле
ші se desfăşură Фързь interviniere într'o denþtare
маі тѣл de zece poñi. Аcest arbore a întrebuin-
чат доз веактг ка съ купінгъ въде ші тундї
ші пентру ка съ formezacheastă inskrînzie віе каге
ва спуине in вечі bine-façcегілө упні ხъват mare.

Sunt acum patru ani, ხъкънд о пгєътвлаге in
локутіле ачеллоа, уп цеган каге'm serba de kon-
duktor, опріndyse да упа луі Прадел, іm spusse,
къ in 1815, арътънд ачса касъ да дої Енглезі каїї,
се дұчоуіл аңделе дела Валс, амъндоіл se пус-
серъ in үенукі по шарғыл тиці, пекум аг фі ფъ-
кѣт in ғюшіледзл ҳнүл templat sânt, опогънд. пгјн
acheastă acuie attinigътоare пе ачелла каге чівілі-
sasse цеага ачеса. Кънд қүщетъ чіпева да пгјт-
декъділе национале каге ne desfărt de Енглі-
тера, simte тоатъ валоате упні assenmenea om-
таші: este уп. пгівіледіл ал binefъкъторілор de-
a intemeia, prin admiratie, ფгъшеа neamului
omenesk,

Dar луѓа, чед маі күrios, ші каге аратъ тоатъ
тъгиреа зглогіеї аїї Olivier de Serres, este sita-
дия цегелог вечіне. Кънд аյнде чіпева in вітрул
тунделуі каге desnarte Thuyé de Narze, іnіләпе-
щіе о шъдиге вастъ de brazi, въл іntunekos tras
да хотагеле Віларaisулті ші алле Велaisулті. А-
ко ло, sunt o climea aspră, агвугеле каге дъ тъ-
tasea moare: intr' într'o цеагъ икъ: тундї sunt
голлі, пътінтул гълъ куліват; пусе маі въд піні
- лівей зоioase, пічі плантажій берзі, піні оккупациї
- палькуте пентру фемеї, піні фрунзъ de adunat, піні
- гіндачі de кreskut. Îndată totul se skimbъ, ფгъ-
- тицесеа фісікъ ші ფгътицеа тогадъ пе de-одатъ.

АКОЛО ФЕМЕІЕ, strâbile sunt ghealdele mînci ale
върбацілог,imbîtrînesk de tîpntîi; върбаці sunt
asprî shî ggozolanî, copii uscî shîtgy: ar zîche chîpeva-
k' este un alt neam. Dar pîcina este numai k'v-
a împereu un arbore în acel loc!

Nu voj mai cită alte eseuri: celule pînă, aici
sokotesc k' aș tras destul lăagă aminte; acestea
descriid k' ptot binefăcăcile log îi urmanităi. Re-
stul dar punctul de călăre pînăciale din capul
acesta, voj zîche:

K' grosierata îi tîkăloșiea a mai tutulog
doktorilor dela deagă este o răshine pentru at-
mea chivileză;

K' mîlaokul chel mai vîn spire a făcăce să în-
cheteze această barbarie este de a întoarce femei-
log okupației securitatea lor;

K' a întoarce femeilor okupației securitate
lor, este, pînă alte cîvine, ale năslinii vădua,
jupeda și frumusețea; este a reîntră vînă leuile
omenirile cei simți: potrivit aceștilor vînă de mo-
mă a lui Bifon, k' femeile dela doar, îmbîtrî-
nesk mai cîrând, și mor mai mult decât bătră-
năi, din pîcina ghealdei mînci k' care eale
sunt împovărate;

K' okupației obișnuite ale femei trebuie
să se concentre în grijele caselor și în edifica-
ția copiilor;

În sfîrșit, k' îmbîtrîtăgirea soartei femeilor
 dela deagă, este începutul a toată chivilezia: în
casă, pînă okupației caselor; și da căruia, pînă
desconegerea unei plante va fi culația unui rod.
Din acea mină, nimic nu poate fi mai deosebit
decât această atracție de regenerare; toate suflarele
sunt ciomate sunte aceasta: k'căi plantele folosi-

toare sunt numeroase; sunt pentru toate situațiile și pentru toate clăișele. Cine oare ar putea să se teme că nu va fi bătă o plânsă potrivită pentru înțelele său cănd Ieronimdinga ne trimite, din fundația Persiei, Arabiei și Kiniei, persecută, vîda și dudu, punându-i pe pentru îmbogățirea magelor noastre regatului, dar și pentru chividație a bătelerilor noastre sate, la care domnii pămîntul n'ați cumpărat nimic odăsă?

CAP. XXIII.

REACTION ESTE DE O POTRIVITĂ CU ACȚIA. LEGEA FIZICĂ ÎN MORALĂ A NATUREI.

„Când poliția oamenelor vea că lăsată ei de niciună săzavătură, drenarea cheiească, cintărește pe căldura căpătată de rîuri săzavătă.

(BERNARDIN DE SAINT-PIERRE, *Etude septième.*
p. 348.)

Koroanele sunt simbioze, tronziele aviztoare. Ce de miragii de reu și vîzut Europa în veacul acesta, ce de derăpătuță, ce de restaurări și ce de căderi grozave, ne căre nu le pot săptă înălțările, nici nălgerea absolvă, nici armatele! La prisinarea acestor atâturi, unii nu o știuție secreta, alii nu o doresc să înțeleagă minimul de o astfelă scherzonială aiceastă vorbă, și vor căuta astăzi cîteva: Reacții se dîv.

(LAINÉ, *Discours à la Chambre des pairs,* 1831.)

Drenarea cheiească înce pămînt este tot-datăna împălinirea unei legei. Dymnează și potrivit toate înțelele său rezultăriile ce elle merită. Binele aduce binele, răul aduce răul. Reacția

este mai mult sa ţi mai nădīn trăbniță, mai mult sa ţi mai nădīn văzută: ori cūm, ea se afăză și este egală cu acțiua; și dacă căte odată nu ne părțindem de efectele ei, aceasta nu este că lecțea ar fi neacțivă, și este numai pentru că cea din urmă sănătă a dramei se petrecă în fundul unei copișințe între Om și Dumnezeu.

Chineva zice că o astfel de lecție trage a strică libertatea noastră morală: aceasta este o gălăzire, Omul este totuși ună libere într-o crimpă și între bătrâne; că osibirea numai, că îndată că e el împăratul alătregea, este o înțimparea cără nu își poate impotrivi, în rezultat neapără: aceasta este reacția acțiiei lor.¹⁾

Noi nu avem cunoștințe îndestul sunte a încheta de a mai fi liberi; și avem nevoie multe cunoștințe sunte a nu ne simți călăvădă că o parte din gălăzede care aparțin omeneștei.

Tu cumperești și vinzi în om, tu ai sclavi: deci toate vițitile sclavilor acestora vor intra în familiile ta, și tu însuți te noi dorimă sănătă acord răkăt vei juștișica sclavia.

Cu astăzi nemărginite, vei fi fără mișcări penitentiale: ia seamă bițe însă! din acea sărgăchie va naște frigul, fringandăția, omologul și prostiția, toate vițitile care înstiesc nețe bogății.

Își crești copiii în neîndrăgire, și apoi cătezi atunci plănuie despre a lor părțisire; iar ești și aici în temțindă și viața, o viață după oasă care conduce la nimicie: că mai prezent frumos sunte a merită recunoșința lor!

Tu voiești o femeie borată și frumoasă: da,

1) Resposta fantei lor.

вей аблà ші вогъдіе ші фримузеце. Dar ne țimăzi: femeoa mea miș înșimul, miș deținător; ea căto kъ s'a aruncat în țâlgoare laumii, ea căto ne bъgbatr-șът, îmi nenrrijeșe kasa, miș lăzъ ne filkъ-sa în hîggijirea unei slujnîche. Da ce! ař doăr n'ař ceras frumusece și bogădіie? — вей ведеа къ ти ai titat cheva în tîrgul tъй!

Ту вей съ відпveнї пріп лtptе, пріп лtptе тe ne nerde. Fergul ciomъ фergul, jeffirea ciomъ јefirea mi omologul ciomъ omologul. Oamenii dařla aчесте reakciї пtmele de resbunare sař resplătire; dar ei se înșimul; aчеasta este лecea лtř Dymnezoř че se împăineoř. Dechî, eaka aчеа лecea amă nrekum o formăla up bъgbat kare stidiase adink istoria: «Чеса че віне пріп лtptъ se va în-«toarce iatyni пріп лtptъ; оři че јefuire va fi лtоа-«тъ înanoř, оři че pradъ va fi înigkyriea; toqj îm-«vinçtorii vor fi învîpîni, mi toatъ четатea kare «ва fi plîn' (ку) pгedъчъn', se va pustii mi ea «înșimil 1).»

Акциа унти відій поате съ ni se arate plăkutъ, dar reakcia лtř este tot-d'au na amară. Montaigne zice: «dакъ d'utreia de cap mi tъuă de înînîmъ ne-ar veni mai nainte d'a ne imbăta; ne-am înzile d'a nu bea nrea mrlat; dar voluntatea, pentru ca si ne înșimule, anijkъ înainte mi ne askundé grozava ei urmare. »

Reakcia neleucivirea este nerecunpozitua mi mindriea.

Reakcia urei, este resbunarea.

Reakcia egoismulă, este пыгъsirea.

Reakcia чelivatulă, este libertinația mi prostatia.

1) Recueil de Pensées de Joubert.

Reakția țotăciei, este săvârnicie suflareală și neputință de a se potrăsi.

Sunt reacții de drenatate și de fericiere prezentă și de nelețire și de infamie.

Așa dar binele și durerea sunt, înță la un punct oare căre, în dispoziția Omului. Este destul de a cunoaște lecția naturii, adică acțiile a căror reacție este plăcută, și acțiile a căror reacție este durerioasă, și ajunget printre durea noastră la cunoașterea binele și a răului, a vîrului și a vîrului.

Judecătăcătăneva desărăciorață așa că se știe, că cunoaște secretele viitorului și, dacă îm este iertată și esprima așa, maghiar tutuolog ursitolog. Aceasta căre va cunoaște adevaratul rezultatul și de fiecăruia acțiilor omenești, (și aceste rezultate sunt nesimbabile), va cunoaște cărădrență și cheieră, și întotdeauna ca profecie vezișo, și veni să de descopere așa.

„Prințul mare și ministrul căre poartă numele lui Omului: de vei face cunțare lărgă, și vo nu întâmpină cunțare lărgă; dar tot-o-dată, prințul regal și plăină de primejdii căre ne împără. Reacția nu se face tot-datăna numai în lăptile dreapte; cănd iubește pe autorul acțiilor, cănd iubește pe cei cării îl încăpăță. Drențăcile ei ni se pară că tegea cu încetul și că sunt capricioase: elle restoargă în tron pe căre noi vedeam numai în tiran de nedensit; pe căre bin eșcențială, căre ne întărășă și ne îngrijează de snaimă. Toate acestea bin din sălbăticinăea văzderii noastre, iar căre-o-dată și din mărturieea ministricei noastre. Păcina este că noi judecătăcătănește lecțile omenești, iar nu că lecții păcini, găde la lagă și adăină și de cărădrență universale, căre este drenatarea lui Dumnezeu.

În lînsă de regula positive spre a ajunge la veritate, oca să ademăr asupra cărui ar trebui cîineva să îl sănătatea mare ducă aminte; căci el poate să nu dorește astăzi: Cu cît va fi mai multă vîrstă în om, dorește în lege, și reacția încă din popor, că atâtă reacție îl dorește și sănătatea.

Adevărtă așesta este mare; el rezumă istoria tuturor timpiilor și a tuturor locurilor, dă regula reacției lor care restă înăuntru împreună cu dintr-o singură temelie solidă a fericii-rei ceiilor osta fericii popoarelor, precum singura temelie următoare a fericii popoarelor este libertatea în vîrstă.

Restaurarea voii în tron? să încearcă să vîză în *Danton* și în *Robespierre*; restaurarea voii a datelor? să încearcă să vîză în *Marat* și în *Lavoisier*.

Bătrânații părăsesc într-o vîrstă mare, sunt mai tot-datăi sclavi ai vîrstei mari. În cînd timpi așesta trăim, ei se par a fi fericiți. Dar că toate așestea popoarele se mîrgășesc într-o vîrstă; preșint că eroii merite sunt jucătorii legei fatale, mai tare de cătă nogenii lor, mai tare de cătă puterile omonești, și care îl împinge către sfîrșitul său.

Reacție grozavă care are atâtă ne *Robespierre* în sinistrația sa, și care scoate din lumea neînțeleasă, învinsă de sprijinul, ca să aibă înțelesă eackă neînțeleasă *Saint-Eloïse*!

Nică odată nu mi-am putut atâtă ocajii sănătatea și sănătățile lor să fie, fără că măriție și fără groază. Este că chea foarte puternică în așezările

ne sună veacuri întreui; judecata este aproape de sfîrșit, și osînda aproape de judecată! În acelă secolă împărătescă o multitudine de popoare întreui che mor sau împărătescă che cad; este înșață cartea de dezastru vechiuie, pînă denaintea călătorii neamului omenești.

Ce mai grozavă, ce mai admirabilă, și ce mai putină săcătătoare de lucru! Dar în acelă secolă săracă și fără la credere deosebită cheasă al tuturor națiunilor vezi, înseamnă modernă năști pînă în desnădare. Istorica noastră se prelungește acum din fapte în fapte, din catastrofă în catastrofă, printre doar-spre-zecă veacuri de nenumărate, fără a ajunge la acea reacție minunată care trebuia să însemneze sfîrșitul unei epoci: de la înrozitor, alături cîngura valurilor tulburătoare aî înnekat tot neamul încălătorit și puternicător domnii ai veacurilor de mizări, și astăzi încălcă puterile de la un pînă la altă. Ce este în adevarat genoului românesc? este cea din urmă săptămînă a unei drame mari încheiată la anul 500 dela Hristos; lupta a doi caste în protivă naștești, și a naștești în protivă a doi caste. Deschide istoria, și dacă voezi să îndeleleci pe nașturi, cheilei săcătătoare să deschizi treptă. Ce zîtare desnăre Dumnezeu și desnăre omenești! Puternică împărătescă, adică ștîrbesc popoarele; puternică împărătescă, adică ștîrbesc pămîntul, oponile, slujbele, bogățile și brediniciile, părăsind popoarele care îi hrănește de către pumații tîkădorii, neînțindu-și mînca. În aceste negări, neîdejdea nu să cheate pînă odătă; dar zilele se urmăresc, reacțiile se pregețesc, ne urmă pînă vîne și de cea se împărtășește. Atunci și păstăriile

тадиалі se deskid ; mi nu se mai vede pre-pъmunt deкът пумал кумпилата лукшаре а ризілог ші а демоніог : Омъл se aratъ пумал пентру ка съкомтоаре са ѿ st. тоагъ.

Мулд політічі марі 'ш'а ї злеїт totъ ціїнда лог къхънд іn пгечнгул nostrу пгічинеле ачестеї грозаве katastrof . А ї інвіновъдітапе Richelieu ші пе Louis XVI, дефъмънд пе гънд пнтареа уппуа ші сълъвічнпса челлгълаат. Ценії rare кагії тегг інкі-пнїнду'ші къ чева mai тұлтъ , са ѿ чева mai пн-діпъ воінгъ , аг фі skimbat леңеа тімпкұлхі. Еї а ї възгът пгea bine къ armatele Еугопеї intreпї а ї къхът ка тоате чолласдалто ; dar а ї vѣtat, пі еї кіеамъ іn ajutorу-ле tot sіdnіціон, ка кум аг фі пе пъмнт вре-o sіdnіcie іn stare de a іmпedека reакція а доз-sure-зече веакуті de kрime ші de nenorochіr!

Даръ, тоате tronxide sunt astъzi іn прімейдіе ; ші чіпс-оаре, де ва тънти ? іmпътадії еї іnтуші, дакъ вог воін съ фіе drenzi. Trebuie ка reакція съ віе дѣла еї, іаг ну дѣла попоаге ; trebuie ка еа съ казъ din тъніледог ка o бінефаччеге, іаг ну съ казъ din тъніледог попоагелог ка o resbұнare. Еака sinrgută dr m de тънтире каге де este des-кіs , dar tot-o-datъ ші sinrgută тізлок de a іmпe-дека грозавуа вічні ад анахіеї каге stin e попоаге ші не іmпътадії.

Astfel este леңеа de акціе ші de reакціе : ea se іmплінде intr'o zi ші іn доз-sure-зече веакуті. Тоате попоагеде кред іntr'insa ші тоңі оаменій о кіамъ ; ші поате къ ачеаста este sinrgută леңе а ратуғеї пе каге se одихнене чев mai тұлтъ крд дінгъ ші чев mai тұлтъ пндејде. De ачеаса se mi-ауд о тұлдіме de пльоцегі ші de үеммете іn по-пор іn датъ че xп tiran , фіе тъкағ кът de mik,

i se паге къ ar skъпà! N'ar пытca oare kredde чи-
пева къ лутма юй пerde минциle възънд'o къ se
Indoieце? Da, este adevъгat къ тp виноват mare
a remas пепеденсiу, хi агент de aI луi Robesnier,
учiдътогу саj комплiчнa гeделu; шi попогu лa
веде къ bea; къ тъпiпкъ, къ ворвеiре, шi se прим-
bълъ strizind la jertвeле луi. Шi eакa къ попоагедe
Incep a kredde къ пъмiнту ar fi пъгъsit, къ че-
гул ar fi фъгъ пыtere! шi влестемете шi strigъte
se aуд atunчi din toate пъгциle, шi глаstul по-
поагедог se iнаlдu ка sъ besteaškъ. Проверdingei
къ тp счелегат ъмвълъ sъ'l скапе, ка кuш ea n'ar
vedea toate!

и възможност за това, че този е останал във
възънде и не е бил изваден отъ сърдечната
жълтка. Този факт е достатъчен за това, че
се може да се предположи, че този сърдечен
жълтък е бил изваден отъ сърдечната жълтка
и е бълъкът на сърдечната жълтка. Този факт
е достатъчен за това, че този сърдечен жълтък
е бил изваден отъ сърдечната жълтка и е бълъкът
на сърдечната жълтка.

КАП XIV.

OMUL INKLINЪ TOT-D'AUNA КЪТЪЧЕА ЧЕ ЕСТЕ МАИ
FRUMOS. LEJE MORALЪ A NATUREL.

..... Извесде in teatrriile noastre,
Кънд чинева кугълъде обе-каге търсътъ de kandoare,
In каге кълчъде не de пайн тънъра тъбре de omenire,
Atunci toate интимелъ звут пайн de o волятате кътъ.
Ши чиневе инт'инзулъ s'андо глаузъ naturei !

(GRESSET.)

Am възт оameni nedestoинi de шиингъ; dar пiц
одатъ 'н'ам възт nedestoинi de сиръте.

(CONFUCIUS.)

Кънд омъта desamegit de тъгриеа омениреi,
Извесде trista saiendoare a попциi,
Ши ачелле пылъкъ skinteeоare, ши ачелле адичъ боле,
Unde лтмъ бъль margini сълътчесе prestе лтмъ,
Atunci, strisit in estazzъ, ел катъ ку кълзаре
Че тъпъ с семънат соръ не четътъ,
Че monarх askins in a sa a tot путеге
Se іналдъ ъпъ ши маi sys декъ iшпъгъдъяi лемъгъ-
нитъ ! (DE PONGERVILLE, Epitre.)

Кънд социетата ia drent пункт de surijin трака-
тън material, фаче не оameni aktivи, неръбдътори,
нелинициi, интеллесциi, неприетни кънъ адтора, ши
фъргъ саџъ in богъдъ ши in пълчегъ. Възънд dar
попогъл robit astfel богъдъеi, ar trebuи въл'a со-
котеaskъ чинева nedestoинik de фанте ши de къце-
търъ съблъме. Ку тоате ачестеа iшsъ, фъ съ лу-
чеaskъ de naintea ачестеi глоате лаккоме иn sim-
timent каге съ'i деценте съффлетудъ; iшfъцiшазъi,
иn вонъ зиче пъдеjdъ de феричиге, чи чева mare ши
generos sure a iшпдайнi; ши iшdatъ тоате цатимеде

КЪТРЕ ЧЕЕА ЧЕ ESTE MAI FRUMOS. 145

челле гелле вор тъчеа; interesul personal на Fi
titat, шi tot попогул iшi ва prodira aвергде шi
влеаца ка съ фактъ съ triumfe чееса че крде къ
este drent шi frumos. Soldatul gros infertul moar-
sea пумай пеңту къ ел iшi хъзнецие suffetul cu
iallusile tnei glorie de care ел insъ nu se va b-
куга, дар не care ел о леагъ de steagul saj de
generalul sъ. Тодi вitezii nostri kari dorm pe
кътпиле Aysterlitzul iшi Barramul, че гонят
ei oare cu atata ardoare? o пътнікъ пеъртъ din
marea фамъ а капулуй лог. Чееса че soldaцii ado-
rau iшi Бънъпарту nu era nici bъrbatul, nici iм-
пъратул, nici vîmik pъmîtesk; era iallusile glo-
riei lui, nemъcunirea пътерийши a цепіхуи lui, шi
ачел уп nu iшi че frumos care strălucea d'astupra
лог din konkista lui.

Dar че есемплът май Intimъritor поате si декът
statonnicirea Хristianismului? Пъмптул era ok-
nerit cu temalug iш care попоагеле iш adora iшктий
nattimede лог, кънд уп glas se iшлади, care, despre-
uind fіigura lui, kiemâ oameni iш пътие bъnuri mai
perфекте декът алле пъмптул, шi пупеа віitorul
лог nu iш веада ачеаста, чi iш вечініcie. Indatъ
атунч вокація попоагелог se деклагъ, шi armata
martirilor se форма. Чіпева ле-а агътат чева маf
frumos декът автшіле шi волгитъділе пъмптене,
шi ei aleaggъ да ачееса iш triumf, aleaggъ prin kinut
шi prin moarte!

Аша dar Omul попогулуй, soldatul, martirul
шi sefiita iшкліпъ de o потрівъ къtre чееса че ei
куноску къ e май frumos. De къте огi вei desklide
istoria, de atatea огi вei ведea тұлдімеа desbъ-
къндусе de nattimede ei челле гелле кънд are in-
наинеа окілог але патиме saj simtimente тъгеде.

Чеea че admisim în gloate, o vom acha mî în ipdibizî. Fle-kare titlul al lui Tachite saj al lui Plutarch poate multurisî desigur această lege mare a naturii. Suffletul nostru sboară înaintea a tot ce el ne sună de nobil mî de frumos; el se cumpăra cu poalele în acea spumă, dacă se poate a mî esențială astă, mî primitice cu bucurie, esilară să moartea în sună vîrstă, se face Sokrate saj Aristotele, dar nici odată Anitus, nici odată Sîlva, înștiință cănd această sunt internele mî triumfatorii. Din protivă, cîteva indrumări simte pentru cîmpul de luptă! cîteva îngreunătare pentru boluță! mî cîteva desigur pentru amul unor care și înțindă atât de sus, mî care înșteflă veaculă! luptă atâtă învidie mî atâtă spaimă!

Ea că un simțiment care atinge simțurile noastre mî ne pună în opoziție cu celule mai de aproape interesuri alături noastre cu toate boluță!, noastre animale, boala de a ne bucura, de a comanda mî de a viețui. Nu desconosc oare în această patimă a frumosului ideal o ființă de o altă natură decât a trădăzăi mî a legea? A mîrî nu este nimic; dar a mîrî pentru o idee a cără respinge nu este din această lume, o! suffletul teu! ce manifestării suvătării despărțirea ta!

Așa dar, sună a greciilor patimilele celule groase, este destul de a le pună înainte patimilele celule cheieci. Omul urmează legea fizică sală, mî, înținduse treptat dăsătura bucuriile materiale, ajunând în sfîrșit la sinurgelile comodării de sufflet nu este care să le poată despărțui.

Să nu sokoceci că aceste simțimenteri își ia și izvorul luptă din educație și din civilitație; acestea sunt alături naturii noastre, iar nu primită din

КЪТРЕ ЧЕЕА ЧЕ ESTE MAI FRUMOS. 147

шкоале, пірі din dumne; елле se афль. Intre сел-
батечі, ші пірі ші інсүшій ін локутіле чадле тај
барбара алле Афгічей. Вой чіта, sunte sunijimirea а-
честій адевъг інтребедerea луї Белло, suntanul
Фехатаідог, кт къпітанул Клапертон, чад д'єптья
квалаітор каге, in геладіле луї політиче кт гефі
кагій іші вънд sunptiцій лог, а esnrihat simimente
вредніче de уп попог чівідіsat. Дунь че къпітанул
а інфъдішат suntanul дахутіле de обічей, intre
каге era o бусолъ ші уп океан de аппроціере, кон-
версация se інчені astfel: « Toate ачесте лукгтій,
« zisse suntanul, sunt mintnate, dar nimic nu въз
« каге съ фіе атѣ de күrios' ка ту-інсүші. Че аши
« путье съ'ї даї каге съ фіе палькут, гефелуї Еп-
« глітереї? — Ії respuñs¹⁾: Мудцътіреа чес тај
« mare каге аї путье фачче sunterantul teх есте
« де а kontribuї кт дінсул sunre a інчіа одат, по-
« гордул de перрі не церміті. Ел trimite ис фіе-каге
« ап корабій ка съ пірнзъ не ачеллоа каго фік ачест
« комегу. Пе оamenii корабіллог иріксе II ихно lu
« temniцъ, іар nenorochіллог склаві ле фи албертатоа,
« къгора лі se дъ аної ші касе ші зъмінтуї въ аль-
« зъмінтріле noastre din Afrika. — Че! zisse ел а-
« ступчі, вой п'аведі склаві in Енглітера? — Ну; чи
« кънд уп склав піне пічогул пе цъмінтул nostry,
« кіаg din ачел тінчт este ліберг. — Кт чине даг въ
« слажіцівой? — Кт persoane каге se інсарчіць кт
« ачеasta інт'уп тіму хотъті, ші пентру каге пої ле
« пілзтим. Нічі уп indibid н'are да пої drentuа de a
« batte пе алтул; мі soldaїj sunt хъпніц, імбръкаці
« ші пальціff de гуверн. — Mare è Dumnezeу, zisse
« ел атупчі, ші вой сънтеау уп mare попог? 1.) »

1) *Voyages dans le Nord et dans les parties centrales de l'Afrique, par le major Dénham, le capitain Clapperton, etc.; t. III, p. 81.*

Barbagul este cununis, dar admiră. El simtă că este ed bine sărismul acestor idei care îl covârșesc, și că el le răspunde îndată la Dumnezeu, ca să patrula doar ișvor. Astfel suținelută astăzi se deosebesc, și încelasse îndată întârarea și omeneirea!

În această parte a lumi, suținelută popoarelor doarme din pieptul cu al gezelog: cheea ce Dumnezeu le-a dat, oamenii îl-ai sărat să moarcă; și atât popoarele căci și împărați, și ai peșterii deținerea dela un leușator, pieptul morții din valasă Iosafat, își așteaptă învierea.

Noi suntem așaod de atât de veacuri, barbariile noastre încălăzău! Va fi venit însă timșul să simtă și binefăcăriile și filantropia noilor noastre civilișădăi.

Simțimentul frumosului este dat prețindenea, încelleg prețindenea ne unde se află în om. Nu ne este iertat de cădă încelările, dar ne este dat de a ne bucură de dinști; el este căd mai puternik conditor al simțimentului moral și mizlokuș căd mai puternik sunte și ajunse la adesea. Eaka de ce ținândele pînă într'înști și deschopere mari: ținândele astăzi sunt datoare tot cădă nu sunt datoare întîmpătrîi, adecă toate deschoperele pînă înalte alătate unelelui.

Să ne oprim să mințim cunstarea astupă a chestelor de la naturăi care are atâtă infântindă astupă neamulă și omeneesk, și ne care vom formula-o astfel:

**ADEVĂRUL SE AFLĂ TOT-D'AUNA ÎN
CHEEA CE ESTE MAI FRUMOS.**

Pînăcîpula aceasta este foarte mare, el deschide ținândele o căieră fără margini; dar sunte și în-

нелледе тоатъ intinderea, trebuie să îi facă apără-
dăia да descompună ceva.

În timpi antici, Egaklile pretinde că diametru
soarelor este numai din pîcior, iar Anaksagora
aici pînă încredulitatea Grecoi dând acestei
stările intinderea Peleponesului.

Așa dar soarele filosofilor antici era cu cîte,
bune arăns ad cîrtia diametru era numai de
un pîcior sau cătă intinderă unei provinții. Ce de-
trepte a fost dar de pînă în domeniul fizicii,
atât pînă și ajunsă la stea de sunătăț, îsvorul vîn-
nik ad coloșilor și ad vîndăi, care ne înfălăcă că
atmosfera, renjuiează națura, cîine lumile pînă
în suși greșită sa, și că, măsurată de Huygens,
să afle că este de un milion trei sute de mii de
ori mai mare de cătă pînă înăuntră.

Cei vîkini, neînținându-i de cătă pînă
credea că vîd, zîcau că cîtă este o boală
de cristal de căre stările sunt sinuzate ca nișe
candale. Dar aceste cîruri pînă în se surjine pe glovă
noastră, că cătă cîriositatea de obiectelor, nu că
cătă simțimentul fizicului noștru, se sdru-
besc că nișe jucările de copii: nemărunirea spa-
ciului, nemărunirea lumii, nemărunirea sor-
elor, resimțea cătă pînă înăuntră. Privește în
aceea căldură de lantă, în căre soarele nostru, că
toate planetele de către cătă lede vîneau încă de tra-
pe, abia cîrkună cu punctele, că măslinile de
mînă sint căre erau neînținute de cei vîkini. A-
colă se afă căldură - indoite; acolo sunt doar
sori, de către cătă grozavă, cără adesea ori for-
mează pînă ei sănătățile sisteme intreagă; ei nău
trebuie să aibă, împărtășită după astăzi lum-

150 OMUL INKLINЪ TOTDAUNA

mina лог ши so-rotoșk упна ți пециктул алтъял. Între acesti sorî sunt unii care întrebă înțelează și patruzești de ană, alii îi spunește încă de ană că să colinde îndoitești ceea ce adăugă și totușă totușă. Mai denară, în altă ceteră, în ceea ceaastronomie siderală 1), ținându-modernă deschisă găzduză luminoase și cu forme felurite în nesfîrșit, rotunnde, ovale, pătrate, triunghiulare, piramidale, ca fructe sălăjene, ca anțigăoare, ca piezișuri, ca arbuștele, ca și munte, ca sârbișurile de vulcan, ca niște ciupi mari, sau după în formă de schișe pirantice, sau în sfîrșit într-un se înălțări în ajur, și astăzi nu se vede nimic mai felurit decât în ceea ceaastă atmosferă, atât găzduză adăugă cărăi plătesc înalte spații; și aceste găzduză atât de felurite în forme, și a căror lumină având se zilele se alcătuiesc de o globoză 2) de lumină și de sorî. Așa călărită a fost aceasta în cărăi magalele Herschell și fiul său, cărăi și urmărează gloria, în sfîrșit pierdută întăia-oagă în nemăținire. Aceste oceane de stele care privim înspumăde de negru-roase din minina întunekoasei lor lumină. Eaka doar slăbe creatură, ținându-lăsile în cîrpi la log pămîntească, cărăi se aruncăsese în nemăținire, și căgoră le-a fost dat de a kontemnăla aceea că nici în mitologii nu kontemnăla! Mai nogenișt de cărăi Newton, care era și matematator adăugă că, ei părăsiseră pește hotărăde creației și zute, și de odată se află cărăi de tot în intineric, în mizăcăuă unui miliard de sorî insuflează și într-un miliard de mișcări, și cărăi se rădicașă ca în zid.

1) Se dă acest nume ținănd cărăi se ocupă cu cercetarea sistemelor soare.

2) Călărită.

КЪТРЕ ЧЕЕА ЧЕ ESTE MAI FRUMOS. 151

вій інспітса лог. Аколò se opresk окій інвъдацілог! аколò este хотагуа фіндец noastre, dar nu' mi хотагуа креадіе!

Іналць-те, маї іналць-те, іналць-те ін вечі; мі ку кы те веј аппроніеа маї тұлт de чеес че este frumos, ку атъта те веј аппроніеа de адевъ. Адевътуа este маї borat декът имаџинадіа; ел тече neste марғаніле еї din toate пъгділе.

Възші кум стелледе їе імпхадеск ка нъсі-
пуд тъгій; dar маї якъ-те, якъ-те ѹпкъ, ші веј
афлә totчегуа, tot-д'яна чегзл ші претутинденаа
чегуа! Сүе-те, маї сүе-те ѹпкъ! Күфзандъ-те, къ
Herschell ін ачесте labістри de лутмінъ ші de фок!
Магеле върват пъдъждевеши дoreще ачеес че
este маї frumos; стуффлетуа луї presimte къ тоате
ачесте стелле каге лутmineazъ іn спацій trebue
ші ші айъ фіндеце лог іnsуffleци, іntеллеци.
Цentry дінсул ну е пімік yn soare каге sъ, айъ
пітмаі лутмінъ. Думнеze вtrebue sъ'ші fi dat претутин-
денса спектаторі. Плін de ачаастъ күңетаре, ол обсер-
вездъ steaoa а къria іnfiruiшare дн. zion, mi индатъ
десконпеге къ ачаастъ stea este o иланетъ онакъ
нерукоасъ, авънд тұлтъ асемънаге ку пътін-
туа, іаг ну yn кърбіне апініs; къ лутміна ну піт-
чеде dintr'insa, чі пахтеце іn atmosfera еї піек-
кум norij in atmosfera noastrъ; къ ачеа лутмінъ
се tot formeaazъ аколò пеінчетат ка sъ triпінъ га-
зелде еї лутмілог, ші фъгъ іndoeаль ші іnsun' soa-
гелгі, пе каге іл лутmineazъ, іл rodeще, ші пе каге
de o sутъ de ori 'л-ar fi tonit дақъ, prin pizlo-
чій пекунноскуте поъ, doroarea mistitoare a фоку-
луй еї n'ar fi пеінчетат іndеalчітъ. Ші din ачестеа
ел інкієи къ « феномену віеції se produse іn
« soare піекум ші пе пътін, dar sunt alte forme

152 OMUL ÎNKLINЪ КЪРТЕ FRUMOSUL,

«ші ку алте kondiції 1). » Јунеле *Herschell*; ин-
тракънд адънисле концепції алле дуї *Haygens*, ка-
ре, инкінчнід'ю къ всіллоде требуетъ съ фіе док-
уките, ну күтезъ а күфета tot astfel ші despre
soare 2), se іналдъ ку о treantъ таі тұлт күтє
Frumosul: ел simte къ інтеллекціюа este pretu-
tindenea, пентру къ pretutindenea ел ағда пе уп
Думнеzeў. Амà, індаръ атынчі, тоате ачесте пунк-
турі думиноасе алле firmamentулі se instaффле-
уеск, іnaintea окілог дұї, пгін гүгъ ті прін amor;
фіе-каре планетъ, фіе-каре soare, фіе-каре калде-
де лантे і se паге къ este уп алтар каге флакъ-
роазъ mi din karo se іналдъ імпъл інвінгътор ін-
тимічел; інг totul ал a'cestor планете, ал ачестор
стелле, ал ачестор sorі ші ал ачестор кыі de
ланте, este templul Думнеzeirei; ші ачесте хоре
syblime, каге resuіnъ din дүме ін дүме, este
култул хней креадії фъгъ марқині, култ веçпік,
пенделлес, ші азжіт пінай de Думнеzeў іn мі-
докту гармоніей стелледог, printre nemърџінігे ии
веçпікіе !

1) Herschell, *Philosophical Transactions*, 1828.

2) Веzi le Nouveau traité de la Pluralité des mondes, par Haygenz
traduit par D. . . Un vol. in 12, 1718.

Слово не възможе да изрази чудесното същество.

Слово не възможе да изрази чудесното същество.

КАРДИНАЛ

КАРДИНАЛ

ДЕСПРЕ ПЕРФЕКТИБИЛИТАТЕА НЕАМУЛУИ ОМЕНЕСК:
ЛЕЧЕ МОРАЛЪ А НАТУРЕИ.

О! че новіль! че притома юриси де а інанті от-
датна ѿтре перфекцію барь а інълі піч одат тер-
мінна прогресеког еї!

(ANCILLON, *de la Destinacion de l'homme*, p. 281.)

Ну пентру а добънді пострѣ, ну пентру а кънгіра
вогърі, піч інхім пентру а інтоаче катоачиаог
дрентіае лор патгале ші отмененій, вине-лакчеге
не каге о чев де доз-зеві ші, чинчі де ані деса Дум-
незеў ші дела насті; ну пентру ачеаста зік, м'ам
лініт де министерій, чі нумай пентру къ ін огі каге
нарте імі индрентез нрисіреа, fie ѿтре статуіае чі-
візісате алле. Егронеї, fie ѿтре марсае контінент ал
Африкеї, fie ѿтре Ресьріт сау ѿтре Амрика, нретін-
денаа въз індітсе аугора лібертадїл.

(BROUGHAM, *Discours au parlement*, 1827.)

Іn adіnkta стїфлетудї nostre se одіхпенце ун
симтимент субдім abiа zъrit de моралістї, dar каге
мішкъ отменіреа; ачеаста есте къ отхл, огі каге
і'ар. єї пециіпіа сау інвъцтуга, ну воіеще съ ге-
куппоаaskъ дехът, нумай гаџіеї ші дрепъцїй дрептул
де а'л stънні. Din ачеаста se добедеще къ по-
поагеле de se супнун лецилог чедлог таі ashre, су-
перстїцїлого чедлог таі estrаваганте, este пентру
къ ле кред дренте ші гаџіонабіде. Ачеастъ об-
сервацие атът de сімплъ ne esplікъ інісплъгілє,
челле таі mari din istorie.

Зік къ ачеаст сімтимент есте субдім, пентру къ
ва тътвізеще, ші ачеаста ін протіва кајомпіліаог

sofistilor asupra amorației noastre pentru mințire, mărturisirea zică, că noi, de ne cinem legături de răbdare este numai în ceea ce nu este înțelesă și că adesea. Transnoartă-te în mediul-evidenție poporul sărbătorindu-ne nobililor; și nobili, împărății și popoarele sărbătorindu-ne călugării. Care este părțile acestei îndoite înjosiri? Este că poporul cred că și dreptatea superioară neamului nobil, precum nobilii și împărății cred sfingenia călugărilor. Toți cred că se spune dreptul și căciu, și pentru aceasta ei se spune. Dar numai una din acestea doar patru, poporul, niciu nădă, să ajungă să se cumpăre gărzile, și îndată la unul de atunci, se deschide că crede că în slavie, și aleargă să căute aceea dreptatea săracia și răzbunarea dreptul de a comanda. Fără îndoială, aveam sărbătorind de către numărul săbătiori și simțiment că crede cătoate săptămâni de către săraci și săracă despotismul, și că crede că face lăsată și călărește dăunătorii alii adesea.

În această simțime universala, se desvăluie că legea a naturii, legea de către bună de se sfătuiesc și cătoate săptămâni de către săraci și săracă despotismul, și că crede că face lăsată și călărește dăunătorii.

Către această, această lege se leagă de mișcări și astăzi doar legea către concurență să facă lăsată și săraci. Astăzi:

Omul iubescă dreptatea, și o iubesc și legea; aceasta este ținută de natură.

Dar în această cărare nu trebuie să fie condusator, această condusator; să fie în sine.

Omul încă în tot-dăună către aceea că e mai frumos: aceasta este să fie legea a naturii.

În sfîrșit, acestea două leuri sunt: ca răbdarea
unei a treia, legea de perfecțiblitate, care dă
ne-nonoare dintr-o acțeasă săvârșire, dar nu dintr-o
acțeasă trănikare, ne-zilele înainte, ne-datăe în
urmă, către împlinirea tutuialor lecților naturii, sunt
privirile săi singură Dumnezeu.

Această lege s'a descurcăt către sfîrșitul vea-
cului din urmă, Tyrrot o simuisse; iar Kondorches,
din fundul temniței lui, se grăbi a o arăta lui.
Crederea era mare, dar ea numai a zîri'o, să
mai bine el o trăinogă și tabloa pioresivă ad-
unindelor, lăsând veacul următor gloria de a-i
fațche apărăciuială în desvoltarea mor-
galiei și a omenirii nre pământ.

Acesta este skonțul leiei, său, ca și zic mai
bine, acesta este lucrul cel mare împins poam-
ului omenesc. Care va fi înăi sfîrșitul acestei
lucruri, nu-l cunoșc. Tot ce este prin număr, do-a
zîri, este că e o solie dată, o calde mai mult,
sau mai puțin lungă de străbînt, în ceea ce atunci
morală se învățătoare în aceste parcuri, dar anu-
nțindu-se din ce în ce de atunci.

Cei care s'au împrotobiți acestei leei "șău" în-
kintă că aceasta proclamată creșterea progresivă a
intellăcerii omenești. Plini de această cunostare,
el întrebă pe care poeștia vom potrivi cu Homer,
născăre înțelește că vom potrivi cu Sokrat și pe
care răspovînk că vom potrivi cu Euaminoanda: ne
urmă se văzută de triumful lor mai nainte de a
înțelește întrebarea. În adevărt, perfecțiblitatea
nu este cunostea de a scriba natura Omului; ci
este cunoscătura expresia trănikării popoarelor
și a progreselor omenirei. Ea, considerind toate
monoarele către acoperirea tutuială ca pe un singur

ом, какътъ съ пазъ дакъ ачеастъ фиинъ съа имбъ-
пътицъ делъ йнчентъл думъл саъ нъ; о интреавъ
че ера съа въ споха дъл Sesostris ши че есте ас-
тьзъ, гътчигиле че а десфиингат ши аdevъгугиле че
а шъскут, tot че а лъсат въ дръмъл ешъ ши tot че а
кулес не динстъл инт'нъ кътъ de маи тутъ de
шееасе мий de ани. Мъреацъ пгивеліце а утсителог
оменеци, ал къгия чекъ se тъгече ши se думъ-
назъ, не фие-каге веак че каде въ вечиниче.

Аг фи о istorie de йнадъ концепціе istoria про-
греседор адемъгудъл не пъмінт. Челле маи марі
глагол, глаголъл сънчеграте, аг оккпъл инт'нса въ
преда тик лок: б'ар скоате динт'нса тоате попоа-
геле каге н'ащ дънукт нимик думъл.

Ециптул, ку тоате кастеле луї, къ тоатъ идола-
тра луї, ку склавия ши читчигиле оменеци, tot аг
путье добинди инт'нса кътевъ линъ. Ециптул ега въ
ателер mare, въ каге о тулдіме de тъйні лукгатъ
въ фолосула стъпнудъл. Dar не кънд пеггугеде ин-
вълхъял, попогудъ, о думълъ askynstъ strълчееа въ
темплътъ ши въ мортинте. Платон ши Платон с'ащ
дъс аколо съ какътъ йнделлепчикаеа, ши din пг-
чигъ ку динса trekъ въ Греция ши сченгуга чіві-
дисагиел.

Atena ши Snarta йнфъншацъ пгивеліцеа а доъ
попоате ліббоге. Ачеаста ера чеа ъптье йнчеккае
а аdevъгудъл, ъпкъ пектноскут, къ тоудъ оменеци,
фиинд de о потрівъ йнaintea zeіlog, trebvesk съ фие
de о потрівъ ши йнaintea ленъ. Гечіа дънгъл prin-
ципула ачеаста Romeй, че ера акут вікторіоясъ, din
пгевънъ ку doktrinеде луї Sokrate, esemplata моргії
луї ши күчетареа de въ sinigъ Dхmnezeъ, isbor а
tot аdevъгудъ.

Roma se фолосі пудін de ачеастъ тоңенісе;

Ea s'a onorat înin amoră de nație și vîrstă de familiile. Răspindă unei femei și un templu împăratul piețădii și statorniciră puterea și o făcător mare înaintea okolog oamenilor și ai zeilor. Ea dinăuntru pământul în lăpușăriile ei; și detine exemplul jărtării logiilor celor mai eroice; dar, într-o lăpușă nici una din acele adesea făcătoare sunt patrimoniu neamului omenesk.

III aceasta nu este văzută din acele părți ne-sokotite căistorie și plăce ale kontrazitice. Desigur pe Tit-Live, și pe Tacite: vezi aflată pe Roma, păternica Romă, căciușă combătă, și învăță, și săvădă; dar nimic nu adaugă la dania Greciei, ca nu taie nimic din fieroșiile civilizației ei: polițismul, idolatria, sclavia, gloria sinistră, jocurile sănătății ale cărora, jertvele de oameni, pământul declarat barbar, popoarele considerate ca o pradă, și dreptul arămelor împărat în drept de neamuri; gărzile populare, căzuțimii generali, patriotice și politice, în protiva căror, și în timp de doborză de neamuri, nu se răbdă nici o reclamație.

Anticitatea se află acoperită cu acestea ca cu văzută căkănde cenușări ei și înțelea lucru Dumnezeu, brednicia omului și lecția naturii.

Progresul societății antice se concentrează în aceste trei căpetări: unitate, în căsătorie, libertate și fraternitate și înțelea alegorii. Aceste două din urmă principale sunt într-o înțelegere în cheală mai strânsă și totare; elle nu es din nație, și nici sunt de văzut folos pentru cei învinuiri. Legea lor nu respectă pe Om, ci pe căpetă.

Ea face moștenire de nații și de neamuri. Astăzi, împărgăduia că mară înțelegă și se dărgăză, și din

158 DESPRE PIERFEKTIBILITATEA

предъ ку дна тоатъ социетата антич. ^{дн. миз.} локул аристот. философия, дрентриile четвъртните се иерд., дар дрентриile отчуждат се афль. Ачеста развеск съ Intemeeze о гъндиялъ де лукту тай тнтинъ, тай родитоare, дар тай въртос, тай коме- неаскъ. Едле сънт ширините пе хнитата а ту Дум- незетъ, дин каге наше пеамула отменикъ.

Lumina ачеста пе-а венит дела Iisus-Xristos. Ед Фъкъ' съ казъ вълту каге аскундеа ахий пе Думнеезетъ а ту Moisi, transfigurat prin amor; ел dette пе копъ пърнителъ ши пе пърните копилог; ши се интила къ de-o-dатъ купетаре чеа тай ин- алатъ, а ту Sokrate чигкула инте попор.

Чел дълътъ ефект ал ачестъ адемът пе пъ- тинт фу о интимперае продигоасъ: desfășurarea склав- вие. Astъзи о сутъ de попоаре циу чеса че пъ циеа пичи ун инделлент de ал античътъ, къ адекъ а кътията ши а винде ун склав, este а кътията ши а винде съпуде унуй отъ, ши къ este а кълка ин пътъпъре de-o-dатъ тоате лециле а ту Думнеезетъ ши тоате дрентриile отменир. Адевът simplus, адевът natyral, каге се инадъ ка ун zid инте timpi античъ ши инте timpi moderni. Astъзи, склавия este o barbarie а падилог варваре; одимоагъ егъ о интребуицата а падилог чивилате: пинъ аколо ин кът Платон Фъкъ dintr'ins a унуд дин елементеле генубличе а ту чеа исdale.

Însuși Aristotele, върватул гащие, фу инци- дат ин ачеста; ел атоъ инкувицата тутулог по- поагелог дрент о леде natyralъ; дин овичеъ ел инкиеъ дрентъ. Dar пепутънд съ текуноаaskъ пе Om in ачелле инjosir алле склавутъ, ел ю пго- кламъ ка пе ун пеам inferior фъкъ спре а сегвъ, птекут каллауд есто фъкъ спре а пътъ зачине пе

spate'i, певъгънд de seamă къ ачесте инjosiră, ии
каке ел де людь drent, характеръл фелълъ, ест
фата склавиј, таг ну фата патреи 1).

Виеада попоагедор dar s'a тъйт ку о күнетаре
каке липса ахъ Sokrate, ахъ Платон, ахъ Aristotele,
ші не каке in demert o на къута чинева in
Moisi. Iisus-Xristos o rostî din inълцимеа къучъ;
дар ea se nerdъ in тізлокул barbarie, ші, дунъ
онт-спре-зече веакуті de resboiae, ам реафлат'o in
Евангелие.

А fost o mare геволудије күнетареа ачеаста а-
гункатъ in тізлокул хней ахмі de стъніні ші de
склави. Roma пе атупчъ тъкъ, імпънъція preste tot
пътінтул, ші preste tot пътінтул era tigruri unde
отмул відеа ші күнпірә не om. Күнетареа ахъ²⁾
Iisus-Xristos a fost інцеласъ пұмаі de jertve;
челалці, попоаре, гені, морадісті, sofistі, въ-
зутъ інтр'їnsa пұмаі о концепціе каке se пұтаа
diskutà, поате тъкъ вістал упкі філософ; ші de-o-
датъ воінда віртоасть а ахмі 'чівілісате ені din
ачест віс.

Din tot че възугъм, пустем ініссеа къ морала
ші політика ахъ інчеккат трои марі геволудиј: ке-
dereea intr'хп упуд Думнеzeу, manifestat de Е-
греi ші de Sokrate; ънтыа івіre пре пътін а лі-
бертъцій політиче, manifestat de Grech, ші реалі-
сація ачестор дөз идеi, динтеуръ ку desfinçarea
склавиј, фантъ пустерікъ а ахъ Iisus-Xristos. А-
честеа sunt чедлे д'ънти калете алле istoriei мор-
гаде а neamului отенеск.

Omenirea dar пъщаце, ші пъщаце къtre кон-

1) Везъ Aristotele, *Polit.*, liv. I. ch. III. et IV. — Везъ ші frimoasde reflessii асими ачесті насацій ал ахъ Aristotele in *Philosophie du Droit* de M. Bernier, t. II. p. 140.

къста адевъгута. Лече науци о таще къде а-
чеастъ цъпът, а късъ инкоронаре за фи геенегаия
гловута. Къд ачест марин а фи фост динтънътъ.
Инчет, ачоаста требуя съ фие амът: тъпълътъ ад-
евъгутъ сънт чедле маи анеюе де десконерит; да-
астъзътъ тишакара се ачегеши ши прогреселе се им-
туалеск.

UNITATEA LUI DUMNEZEU,
UNITAEEA NEAMULUI OMENESK,
AMORUL DE OMENIRE,
КЪДЕРЕА КАСТЕЛОР,
DESFIUNIAREA SKLABIEI,
СУПІННЕРЕА ДРЕІТУЛІЧ ЧЕТАЦЕАНУ-
LUI LA DРЕІТУРІЛЕ ОМУЛІ,
ІІІ. LIBERTATEА КОНЦІНЦЕІ.

Toate адевъгутъ пёкунноскуте де чеј веќі, ши,
вагъ бине де сеамъ, тоате адевъгутъ каге се ар-
мониезъ къд ачесъ науци. Dar ачесте прогрессе
сънт пумай чедле дъпътъ елементе алле прогре-
селог каге не гемън а фачче. În кътъ тимъ окї нос-
три вор ведеа триумфънд крина ши прірониндъсъ віг-
титеа, în кътъ тимъ глоателе попогута вор фи діп-
сите де интеллектишъ ши де ачелле десволатътъ по-
віле алле стъфлетътъ каге не десобеск де вітъ,
în кътъ тимъ Омул ва посада не отъ ка не о марфъ
са ѹка не о пітъ, în кътъ тимъ вор фи чегметорї, тирані
ши гїзъ, ши зъпцеле оменеск ва кугце не пъмінтъ,
лечеа пу ва фи пічъ декумъ имплінітъ. Fanta пефек-
тівілітъці este de а фачче съ казъ туплъ кътъ туплъ
тоате ачелле bestminte де фрикъ ши де гүшіне ку-
каге социетата не інвестінъ пъскънд. Лече че-
реаскъ ши фаталъ, каге пу не лазъ пічъ уп ге-
наос, каге ворвеше пеамутаи оменеск пгекумъ
моартеа ворвеше отълътъ ін грозавуд пасацій ал-

ати Босуэт: « Мерџі, мерџі! » ші тоате попоагеде вівідісате й resuund ирівінд чегзл: « Мерџем! »

КАП XXVI.

URMARE A АЧЕЕАШ SUJET.

ПРИМА ИБІРЕ А LIBERTYЦІ ПОЛІТИЧЕ НІРЕ ПЪМІНТ.
FRAGMENT DIN ISTORIA MORALĂ A NEAMULUI OMENESK.

— Studiind istoria, mi se pare că chivava vîdîră însă credingarea că toate intîmpărătilele principalele trăiesc și către aceeași direcție; chivâlaisagia universității.
(MADAME DE STAEL, de la *Litterature considérée dans ses rapports, etc.*)

Este о'преа фұтмоасъ націїне in istoria атмій ібіреа дівертъцій ше пъмінт. Отыл ғынде даншүгіде деснотісмұдау, шіші аллеңе о stare маі үтпъ. Отыл поате dar съ алсағъ, отыл поате dar съ se тіншіе, отыл поате dar съ кreeze. Акоаста естө ълтъя manifestaçie а леçій погрессудау, ълтъя гевеладіе а үнені ғалте морале һимнъя neamului omenesk! Ногочізь deskonerire! тъгеаңъ шізедіше!

Asia, кү чеъциде ей de үтіаш, кү монументелі ей чіклоpeeене, кү артеле ші үйінделе ей stationare, кү sistema ей desnotikъ de оmmor ші de jaſ, кү түрмелде ей de оамені, кү barbariile, аткызя, тарифінда, ера фъргъ тівал не гдеб, күндө мікъ колоніе, ешін din sînta eй, se onrî in mîzlokuл тұнділог Greaciei; аколо, үтатъ de тоғы, ea se desbrakъ іnjet-іnjet de дұғавтүгіде ші де

obiceiurile și aspirații. Un soare mai puțin argintitor, o călăț, mai puțin zâmbitoare, o viață mai aspiră și mai activă, și înșurba idei noastre. Această mișcare popularie desvoalată artele, nezăvadă și filosofia, statul pînă cea de cîștoria, îndulcăciunea cultură zeilor, și înțepere a cîștăi să îndulcăciușă și boarta trădătorii. Această din urmă cîștăreare înțepere reprezentă o luptă, și dela aceea epoahă ar fi trebuit să fie numită data națiunii intelectuale și poporale. Într-o atâtătoare răsuflare democratică și despotică, și toate națiunile în lăptuire. El bine! avem unul de oameni, imaculat și însemnat libertățile, de fapt, cu acele națiuni și cu acei desnoubi care o străbate din toate părțile.

Așa cum înțeleg și perioada noastră în istoria neamului omenești: cedele doar sisteme politice sunt de fapt. De o parte, sclavia întunecoasă și tăcută, înjosirile, poligamie, și pînă la monstri; de cealaltă parte, libertatea glorioasă care naște eroi. În palatul lui Ninive, și în Babilonul său, și în Ecbatana, deghizarea este frigă și frica este nemănență; acolo se văd venkete de kanivali, desfrînare, închecă (1), tatăldidere, fratrididere; acolo nu e nici dekuț familiile, nici dekuț patrie, și științele, omul are mai puțin valoare decât al celuilalt mai proaste turme. La Atene, la Sfânta, din protecție, poporul este care împingează: un simțiment sălbatic, înțelegând cîștărește, amogând de patrie, și dă o pînă de moștenire neînțelește de întreaga Asia, și care trebuie să îndulcăciușă săi săi reprezentanți. Prin urmare, Grecia, chiar și înainte de omul "șă dobîndesc drepturile sale. Femeia nu mai este o

(1) Preacucigașea între națiuni și săi.

марфъ, чи еste respektatъ ка союе саѣ ка тутъ. Сіллічія ну маї еste in четате, ea este intrebrin-
датъ нутмай in resボウ, асугра barbarіог; dar баѣ
barbarії акопеге глобул, barbarії ینкуцингъ Gre-
чія: Atena еste ка in пункт лутінос in nerrуре,
dar како ва trebui intr'o zи, пектум соагеде, съ
лутінезе лутіеа.

Ашиа dar лутіта Persieи ші a Grechіeи n'a fost
о лутіть ordinare. Istorій, кариї n'аѣ възтъ аа
Maraton ші да Salamіn дектумай Intilanirea a
доъ попоаге ші soartea a доъ четъці, n'аѣ ینчел-
aes nimic din ачеа епохъ, чеа маї memorabіль-
фъгъ ینдоеалъ dintr' алле векімей. Intr'insa era
чева грозав ші soадемел, ега resbona a доъ
шіпінчукъ, ал лібертъціи ші ал склавіе, ал ат-
тінеи ші ал интунегектатъ. Borba era, ну de a
stînje armatele ші de a ступіте паділе, чи de
a ѿні дакъ. Омуа еste пъскіт sнre a seїvі in вечі
капічіиile туті tiran; дакъ пефектівілitatea еste
десеа фіндеи noastre, дакъ Dymnezeу puindu-ne
пре пъмінт ne-a dat in skop sнre a'л ајтоце, о
datorie sнre a o ینплін, ші дакъ ачеастъ da-
torie еste пефекционarea omenirei. Еака че se
desbъtea intre Asia ші Grechія. Soartea лутії se
odixniа atutчі пе капіл a trei върбаці, a тъ-
рора соліе a fost ку totuа ینговедінциалъ. Mіlitiade
да Maraton, Leonidas да Термополе, ші Temis-
токле да Salamina, кредеаѣ къ se jertvesk нутмай
пенрү патриа lor; dar ei se вътевеѣ пенрү тънти-
реа пеантати отенеск!

Інкіптеи ینвінші, ші атутчі Grechія ar fi pe-
rit ку dіnші; ші ку Grechія ar fi perit чівілісаціа
ші дұлчеле еї годугі, litterele, үннделе ші ателе;
пунктуа лутінос како trebrie din че in че sъ se

164 LIBERTEA PIRE PЪMINT.

иъреаскъ иресте глов s'ar fi stins, ші поате пентру tot-da'una. Ші че таріе ar fi путут імнедека torrentul armatelor persane! Roma abia atunci първа искуппосктуші здавъ; Kserxes ar fi инпъвшіо în леагъну ей. Cartaia, таі тутат комегиантъ декът resboinікъ, s'ar fi inkinit dinaintea аугулу Asiei; чінчі тіlioane de соадаї, ar fi инпекат Macedonia ші ar fi імнедекат пащера аті Aleksandru. În sfîrmit Европа ера докүнъ de се-менгіі сељавиче, а къгога чівілісаціе таі търгъ trebtiâ s'я о йчашы ошігіле romanе, dar каре s'ar fi nerdyt на чомадатъ парте а думій în петрігеде скланіе Resułitulu.

Stinçerea Persilor a fost dar о ногочіре пентру оменіре; dar дұнта н'a terminat'o, fiind къ, дұнъ атътеа веакүлі, ачеастъ дұнъ ынкъ цине, ші къ інзілделе поастре нациіле Еуропеі de-o-dată se desbinară între елле, илекут одініоаръ ат' fost Grecia ші Asia: de o parte попоагелде дівере, де чеаладать ахтокадай ші імпъгадай абсолюті. Пізвеліңеа пұмаі doar къ, s'a тутат din док; а треджет дела Resułit да Аппус; пұмаі armata попоагелог дівере este in прогрес; ачеаста пұмъғъ astъzi in лінійде ei tot че este дұмінат, побіл. ші үнерес не пъмінт; ынкъ ші таі тутат, еа үріе къ імплінеше ледеа Птолемеев, дұнку че Temistokle ну үриа, ші а путут дұнъ пентру devizъ strîraroa de викторіе а күчиадіор: DUMNEZEU О ВОІЕЦІЕ!

КАП. XXVII.

URMARE A AVELUIANII SUJET. KUM KUJETAREA DE UNITATEA LUI DUMNEZEU A BENIT LA ПОПОАРЕ.

Оаменії а кърога пеитъ дече stricat jrdemata ny
щіу ѿ тимеze въіле адеевъгати.
(BOSSUET, *Sermon sur la véritable conversion.*)

Лібертата чівіль да попоагелог есте чел. d'зп-
тьй нас ал неамулхі оменеск пе каллеа прогре-
суги, адекъ чеа ъптьіе kondиціе а тутлог чедлог
адате прогрессе.

Ландгіде склавіеї ny atіrnъ маї пудін астпра
snirityazі декът астпра когкаzі: desnozi імпъгъ-
ческ пумай нрін пустеги ші прін мінчнне; ей щі
къ фегуд їи омоагь къте-o-датъ, ші къ adesvъгл
їи омоагь tot-d'аұна.

Aшà dar, пумай да попоагеле лібере поате съ
се naskъ адеевъгу. Ші dakъ n'ar fi fost попоаре
Ліберте пе пъмінт, пічі одатъ кујетара de yn sin-
гур Dumnezeү, de yn Dumnezeү kreator, n'ar fi
ronsodat неамул оменеск.

Іn adevъг, півіце de унде ne-a benit ачеастъ
кујетаре; апук'о да огіппінеа ей ка съ te інкіні ші
стъ о adoreзі. Ny te веі інкінà пічі denaintea Bab-
лонту, пічі denaintea Мемфісту, четъу de ido-
латрие ші de гүшнне. Чеа ъптьіе гевеласіе de уні-
татае ахі Dumnezeү se manifestъ да доъ попоаге
скъпнате ка прін мінчнне din ландгіде склавіеї:

ла Israeľidă, фънкърът liberă pînă цените ла Moisi, ши ла Grech, фънкърът liberă pînă instituțiiile ла Solon.

Innîma achestor попоаре, тъкаг къ а fost дилататъ пînă вънкърия ливертьдъй, dar tot н'a fost destul de mare спре а пътеш къпгринде ачеастъ куцетаре: Moisi remassee singur, Fъrgъ а фи инделлес, ши май тързий Sokrate авъ ачеашї soarte. Tot че пътвътъ съ факъ ачестъ върбагдъ mari, фъ de a лтоа акт înaintea ла Dumenezъ despuie orbia попоарелог, ши де а лъсă în тошенире куцетареа лог веактуалог пîтоаре.

КА П XXVIII.

OMUL ESTE COMILEKT, ESTE TOT ЧЕ ПОАТЕ FI, ПРОДУЧЕ ТОТ ЧЕ ПОАТЕ ПРОДУЧЧЕ, НУМАИ IN LIBERTATEA
SA. LEIUA FISICĂ, ИЛИ MORALĂ A NATUREI.

Складия desonoаръ Американ, introduce лепса in социетate, ши ет диса пешипнга ши mindrie, съъвчия ши Америка. Същеведе пътище intelleqindей ши ад-домито активitatea омененасът.

(ALEXIS DE TOQUEVILLE, *dо la Démocratie en Amérique*, t. I., chap. II., p. 22)

Natura воиене ка пъ пумай interesul nostru moral, dar ши тоате интересите материале, ачеллеа ла каге глоателе sunt май тутат simþitoare, съ fie strikate de складия. Astfel ea окротене ливертьца. Ea преведе кашъл и каге нацији întreui вог шијни, відінгиле ши кімелеле каге даъ аверї, Fъргъ

алът той декът пътнай де але јустіфіка пгнп ико-
јудекъд; шї, ачест кас фиind пгевъзут, ea ѩ пуне
Inainte о лене а къгя пугете поате съ тишче ст-
фледеле чадле тай вепале: 1)

«OMUL ESTE COMPLEXT, ESTE TOT CHE
«POATE FI, PRODUCHE TOT CHE POATE
«PRODUCHE, NUMAI ÎN LIBERTATEA SA.»

În adevъг, este уп че добедит астеzi къ ваделe
лїбвеге пготк май тутл декът вгаделe импoвъгatе
ку дапцугr, къ отул лїберлїкreasz, май бине де-
кът отул indobitoчt пгнп склавie, saу Insuși пгнп
desnotism; în sfîrtit, къ este май кїнгътог de a
шътът уп лукътог каге лукreasz ку intellegiпцъ
декът de a хътът уп склав каге се стпнне ка о
maxinъ. Dymnezev, spire a ne sїl a respectа ne-
om, a fъкту din libertate уп isbor de автдие.

Acheastъ лене, каге ne импинце къtre drentate pнn
iшbirea de arçint, тъгтиriseише despre зодичтдinea
Провединге че a автцентru kreatura ei чea фаворитъ,
лукгу че пу trebute съ не пrea inrimfe, пntrу къ
са tot-o-datz тъгтиriseише шї despre Injosirea noas-
trъ, fiind къ ea пtne oare-кum libertataa отул
сunt паза лъкомieй. Отул инделлеџе interestul sът
май nainte de a инделлеџе drentataa.

Агункъ акум окii asunpa Americheй лтї Basen-
rton, stvdieazъ starea пъгавугилог ei, ачеа тутлите
de прејudeкъд barbare каге o roade, o ameningъ
ку meditul-ев, шї веi ведеа къ ла пнце попоаге
каге аждоъ тіlioane de склавi, шї unde отул
ну este om, чи уп лукгу, o таргъ уп пготк, o
чигеадъ de bite, ал къгя fie каге кап преցуене
зече акре de пъмнт бине лукгat, веi ведеа zic,
къ ла ачелле попоаге пегуцътоаре de карне оме-

1) Kаге se vind.

неакъл леңса че десволятъм тај sts are о апнай-
каде ку тут тај пистрикъ ши ку тут тај Inde-
делегътоаре кът пащипіло чеслас тај ствдіме
алле Евангелісі.

Dar este in леңе уп ал доңлаа артикол тај фа-
тал декът чел д'ъптый. Дұпъ че konstateazъ леңеа
ші индобиточіга склавіе, леңеа гғозавъ дъ о хо-
тъғыре de moarte ші деклагъ не шънін отықид. А-
чесінъ леңе se поате formулà in кътева борбе,
адекъ: Отыл, este atât de bine făcut săre a și
dăber, încăt sănătatea la strică.

In адемът, популациіде де склаві se геноезж
пұташ ичин иммиграціе.

Romanіл пікірі ку ыңғасык латын пұташ пеп-
тікта ку съз ынталанаш ынтугіде лог ку склаві de ви-
заре. Еі konstymаш попоаге інтreyі: цепегалій лог
чей тај strălučiști eraш пұташ пішіе kommissionari
de склаві.

Strabon читеазъ о четате in кале se bindeà пінъ-
ла зече тиі de склаві не зі, пұташ пептік serbi-
тика. Romanіл ог, ші ачест тірг ера din чалле de
мізлек. In тіптіде resboaielore din Галлія, Cesar
пұнаа ла дічитаціе не докуіторій четьцілог konkis-
tate, ал кърога пұтын de тұлте оғі-se гъдікà пінъ-
ла чіпчі-зечі de тиі. Іүдече акум чіпева кътъ
konsomacijе de склаві se фънса!

Попоагеде християно ынғылымъ сәстмеле ку
тотыл asemmenea. Este доведіт ку популациіа склавъ-
а Antілледор este геноитъ ла фіекаре чіп-spre-
зече апі. Ашà dar trebie sъ търгінім ла ачест
пұтын транзі віеді чей тај дұпци ад отылті чіп-
tit nrin склаві.

Astfel este леңеа фізиқъ а naturei: ea деклагъ
отықид не оғі кале are склаві. Кът desvre-леңеа

тогаъз, în fie каге диминеацъ, ші іn fie каге зонгъ Дұмнезеъ не-о addуче амінте іn ачесте дінтый ворбъ алде гүцеі: ТАТЪЛ NOSTRU! Кінъгеше біне ачестъ ворбъ, ТАТЪЛ NOSTRU, як нұ ТАТЪЛ MEU... În ачестъ гүгъ пұтаі үп ом сінгір ворбенде іn пұмелде тұтулған. Adresъндыс күтре Дұмнезеъ, иннокіндій'да сұнт тілуда чед маі sfint, нұ'ї есте iertat de a se ſinergtъєді. Рұға алі есте колектівъ: ea ії addуче амінте фамілія sa, фаміллія чөа тәре а лүі Дұмнезеъ. Рұғъ кү адевъгат чегеаскъ, іn каге fie каге іndibid se іnfі-дішішазъ ғnaintea пұрінедікі ſікупшірат кү ғрадій сеі, ші іn каге din adіnкул ſinergtъєді se тоагъ іn пұмелде пеамудай оменеск 1).

Rupe dar даңытуіде склавудай тъз, саъ інчестаізъ de a'ї таі інпұлацә суффледула күтре Дұмнезеъ. Піса біне веzi кү fie-каге ворбъ din ғұға таі ғыл міндеңдеңде үп фратуцид!

Este o veche tradiție a Resăritului, că Salomon avea un inel pe care apărăii sănătatea adevărată pînă la al lui Dumnezeu. Prin măcia apărăii pînă nekînnoskut de oameni, încelâșcîi desko-pogiai kômogîle, suprupscaj popoarele, deskideaj tempiidele, suprupscaj feagele, și împîrgădîa joto-o-dată preste pînă întrăi și preste sniri-tele chegei.

Еў крез іn інелуда лүі Salomon, крез минуліде аdevъратулық пұнме ал лүі Dumnezeu: ТАТЪЛ NOSTRU! пұнме adorabіl pe каге Xristos a venit sъ nід гевелезе; пұнме таңік каге нұ есте skris пұтаі pe інелуда лүі Salomon, чи іn innima oamenilor. Patru siðabe каге құпрганд чөа таі палъ күпетаре каге ne este dat de a іncelâșcîe, ші

(1) Веzi Планта Бібліотечей універсале за лік Aimé-Martin Кап IV.

care va trebui să sdorească într'o zi toate tărăniile, să regenereze toate popoarele, și să achizeze oamenii omenești în gloria și în libertatea sa.

CAP. XXIX.

LUKRAREA. LEGEA FISICĂ și MORALĂ A NATUREI CARE STATORNIȚEȘTE DREPTUL DE PROPRIETATE.

Tot ce este în natură omuat, și tot ce este o urmăre neamătă a acestei nature, ne arată sărgină indoială care este intenția și voinga lui Dumnezeu în ceea ce s'attinge de om, și prin urmare ne facă cunoscătorie de dreptul național.

(BURLAMACHI, *Principes du droit naturel*, 2. part., ch. IV. §. 5.)

Orijnul care va călăra această lege se va dăruia de înstării naturei să nu se va desărăca de simțimentul de omeneire. (CICÉRON, *République*, liv. III.)

Aceasta este o lege pe care natura ne-o impune că să ne dea înțindere.

Skonul nostru nu este de a desvolta un amărde mare sujet, ci numai de a punte înțindere.

Eacka unuie prednik de lăoare aminte.

Natura selbatorică poate și de ajuns într-o existență a cărora popoare selbatoare; dar nu poate și de ajuns într-o existență națiilor cu cîșdile. Într-o ca nămîntă să fie națiile în viață, trebuie că omul să-l frămînte că sădoarea sa, să-l rodească din intelâpnîndu-se și din suferințele sale. Societatea nu poate exista decât numai prin lucru; devenită societate este o lege a naturii: de unde re-

СТАЛІК КЪ ЛУКРУД ЕСТЕ КОМПЛІНІГЕА НЕАНЪРАТЬ А
АЧЕСТЕІ АЕЦІ.

Агтикъ'ші окій пірістіе цегехе чедле пітіті: аколò пъмінтул проруче пұмай підугі селватече, візунін de fieare ип de tirtoare веніноасе; аегұл аколò нұ есте сънътос; пүтрезічкпеа хълпеше веңетація ші омоаръ пе ом; аколò везі пұмай пінре але стътътоаге ші імпүшіте саў гіті түrbате ші фығъ цемті, фұктіе амаре, спіктул сечі, бұтт-ені віртоасе ші шіноасе, уп prisos de веңетаціе каге інпъбушіе годіреа, о нағұръ тъгеацъ каге тімеше, дар каге інфұшішеацъ пұмай sinigutstate, resboи ші тоарте. Мъреадъ креаціе, дар есте пұмай інпінъгьціа добітоачелог іаг нұ ші аомтулай, ші каге ащеантъ тъна честі din үтмъ ка съ se факъ тошиа лті фъкъндүсé фанта лті.

Аша, соліа фізікъ а омтулай аічі-jos este de a рефаче пъмінтул че ел локуеще, аегұл че ел ге-
стуффль, ші піръ ші інствіи плаітеле каге trebtiesк
шъл adъnosteze, шъл імбігаче саў шъл пүтреаскъ:
Шпікул гітілай se ытпле пұмай sъbt тъна лті,
Фұктеде поимулату se іndуlchesk пұмай sъbt кұлттра
лті; анималеде селватиче se domestichesk пұмай
пін іnffrijiride лті; ел ші аллеце sogi dintre do-
битоаче, ші ле іndatoreazъ съ лукреазе кү dіnsул
ші pentry dіnsул. Ел фаче ынкъ ші тай тұл: не-
контенит ціindүsе de лукрұл лті, мерде de скoate
фетт ші аутула din тъгунале пъмінтулай, ші se
сервъ кү dіnsеле snre a'л іmподобі ші a'л фаче
roditor. La гластыл лті пъдүгіде пег, гітіліе se
тъгшінеск іn матка дог, клімелде se скімбъ, ае-
тұл se күткүцъ, гітілій кад, флогіле se імтұлескъ,
earba аспыгъ ші steapъ а кътпілод se скімбъ ін-
тін razon фраңed, ші іn borate гітідine de ле-

еумі; кальдъгіле відеи шептуск пе стінчеле аспре, ші сечегішүгіло шаптуроаое ші ғасалтите deskid прет-
тіндінса orizontvrl ныл. Азбел ес desfiinдеаэзъ
натура ғаслатекъ ші се реалісеаэзъ гүйдінеле Еде-
мұлі. Fie care pas че отұл ғынтығеңе пе ғлов
інсемнеаэзъ о-конквістъ; ел este ғынтығінан съ зъ-
віршеаaskъ креація, ші D'кіmnezeх ү ғынтығінан о
парте din пүтереа sa.

Sunt доъ-зечі de веакуті, Еnglіterа, Frangіа
Церманія, інфьдішаў півелішіа кътпілор sterne
ші пъдугілор бітоағе алле Amerічей. Отұл а тред-
бует se модіfіche пінъ ші піодткүліе пъмінтулті.

Cesar ranorionzt, къ біргілі пу iertă de a күл-
тініа піда in Галліа. Отұл dar a trebuit съ то-
діfіche пінъ ші кліма.

Ел а күпініs Еуропа пін дүкін.

Пін дүкін ел күпінде акум Амеріка. Пе а-
чест пъмінт пелукат, везі къ дүкініl іnnainteаэзъ
ка уп ғітант фъгъ піеңет, алле кътпіа о mie de
braue ынпүн гінгіле, півелеаэзъ түпнії, дырімъ
пъдугілө, ғнаидъ четъші, ші din ачеасть дүпін
ғрозавъ ші фъгъ іnчетаге наше о натұръ маі паль-
куль, маі ғодитоағе ал кътіа. Отұл este tot-o-datъ
domыл ші kreatorға.

Еака күм дүкінде јүстібікъ пропrietatea цүгей
пін наци, ші а пъмінтулті пін indibizi. Пенчү
къ дүкінде пу konstitusozъ пұтаі союзетатса mate-
риалъ; ел statonіcheңе уп drent, drentул de проп-
rietate.

Пъмінтул а fost dat тұтулор; ылғад дүкін-
дуіl este dat фіе-кътпіа.

Ачест адевът пу воіеск съл ғінделлеагъ sofistі,
кіріl attribueаэзъ пропrietatea да пүтере, шіі қашъ
орицінеа in drentул тұтындуіl копринзътор ка күм

stărițiea ar fi "alăt" cheva de cărți o întîmpărate și ac părea să constatăze în drept:

"Proprietatea își are răbdăcinele ei în instiții în om; ea este trebuința fizică a lui, condusitorul intellecției lui, legătura societății, dreptul său și cîteva altele."

„Cei care vorbești să o desfăințeze să fie fondatorul comunității genovalești și monahală, unde totușă să fie al tutzilor, dobedesc numai în lărgă, adică neștiința desvăgăită în care ei sunt deosebite față de oamenii care le cunosc la patru. A strikă proprietatea, este, sunt o altă naștere, a strikă societatea.

„Omul să naștegea astăzi este totușă n'are nimic în stăpânirea sa de cărți numai pe sine însuși. Mai ne ești indștria și dă în vestiment, o casă, o grădină; astfel că în primul rând, în transformări, și astăzi face dintr-o mulțime proprietatea sa în primul rând lărgă și în primul rând lărgă. Din trebuințele lui nasc tranzacții astăzi care vor, dreptul săi suveranitatea astăzi.

„Să achasă lege, a cărui lărgare era pregătită de intellecțiea să dețină locul unei noi țărăni, achasă lege ad căria juriul să se naște astăzi de grădini, și al cărja rezultat este astăzi de mărci, își să achasă ziceam odinioară, înțeleptul ei de sunătină în suflarea omenești. Băgă de seamă că în sușiile copiilor voiește să aibă cheva căre să fie astăzi; să țină să se înțeleapă, dar înțeleapă proprietatea. De și înțeleaptă o jucărie înțeleaptă din camagazii astăzi, că se joacă că din să, dar și plăcerei să este nedesvăgăită: pentru că nu este altă. Dorește, tot dorește, dorește tot-dăună, nici sănătatea să fie astăzi a mea.

Къде ачестоа *Insă*, лукту есте уна din trebunțele неапърате аллс natyrel noastre, уна din kondițiiile traiului фамилліїлог ші а лукцей віцепрії а фелгілог, пекут о donedеще obserвационою лті Fresnel. Ачест јұне фізик, алле къргуя deskoneriri, synt пұдіні апі, ңерсеръ dintr'o singultъ тұсынтыгъ таі жұмытате din картеа лті *Laplace* астыра системеі лұміі, ші інтрег тағеде ұвага үш ал лті Newton астыра лұмінеі; ачест цепніү фұтмос, а къргуя moarte тимнтие, о пәнніде астзі үшінда, бұлассе de seamъ къ де къте оғы se стичеде natyра ценерагій, фығъ а se dà да піні ун лукту до төнні, копій карій formeaзъ пе а чінчеса ценерагле mor жұні ші de оғтікъ; пентръ къ лукту брауделог есте de неапъратъ trebunțъ in desvoltarea, дұтытоаре, de віеацъ а органелог генетіффлігій.

Istoria este de ғафъ спре a snirijini ачестъ обсервация. Еа не аратъ побледа феодаль таре ші пітерникъ ін кът тимп еа s'a dat аспиделог оккупаций алле армелог ші алле кавадериеі; ңағ славъ, пірнічітъ ші тұриндіз індаръ че deskonerirea піағұлті де пушкъ о агункъ ін тұрндізвіе.

Indoita лукту а snirityлуі ші а когиттуі есте дар леңдоа natyрей. Nattra zіче съ ағым, съ zidim, съ креът, съ dymestichim ку фегул, ку фокул, ку цепніл nosiry, ку брауделе noastre; ші ачеста, о зіче ny уні класе de oameni, чі тутулог оаменілог; еа ну воіеще ка түні съ osteneaskъ, ңағ алдій съ se odixneaskъ. Drentatea ei este универсаль, фығъ півілеңкіті; trebue ка тоғі съ i se. үнпітіе: къяй үнпіппнерега да ачестъ леңе a natyрей este пъстрата фелгілог; ші инғынцегеа ачестей леңі este moartea дог.

Deçî, acest drent de proprietate, care își are
cădăcinele în om, se manifestează într’ul fe-
nomen cît totul de o adă importanță: adek’ de
aici, că în noi este ceva mai mare, decât ma-
teria, care nu se stănuire pe materie, în spirit care
posedează în corp. Fiindcă noastră fiind indoită, dren-
tul nostru de proprietate închise prin noi înșine. De a-
ceea Omul zice: cogătă te și, ca cum ar vorbi de
un lucru care este adă și care nu este el insi-
și. Așa dar, Omul căci dela naștere să aibă
o proprietate materială cît care nu mai el singur
poate face oră ce va vezi în cotul său rindelor și
alătre virtuți; într’ul său, el este posessor de o
mijkă părticică din materia universului, posessor
în treacăt; și, prin această posessie, ajunge la
toate celelalte; pentru că ceea ce este legat de
ele sunt elementele adă de toate elementele glo-
bului, precum și efectele lor adă este legat de ceea ce
amor și prin căzutare.

Această indoită naștere există numai în el. Eaca-
de ce dobitoacelă nu posedează nimicul; și îl
cumpărind.

Așa dar spiritul posedează materia, o materie
care este adă, ne care nimic nu îl poate găsi,
care îl este dată pentru locuință; ceea ce este
casa spiritului, proprietatea spiritului; acesta este
în adevărat mare ne care este bine de a-l constata,
căci nu numai că dă o temelie cogerăskă dren-
tului de proprietate, dar statorească ne această dreptă-
tatea fizică a tuturor oamenilor. Nimic nu are
dreptul de a confisca în om, adek’ de a da coga-
tă adă sclaviei, fiind că cogață adă are acum
în domn. Astăzi proprietatea, este a nimic,
principiu adă însuși libertății noastre.

In skurt, pronrietatoa este syndată, de-o-parte, ne trebunja de a noscă, care este înțelegerea în om; de cealaltă parte, ne întreacă sniritatea care posedează cunoștuță; în sfîrșit, ne apărata trebunja a lărgului, care este perfecționarea naturii, bieada familiilor și trand felicilor. Trei lezi care se armoniază de mîntea cu o altă leze moradă din codica noastră: sociabilitatea.

КАП XXXI.

DÉSIRE BIEAȚĂ și DÉSIRE MOARTE. LEZĂ A NATUREI.

Înțelegerea moartei și binele său este o leză care nu poate fi înlăturată, căci moartea este ună a cărei existență nu poate fi înlăturată. Moartea este o leză care nu poate fi înlăturată.

Achelaia care va învăța ne voimem să moară, îl va învăță să și binezească.... Moartea ta este una din bîkădile universale: este o bîkă din bieada și dușmană. (MONTAIGNE.)

Moartea nu este nici decesul o leze de trăie, nu este nici de cămăduirea de resvynare; ci este o condiție a tot ce este. Dimpunează a nu-s'o în înținta vieții ca să păstreze bieada. A desfășură moartea de pe mînt, este a desfășură totul de pe dinști.

Trebute ca filoile primoverei să se vezezească întră ka foamă să-nădea roduriile ei, trebuie ca generacțiile să treacă înțră ka amogul să-nădea ne alăt salte. Bieada și moartea lărgrează că o singură putere: una este înșurinată de a mărtura dumea, cealaltă, de-a o ținăplea; scopia lor

възят ну este de a креаà, ну este de a strika, чи de a вечірніì moarea піввеліце a naturei.

Шi în adevărg, nimik ну este mai însemnat deкът armonia a chestor doză pîtere, шi, dacă sъ поате a se esprimă ашă, егалitatea луктулui лог. Елле тегг ку ачелдаш pas фъргъ a se întreacă вг'o-datъ saj a se аյупце: віеацъ сеамъпъ, moartea secherъ, генготдукциile шi пустіїгile staж tot-d'auна iп күтпъпъ. Soartea гловудтi atîrnъ de ачеasta. Ну веi пытеа да suпerioritate могцii асупга віецii, saj віецii асупга могцii, фъргъ a nîmîchî креацia, пентru къ креацia este fanta могцii пекум шi a віецii.

Шi ачеasta este atăt de adevărat iпкът, sunte a фачче sъ iпчетеze віеаца! не пъмінт, ar fi destul de a фачче o singură есчепціе могцii; ну воi zicte iп фелтă оmenesk, чи iп фiindu чса mai eфemergъ, intr'o плаантъ, intr'o фугнікъ, intr'o тускъ, intr'o скойкъ, saj intr'un пеце. Semîndele упнi singur так ва котръпi tot гловуд iп шеase anî; нутмаi trei anî ar trebui упнi могун ка sъ тъпле тоате търгiде. Din norocire iпsъ moartea вегеазъ tot-d'auна! Превъзътоare шi пыстрътоare, ca nîmîcheце ачелде грозаве iптиудiрi фъргъ a nîmîchî пiчi o-datъ фелтă: ea скапъ atmea de ачелде ковiштi алле віецii.

Sunt aceste raport, кътез а зічче, къ moartea este instrumentul віецii. Тоатъ пытерea ei se тъг-цинеце нутмаi intru a skimbă forma materiei, пе каге н'o поате nîmîchî, шi пе каге віеаца i-o ea ыагъшi iпdatъ. Ашă dar moartea are пытере нутмаi асупга формei. A tottlati esençie iп скапъ. Un astfel de лукту iпfъшiшazъ суffletul iпostru че mai тутат deкът пыдеjde!

Ашă dar, noi iпкутиштъ moartea ку atăta

Інаймъ din піртію, къ в'о ичноацем. Ea este о кімъ In шынеле оштаті како чуде не om, ненрү къ ошуд атынч гълпіре чеса че ну поает да: dar In шынеле дій Үшмекеъ, са deskide кал-дас да поатуд оменеск, ші кіеамъ цепегаділе не пілмін: опreasă-se moartea, ші ачест torrent не-търғініт вінчета de a mai күнде. Кънд dar сконул дій възьт este de a иммұлді фінделе, сконул дій певъзьт фі-ва оare de a де пімічі?

Dar îi toate acestea moralistii nu înțează că ne invită la trăzvăile morții: unii o păivesc că pe un mălcuț, ceeașdă că ne o pedeapsă. Dar să spunem că este o lege de resvînare, apoi vîea că este o lege de mișie! Așa fiind așa de ce atât de multă vîcării și atât de speranțe în inimă noastră, atât de inspirații săvârșite în suflare noastră? Pe noutățile săfănuite aceste soare, aceste sechegișuri, aceasta verdeață, alegorii, cehul, armonia, încărțătoare care înțărăseseră mai mult o bunătate de către o putere? Pe noutățile care să desface de materie pe noutățile care să se înțâlnească de ceh? Căci aici își vîea că noastră este în domnia, și ne promite doar lumeni. Este adevarat că noi venim în acasă, de aici să ne apără și să ne întreacă, însă venim sănătatea amintării materni. Bine să urmărești primul sănătate, și apoi să urmărești sănătatea și alături amintării, care ar fi destul de fricării noastre; fiind că ne înalță pînă la Dumnezeu! Nimic nu ne lipsește în călătoria noastră; și Iisus îl prevedea toate trebunțele, nu și-a sărit nimănii de către terminul; pe noutățile neleșărești să te simțimentezi pe mălcuț.

пітулуй, пе каге ну міа dasse да intrarea in
віаць.

Trebъє съкүтез а зічче, огі кът de чнда тъ-
кар de s'ar пъреа ачеаста, къ de ne темем de
моарте, este din прічтінъ къ ної інкідем оїї din-
naintea вінефаччегілор віецій. Такъ ної ам ці маї
біне чеса че Dумнеzeu a фъкут пентру ної, ам
ци маї біне ші чеса че пе пъстредзъ. Indoita noastrъ
віаць este ун dar ческ de amor ші de вуньтате,
ун dar тъгец, гратит. Ної ну eram, ші еака къ
о путеге каге ERA din тоатъ вечініцеа не кісамъ,
ші пумай шиге а віеду ші а simdі пгекут tot че
віедуеіре ші tot че simte, чі шиге а о інві. Аче-
путеге каге ERA, ачеа Dумнеzeire каге KREEA,
не dette певіновъціа ші пеципінда; пе утіть ea des-
киссе inaintea noastrъ тоате къіде іммацінадії ші
алле щіпідэй. Прін певіновъціе atinцем да фері-
чіга віргудій, ші прін пеципінду да ферічіга de a
куппоаіце. Ачесте доъ пріме kondіцій алле віецій,
каге se паг a довоеді пумай захвічкнаea noastrъ,
se фък astfel izvogdu падъчегілор noastre челлог
маї дұлчі; пеципінда, este attribута конідальгісій,
este, intr'ун віitor фъгъ марқіні, тоате вукугілde
амогудій, ші о дұмте а контемплà. Че de күвінте
пентру а інві віаца! Dar пре кът syffelету se
desвоадій, ші se simte Аібер, вечінік, пемърцініт,
маї путегік декът тоате путегіле патүреі, ку кът
sіміментуа. Fumosului іа Інадць маї presys de
дұмі ші de stelle, ші, desktukъндүсе de тоате
вукугілde ші de тоате syfferінделе къргній, пре а-
тьта. іші інкінчеще чевә маї pressys de кът tot че
веде, о! атүпчі че de күвінте de a інві moartea!
че de күвінте de a інделлеңше ші de a пыфьяджі
in tine, о! Dirinc Creator ал тұтулор луккұтілор!

пътёре каге ERAI, каге ЕІІІ ші каге BEI FI, ші каге не а фост dat do а те зърі ку тоатъ съльбична поастръ, ші de а те гуя ку тоатъ пімічіеа поастръ!

Віеаца лутмій ачестея есте о ферічіс, nentrъ къ оа есте каллеа каге не kondүче ла Dymnezeў!

Ама, пгекът віеаца юввеще, пге атъта moartea nerde din үгічкна еї; ші de rrab ea ну маі есте nentrъ үхффлєтуа пострт декът пумай о течччеге din пеггүте ла лутмінъ, о тиць deskisъ ін чег, ші ла пагуда кыніа ноі лъзът пумай ти кадавер, ти че каге пумай are пуме, пгектм зіче Бостет, о тиць де ченчінъ!

Ама фіind, апоі а myrъ есте a se transformа, есте a течче dintr'о віеацъ іn алта, dintr'о лутме тунде къутът адевъгуд, intr'о лутме каге Іл are. Moartea не kondүче ла Dymnezeў: еака ти адевъ каге щегде toate дүргелде морді.

Ашà dar ноі не темем de діаса din пгіччіна ліпсеі de kredingъ, ші о влестемът din пгіччіна ліпсеі де үпінду; ea есте чеа маі mare віне-фаччеге а ачестея віеце, фіind къ сконуа її есте ea. — Інсь, еї аш віеа съ ну тог, ти зічі ти. Бінс, фіе ші ашà. Съ не інкіпуйм къ Dymnezeў іді ва да вічлічіса пге пъмінт. А! че ггозав пгесент! Еакъ te osindit ирін ачоа вічлічіе a dorі tot-d'ауна фъгъ а posedà пічі о датъ, а къута tot-d'ауна фъгъ а афда пічі о датъ, а зъгі tot-d'ауна фъгъ а контемплà пічі о датъ, а нві tot-d'ауна фъгъ а кунноаџе пічі о датъ не Dymnezeў не каге'л віеңі. Вай! че ar фі віеаца, дакъ ea's'ar търгуні іn ачеастъ лутме ку пішре dorinде каге тегг tot-d'ауна пінь дінколò? Unde este ачеса че Омұл қазть, зъгеңе, нвіеңе, ші одoreаазъ? — цікълі айн-jos. Moartea trebue dar

съ не дea чea чe вieаца ne аarаtъ. Moartea dar este
чu bine, чel тaи mare bine чe'шт поate іnkipuі
stupfletuа, жалеа uлe вечніцї каге ar фi чu kіn
ne pъmіnt, in sfruіt іmplaiurea fъgъdзіnцелог чe
ne dъ вieаца.

Ом къ пuцінь kredingъ, тu вlasfemі moartea,
mі пuмаі nru moarte uel nosedà toate bupuгіle,
toate fегіcіgіle чe in aчеastъ вieаца Dумnezeuі ю
иаtъ пuмаі de a le zvгi mі de a le dorі. A іn-
uеллещe moartea, este a se іnвъца a trъl bine; a
іnцеллещe вieаца, este a фi пogoчit de a іntri.

Sъ ne odixnim dar fъгъ фікъ ne пatul unde se
odixneиe neamul omenesk. Dakъ mіnica чegeaskъ
nu aіgnъ de-aуnra вieаci noastre, пentru чe se
za аgъtа-ea oare de-o-datъ la moartea noastrъ?
Leuile naturei suuі de bine-noitoare kare ne
апиъtъ пu тaа sefumit, mі поate къ in espressia
лог чea din уmъ Dумnezeuі a denys тaеele sekret
ал viitorul. Пгіeиe къ куtуtуtгіle myrinde алле
tutuлог kreatuгelog se іndrenteaз kъtре локul de
unde posteritatea лог trebue sъ renaskъ. Faуtutuгelos
каде ліnгъ fлоarea unde'm'a denys oodelе, пassion,
ла тuлpiна aгvтuгeduі алле kъtгуia seminuе hі пaтъ-
чeа шi каге hі adъnostiа kуtвuа. Къnrioara moare
intre sіnchelе eі; taugul, in тіzлокul fъnacelog
шi kулкат ne іnbitul лuі гazon: iag omul, sim-
bol ал іnтий nemuгіgіl лuі, moare кu капул шi
ку okii іntorii kъtре чег.

КАПИXXXI.

URMARE A ACELEIUIAII SUJET.
МОАРТЕА НУ ЕСТЕ О РЕДЕАНСЪ ПУСЬ АСУНРА NEAMULUI
OMENESK.

Акои требуи да чер, щои таи бине тои н'авем
ниш о грешъ ии думеа ачеаста; ии чер сунт тоате тре-
буване поастр.

(BOSSUET, *Sermon pour la paix faite par J. C.*)

О! моарте! юи тудумеси пентру думинеле каге
не дас.

Доамне, ти таи чекатиши таи кипюоскет.

(*Psalm CXXXVIII.*)

În protiva тавдотгилог че însemnăгът, sunge-
стия пъне челле таи тгозаве пгивелици. Еа есте
каге, да пащегеа поастръ, не стрігъ: Пъзене-те
къчі те-аи пъскут в мініяа Domnului, пъзене-те,
къчі віеада ачеаста атът de фгумоасъ есте пұмаі
о осіндъ de moarte. Плънці, чемі, суффере, ші
педене-де-те пентру пащегеа та: нұ везі іх къ пъ-
rintеле тъж а фъкүт о грешалъ, къ есте ағысит,
ші къ Dymnezeуста resbүнътор воіеңе кіпүгі? Пъ-
зене-те! Ну те бұккүт de nimik, нұ пійімі nimik;
волуптъдile каге юи фермекъ simдүгіле сунт күрсе;
натимеле талле челле таи невіновате сунт криме;
нұ есте борба de a де гегулà, чі de a де omori. A
striкà fanta дүи Dymnezeү, este a факче плънчеге
дүи Dymnezeү; nimik алт пұ'ді поате asirүгà тъп-
тиреа та декът пұмаі desпreдүгіреа nattrei ші тра
de time інсүгі. Dar апої къtre ачеста юи ва таи

trebui sănătatea să moară, și că o moarte grozavă; căci moartea, nu este sănătatea din căutările vieții, ci nedeabia nedreptăților tăzile. Ei și alii, știind că rea, că trebuie să moră-te, și încărcă să denaște moarte, căre, poartă în coaspătele ei deschise băseștemul și iadul.

Astfel sunt doctrinale căre chineva pătrind, și călătoriile filosofă și știință pre-pământ. Dacă Omul, zic doctrină, nu are și vălestemat, ar fi că oare atâtă, de căldură? Privește cum distrugerea se dea de căldura lui, cum găzduiește să dea de căldură lui, cum toate bolile să fie de distrugere și de așezările pînă destări, și toate afecțiunile lui să fie de distrugere și moarte; totuși au și cîrste! Înțelege căle, căre îi împinge nașterea, pe știință căle care să dea față el însuși: calomniea, călduroșie, și otrava dacă este virtoasă; singularitatea, mystarea conștiinței, știința și sinăzătărea dacă este cîrminal. Pe oră căre drăguț de viață apucă tot cîrste! cîrste și Sokrate, cîrste și Kartș, cîrste și Ludovic XVI, cîrste și Robespier! Căcă văd și nevinovat, căcă văd și vinovat, tot cîrste! Oh! o astfel de viață numai în minie și putut să fie dată; ca este nedeabia unei crimi, să fie dar spre sănătatea ei. Astfel vorbește doktorii, astfel vorbește însuși Pascal. Această mare șeniră, pentru că să îndelileagă pe Om, se osinădește și calomniea ne-Domnezească.

Dacă, ată doară în această universitate de manifești se înțelegează numai resuflare? Ată doară în această viață ată de minunătă înțelegă numai distrugere? Fă insă să sănătatea minunătă autoritățile teologice, căci ată ajutor autoritatatea okilor tăi și a suferințelor tăi, și vezi dacă să poate că în mizădokula îmbielităților, ne tanete de verdeață și de

Флагъ, сънт марс пъсліце а соагелъ, съ фі агун-
кат Думнеуеъ о креатуръ влестематъ. Ты ворвецъ
tot-d'авна де уръ ші do тѣnie; еъ, юї вої ворбі
tot-d'авна despire вупътate. Еъ въз къ totul-pe а-
чест пъмінт se ступне Omulъ. Без добitoache
fieroase, dar ел ле domesticheze; въз пъмінтугі
sterne, dar ел ле акопеге ку secheriștă. Че!
Думнеуз а dat унії фінде влестимате тоате го-
дугіле пъмінтулъ, ші тоате добitoачеле-каг'а ло-
кутеск; унії фінде влестимате, соагеле, кологіле,
гутнігіле, агомеде, лутмина; унії фінде влести-
mate, волунтата аморулъ, путерса ші tronul! къч
In stîrmit omul este domn aiui-jos, ел kommandъ
ла natura întreagъ: ачест пъмінт este іmпъгдіеа
лъ, ші віеада лутъ чп gerat.

In protiva acestor binefăcători kare ne sunt date
prin amor, pentru că acestea mai adaugă lîngă
vieadă shi plăcere, tu nu gâzdui kare este pe pъмінт,
shи năputindele noastre fizice shи mogale. Le въз
ши еъ ка tine, shи sunte a înțeckă de a le îndel-
lește tънk la creația Omului. Kare sunt ele-
mentele kag'а-компун? Dacă constă skrîntigede
afău că суффлетуа дуј este суффлагеа віе. алъ Дум-
неуз, ё юг когău дуј este пұштікъ тінь азать
din пъмінтул че локтеце. Думнеуз да-а фъкту
din tina измінтулъ, зіче картеа фаччерий. Дечи, in-
сунт дунь картса лутъ Moisi, Omul eșind din тън-
пеле креаторулау, mai nainte de a греши, mai na-
inte de a fi влестемат, era супнс тұтулог гел-
ледог, тұтулог непутінделог kare sunt essentia
materiei.

Omul dar nu este, птекут зіче Боснєт, о zi-
dire in гүнәре kare in dъгінтугіле ei resturnate;
ълкъ пъstreazъ чева din фумнезея ші din търимеа

планируй ей д'альть¹⁾ 1). Ел este astăză tot ачеаса чо
еरă шi la inceputul ахмii, пiцintikъ тiнъ insuf-
flechit din suffragea lui Dumnezeu, о фiпiцъ in-
treagă în пefекциile ihi în пепefекциile ei, slavă
шi tare, mare шi тicăloasă, пiтъnd se казă în is-
pită saj s'o супругie, дiнъ кum съ ва аъса а fi-
domnită de snirit saj de materie. Din ачеasta re-
sultă къ Omul пăзмădit din ахт пiчi одатъ п'a
путят fi nemuritor aici-jos: лециe импuse mate-
риi se импротивеск вечопiчieи lui пiтъnene.

О адътъ obsevatié nu mai пiцiun importantă,
este къ къдerea Omului аг fi чеагt формациă знеf
ахмii пiоi, în armonie cu trebuiudele шi cu ne-
пiтъnudele ахt чедле пiоi пiцiunite pînă къdere, а
знеi ахмii în sfîrmit къзите ка шi dinstă. Amă,
дакъ инtră ачеasta не raportă la скрiпtуră, аф-
ахт къ пiмик nu s'a скimbat pînă пiтъn de la
кreaçia ахt. Moisi пiune не пiтъn, în aer пi
а не ачеллеанă венетале шi ачеллеанă вiețuđ че
ведем шi акум; къtre ачеasta ел дъ fiе-къria
плante seminđa kare trebute s'o генiодукъ,
ши аратъ не тоate креатуrele cu ахаре-aminte да
гласуя ахt Dumnezeu kare zice: Креющi шi
въ имтулциi. Amă dar totuă pînă пiтъn este
пiегъlit пеント moarte, insuși din naintea sosirii O-
mului пе dinsuă. Mîzloачелe de reproducție аă fost
iпciпiutie fiind къ moartea a fost пiегъzută; ea
este dar леcea natuřei kare se имплинеi. Nu è
пiчi o eșcenție: ачеasta аг fi nerderea вieții. О sin-
gură тiскулaidъ skoasă de sunt ачеастъ леcea аг
fi destruia in кiнăva ană ka съ ommoare кreaçia.

Кът пеント довеziile a tot-пiuterii morii ъпкъ
дела inceputua tutuлог, ачеasta sunt intînlrite in-

1) Sermon pour la profession de foi de Mad. de La Vallière.

тъгунтаисле глобулуй, Омуд ну поате съ запе *intrinsul* фъргъ а гълъ утваде унел креаций тай веки декът дънсъл. Ачелле крете, ачелле гине, ачелле стине, ачелле пъситурі аж фост одиноагъ фиинде оғанисате. Мармугеле къ каге импъгацийни zidesk палатугілэ догъ аж виенхіт одатъ, ші монументеле поастре чедле тай таңіфіче сұнту маі пішіе въкъді де кадавере. Ашылар moartea пыстіяа глобул тай наинте de ібіреа Омудуй: іл аңептә, ші пе дінсъл.

Дакъ, тай наинте de ібіреа Омудуй moartea ері о леңе а нағүрі, о kondігіе неапъгатъ а түтког фінделор, аноң ну поате фі о пеңдеансъ; ші дакъ ну есте о пеңдеансъ, есте о вінесеччеге, фінд къ пітмаі піріна sinigutъ се поате імпліні чеа тай mare din күпетъгілэ поастре. Ші оаге че алт есте moartea дакъ ну есте реалізация луктугілэ зъгите in віеацъ! Moartea есте ұша унел алте лукті, пекум віеада есте ұша ачестей де аічі. Ea este комнадініреа фіндеі, о ал доілеа пашеге, пашегеа noast' in веңіпіchie.

Iar sună a ne аsигурă къ Омуд пічі о-датъ п'а пытут съ се викукте аічі-jos de o stare тай пефектъ, есте destul de а'л studia in raportурілэ лзі къ тоате луктугілэ че'л инкундукъ. Аічі дагуғілэ resupund да trebtinge, вінесеччегілэ да dorință, таңда да факультъї, віеада да віеацъ, ші moartea да moarte; къті дакъ. Омуд віеңхеіре ші moare, totul in пеңжуга дүй асемтена вісінгесіде ші moare, пірін ел ші пептрі ел. А інкіпүі пе Om nemitor in тізлоказа ачестей, destrykций, церегаде, есте а інвентă пішіе кінүрі тай күнде декът алле қадалуй. А ну se пытая ліпі de nimik віш, a ведеа пеінчэтат треджанд пе dinaintea дүй тоатъ креация ка о moare үеримоніе фұнебръ, аж доагъ ачеаста есте

Soarteasă unei ţinute vîrsite într-o frică? Atunci Omul ar fi fost mai puțin desăvârșit dacă crezuse că de către Dumnezeu împreună, Fiind că nici nu poate suflare și călărețul de tinerit ar fi trebuit să-l dăsească târca și amogea.

Așa dar nimic nu să skimbat încă pînă în delă năcăpătulă a ukgutigă; și dacă globoală se afleă în armonie cu Omul, pînă înkînea că pînă Omul nu să skimbat. În adevărt, peckătătul său este o creație înăuntrică, încă atâtă pînă Omul nu este o ţinută căzută. Tu în cîkăloșiea lui vezi dovada căderii, ești într-o condiție existențială; tu căci în suflarea lui semnalează tărirea nerăbdătoare, ești descupat tărirea unei tării fără vîndute. El nu este pînă de către destronat, ci este în resboinăcătă se atinge într-o cîtva oară, și într-o ūndă nu pînă dinaintea cărăușă a căzut; căci Omul nu a nerăbdătoare pe Dumnezeu și în vîacătă, căi "a-a" afărat! și într-o cîtva se aflează pînă în gălbă, vom pînă esență o vîacătă atât de plăcută! vom pînă cădere o fanoare atât de mare! Ax! înzintă de sărăcina de răstători totușă față pînă într-o vîcere de jadălat, și căci vîacătă ar fi o bine-făcătoare, Fiind că să într-o vîacătă poți merge cu Dumnezeu.

Dechir pînă este pînă o cădere, pînă o esență, căci o creație; pînă este pînă o creație în vîestemate, pînă în Dumnezeu de minie și resvîntător, căci în Dumnezeu stăvătător de bunătatea căre se aflează în fantele sădătoare: moartea, este o lecție a naturii peckătătii vîacătă; vîcere, este o lecție a naturii peckătătii plăceră; iar pînă o resvîntător căre se aflează în Dumnezeu. Prințina vîcătătă este pînă este pînă mai într-o cîtva oară și cărăușă este totușă

dăună rata a ierih; și anoi noi noim ca Dymnezeu să ſie ſeriu! în ceea cevațnd o ură fătuoasă care ține deșteată astăzi, și care trebuie să urmeze încă la sfîrșitul veacutilor!

Nu, nu. Omul nu este conștiință în nedreptate; nu, Omul nu este în gevolție ținută din sinătă mai-cheră salale în proleția legei cheiești; nu, pămintul nu este un altăz răușerat unde tot ce viețuiește să fie jertbit fără sfîrșit, fără măsură, fără închidere 1), spre esnajgia unei crime pe care e el n'a făcut-o; măntuirea astăzi prin sănătate dă dreptate numai rădeți; măntuirea oamenilor prin birurite na da dreptate răușiei.

Shi în ademăt, ce este viața? un dar cucerit din generositate. Dymnezeu nu n'eră dator nimic, și a creat o lume pentru că să ne-o dea noi. Către acestea ținută, a ridicat înaintea noastră un colț din vălul căreia îl așteptăm să chealalăt cineaștie: ne-a deskișat lumea cea nevăzută, nemărginirea, și vecinătatea; ne țintă, lumențnd drumul căreia trebuie să ne conduză pînă la dinștă, să aibăsat și zărit în moarte, că să ne facă dintr'insă o bucurie; în durere asemenea, pentru că să ne facă dintr'insă un merit; iar îi plăcere, că să deținute nădejdile noastre și să ne găveleze una din attribuțiile lor: bunătatea.

Așa, cinciseară legea noastră ne învață că Dymnezeu a făcut din viață o chekkare iar nu o pedeapsă. Chekkarea este astăzi bunele și a celulelor patimile, altele materiale și altele spiritualiză. Singur între toate fiindcă, Omul este ciemat să aiceastă astăzi, și tot sănătate este ciemat și să rezplătească. Pentru că chekkarea să se poată împlini, trebuie

1) De Maistre, Soirées de St. Petersburg, t. I. p. 34.

ка Омъл съ фие ливер intre bine ші гъў, ші ка дъгереа съ се афле лъпгъ пъльчеге: къчі чекагеа ну нұмаі есплікъ лукагеа гъулгү, дагъыкъ есплікъ фіінда вінелгү пре пътмінт. Чекагеа күнрінде пъльчегеа фіінд къ ea веде піреттіндіндеа вұна-воін-дъ ші вұпътатеа, еспіадія күнрінде нұмаі дұререа, фіінд къ ea веде піреттіндіндеа нұмаі ұра ші міниа. Пъльчегеа о спъімінть, ea о сокотеңе о күгъь, ші in nevnia еі ar воі s'o таie din кгеаціе. Деколеа күгъ аспрінде, кінүігіде, бічнә, јұнагеа, чөліватұла, мортіфікация къетпіш ші а mingій, отұл ҹәнтіт; натура despреджітъ, ші doktrinеле фатале алле desnъdejdіи ші алле temmerій.

Toate консекундінде чеккъїи synt социале, монголе ші чегеңді: чекагеа воіенде не om desъвіршіт, віртутеа in локуд капопұлғү, ші ғеғұла in локуд ҹәнтигій.

Toate консекундінде еспіадіеи synt седвятіче, немоголе ші күде: еспіадія чеге кінүгі ші сън-де. Омъл атұпчі se ғағе пемпъкат ка Dумнезетл съў, ші пемпъкат фъргъ тұштарае de концінтуз. Stribit synt гревтатеа үгісі чегеңді, ковбінс къ пеп-пінделе отменені synt підеанса үней грешале, ғаш імағінъ къ ну se на нүтеа reskүтпъгà декът нұмаі при jertne: trebүнда de a se күгъүл de ти пъкат імағінар іі insүffль пъкате adevъrate; ші ачесте пъкате, де sfiindенде къ нұмеде de капоане. Індаръ апей, күчіаділе, draronаделе, атода-феіле, sfiinta-Bартелемі, i se инфъцишазъ ка ниғе ғантे de мілостівіре: jertвеле de оамені synt харітъүй de еспіадіе. Ка съ te скапе de тұнчеле чейдалте віеңе, te arde de віш in ачеастъ de аіті. Karnea үлпъз ну è nimik, te шъынхенде sy-группіндіте. Мұнтыреа лұмій при сън-де este дреп-

tatea Пговедінці; ті отуа este înсърчінат съ о-
тоаре пе om 1). Ахъ! ачесте скірбоасе ворбе?
ачелас каге ле-а штопунцат еrà пілін de кредит-
цъ, ті ін консекундіа пріпінчуклүі еспіаціе ёъчә
din resboй o institutіe чегеaskъ, din inkvisiçie o
псанъратъ trebukingъ тогалъ, ші din rіde neatra
ұлғылағъ а сочиетъдії 2).

Doktrine de despođi ші de sofisti каге фак пе
оамені фіеare селватіс, ті каге асéамъньш штін
дорінделе ті штін фантеле дог пе чеі таі опо-
рабілі өтвіаџі ку чеі таі үтічіошій счелегаці: еака
пісъ ку че штіріз еспіація есплікъ фііңда гъұлгүліне
пътшілт: агумші пе Om афагъ din леңіле natүre;
Іл smyлdе din соvietate, Іл неденесіце ші'д чкп-
теңе; апоі да кінгіріле віеци че ea не фаче, а-
даогъ ғғозъвілде тогдії, алде жадулжі ші алле
вечіпіcіе.

А 1. ынк'одатъ, пінде асеммәнеа doktrine пұ
пот фі адевъгате, пентру къ сұлт немогаде ші не-
депіхіте.

Віеада пұ este o еспіаціе, чи este o чеккаре.

Moartea пұ este o osінді, чи este o леңе a natүre;

Дакъ dar Omұл este szuppus үнелі чеккырі, не-
матуа отменескъ trebute съ шеагъ кътре үн скон;
чеккаре este edukaçia szффletуді пентру чег.

Съ зіст dar къ віеада пътшіnteaskъ este in-
ципітул үнелі алте віеце, ла каге штін moarte
путем аյунце; ші съ szffishim кануд ачеста штін
ачеастъ importantъ definisiøe каге resumъ тоате
штінчінгілде ачесті үвагації: Omұл este уп szффlet
үніт; пентру уп тіпп де чеккаре, ку, уп добиток
іntelлeცінт.

(1) De Maistre, Soirées de St. Petersbourg, t. II.

(2) Idem, I. I.

Dobitoțul intelectual va poseda bunurile în-

mîntul și pentru care este nevoie, și pînă într-o

înțelegere. Săfătul, care este înșii O-

țul, dacă a vîzut într-o cale, va avea nemînirea

de care o preseamă, căci și pe care'ă zăgeuie,

și pe Dumnezeu pe care'ă roagă.

КАП XXXII.

АППЛИКАЦИЯ ЛЕВИЛОР НАТУРЕИ LA LEVILE OMENESTI.

Spre a adesea rîndeaza natură, este deosebit de a se abate de la dinsă; spre a arunca sistemele omenești, este deosebit de a le păstra.

(BERNARDIN DE SAINT-PIERRE, *L'Amour humain*, p. 408.)

Нъгавуле поастре-се имбълънзеск: не си-каре зи фландрония-интиензъ къtre конките руки. О леви-
зия се прегътеде кога за имънка, пекът вакъл
нашъ яръ, интереси на сирандъгъ комуника, и
доринга оменене.

(DE MARTIGNAC, *Défense du prince de Polignac à la chambre des pairs*, p. 176)

« Сънтр трибуналът кога май първо о-датъ ну
« сънс ин унire: ал лецилог, ал опоареи ши ал ге-
« лийеи F. » Ачеастъ вогъвъ алът Montesquieu ин-
воловъдеще гъндъеала, същ май бине пегъндъеала
социетъцилог moderne, tot-o-datъ агътъндъне ши
пърчина гъулъ ши а геволушъилог кога ле спомие.
Інкът тимп ачеастъ трети трибуналът вор да хотърі
импротивоаре, ну есте първо о паче де пъдъйдит не
пътнът. Пачеа лумъи се одихнеще пе-хнitatea по-

») Купетаре естасъ дин манускрипте алъ Montesquieu.

літікъ, тогдаль ті геїююасть, ші ачеастъ тнітате се аблъ пумай Ін адевъг.

Аліх, дакъ ачест адевъг не скапъ tot-d'atna, ачеста ну есте къ ел аг фі немъзут; чі есте ку-рат пумай din пітчінъ къ пої ну воім а інтоарче пгівігіле noastre кътре партеа ачеса. Теологул іл катъ Ін doktrinele biserrічей залле, magistratul Ін кодічеле цъгей залле, ші філософул Ін sistema sa: іаг Omѣл ахії ну'л катъ пікъігі, dar креде къ'л пгітімейде деда пгіжудекъші ті деда модъ. Атчій віне scientікул, sofist къ недереа скітъ, каге да аспектула ачесті хаос, strігъ къ гаџіa noastră este Ініцілътоаге, къ ну есте адевъг пе пъмінт, къ totul este адевъгат, къ totul este min-чіпос, дзпъ тімпі, дзпъ локті ші дзпъ оамені. Nesokotіtulе! ну кумва аі вrea sъ zіні къ інтел-десініца пеамулаї отенеск есте тъгінітъ ка а-та! Deskiideці Інсь окії! Гаџіa ну есте пічі декум Ін тгешаль, къчі аічі гаџіa ну s'aratъ пікъігі; адевъгул ну є пічі декум шовыіог, къчі аічі ну є пічі уп адевъг. Чеса че ти vezі, sunт відіхіле noas-tre, паттімелe noastre, ші ambіціile noastre каге воім sъ фіе adorate. Адевъгул есте афагъ de ако-леда. — Da unde este? — Іші спуя къ есте афагъ de аколоа.

Афагъ, de аколоа sunт пумай лециіе natvrey. Акум есте ті гльndul nostru sъ інвокът judekata луї Dumnezeу асутига тутулог іntrebъгілог каге не іnteresearъ. Інішій Dumnezeу о sъ не інведе чеса че trebue sъ фачем' sunт a фі drepці, чеса че tre-бue sъ кредем' sunт a фі фегіції. Не ва спунне че este birtutea, че este кріма; не ва спунне дакъ іл опогът леніфъл darygіde залле; дакъ утът ле-ціа sa fыкънд аблъ къ dinsa; дакъ геїціа trebue sъ

ne însuſſele înduſcindă, să ſă ne armeze cu nūnie ſi cu kryzime; dacă este ierat de a nriconi ne oameni, de a-i jefui, de a-i injungi ea, în interesul unei ambigii, sau în interesul conchiiindelor: ead ne-o va ſuprije, ſi cu cît respunſul lui va ajunge, la urechea poonoagelor, bog cunoaște adeverul, ſi își vor da măna ca măne frajdă.

Respunſul acestei, este cumpăns în măculă pe mătă de leu și a căror ſcuță o însemnată mai sus: leu de viață și de amor, criteriu a tot adeverul, neinimis de sofism, părții că vădă adeverul, cauzătăglile Omului, pînă cauzătăglile Duhvezey.

Și, în adever, e că nu crez că ſă exiſte prenămint o ſingură înzestată că răuie care să culeze și țină că o mănu păremuțită are articolurile acestei codice, ſunt pretest de găeșală să ſă de minciune. Ţelegăndu-l, ſe va lepăda de oare-kare pății din ea înșină, ba încheta de a mai fi Om, adeku lăbet, înțeldețintă și inhibitor.

În adever, facutătăglile Omului respunſul toată la oare-kare leu și vădă natură, într-un fel amă că, ſpre a derrada ne țină, trebuie poartărat și înțină pe cheldele ale. Astfel este Indoita, dukgare a prejudecăților noastre și a guvernurilor despotice.

Bom înțieea dar că oră unde este derradauie de Om, este căkare de lepiile naturei, adeku căkare de dreptate, căkare de adever: lepiile naturei boiesc Omul desvărtit.

Chinii dintre lepiile acestea ar fi isvorul lor în ſuſfletul nostru, ſi își dați razele lor de la Om către natură: zecă își ar fi isvorul în lumea fizică, își ar fi razele dela natură către Om. Părții

194 АППЛІКАЦІА ЛЕЦІЙ НАТУРЕІ

ка аdevărat sъ не фie tot-d'ârna de faptъ, Dумнезеъл-а іnіtіalit t вn no l m i вn pte vitya nostry; шi пеntry ka le uile kare le кутиnd sъ ni se пагъ tot-d'ârna пăлькуте, le-a фъкut sъ se іmпъгъшаскъ din simtimentul de amog kare ne  nălдъ n ma la el.

Este adevărat къ ачестé чин-спре-зече ле uи nu ал-кътvesk симtute кодика natu e, dar ку тоате ачестea елле кутиnd іntreagъ лумea m'orale.

Simtimentul de Dumnezeire, este amogul de Dumneze t; соziabilitatea neamului omenesk, este amogul de oameni. Челлелалте ле uи sunt, чеа mai mare parte, desvoltъгile sa  modifika iile утвъ-тоаегол дo l ле u fondamentale, не кare тоате ко-дичеле поастре de m'orale le formулвазъ ашა:

ІУБЕЦІЕ ПЕ ДУМНЕЗЕУ ШІ ПЕ ОАМЕНІ.

Фъакът апplікаціа ачестora да тоате кодичіде поатіче шi гелююase кare іmпъгъеск лумea, шi se vor desv gъка п'юн къте п'юн de тоате barba-riile mi de тоате авјекциile кare le desonoагъ.

Іnчепънд dela лукъгъгile челлे mai simile, sъ ведем че п'арте не ла s ле uіslatorij in іntreveniда-ре апeї, а луминеї, а фокулъ шi а тутъгол бунту-дог natu ale кare п'яу ni п'icu поf avea иполиетарії.

Дупъ ле uile natu e, чегул, луміна, ана шi фокул, пеfiind prodукtul лукъгъгii, sunt'адле тутъ-дог; trebue sъ не въкугът de dinsele in ком-мун, fiind къ не sunt date in комінун; вi п'їn-утмате, авеim ліберъ пte vblatea очеанулаш' шi ліберъ пte vblatea глобулаш' 1).

(1) Шi s'ot e eseint t fokul in v l'a-er siindeantind takъsъ не к'оштгi; луміна шi асса, шiод такъsъ не fereastrе. Nu vor іmnedea по то-менам de a ти ашь din m're ka sъ скoадъ din ea п'їn'тикъ аш, китъ ашев. С'овеekъ. Імаша геодолигеi; in sfiruit vor desfingа тоате ачесте, вame ашe de п'єvula interes аштувегатриог in иротра иро-шнеришъгi, in иротра инстриеi mi a чivikazajel поноагеаог.

Нічі, хв. гуверн. ну поате dar, фъгъ а къдка лецеа настурі, адекъ фъгъ, а se декларà не прите-нхадоаменідог, а'ші інкіде попогул інтре зидуї ка імпътатуї Кінєї, ші гені Ецітулуй векі, са'тъ-кар де ад оні съ къдлътореаскъ афагъ дін оаре каге хотаре , са'т ін sfîrmit a stavâlă пъріде пекум а'ш інчеккат пе гънд Оландеziї ші Енглезії, кънд дін інълцінеа че-тъцілог лог інарине, а'ш zis неамудуї оменеск: « Очеануя есте ад. ме'ш ! »

Кътреачестеа тъкъ tot децизлатогул каге, ін-хих интерес скінав, пекупенеце пропrietatea са'т пъкагъ монополул унії бинефачнегі а настурі, Фіе пъкагъ de o similitudine plătit este віноват de o crimă, de omorog кътре оменіре. De ачеа ші, че' карі, икінд іп петікол вісаца лог, гънігъ аварідіе О-ландеziдог кафіегул, ші капеліегул pentru ка съ ледеа лутмій, вор фі сокотій іп пътъгуа фъкътогілог de bine ад. оаменідог 1).

Еака інсь кум децизлатогій трактеазъ паціїле. Ін' кодика імпътгацідог, соагеде ну străluчеще pentru тоді оаменії, ана ну күгде pentru тоатъ лут-ма; пътіңтул атъ de nast, ші атъ de федуgit, ну se deskiде pentru тоате попоагедс. Еї ne зік: плътеше daka brei ка аегул ші лутміна съ пътън-зъ ѹп: каса та' плътеше daka brei съ'ші інкълзені, цепткій да флаќкъга bettei domestiic 2); плътеше,

1) *Lui Dissleuix, ată Păvure ші ată Sognierat* synec-datorі, къл-бера кълтиъ а кафелейши а аромателог. Тодъ лутма жіноэше пе-тікоделе че еї at tras, ші urinadile за каге еї s'aş synnis, ка съ індітесаш ви цінероса. Зор інтрениодере, ші річі ун морімент да річі ун попог тъкъ піл консакрат о ашаде frumosas, si beniu. Іногдаум statre чедлог каріи пе інвентар, ші хітш пе че' каріи пе fak bine. (N. Aut.)

2) Такса астюра кошілког тъкъ esistă în Erangia стут аким: пе-шіої а'ш, іп Engheria esistă ші оствзі. Ina'ntea революції, пумай че' марі авеа'дренія de a se salji ку локта пепіт контуа пънені інел спархілкені. Куноріа базах' тақеа паке дін земінік лог. (N. Aut.)

196 АППЛІКАЦІА ЛЕГІЛОВ NATUREI

Дака' неі съ'ші агукні ундіделе іn гыл ачеста' каге ну' есте ал німідхі; пльтеціе іn ssfîrmît дакъ веі s'adună житена фірмітіре de sare че очеанул лаізъ не' икундух съ'. Ну' есте пічі іnsuпt іntre-
вхішагаса певіловать а оар-къгога плане' каге съ'
ну' фіе опріте'nein фіск. Грунза ачеса ал къгіа фум
risinеціе тгіјеле іп' індеңеңе луктул, пе' каге на-
тра о іmпtудене'nein tгіjіn'nein s'nt тъна съракт-
ахі' ка' о шыгаре а оістенслелог лхі; ачелле' фітнзе,
бүккүріс солдатулаі, а матлотулаі, а лукътогулаі
ні' а склаавтулаі, фінапіца поаста' ії чеге пе' фіе-каге
ан' кыт' ои-зечі тіліоане' франчі, атът de бине' пль-
теце' сърчыло, атът de' тұл s'nt іскұсілі' леңізда-
торії' іntry а пе' віnde' пльчегіде' че' пі' ле' dъ' natxra.

Ші' къ' ну' ва' дінпі' чіпева de a'm обіекта' къ'
гүвернілор де' тредеск іmposiçї: даръ', есте о'
trebuiпу' пеапъгать; да оар' ну' s'ar' пүтеа' съ' se-
dea' попоагелог ніскай гүвернүгі' чева' май' ефіне'?
Ш'аноі' съ' ведем, ачелле' гүвернүгі' meriteazъ' ёлле'
оар' de' а' фі' пльтие', кънд'елле' пе' опреск' de' а' пе'
бүктура' іnспiй' de' елементеле' natxre'? Ester' уп' че'
foarte' іnsemnat' in' nerderea' челлүй' май' тік' бине'
че' пі'а' dъ' natxra': есте' уп' гъ' фіск' каге tot-d'a-
tna' traue' дыпъ' sine уп' гъ' тогад; пі' ачест' гъ'
есте' атът de' пытегзьбы'т' інкіт' чіпева' se' traue' in-
наноі' de' снашы' кънд' воіеңе' съ'ї тъсоаре' адін-
чімеа. Къ' іmпtратула' Kine', snre' eksemplu', iso-
лeаzъ' попогула' съ'ї de' тоате' челле-лалте' попоаре,
чіпева' іші' імақіпъ' къ' ворба' есте' чел' тұл' desire'
nerderea' че' май' тік' dintre' дібергьці', desire' ner-
dereя' drentuлаі' de' а' пгєзьмвла' гловула', уп' drent'
de' каге' глоатеде' пх' інфітеазъ' май' пічі' о' датъ:
temniua' есте' mare! есте' о' датъ' іnавуціт' tot-o-
датъ' ик' тоате' комогіде' natxre' ші' ку' тоате' шіп-

мелé веќијалуј Еџипт. Еї bine! ачеастъ леце кътија
и atrivulаша де пътилъ пътете а fost destul ка-
съ инжоесакъ не попогул чеја тай индустрjos ши-
поате чед тай интеллеција де не пъмпят. Intrъ in-
шкоала учиј литерат Kinez брнфат де ѹнионда за де-
натчъ миј де vani; ици ва sunne къ пъмптул есте
о syrfaudъ планъ ши квадратъ ад кътија тизлок ја-
окупъ Kina; къ соагеле resare пумай преста а-
чеа парте а лутмій, ши къ пелле-дадте попоаге,
пътъsite de чег, гъръческ юкоачи ѹкојод, не-
марцинде abistiglof, фъргъ интеллеција ши тай
фъргъ лутмій, шекум sunt reprezentatiј Eskimok
sii ne цертугиле пътилте аллे очеапул. Ама,
пентру dinuи глобул есте квадратъ пъмптул есте
планъ, ѹппъгъдия din тизлок компактне singulgъ у-
ниверсул, ши соагеле strълучеще пумай пентру Ki-
неси: еака годул лециј каге ю desnarte de неамтул
оменеск.

Ши съ пъсокотеци къ ачеастъ инжосире а попогулт
аре инфлюицъ пумай асугра интелигенција лог; еа
инфлюасъ ши асугра тогалтъци лог, и пътътъ-
треје in пекуннощинга desire Kreator, чед тай mare
кътъ каге поате фи не пъмпят. Un попог каге пъ-
кунноагре пимик din пъмптул че локуене, пимик
din попоагеле че'л юкуштъ, пъ поате същї факъ
о idee dreamtъ, пичи desire леције чевегаде алле-
ратуре, пичи desire биенфаччига. Проведицъ, пичи
desire gloria лутъ Dymiegezъ. Skoцъndyse афагъ
din неамтул оменеск s'a skos афагъ din adevъr 1).

Поате чинева јудека, sunte esemplu; че ин-

1) In Kina sunt, шекум ера одиесаръ in Егији, доз щијуге: а
попогулиши а лигерацига. Ачеси din чимъ азъвъзъ о ѹнипъ ши
инжистъши пога интическоазъ; поате въ идеје лог асугра чеогтасија sunt
чеза тай интусе; дар пъ де ѹппъгъдия, темъдисе съ пъ интилле-
цијафор доѓија де атвиста пелле ладје пади.

198 АППІКАЦІА ЛЕЦІЙ NATUREI

Фактівъ поате алеа асуга чінісацієй ші: фегічігет
гловулаї чса таї віппать апплікаціе а ленілог
natyreї. Індукт-се птмаї леніслаторії, а ленілор
drent пошщіхтор, ші тоате крімеле інълдате сін
пнінчи, тоате ідолатріїлे інълдате ін гелісіе; фіс
vividere, конкубінація, полігамія; чиитігілє;
склавія, ачелле лепгѣ алле Евзогіулх; кастел,
півілеснгілє, кальчеле, чайвація інгоділօ, інкід
дерілє ін monastirі, sinuclidderілє гелісіоае, а
челле віціті, ачелле деградації алле Етотеї чі
вілліате; osindia да моарте, ачеа fratreiddere пе
каге піч о леце, піч о конвенціе отенеаскъ п'о
поате ленітін; resboiuа ін sfirmіт, чса таї має
дінтре пеленжіт, ші siunguла каге, ку osindia да
моарте, ъникъ інпъръщєце престе tot пъмінту; і
тоате ачесте кріме јхідіче, тоате ачесе omotogul
глоріоае саў леніслатіве; вог пегр dinaintea лені
natyreї, ка пеггукеде dinaintea соагелх. Акум,
апігопііndyne instінктів de ачестъ леце чеааскъ
ам ішері din кодічеле тоастре. Indoita скланіе de
пъмінту ші de Om. Tribunaalxгіле тоастре, аў пег
дт путереа de a fi kryde, ші течі nostri півілес
ціл de a fi nedrengi. Libertatea рівіхъ, libertatea
култгілօ, libertatea күчтгілі, formеазъ, ку ега
літатеа drentгілօ ші егалітатеа dinaintea лені, о
ленісладіе ін каге вреднічія отхахі este respek
тать: ші ачест ъпть нас не каллса drentгілі упі
версале а інченут desrobirea тұқылօ попоагелог
есемнілұл este dat, drentгілө добіндіте, ші Ез
гона не контемнілъ.

Дакъ аш фі реце de в'о алъ націе, ші прі
вігілє телде s'ar intoagче кытре Frangia, аш ве
деа-о фъргъ а шъ infiora генвінд пітернічілє аг
мате алле ах Наполеон; dar дакъ аш ведеа

pe lecīzatorii ei deskižind ptețuindenea școală, în temeind coloii, protecțind și atențind gdoale, împreșind științele, împușind tranzacții, șiind fizică și ceteală a se înțenda la sănătatea intelectuală și a virtutii sale, mereu și în sfîrșit cu generositate pe căile deputării, o! vezi atunci că am cumpără pînă și în suși în neocoriciile ei, a aruncat armele, nu mai va să se bată; dar că căciușă redobîndea pteriale, că atâta se simte bresnică de o altă glorie, și căkăi nu se tot atâta ardoare într-o lîberă lumea necăciușă și ne-a o cîntori.

K A P. XXXIII.

URMARE A APPELLAȚIAI SUJET. DESIRE A ERIKA.

Întrebări și răspunsuri zintăuți mei; dar căciușă mi spune căzduță cu zintăuți Ionicii și Boala.

(DE MARTIGNAC, *Defense du prince de Poitiers*,
p. 219.)

Nu e nici în drept în privire dreptatea
(BOSSUET).

șintăuți și astăzi șintăuți și astăzi
Amerika, pe care o văd în astăzi atât de frumătoasă, atât de prosperă și întrînduse în libertatea sa, a fost un timiș în care era basaltă. Ofițerii Englezii comandați în portul ei, guvernatorii englezii împreșindează în ceteală ei, în nălăjament englezii împună la lege, și chiar în Londra desură indurstia ei, desură soarta mi desură,

200. АППЕКАЦІА LЕГІЛОР NATUREI

вієца еї. Дені, нені о зі, в каге попогуда, обосіт
де ачест піссолації, алессій да арме, ші, дхънд
дукмаа дрент мартор ал скінженієї кагсеї дхі; ин-
требу даекъ ора дрент ка піце оамені де тоате на-
шілде агуїкаді де вієліса адверситуїї по піце пъ-
мінтуїї магі сінгуратіче унде еї іші креації о па-
trie, съ щіе осіндії а пугта лавиціле Ехопеї, ші
каге леді алле naturrei kommandau Amerічей съ
пльтеаскъ дајдії реєлахі Marei-Bretanii ті съ тун-
чоаскъ пентру дінса? Ачестъ деклараціе золем-
пель а фост adresatъ къtre дукме їн апхд 1776
Іюліе in 4; инт'їнса се чітоа хумптоагеде ворбе?
« Ної нрінім адемурукіде хумптоаре ка інв'едерате»
« нрін сале інсумі: къ адеckъ тої оаменії сунт
« креації де-о потрів; къ аї фост інзестрації де
« Креатогуд ку оаре каге дрентуїї нестръмутате;
« къ, інт're ачесте дрентуїї, требує съ пунем їн
« танігуа чел дінсьї вієца, лібертатаа їні къутареа
« ферічії; къ п'їмаї сінre a assіrtra ачесте дрентуїї,
« с'аї амезат губернугіде інт're оаменії, ші къ пу-
« тереа лог, їн кът іппіл се тъчінене їн хотагеде
« дрентуїї, пугчеде din нрініреа челлог губернації;
« къ даекъ о формѣ, де губерн інчетеазъ де а маї
« щі пентру ачест скінніт, попогуд аре дрентуїї де
« а'а скімбà саї де а'а рестуїна, ші де а'а статор-
« пічі чні алт губерн п'їніл темедіїде дхі пе нрін-
« чінугі, організіїнд п'їтеріде дхі дуні, формеде каге
« і се вор пъсса а щі маї цотрініте Інту а п'їодутиче
« сінгуратія ші ферічіреа са. Este адеевърат къ іппіл
« целенічнеа чете а'пху съ скімбà пентру п'їчин
« тічи губернугії статорнічите де скінніт, Dat
« къпіл о дукре юттаре де автусуїї ші де узукна-
« щі, тъгъїф щір скімбаге зіні фть кутмаге къ-
« гре ачеллай скінніт, добедескінв'едерат къщета.

« de a scribi un nouog sunt jutgul unui despotism
 « cum este frumos, este atunci în dreptul său, este în
 « statutorică să de a scrie desunătăciști juri, și de a
 « statutorică altă pînă la aceea de război pînă la
 « să libereze. Astfel a fost răbdarea coloniilor
 « a chestoră în suferințele lor; și astfel este ne
 « cărătata trebuită care îl sălesc de a se desrobi
 « destul tiraniile vecinilor lor (vîrg. I.) »

Astfel că oamenii pînă în vîkia Evului,
 unde se afărau într-oarece ieră, de-o dată împădură
 amintegădua vederea sau pîmîntul sănătatea
 lumii se părea a fi atunci din trăpotele Creatoru
 lui, apările nestăpînatibile și ale omenei; aspectul
 naturii și întoarcere către natură, și, din adîncimea
 lumiștei doliilor, skot o strîrare de libertate căre
 rezună pînă la popoarele celorlalte jumătu.

Achastă ciemare la conștiința Eștoniei, înțintă
 de planul tăraniei Engleză în deosebirea fizice
 nației Americane, se termină astfel: « Prin urmare,
 « noi, reprezentanți ai Statelor-Unite, adunăți în
 « congres general, având martor pe suntemul judecă
 « al ștîverștagui desunre cuvîndenia și dreptele noas-
 « tre cuțetării, pînă la declaratia cu solenit
 « nitate în numele și din autoritatea vîzuală nouog
 « al acestor colonii, că aceste colonii sunt și
 « aș dreptul de a fi STATURI LIBERE ÎN NE-
 « ATIRNATE; că oră că legătură polițică dintre
 « dinsele cu Marea-Bretanie este și trebuie să fie
 « cu totul răpsită, și că STATURI LIBE-
 « RE ÎN NEATIRNATE, aș depinde autoritatea
 « de a face resboj noui de a încieea pacă, de a
 « kontraktă alianțe, de a statutorică comerțul,

1) Beză la déclaration des États-Unis dans les Annales statistiques des États-Unis, par Seybert. Un. vol. in 8.

202 APLIKAȚIA LEIILOR NATUREI etc.

«ші де а фачче тоате челлелалте актүгі че STA-
«TURILE NEATIRNATE аž drentă de a фачче,
«ші, плюні де о таре Inkreddere în protecțieа че-
«reasă, пунем тогі де-о потрівъ Intrу smijinirea
«ачестій декларації, авегеа, віеада ші онореа ноас-
«тъ, каге не este sfîntъ!»

Ачест manifest; ід пумім сұблім; пентр къ
есте інтееет не drentyriде отенігій. Dумнеzeъ
не-а декларат, ярин челле д'ънтъи доъ лең алде
ființei noastre, къ. Отуда n'are asupra Отуда
алъ пттере декът n'imaș amoguă. Ашà dar річі ти
ом ну за fi nronriestatea алтү ом, пічі уп попог
ну за fi nronriestatoa алтү попог. Drentă nestri-
къчюс, непрескris ал Отуда ші ал попоагелог,
есте libertatea.

Astfel este legea naturii.

— *Desire Resboiu, un des plus grands hommes de la Russie, et l'un des plus brillants écrivains de son siècle, dans une lettre à son frère, le général Gourko, écrit à Paris en 1830, au moment de la bataille de Borodino, où il fut blessé. —*

КАП. XXXIV.

DESIRE RESBOIU DUN'LEJILE NATUREI.

— *Desire Resboiu, un des plus grands hommes de la Russie, et l'un des plus brillants écrivains de son siècle, dans une lettre à son frère, le général Gourko, écrit à Paris en 1830, au moment de la bataille de Borodino, où il fut blessé. —*

— *« Ce est resboiu? o meserie de barbari, in rare toatъ arta stă in a si ceh mai tare int' un punct xotarit
— (NAPOLEON, la veille de la bataille de Moskowa.)*

— *Desire Resboiu, un des plus grands hommes de la Russie, et l'un des plus brillants écrivains de son siècle, dans une lettre à son frère, le général Gourko, écrit à Paris en 1830, au moment de la bataille de Borodino, où il fut blessé. —*

(ODILON BARROT, *Discours à la chambre des Députés, séance du 13 avril 1831.*)

— *Ne въ темеи!, Domnitor, de a тиmă achest adevarat prîtres ar saurîtă omenește, care va încredință, nu ca niscajna oigri komandate de kanană mai multă saj mai putin iskrisii, nu ca puterea vrăstă, ci poibilelor resbosie aale mingii, luptelor inteleagindei, trisita mi diresgia soțieștilor.*

(BERRYER, *Discours à la chambre des Députés, séance du 6 janvier 1834.*)

— *Sunt dor drentrul no care neavînde le-aș vîzut ne rînd ne rînd predominuind ne numișot : drentrul de mistero wi de istorie, dren steros wi barbar, ne care și n'a noiș încora nîcă o dată ; dren breșta, in protisa, țvârria ori care țvâlăsagie a fost intemeiată, wi se desvoală : mai este sănătă tva, numai, năgînd domnitor, năgînd, năgînd, și ur, dar mai multă și mai Dîmnezește; aceasta este așeala ne care Axmea ia renumboasde fără să știe, este așeala care въ ба facce să strîmfagă fără resboiu wi fără pedică, este in slirșit, drentrul de țvâlăsagie.*

(LAMARTINE, *Discours à la chambre des Députés, séance du 8 janvier 1834.*)

— *Челомай фүгюс күртисан ал деңготизмұнай саңгердотал, апостолуда чед маі үйік ал үгей шіл ал*

desnădejdei, și om care, în desigură că avea despre omeneire, nu se temă de a să skoboră pîră la apolozia încăisiilor și a celatului, Domnul *de Maistre*, a zis: « Istoria dovedește că resboala « este starea natugală a neamului omeneisk, adică « că sînțele omeneisk trebuie să curgă fără între- « gândie pe pîmînt. » Ca să snrijinească această grozavă vorbă, astăzi înfățișază tabloul resboaielor care a săzisit atunci dela începutul cîr- derii României pînă în zilele noastre. El, apără es- tremitădile acestei lăzii sănătatei care străbate vîsăturiile, și a cărui fizică este o bătrâne; și apoi aruncă sînțele acestei tablouri cu un asupra canului oamenilor, în vîcă cealădu, în vîcă jertve; ne ștăm, că și găsă ne căre ar voi să-l facă poețicii sănătății și zîrchei lăzii: « Dar, săn- « țele omeneisk va cădea tot-dată; astfel este « legea fiziei noastre: Omul trebuie să verse sîn- « cez căci pînă într-oarece sănție se poate cădea. » În sfîrșirea sa teologică, Domnul *de Maistre* ne dădea sănătății toate acestea înțeleptul său dela Dumnezeu; ceea ce îl descompune într-unsele o pedeapsă, căreia trăiește de a o generație; căcum singurul mîslor de a ne face mai buni este pînă de a ne înțepi nedorinile noastre.

Oomorii dar, oomorii nechetat, oomorii fără frică, și fără săstrare de conștiință; pentru că oomorii ca să dobândesc iertare: resboala, este reșunătărarea voastră!

Oare n'ar putea zice chipava că oomorii aceasta a boit să intreacă în cărăbușă lînhătoare doar însele fizioase alături poselu? A tîrgădui ne Dumnezeu, aceasta nu ește nîmik; dar a'la făcăre fătul său să ride, eack încăi cheva-măgei. A tîrgădui căru-

ма ші віртуета, а зічче къ тоате фантеде схут tot una, іаг ну ера пімік; dar а кіема не om, а а
оміог, а інсіффлă entusiasму въсътї de сърце
фъкънд sъ se naskъ resboila din воіца ау Dym-
nezeу, еака чева фгумос, тогдаш ші креініес!
Bezi! акум ну маі este norba de a jystică кі-
ма пгіп пелешніг; чи de a o sfingi иrin гедініе.
О! поі norbim пгіп bine! елокунга noastră este
фъгъ ггешаль! Ау doagъ ну este skris in вібліе
къ Dymnezeу este Dymnezeу агмателор? Ачеаста
ну ва tsъзікъ оаре къ гъзвона este череск? Ау
doagъ ну este інвederat къ тоате добitoачеле se
тъпівкъ інtre еллѣ? Ауцідде dar ау ну este ледеа
натхеі. Аша dar комул ва історіяне не om фъгъ,
sbindit, фъгъ тъпівкъ ші фъгъ інчетаре; ва, іsbі
невіновъщеще, пентру къ Dymnezeу о команды
пентру къ іsbind, se reskumпъгъ; пентру къ este
влестем, ші ачест влестем trebue sъ se імлінеа-
ськъ пнівъ да moartea тогдї! 1).
Съ лътъм не omul іndrъчіt sъ іnstante tot-o-
датъ не Dymnezeу ші не оамені, ші sъ не si-
lіm de a фачче къдіва папі абаръ din хаоста а-
чеаста de пелешніг teoloцічес snrijinitie не neциппа
кооплаектъ а лсцілог natuраі, ші desvoltate in
interesul sistemel espiaciei, че маі грозавъ dintre
гътъчігі 2), пентру къ desnatuраеalъ характеру
Dymnezeiі!

Între skriitorii care au traktat despre resboia,
unii au tъгъдухіt діептул, іаг алції ?-ау търгініt
іn альтгаге. Шкоала веіе пгівеа не сувјугътори ну-
маі ка не пніце пнстиогі ау лумпі; шкоала mo-
dernă пгівеце resboia ка тізлокау чел маі пт-

1) Bezi les Soirées de Saint-Petersbourg, t. II: p. 54 et suiv.

2) Bezi Кантъ XXXI альманех ау фрілес къргіз. 1819, t. 1: 165.

ternic de civilitație. Dar și numai adesea, să nu intrebăm încă ne filosofii nici istoria: Grotius și Bakon sunt mai puțin de ceea ce natură; iar sătul desnăzile istorie, ar fi o mare nevoie de astăzi da creștarea unei autorități. Fantele pot să trăiască desnăzile ceea ce a fost; dar acestea cum vor înfățișa în vechi ceea ce trebuie să fie să fie și față să mință perfecționabilitatea neamului omenești?

Perfecționabilitatea este ea însemnată adesea, și în adesea măgal că domniește preste toate istoriile. Privejde resboiu în felicitatele cîlcului alde civiliizaților noastre.

La început vorba este numai de o națiune: toată lumea este cîtva mi toată neînțindă-oară; atunci cîineva cîndă ne înamînă să că să să desnoade, că să și împărtășească este starea sălbătică; cîndă starea sălbătică nu este starea barbariei, este numai că nu; nici resboiu vrea să se înnobileze. Mai tîrziu vorba este numai era de o națiune, și de resboiuare. Lumea încearcă să înarmăza că să ne desenșească pe el însuși Elenei. Atunci, vorba era de la indrenat cîndă; de a șterge o desenoare, cîndă este înțeleasă.

Bin ne ținem resboaielenele coloniile și de ambele: Aleksandru înstiește Asia că să facă să se înțunuge numele său ne-născută și Atenei, și dărescă să resboiuarea sună pînă în găosie. Eroul voiește numai admirarea, este un suflat mare care să treacă; dar moartea este nemîrgîndă, și resboaielene de genul mei răbesc și cîndă se înțunuge. La începutul său, să fi fost o popoare moderne. Atunci începe resboaielene de religie: o iudeitate, nu și să arătat în inimă

тътулог попоагелог. Нъ се мај ворвеище despre глагия Омудуй, чи despre глагия азъ Думпезея. Комогіде вечілівієї наў докуда комогілог пътні-
tene; se bate pentru тъпнтиреa стъблетелог, se bate
spre a скоате пе пеприєниi съм din кіпнгіле юдулуй,
ші spre a ле deskidde погуле чегулаті. Рътьчіе-
съвакімъ агукать de крещіnism in тіздокуда гло-
теi barbare. Щптия iбire a simtimentului frumos-
sului ші пемъгціnitylu віn попоаре ші in oicig. Еуопа se desmaterialisează; se stupne ку гъ-
mada, чиеi къщетыг не каге о скотеце къ este
тогадъ. Принтре пегутеле че о інкунабъ, ea а-
деагъ да тоарте ка "ъ тіумфе адевъгул; ші
не кънд стъблетеле віseazъ martirismul, зъпнтул
Людовіk statonіcheie утътотуа принцип ценегал,
dar nedesъвішіt, къ resboala intre крещіn este o
fratruiddere. Іумеа тіmitъ la krede ъргъ а'л ін-
целлеще: тоате resboaielile eуопеиe incheateazъ, ші
barbariea Аппусулау, иніtріtіt ку ачеастъ къщет-
таре пътъ, se isveiще in тіmп de маj тұлде веакуі
de barbariea Resuрутuа.

In sfîrșit resboaielile поліtice, resboaielile de
desrobire mi de libertate стичеi дұнъ чедде геді-
циоасе! Acesta este perioada in каге noj ne af-
lъm; trebuie sъ se sfîrșaskъ ку resboaielile de а-
пъгаге, каге нұмаj ачеаста вор маj fi ntni путіnъ-
indatъ че Еуопа, скінгълдуши ландыгіле, за-
геконституя попоагеле ei in Евангеліе ші in li-
bertate.

Inсъ нъ este destul de a caracterisa resboala
ку патима фі-къгія епохъ, trebuie ъпкъ а о ка-
рактериса ку върбації каги ажінфъншат ачеасте пат-
тиме. Съ течем деда Ахіле да Александру, деда
Чесар да Бунъпарте. Ачейі патру върбації членкъ

пти глогја armelor, тимпіл векі ку тимпіл moderni; фе-кале este, cunoscătoare, сълът, піл ії kostatezъ-шоргеседс. Істине оmenescъ не mormintul lui Патрокл; доть тиl de Tirionи пущи не кухче не пътнукіде тъгіл in dînnîșea vîktoriei; попоаре în-trezii тreкүте пти аскунчул sabie, саъ bindute пти лідіtаtіe не плаца пувлікъ ка піще віte: astfel sunt пгівеліщеде каге не инъмніца з де гънд не гънд Ахіле, Aleksandru mi Cesar. Съ утъм а-кут не Бунъпарте dela Roma да Biela, піл dela Бердія да Moskva. Кътъ skimbare in mizlaokul, ачеэтор тъчідзгі глогioase! Чінєва пльпце не уп, пнietin, піл ну маl һijунгे оameni не mormintul дуl; se bate, dar ну маl omnoaigъ не resboiulii, каге не маl sunt in stare de a se алъга; иa оче-тate in sfîrșit, dar ну маl bindе robі. Шi чіnе oare импедека не Бунъпарте, стъпін ад дхміj, де a se інкунула ку дахіл дуl Ахіле, аi дуl Aleksandru mi al дуl Cesar? — Чіnе? Glasul neamului оmenescъ, а ти таik ю піши не погоди на душа буди Resboia че Енрік IV voia sъ intreprinzъ spire a intemeeas пачеа універсалъ a Exgopei este doate simtimentul чел, таl побіл каге sъ fi дългит вре-odinioagъ inimică упнї гене, піл де ачеea mi este чеа таl фрутоасъ пачеа din istoriea уніversalъ. Енрік Indoosalъ se һопілда, тареде гене! dar in-пульпндусе tot merită гекундошица думіj чіvіlі-сate. Nimirij in епоха ачеea ну пачеа sъl һине-къ ачеастъ побілъ куцетаре, пентру ка, sъl isbu-teaskъ, trebhe sъl віе dela полог, іаг ну dela гене. Пачеа ну este skinteaa каге sъвукреце din isbitura armelor, чи este фъкліеа каге s'antinde не патра чізлісашіcі. Astfel nu si soarta resboialui не пъмпят. Шi

Resboia че Енрік IV voia sъ intreprinzъ spire a intemeeas пачеа універсалъ a Exgopei este doate simtimentul чел, таl побіл каге sъ fi дългит вре-odinioagъ inimică упнї гене, піл де ачеea mi este чеа таl фрутоасъ пачеа din istoriea уніversalъ. Енрік Indoosalъ se һопілда, тареде гене! dar in-пульпндусе tot merită гекундошица думіj чіvіlі-сate. Nimirij in епоха ачеea ну пачеа sъl һине-къ ачеастъ побілъ куцетаре, пентру ка, sъl isbu-teaskъ, trebhe sъl віе dela полог, іаг ну dela гене. Пачеа ну este skinteaa каге sъвукреце din isbitura armelor, чи este фъкліеа каге s'antinde не патра чізлісашіcі. Astfel nu si soarta resboialui не пъмпят. Шi

еъ, че пумай ѿ дхих; а јудека адевъгул виито-
тулт дхипъ адевъгул трактулт. Resbovl este п-
умай о stare transitorie a поноагедог; ку кът In-
-naintъм, ку азъта птичинае лог се скимбъши
јустівіділле лог се моралісазъ. Дечй, не ачеастъ
каале de перфекціялітате, sfirmityl este пумай па-
чеха, ёшнд къ пумай начеха este оменоаазъ ші га-
ционавіль.

La aceste adevъгул азът de mară, ції къ п-
на дінсі чинева de a пунне în protivъ леңса тे-
рібілъ а natүре, леңса de генродукциé, леңса кале
не осіндеңде да тоарте інсхіп din zioa în кале не
кісанть да вісацъ. În adevър, resbovl este în noj
нї в інгедикул nostru: toate добітоачелепъкъндүсє
прімеск arme sunte a se batte, toate він не пъ-
мінт ка не ти къмп de вътъліе не кале trebuesk
съ'а ўде ку съпделе лог; ші in ачеастъ гроазъ
аместекътъ; отул se івеџе ку тъспінетула, кіе-
тънд інтеллекінда да аյхогул fieromieї са'але, In-
-тогънд in protiva лху інсхіп toate bine-фаччегіде
natүреї, ші лъвдъндүсє ку тъчелъгілле лху.

N'аг зічие оare чиневà къ а омморl este a ім-
-пліні леңса?

Fiereшe, дакъ отул ar fi o fiearъ, апоj съп-
-деле отулт trebute съ кутгъ in веcъ: astfel este
леңса добітоачелог fieroase, ші trebute ка леңса съ
-se імплінсасъ.

Чине іnst, імпедекъ in om імплініrea ei? de че
тоуі оаменії, пекум тирії, п- се пъпұстеск аз-
-нга прадеї лог? de че ача гроазъ desigre съпде,
ачелле strigъте алле кончиіндеї, ачелле влесте-
-тулт in protiva фүгіллог вікторіеї? de че тіла ші
-туманітата? Ачеаста este пентру къ леңса natүреї,
пентру om, este o леңса de amor, таr, п- о леңса

de destrucție. Pe pămînt numai sinfură dobitokul este osindit și omorât; do aceea și în noi numai dobitokul omoroagă. Cu căt făcălatăciile noastre cred că dăunatorii se desvoală, atunci căd din pămîntile noastre. Începem să ne îndoi desnă dreptul de a șăvălde ne' semeni nostri, și ajungem să cunoaștem desnă rătăcirea noastră. Ha! cănd am fi noi păskudii pentru aceste pătulăgi, Dăunatorul n'ar fi pus în noi conștiința, cărca ne dă mysterea căutăturii, simțimentul moral căre le osindăriști radia căre le bălăstesc. N'ar fi înviom pat săfăstul omului cu simțimentul frumosului și al nemulțumitorului, căre îl înadădu la cec, dacă ar fi voit să văză pe pămînt numai resboaiile tigru și fante mari de rîzi!

Toate făcălatăciile căre ne deosibesc de dobitok arătător de sănătate, și toate aceste făcălatăciile trăsătră către amoga de Dăunatorul și de oameni.

Eaia ledeea noastră! Ledeea căre va trebui să dată să desfășoare resboala de pe pămînt. Această ledeea este omenească, este cehoasă, este din cec și de pe pămînt, precum kreativă țărănească.

КАП. XXXV.

РЕПЕТИЦІЕ.

Ши инсунд де ём ѿ зис'о де дось орї, tot nu ви
шіндреа пызат' дёа о зинне ші а трея оаръ.

(MONTAIGNE.)

Ана дај лециле патріей дъгатънъ ересурие
ноастре ші не адінъ снаімелде.

Ну є пічі о тіраніе не каге ёлле съ н'о дес-
въдаскъ, пічі о тіраніе не каге ёлле съ н'о осін-
даскъ.

Вом педеа къзънд інaintea лог тоате кодичеле
ноастре barbare, тоате пүтеріле каге фак склаві ші
конфіскъ суффлете, дрентал челлукі таі таре, ат-
мелде съпюрате, длангуриде десногідог ші сокуреа
гідеі. Astfel тоате фелутгіде де склавіе, тоате каз-
неле каге дај тоарте се вор պече din, istoria
неамұлті оменеск!

КА II XXXVI.

ПРЕЦУИРЕА ЛЕГИЛОР ПОЛИТИЧЕ АЛЛЕ КРИТУЛУИ, АЛЛЕ
ШАРТЕИ, АЛЛЕ АТЕНЕИ ИИ АЛЛЕ РОМЕИ, ИИИН ЛЕГИЛЕ
НАТУРЕИ.

Nația greacă și cea română său pierdut de ne-
înțeț din urmăna barbarie, adevară a pedrenților
care se află în instituțiile lor:

(Madame DE STAEL, *Considerations sur la Ré-
volution française*, t. I, p. 2.)

Înțețul se nasc și mor ca oameni. Înțe-
țarea lor căkăi sunt sănătoase de ademăr, și căderea
lor căkăi se demârtează de dinșuă, este un ade-
văr mare care izbejnește totuși ocazia, și al cărui
rode omenește trebuie să dată să'la culașeagă.

Din aceasta rezultă că superioritatea popoare-
lor civilizateasăpăra popoarelor barbare este că
totuși totuși. Numărul și puterea se nimicesc di-
naintea dezvoltării fizice simțiment aderărat său unei
încăzăciuni virtoase.

În analozele astăzi amintă de un mikkolu de pă-
minț care primită numele de patrie De doar oră dătă
o îmțigăciune la o nație de oameni. Această îmțigă-
ciune, ei ar fi puțină dacă ar fi fost dreptă
nu este exemplul de vreun popor care să fi trăit în sină eroismul său al virtozii.

Totuși ar trebui sănt povara superstiției, a con-
victiei, a ignoranței și a neomenei. Totuși ar trebui
pentru că ar desfășura vredniciea. Omul său
ar călăra la războiul naturii.

Ar fi un act de o drăguțate înaltă de a punte

Sparta, Atena și Roma, că-nicea să jete veșnică adăugă administrației judecății noastre, de fapt că nu alegile naționale, și de a-lături judecății acestei legi.

Că cățătătire am vedea noi ținătorii cheii mai frumosului și al antikității chintănd Omul pentru că să-l sănătatea conștiinței lor; frântul mare, pînăcum Dumnezeu și fizicul dobitoacelor lăiberei și pînăche, mărciunindu-le într-un sinurg insinuit; cățătănd în sfîrșit într-o lege izolată a naționalei (amorul de patrie) elementele unei superiorități morale care să poată genera un popor și să domnească pe cea-dată lume, cîndia această lege îi va găsiu neînnoșcute! căci într-o astă se concentreză adesea cățătălău spiritul și lecțiile Greciei. Omul îi se pare o ființă crea activă și crea pasivă: amă, neînțînd să-l încîntească mîzlocul de a-l sănătunesc că totușă, întrer., îl împărtășesc, îl scăd, îl desîntre-șesc; scăd din el o jumătate, și zic apoi călădează jumătății: Merși, băte-te, sfîrșie, și călădează tare: căci sănătatea!

Kopîlcul crescătorii pentru resboiu, nenrîmînd dela educație de către năștăi doar idei, amorul de cîntarea în care să-năștăi și desigurărea tutușilor călător lalele cîștîlăzării; bărbatul ne-vîndînd liber de către năștăi că condiția de a se dețină de întrebările care vorbește salde; ronind că ne-o sărbătoare toate artele, toate cîștîlăzările, că ar fi să-năștăi să-l atmineze și să-l îmbălezăască; ne-nrîbind nesimă tot gloriul de către năștăi neînțînări și barbari, pînă într-o de către năștăi și scădă de năștăi în dăunător: desigurăndu-se în sfîrșit de toate călădele popoarelor măndrie, și de neamul omenești năștăi ignoranță, astfel a fost umanitatea tim-

214. ПРЕЦУИРЕА ЛЕЦИЛОВ СПАРТЕI

нілог антич, astfel a fost legea împusă națiilor eroice alături de Grecie.

A dă unul nouă număr o similitudine idee, și în voi număr o similaritate națională, și a da dreptul acușării naționale așa cumătră: astfel este guvernul genovulicăi amă nekrești există la Krit, ca Sfanta, la Atene și la Roma, și această guvernare se aduce cu aceeași pionierătate ca și guvernul său despotiv.

În guvernul genovulicăi, poporul este despotul; și dorește săptămână are nevoie națională care să încurajeze. Capitală este voindele lui restorarea pământului; trebuie să lărgăzesc său să moară.

Amă cea mai mare similitudine a lecțiilor antice și a fost de a transmite despotismul de la domnitor la suzeran, de a dă unei națiunii voindă unui tiran. Prebașerii acușă să dață numele de libertate, iar căkăgăcițătățile de la lecția națională a fostănumită, vîrstă.

Să nu îsorotească înșăvinăva că amă voile să tăvădusec înfrângătorul glorieasă alături de instituții. Față de dorește oricăra fost eroică. Să văzătă ișvăcărind dintr-unsele țaratelor săvârșite și jertvelelor noastre: deținere la o înțelegere de laamenii domnitora universala; dar nimic nu așa făcut niciun preot Grecie, și așa făcut prea multă nicioresca omenirii,

Să zis că așteptă instituții așa ajuns să fi preste nevoie, fiind că nu ne dănește vîrstă. Ar fi fost mai ușoară înțelegător, dar mai adeverat, să fi zis că așteptă instituții nu mai pot să se genăze, fiind că e alături trei mari alături națională nekrești noastre așa că de toate națională cîvălăsate: similitudinea de Dumnezeiere: adecăt cîmpionă și a-

mor și de în sinfură Dymnezeș; simțimentul sojabinălătău și, adecătăuirea neamului omeneș; în sfîrșit, perfecționalitatea, care nu iatăcă neamului omeneș de a se întoarce înapoi către trecut. Toate virtuțiile Snarei, adălă Atenei, și adălă Romei fiind, văzută omenirii, nu ne vom putea întoarce la dinsele fără a ne derrada ne noi-înmine. Care

Eugenean va merge de sărăcă reche la vînătoarea de iadă, prelung kommandă lecea Snarei? Care săvârșire va pătrîni astăzi apăriinde copilului său de trei ori, sau apări omorii, prelung lecea romană da boie? Care eroi va face astăzi răsboi peintru jăfuirea și penetrătărie, și apări, ne răspedea țărăcă fătăgănde așante-zecă de cețăci să cutese a bindre o-săză chîn-zecă de mări cețăci prin lărgădile ca să împărtăscă acintula la armata sa, prelung Pavel Emila a făcut în Egipt, dacă că și merită onorile, trumfători, admiragia poporului roman, și mai și-a posterității?

Înțărătăcă Romei a fost că și unii bătrâni; că se întără prin resboi și prin prafă, și periorat ascimenea prin anumia ei și prin resboi.

Să nu mai zicem dar că acelele instanțe sunt niste purtători, din următoare că și auem virtute, și să zicem că sunt niste purtători niente că săvârșitea și adesea și multă alături către năști.

— — — — —

— — — — —

— — — — —

КА II XXXVII.

ПРЕЦУРЕА РЕПУБЛИЧЕИ ЛУИ ПЛАТОН ИРИН ЛЕГИЛЕ
НАТУРЫ.

Легије Криталі ерай оригиналъ лецијог Македонији, јар ~~але~~ азъ Платон ерай когекдја юк.
(MONTESQUIEU, *Esprit des Lois*, kn. IV.
ch. VI.)

Китол не легије најрѣ се пој статорнији за
ујаса подијетијилог отменеџи.
(LECLARDIN DE SAINT-PIERRE.)

Дакъ че ам контролај да думина децијол патијеј античеле генубліче каге азъ гувернат думеа, нут май гемъне, спре а комплекќа ачесте сту-
дији, декът пумай де а суинуине да ачесани чег-
каге ши утопија азъ Платон, чеа май чедевгъ дин-
тије генубліче идеаде. Скопул ачестуј јесамин ну
есте фъргъ импоганџъ; пентру къ не па фачче съ
куиноаџији кум ценуја инвентъ, ши каге суин
ујде чедле май десъвигашите къгора есте де дорит де
а суинуине не оаменї.

Генубліца се комијуне дин доз пъргји деоси-
вите, не каге ценуја азъ Платон де-а агуцкат, ка-
доз метале, ин ачелданиј կալуи, ши не каге тре-
бие а де despъгји ку дугре амијите дакъ воим съ
аддеџем патеа гъръчитеј ши адевигулуј. Una sta-
торнијеџе пгнчнагје вечинје алде Гумостади
ши адле Бунгулј; ачкаста есте патеа чеа стубланиј
а генублічеј: чесалалъ есте урситъ а дà тишкаге
ачестог пгнчнагји, а де гегула, дакъ шиј ют ес-

primă amă, într'o societate împărtășă alături forme filosofică le reprezintă și însemnăță educația. De aici încep nemoralitățile; într-un fel amă că, prin fată a contradicției, toate lecțiile dreptății, adecvă la natură se aflu călătorește în cartea în care Platon își propune de a deveni statomichă.

Un astfel de lucru este de mirare, dar nu reține să fie ceea ce se aplică. Platon, ori cănd reproducă ideile lui Lixut, sau cănd cănd le încredează, se găsește: gătăchiile sale însă și vîn detașării, iar descompunerele-chelde sunt într-o vîn detașării delor Sokrat. Dacă el să fie îngreunat mai mult cu privirea său, ar fi să fie: mai puțin lecțiile oamenilor, și mai o dată nu să fie abătute detașării învechită, alături de Eumeosului, lucrările a acei lucru nevăzute, a celorlalte teatrău creșterea adăugată cărgătură și-a fost dat de căldură.

El a fost învinovățit că nu este destul de positiv; iar el îl vor învăța să nu este destul de ideal, căci numai prin idealitatea sălale a cîrlijăsată.

A aflat pe cale să fie unul dintre răuveniturile putințioase; a statomichă o societate filosofică, să fie ambiguoare și să fie nedreptate, unde fie căreia către-ține să poată okupa locul intelitoșilor sălale, și unde vînătoarea să fie firească și în vîcă înțeleptă la puterea stuporului; astfel era întrebarea cu care omul sănătos să căreia să se îndeletească deputitorii, și în căreia țineau loc Platon descompunere întrălarea căreasta că totușă creșterea: a aflat adesea ratele putințioare alături de dreptății. Ce sănătate de lucru! în negruțele apărătorii! și era sănătatea oare căruia să fie omul înțeleptă în aceeași căre-

218 PRECUIREA REPUBLICII LUI PLATON

tare fericirea oamenilor și desconcerirea adesea gravă.

Din nenorocire însă așa cără înaltă nu este tot-dată de față: o urmărește în teorie, și o părțe scrisă în practică; într-un fel amă că părtea morală a cunoașterii nu ne-ar întâmpina, la trebuind, să agață părtea sa cea politică. Să venim să cehcăm.

Pățita sa deosebită, al cărui scop este admirabil, fiind că ea cicează să cultive înțelepciunea Dumnezeu, ar fi însă destul să fie și astăzi ceteata înțeleptelor grozăvăilei filosofiei platonice; pentru că hotărăște ironirea a oricărui naivă sau ceteză, șiie în scris, șiie în cunoscere, să doa o idee generală despre Dumnezeu.

Adevărat deosebită de sacrușcă, care va fi dreptă său nedreantă, după cum vor fi judecătorii de aumini și, în sine, a cunoașterii tot așezării deosebite isbirii pe Sokrate.

Platon, o dată pe caldea gătăcăi, nu se mai oprește. El voieă doar la cunoștință, să devină pățitorul nașterii, care prea adesea-orii nu se poate întâmpla în mediocritatea ambiciilor și orgozilor amogașilor paterni: astăzi doar la cunoștință de dobândirea prin comună a cunoașterii. Căpătă nu vor cunoaște pe părinți lor, înțelepe nu vor cunoaște pe copiii lor. Va fi numai o familie în genulă, și fiecare membru al acestei familiile va avea cunoștință într-o ramură înțelepcă salde. Idee centrală, care merită să fie înălțată, este că cunoștința este cunoștință a tuturor deținătorilor de maternitate, de amor și de cunoștință.

Astăzi țintăriile regulașilor nu sunt o înțelitoare adevărată nu mai multă de înțigătură.

Тицък, че попог, liber, trebuie să aibă timor de a se окъпнà ку treburi și пъдите. — Нечеситате ши консекрациea склавей. — Trebuie să se ап-нере de infântinga stricătoare a попоагедог каге їл инкупнугъ. — Нечеситате a sinfugътъй. Погдile четъци вог фи инкисе; Асунгитогъл о скoate dintr-пeаитул omenesc. În sfîrșit trebuie ca попогул а-честа să se влечи пчесакъ intoară вîtrulica semingiul, заале нримитив; de ако леа se nask ачеастъ тухли-те de леци интигумате deala Likut.

Едукациua фемеилог асеменса ку а бъгвацілог.

Денгимдераа фемеилог да meseriea resbozdui.

Фемеиле-каге вог ингрека дунъ вîrsta de патру-зечи de ani, съ леинде. Леџеа ле ва ингъдул а-могул фъгъ а ле югъду матернitatea.

Омморіка копіїлог гъў konstituyagі.

Омморіка копіїлог некогектівіл.

Омморіка копіїлог пъскунді фъгъ воіса леций.

Desfrъnare, robie, кгзіме, nemoralitate!

Кълкаге de леџеа амогулуй, каге statornichește унітатаа ѹп къзьторие.

Кълкаге de леџеа ѹпнъції глобулуй, каге хо-тъгаце бъгватулуй ши фемеї сккънадї deosibile.

Кълкаге ачеллог trei леций алле фіндеи поастреа

A simimentului de Dymenzeire, пе каге se одихнеше фънциа тутхлог oameniolog;

А леций de социабілітате, каге аппроние попоаг-геде хнеле де азтеле ши кгесазъ пеамул omenesc;

А леций de негфектівілітате, каге її desvoalătъ пхтегеа ши'л кгесашъ пе фіе-каге веак да таи in-наште урсите.

Дечи, еака че феномен пгea вредник de дуа-реа амінте а філософілог; ачеастъ лециіладіе, парте dintr'insa интреbyuицаа ла Sparta, dar ал къгіса

220 ПРЕЦУИРЕА РЕПУБЛИЧЕI LUI PLATON

тотул платоник се шъгъч чедлод веки ка уи тиp де-
фекциe пепрактиковидъ, изъвънънъ este пепрактиковидъ
декът пумай центру къ есте пеморалъ: идеалитета
длъгъ пумай есте индесиулъ центру реалитета ноастъ.
Кънъ калле а стръбът пеамул оменеск! Ши кум
се интпль къ објетеле admiratione луи с'ау фъкут
објетеле despreuviжъи луи? — Пиччина е къ инте
лумеа векие ши инте чеса пумънъ есте Евангеліа.

Este frumos de a afilà sfintirea лециi de пе-
фективилате пинъ ши in капул d'онегъ ал леци-
даціe античe.

Da есте дестул de кънд не оккупът ку ггеша-
леде філоофутулъ: съ течетом да чалалъ парте а
фантей салле: ам възют не дішченолулъ луи Likurg,
съ ведемъ акум ши не дішченолулъ луи Sokrate. Вези
аколо Платон se inăldъ de-o-datъ ла ачса щипулъ
тевелаът каге фаче пе syfflet sъ se чите
in sys, ши каге are de објет чеса че есте ши чеса
че ну se веде: аколо гъзеище ел адевъгателе леци
алле natyrei in kontemplacija! Frumostulъ ши а
Бунулъ, алле кънога тіпукъ певъзъте се афдъ in
чег, каге ле гъsfrgъище пумай азvira ноастъ; in
sfiriшт аколо ел търтъriseще адевъгул пумind хо-
тателе drentulъ ши алле nedrentulъ, ши atribuind
челдъгъ d'ъпсъкъ чедлод таи маргъ вукугъ алле syff-
флелълъ, ши чедлод d'алдоilea чедлод таи грозаве
кипугъ.

Пентру къ, in ачса епохъ, ера o doctrinъ писа
intinsъ къ пимик ну есте маи sarcinъ ка индел-
депчинеа, ши къ пимик ну есте маи фодоситор ка
nedrentatea. Възънд вигуiea славъ ши стъракъ, о
јудекъ пепогочитоаре; възънд крима пуперникъ ши а-
вутъ о sokotea погочитоаре: ши din ачеастъ indoitъ
пивелите каге ну intristezъ пумай пе генъвлите;

trăsesse principala aceasta, că nedreptatea este mai puințioasă pe ntru ferire decât birtutea.

Denarte de a sărbători tabloașă aceasta, Platon îl consacra căruind doar oamenii imaculați, unde drept nu aflată nedreptă, ne cai și nu se pe cheală mai înalte rante alături criminii și alături îndelungătorii. Cheală drept nu numai că nu și suțnă și infamie și cîntăruj. Ba și calomniat, bîcuit, bălestemat, nu și în lăpușă și batjocorit; apoi dat rîdej, și nironit pe cruce.

Acolea este că un fel de înresimțire, că un fel de revelație despre viața și moartea lui Hristos.

Omulă de cărădară nedrept nu va fi numai un ambițios nezugravat. Ba și un înoțit, trichosul tîp în care Moliere împărtășește cu găsirea pe tartuful său; ferisit prin averile lui, păternic prin adâncurile lui, folosindu-se de orice, nentru că pîcă o crîmă nu să spărățească; trăgându-și bunăvoiindu-priină apărindu-lui vîrtoase, și protejându-se împotriva jertvele lui. Procedat desăvîrșit pe care îl folosește împăratul său și pe care oamenii îl oporează.

Ei bine! de fapt că acea cărădară nu este cărădară prosperității, și în contradicție cu gloria a unei generali ale poporului, Platon, ținându-se de o carte a genuvodicei salale, proclama că soldații să nu fie dreptul fericiți, numai pentru că este drept, și nu pe cărădară nefericiți, numai pentru că este cărădară. Minunată revelație a copiilor lui Sokrate, ținându-se la copiile a copiilor săi neamului omenești!

Acum să întoarcem cărădarea foii și să ajungem drept la o optă și la o nouă carte din Renovație; acolea din care îndebutează lui Sokrate o să dobândească cheea că a aderat. Declarată să este cărădară mai frâ-

тоасъ кът от дн асемпът темел е феодални глоа-
телог мі феодалії indiniduas: тогадъ політікъ, то-
гадъ прінатъ; este tot xna. Шілпішъ са путьтъ чіпчі
фелутъ de gubernator мі чіпчі характеру алле суффле-
тулъ каге де resnumd; къчі гүнегүгіде се фак къ
овіченгіле, мі s'nt tot-d'aunia expressia характеру
хуні попог. Ел чечетеазъ не хүйтъ піччіпеле ин-
п'ялцъгіші къдерій лог, мі кът се наск хупеле
не алтеде; insemn'nd tot-d'aunia віділ каге де
омоағъ, сағ маі bine каге де metamorfosazъ.
Амà aristokratiæ se фаче timarxie p'ri тъндри-
ші p'ri коркыніс, timarxia se фаче о олігархіе
p'ri нұтерса датъ аныңдог, мі олігархіе se фаче
о демократіе p'ri тікъломія попогулау каге se
деңеантъ мі se фаче геце. Atyp'ї, тұнчіт de se-
tea arzustoare а лібертады, ші слујіт de гы пахар-
нічі кагіт 'i-o тоарнъ ку totul күтатъ міл фак съ-
бета ніпъ да беңіе, insun' ачел попог алдағғы din
жімінъ in кімъ піпъ in braudelé хуні tiran ешіт din si-
пуд ауі ші пілтімбіт din відігіде азі: копіл каге
ambig'дішеазъ не татъ-стъ пұмаі кә съл суғуме.
Амà демократіе se фаче о tiranie p'ri ачеастъ
s'нгүзгі: фанъ къ desf'gnarea пайде tot-d'aunia хун-
despot: чіпева simte in ачеастъ пайде а къциі ауі.
Платон пұтереа хуні үенік каге domine istoria
de destul de sys pentru ka s'ї insemneze вечіпі-
кул ей марш. Dar че вұкығі чегеақъ ұтпле де-
о-датъ суффлетул nostru кънд ел deskonere къ а-
чест жағын вечіпік ал istorie ny este ал чева де
кът інсплініга леңілор тогаде алле natvrei!

Еака пұнтул хотығітад інтреbтіj.
Челле чіпчі характеру каге resnumd да фе-
наке фел de гүверн пірімеск ніңд ініпшігіде
ambіcié, алле інтригі, алле аваріїе мі алле кх-

zimii; tot-dăună mai neneocîște că căt se fac mai vîțioase. Karakterul tiranik este căd dăună sătmă, și ne aceasta Platон o să nălă înfățișeze că un îndoit model al scelegeratului și al neneocîșii.

« Să nu ne uităm, zice el, de fericirea păgută a acestui om atâtănducăcăciunii pumai astupă ave-giul și astupă podușăciul și care îl încupindă. Să tușem acasătă plegătire de teatră, sănă despuștem de aceste mărgări adăorate și să resbatem pretenția. Tirana să nu se arate întrer, și să spuștem apoi cărat cheea ce vom fi văzut. »

Astupă începe tabloula skribos al vîediei tiranului. Spore a'd fațăcă ţărăcă și mai întîrbitor, Platон statornicenie adevărtă aacesta: că starea omului apăsat de nătămeli salale este că starea unei țetăldi apăsate de un tiran. Deçă, țetatea apăsătă de un tiran țeme sună povagă celulei mai înjosite sclavăi; săracă, nesățioasă, crădușă, tristeare, tot-dăună umilitoră și fricoasă, învierșuñătă de respușnare său supusă prin casne, ascuțită pumai ne ridea și se odihnește pumai în sănă. Este săvăntarea mărgări, făcăksuă și reăfăcăksuă crimei și al glogăviei. Shi unde oare neă afăla mai multe sunăpintări, mai multe tăcălușie, mai multe țemete și mai multe dăteri frigă mîngâiere!

Ama dar săfăletul tiranului este sclav tutułor vîțăugăilor căre dokutesc într'insuă și căre îl mutchesc: este sărac în mîzlokuă avegiul, pentru că este nesățios; este fricos în mîzlokuă sclavălor săi, pentru că este isolat. Tot ce este drept frigă de el, tot ce este mîșcav îl saujaște, dar că kondiția de a'd domni. Neîncetat încearcă toate săvăntăriile unei țetăldi în turbărare, toate deligăriile sunăi-popor desfrunat, toate cînăriile sunăi

224 ПРЕЦУИРЕА РЕПУБЛИЧЕI LUI ПЛАТОН

віноват каге симте тънна цолдатчукъ. În sfîrmit, чеа din утъ ловітугъ а атъс тікъломпії este îndatoririca че кримеде атъ и імпун, de a se ғачче пе фіе-каге зи маі пізмаш, маі вікасан, маі фіeros, ші маі пелешкіт. Еака starea вечірікъ а ому-
лутъ гъў!

Акум съ аскудітьм пе Sokrate зікънд къ о съ інсътъчинеze yn ёгодъ съ публіче în тоатъ Гречія къ чеі гъў sunt чеі маі неногочіді dintre oameni, ші съ ведем дакъ тъкаг yn sinigut глаas ва ку-
теză sъ protesteze în protiba ачестей јudekъїї со-
лемпелс а інделлепчукъїї ші а адевъгудъ.

Astfel este пагодъ тогадъ а гепублічеi; ast-
фел sunt doktrinеде каге ажъ пгэгыліт чівілізація
лутії. Де-аколеа, din ачест ісвор іnсуффлеціор ал
Frumosul, s'ажъ адънат чеі векі ші чеі moderni.
Пъгінгії bisetrigіеi s'ажъ куфундат іntr'instă. Пгіве-
ще кум віедуеск ідеіде вечіріче, алле азъ Платон
in скієгіле сѣ. Августін; пгівеще кум sunffletul
архъзор ал Афгіканул se іnsnігъ in kontemplacіа
ачеллеi лутії чегеци певъзүте пентру вулг, дар каге
este sinigut адевъратъ. Чине куппоаще пе Платон
іл афдъ пгетутindenea in скієгіле азъ Платон, алле
азъ Генелон, алле азъ Rysò, ші алле азъ Bernardin de
Saint-Pi  re. Se паге къ ачеції въгваці тарі n'ar si
кущетат докът пұмаі ка съ тъгтуreasкъ desnre іn-
деллепчукса, гаорія ші үспіул азъ! Sunffletul док
s'a іmпъгтъшит dintr'ал азъ! Ел este соагеле туту-
дог ачестор планете, пе каге ле пыткунде ку фокул
съші ші ле інпекът in ахміна sa.

Ох! че бұкыгіе пентру оменire къ о astfel de
кущетаге s'a manifestat лутії, ші къ а іnсуффле-
ціit yn коги пытінсетк!

Ачестъ карте, martyr tot-d'аұпа віш desnre тече-

roa și urmări aiceastă lumină, este umbra suffletului său. Înțeana oare zică că cineva că suffletul a primit încrește de a mai fi când umbra lui țină se afle! Nar și oare tot atâta de a zică că în Dumnezeu a nevoie mai puțin decât fanta sa?

Suffletul nu poate fi înțelește alii omățele unei nostrorâni și doar mai mult doar mult de ani. Noi suntem în lume nu omul care a făcut mai mult decât nimeni. Om, slavura creației pământeană a cărui lumină, a nenit de să amestecat cu luminile Evangeliilor, singura care a scris numai ceea ce în interesul adorătorului să aibă vîrstă, și a cărui sufflet să aibă reaflat în suffletul lui Iisus Christos. Bine că nu există omul care să nu fie înțelește de la Iisus-Christos, și nu deosebește între din viață aceasta lumină, căpătătoareă a credinței; și nu îndrăznește să spere să aibă o înțelegere precum cea de tot înțelește, și să nu înceapă să se găsească decât numai de Dumnezeu.

КАП XXXVIII.

DESIRE NЪДЕДИЛЕ ВИТОРУЛUI.

În libertate am vâzut că logi oamenilor teclamă
numai desvoltarea armoriei și făcătăciilor.
(BONSTETTEN, *Etude du l'homme*, t. I, p. 27.)

Înțeles mi admiragia stagionarul din din jucăriile grecilor ce chisera bache astură aderătorii
alăptători și astura naturii omului; astură aderătorii
alăptători, fiind că chisera își încăpuse
în obiceiurile anii erau mai curate de către
moderne, bătrâne întreagă; astură naturii omului,
fiind că chisera nu va să vâză că sprijinul omeneștilor
este nefectivă. (CHATEAUBRIAND.)

Ачест есамин препеде ал дефилог отенеци, пус
їндрентул лецилор патрите, не-а агътат думеа скъ-
тукъндуши феагеде залле, щи тегънд ку пас
маде кътие адевъг. Сире а комплекта таблоула а-
честа, съ не агункът окй астурă стъгът морале
а гловутат, пус в стримтеле хотаре алле гигателог
каре импънгеск пъмпънтул, чи в мариле импънгир
статорните de кредителе каре konstituyezъ не по-
ноаре. Пунтул думинос este intrer in Евангелие,
пентр къ Евангелия, in кутъденia ei прimitивъ, ea
иншеші, este пумай espressia лецилор патрите. Este
destru de! а тъстя ачестъ думинъ сире а пистеа
кундоаще витогул неатулуй оменеск.

În mințula îi каре vorbesk, mai mult de o a

treia parte din локиторий pъмпинтулт а птиимит леден
лvi Христос, шi вieазъ sunt iinfantina a chestei га-
дii каге кгесаzъ нациi. Ехопа este центрul aches-
tei чивилisaцii поe, ал къгiа pыnt de плекаге este
Frangia, шi Енглiтера. Аколоa, iin kabinetul iiso-
лат ал урzi шik рутъr de йиvъцацi se пгегътеж
чеситеle вiitorului; аколоaе nask шi se desvodaж
кучетъгi цепеноaсе de omenire mi de libertate ал
къгога ческ se тъгеще пе'пчетат, шi каге тече
дела йиvъцацi да попоаге, dela popoage. да Ех-
опа, шi деkha Ехопа да думea intreagъ.

În această societate subliniu de intellegiенцă,
statuile Americii, вi, ку ardoarea упi june, съ
se хneaskъ ку въгiяна Ехопа. Mai погочиi деkъt
ноi, еi п'аr авxt mediu-ev: Енглiтера boind s'ї
stъпineaskъ, де йиvъфдъ trebunca neatigътii. Йи-
въцацъ дела stъпinitorii лог sъ хneaskъ liberta-
tea, шi челле од'птыи пувеле despre gloria лог
Фурии таге еземалу деятъ пацiiде de пе'пче-
далте пегмът.

Апă juna Amerикъ Фу либеръ пъскъпудуse. Нич
ун обичiй de склавie, пiч о пъгрere de гъvъ despre
текут, пiч о пеjudicать gotikъ пу тибулагъ is-
bindъ лог. Ea п'а авxt a se batte ку ачелле тео-
кагi каге цiп попоагеле. În авжециiile тiкълошиe
ши аллэ пециипdei; п'а възiit pъmпintul ei пiпiit
пiнi iresuile dramelor захiпgi. Фуiile пiпiпi-
tismul и тоate, секте каге se statornichesk аколо
п'а snigita: Евангелиe. О! спектаколъкъ певъ-
зите огi тiкъtori! Amerika se паде ку либер-
теa, ку толеганца шi ку intellegiенца, tot-o-dать
еa скланъ шi de кълугътi шi de barbarie! Сувени-
гiile ei челле таk векi sunt despre gloria mi des-
pre liberarea ei, шi, бъкъ sъ fi текут, при ner-

түгеле коніллъгісі, аյнұңде да нұрста де адебеъ, інавуруін din esmeriliңда ші din raffia пеамтулай оменеск.

Нұмай о патъ се ағдаған тағлош. Сқлавіса әлкъ
се аратъ, ші фемеіле виенеңеск synt греxтатеa үнсі
неегалітүдін кале жағынъ тәңдея natүreй. Аколоa
synt дөйнічілік de инjosire ші de тікъләніе. Пеа-
тъ insъ ачесте пічині, ші веі төдеа ачесте пыс-
тіктін пъскъынд попоаре маі мари декът алле ан-
тикътүді.

Ш'апой, trebue s'o спүнем, склавіа ші есте ас-
тызі ішибін din toate пъргіде, ші фемеіле synt кале
ші даў ішибітүгеле чалле маі грозаве. În сfънта лог
аднare, аү деклагат къ піч-де-кум ну se вор а-
дреса kъtre oameni; чі къtre Dymnezej, кале ну-
тас-ел тоате sъ attiogъ іnnіma oamenilor ші s'o
факъ пгімітоаре de Евангеліе ші de тілъ. Artіко-
луда чел д'зынък ад конвенціей лог пхнеліндатори-
те асуңга тутталог фемеілог Амерікане de a se тұра
пентру desfiinцarea үнсі кріме каліфікате de кгі-
мъ лаудіоналъ. Idée sъвдімъ! dorindъ adora-
біль! În фіе-каре zi În templu, în фіе-каре seară
În фамілліе, да шітогул патулай пүнциал, възви-
тул ва ведеа пе фемеа sa інченукеаtъ, ва аузі
тұға че ea adreseazъ къtre Dymnezej пентру тъл-
түреa склавіду. Ші ачеастъ тұғъ se ва генета
în фіе-каре касъ, ва fi үniversalъ ші resninditъ
преде тоатъ фадъ Statutolog-Unite, пъръ да інче-
татеa крімей. Antikitatea пічі о датъ н'a възят о
півеліще атты de тълғацъ! Dar ачеаста әлкъ ну
е totta; adъогънд фантаза да тұғъ, фемеіде аү хо-
ттығыт къ вор deskidde скодаде, ші къ se вор insъг-
чіна елде-інсені ку һівзұттұга склавілог. «Noi
«вом інтреbүнда, зік елле, вом інтреbүнда тоатъ

« infățiindu-noastră ſpre a favoriza instrucția și
 « liberarea fraților noștri și a ſterorilor noastre
 « ſklavii; și în cult ſauă bogății în bisericile noastre
 « năște țarne, ca să-i punem să ſază de-o parte,
 « vom merge să ne punem și noi ne dinsele, și
 « ne vom rugă peintru dinții aloră dinții! » O!
 ſemeiile alături Americei, fiind bine-cuvântate între toate
 ſemeiile; și totuă năptechelui bostru ſie bine-cu-
 vîntat, fiind că aici înceldește credința Evangeliului,
 și, „aici cupnoscută Karitatea! ”

Aștefel este Amerika Statulor-Unite, dumne
 nuță care se naște peintru ideile noastre. Aștefel va
 fi Amerika Sfântă-dată, triumful ei; căci trebuie
 să trăim pe nația din care ſemeiile se bat peintru
 cauza neațională și totuă aloră. Trebuie să trăim pe nația unde ſi ſie-
 căre se arătă în ofițer întrărăbă de față cu omirea;
 « Femeiile dela Coxabanda ai că sunt? » și unde
 un ofițer respondă: « Măriile lor Dumezează! »
 « toate au murit peintru nație ne căpătând de o-
 noare! »

Așa, a treia nație din locuitorii dumnei vechi și
 întrărăbă dumnei nuță, doar săte ſcantezează mălioane
 de oameni, alăturiu așezări oțigereă chivilisăci, și,
 în măloku așezări oțigări, Franția și Engla-
 terra ſe înalță ca doar ſteale a căroră dumnei ſe
 agunță pretele toată fața globovlui.

Chivilisăcia crește din toate părțile, din toată

(1) Rănoitura convenției ſemeiilor Amerikane din cetatea New-York peintru desfășurarea ſklaviei; ſeanga din 9 Mai 1837 ſi al
 ceilaoră trei zile de următoare. Această convenție a fost regezat con-
 ſtitutiv de 71 deputate din statul New-Hampshire, Masaicset, Rod-Island, New-York, Jersey, Pensilvania și Ohio. Astea o
 ſauă trei dame din statul康乃狄克 ſi康乃狄恩 ſă declarat membri coroanide, și mai toate aici mersă la adu-
 cirea generală.

230 DEŞIRE NЪДЕJDILE BIJUTORULUI

Europa еа фаче пумай ти sinigut попог, ти ка д zeitate винефъкътоаре, имъ intoarce пашъ кътре Asia, ми inaintoarzъ, ку Евангелия in тълъ, имъ ачелле деги манифіче unde natura este атъ de пуртникъ, цепул оmenesc атъ de frumos ми омул атъ de деjenerat.

Inaintea Евангелий, ета пуминъ въдејде пепръ оменире; днъ Евангелие, тогуд се търциене in винефъкъте. In пумътъ сектатори фіе-къриа геалий: Конфуциус, Синто, магісмъл и мономісмъл аж о сутъ патрізечи ми шеантъ тіліоане: Бхудха ши чеи чинч апостол аж луј аж о сутъ шеантъ-зечи тіліоане; Брама, шеантъ-зечи тіліоане; Махомет поъ-зечи ми шеасе тіліоане. In тіллокул ачестей пумъгътоаре, de oameni, пумай Іисус-Христос se инфъдшазъ ку доъ сутъ шеантъ-зечи тіліоане de discepoli, огі каде фіе комунікация лог, греакъ, атъ теранъ, калвинистъ аж католикъ; пентръ къ Евангелия, каде este темеліе ачей комунікані, аре пумай ун sinigut skon, deschidere попоагедор; пумай ун sinigut віјор, triумфъл адевъгулъ ми ах оменіри.

Съ пумізікъ инъ чинтва къ, пентру како si' mъреск пуреріхе, ей унеск kredinga bisericичи ку а ерестав, попоагеде аллесе ку попоагеде влес-темате. О астфел de vorbire ar da o довадъ пумай de піще патиме оменір. Аллещесе ми влес-темати nu sunt dela Dumnezeu, чи dela Om. Un тікълос de факіт пъсоагъ пътрея Kreatoryлъ ку стримъл чекъ ал ambigiee заале пътните: имъ ин-кіпхеџе къ чед а Тот-Пуртник н'a пумай пімік съ фактъ маи тут дѣкът атъта; ел влестемъ фанта-ви сокотене къ пътреџе не лукъ огул. Дај, не кънд певтия имъ факъ ун Dumnezeu пентру тікъл

съу попог, крепи съд юш пътешества привигеа престе
от гловул, ши се липреще възънд къ totul este
погътии in interesul a tot neamъх оmenesc.

Мулдунтъ ауї Dymnezeу, ideile de popoare
аллесе; ши де popoare влестемате, mor in Etna-
па. Келця п'о мај фаче autoritatea teologului
каке креде къ, dela Adam, Omul trebuie погрешит
съ fie влестемат, пічі політика п'о мај фаче ка-
нгція. О гадие универсалъ se amestикъ in totul.
Ачех espressie влагатъ къ, глаука попогулі este
глаука ауї Dymnezeу, fy in sfirintit inceleasъ de
Incelandеці. Еї ауї simt къ, пентру ка съ resaie
адевъгу, trebuie a lumina naціile iag nu a гуга
не импъгаци.

Адевъгул se сковоагъ къ аневоие dela ыниъ-
гайд аа попоаре; iag triumful ауї este sirut кънд
se stie dela popoare аа ыниъгаді. Пгивеце пумай
че de префачегей ауї addys intre noi doъ trei principi-
чіяту Евангеліче къзите din ыниъларе in глоатъ.
Шарта францезъ, desfiiнцареа погоцулі de negri
еманципація Гладандіт, Libertatea Amerіче, тънти-
теa Гречіе, тоате ачестеа eraу in опінія попоагелог
мај nainte de a intră in капуа ыниъгаділог.

Domnitorii nostri п'ауї фъкят пічі o datъ пінік
in кът тімп ауї аузит пумай үеммете, dar Indatъ че
din глоатъ ауї еши піскай күчетъгі съпътоase, пу-
терніче, еї ауї інченута se Ingrijі. Lumineazъ попоаге-
ле, ши атунчі паттимеле лог вор fi tot-d'ayna тъгеде
ши in interesul omenirii! Lasъ не ыниъгаді in воіеа
лог, ши атунчі паттимеле лог ambigioase зај геодіоа-
се вор fi tot-d'ayna in interesul пумай аа уні син-

232. DESPRE NЪДЕJDILE BIITORULUI:

Гър om., Lydovik kommandà ommorîcea. Адвіцеоілог
ка съ'ші тънtreаскъ syffletuа. Naçia întreagъ іnstъ
n'ar фі фъкъt krima ачеasta.

Требуе dat съ кієтът коншіпца, пуб лікъ, аг-
minatъ nriin Евангеліе, ші nriin лециле natutei. Пе
dlnsa se одіхнейде просперитета neamulatі omennsk,
ші веакул каге інчепе, акут а se паде на веден
ewind, dintr'insa чівідісайя Indiei, ші a Afrічей,
тънціса Resъritytuа, desfiungarea kastelor, іnstu-
rarea иреомілог да apprсanі, emanчіаша попоа-
гелог ші libertatea universtatі.

Приблизно 1800 років тому в Ізраїльському царстві
Іосиф, братъ зупанії, був відправлений до єгипетської
столиці для, що він відомий як інженер, як
філософ та філантроп, як вчитель, як місіонер та
єзуїт. Він був засуджений до смерті, але він
заслужив заслання, як заслужив вічну пам'ять.
Sъзвітия къгдіж а treia. Але він
заслужив заслання, як заслужив вічну пам'ять.
Але він заслужив заслання, як заслужив вічну пам'ять.

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
ИЗДАНИЕ АКАДЕМИИ НАУК

ЧИТАТЬ В АКАДЕМИИ

САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
КАРТЕЛ АНАТРА.
САНКТ-ПЕТЕРБУРГ
ИЗДАНИЕ АКАДЕМИИ НАУК
ЧИТАТЬ В АКАДЕМИИ

Symarea materiilor cunprinse in carteau a patra.

Studii desute Duminicelor in Evanghelie. — Desute religioase venavatii uman. — Desute cristianismului primilor secole si desute cristianismului de astazi. — Desute o mare revolutie ce s-a operat in doctrina binecuvintata a primilor secole. — Desute adevaratelor doctrine altele Evangeliiei. — Desute santitate. — Desute feclorile — Desute credinta la Eclesiastik. — Preotul roman. — Smeranga credintelor. — Preotul Evangelic. — Desute dormitorii desute moratori. — Recantitzaie.

— 18 —
— 19 —
— 20 —
— 21 —

KARTEA A NATRĂ.

EDUCAȚIA SUFLEȚULUI.

**Evangelia și natura, sau studiuri morale
alle Evangeliei.**

— 22 —

RELIGIA MUMELI.

— 23 —
— 24 —
— 25 —
— 26 —
— 27 —

КАПЪНТЪИУ.

STUDIU DESPRE DUMNEZEU IN EVANGELIE.

— 28 —
— 29 —
— 30 —
— 31 —
— 32 —

Be acum înainte neamul românesc nu va trece nici o
zvădă să nu dețină și înțeleagă tot ce este
necesar pentru a se menține în viață.

(Madame de STAEL, de l'Allemagne, t. III, p. 95.)

Вотъ трактатъ о религии дефагъ къ чеи-матъ
нари тръгътами ай ей; некредулитета, невъзга-
ра въ съмъти фанатизъмъ; неавънд пентру менъ
декът пъти градъ шо пекътънд декът пъти адъ-
въгътъ. Сарчътъ греа шо не кате ашъ вои съ о импли-
несътъ а утище концентделе. Де ачехътъ
гълбесъ а деклара къ, аичъ ту есте ворба де а
скъмба въздушъде, въчи де а рестърна дормеле.
Престе ачъте кредище спечале шо тинкътъде ал-

де fie-къгия секте домнеюте о геліціе неклінітъ, каге
ле імбръцишъ не тоате, пгекут чегка імбръци-
шъ універсітъ. Сконула постру este de a ne ім-
птуята дела ачеастъ геліціе, каге se резумъ в Евангеліе, пгінчіптугіле вечініче каге se постівешк
да тоате геліціїл, de a de introdукчє інтр'інселе
пгін інфлінца фемеідог, mi de a меруе ашà ін-
четішог къке тіумфул кристіанізму х, адеќь къ-
tre чівілісаціа думії.

Воїк іsbі пумай dormede каге ne desintrecesk,
адекъ гътъчігіде каге ne derradъ.

In прівіріа ачеаста, e ў adont тоате комуніле
кіоціоне. Fii ortodox, апсан, лутеран, пресбіте-
риан, анатаніст, калвініст, nu'm нась : fiind філ
аі ачелліаші Dумнеезъ, nu путем фі пеңретіні. Іді веі пъстрà пумеде тъў, кұлтул тъў, гүделе
талле, tot че ціне de фórmъ, tot че ціне de кре-
дінцъ, tot че nu ватъмъ тогда ші веднічіса о-
тұлғу ; веі пнілі інсь tot-o-датъ in стхффлесіл
тъў ші semindеле адевъкіе інделлепчіні, алле
ачелліі amor de Dумнеезъ ші de оамені, каге
фаче o sinigutъ фаміліе din тоате попоагеле, ші o
sinigutъ геліціе din тоате геліціїл. Еасъ dar ін-
деллепчініе din пегрүгеде súperstіciод, пгекут
Moisi еші din інтуерічімеа тұнтелді кү табделе
демі ін тъпъ !

Ачест дүккү, не каге іа інтreniuz ку атъта ardoare,
ни ку o кredінцъ desъвірмітъ, іа хотъреск май ку
deosibire насту фемеіде Еукопеі ші алле амбелот
Ангеліе; fiind къ престе tot шымпініл, пумай үnde
іннітьгыдеие Евангеліа este чівілісаціе. Dar ку
тоате ачестеа ar trebui ka ca sъ se поатъ чіті ін-
сүлі de дісполії джі Махомет, фыгъ а вътъніа
кредінца дод. О фемеес агафъ, пеңсанъ шаў тұтъ,

care și va păstră principiile, va putea să se creiază maxometană cănd înainte ei ar fi că totușă creștină. Avânduile, rămașanță, războile în țările, oprirea de la învățătoare obiectele credinței ei, toate misterelor călătorită sănătății se mai afle; dar, sănătății încearcă în deșertul naturii, închecarea de a mai trăi în lumea poligamia, se miră de robie, și aceste doar similitudine nu o încreștează Regenerația Ressurrecției. Fanatismul, de către cineva împotriva fizică; dar moare sună progresului căutătorii.

Ar păstrat și principiile care să se creiază la nouă oameni, și către, fără să scimătoria să fie elătărită, alături de credință, să le deținănească și păstrătă de către păstorii nemoralitatea, eată în govorul său de deslegat. Această povestire înființează solia lumii moderne, a lumii civilității. Apostolul acelașor principiuri vor fi de acum înainte aderătorii apostolului ai kristianismului. Acum nu se mai face creștinul numai arătându-i o creștere și arătându-i cărtea păcatelor de apă, ne căpătă sănătățile intrinsece. Bantemul este numai simbolul; amintă de Dumnezeu și de oameni, eată lețea. De aceea și este ceva brednic de însemnat că Evangelia a fost înșiruită spre a aduce toate credințele la unitatea morală, mag nu spre a mai aduca sănătățile o gelărie la gelățile care împărtășesc lumenițele. Sfintele vorbe nu au scopul să aducă, reculeze sănătățile purtătoare, și dăgană sănătățile vîdutele. Totuși este nevoie să intră însele, și sănătățile să se adrease celor care credința și credința împărtășesc.

deșeptând niciu simtimente tot-datăna și pretexindenea tot așteptării; tot-datăna și pretexindenea înțeljivuște, tot-datăna și pretexindenea nă.

Къз ачесте doctrine атът de курате а ѿ fostътъу, купноскуте din пичина патимелор и а ambigii-
dor, нъ е пичи dékum de mirare. Отуду ајунде
дела sine ии спонтанеъ да адегътъ е тъгит къ-
tre dînsxal прн веакути. Studiul гувенуха biseris-
чес, ној требеъ съ фи интіланит есемпляри de o ascen-
menea индъгъппиче; къчи biserrica atijucе пгнитеъ
пункт да оменire. А гапорта ачедле интіланит,
есте а skrie istoria: mirase-ва оаре чинела de а
афлă криме ии патиме in istorie? tot атътъ ат. фи
де а se miră афлънд intr'insa оамен. Tot че поате
фачче istorikъл, есте de la vorbi фъгъ вънтеалъ ии
фъгъ тъгъ. Ura mea есте пумай пентру кримъ. Пънг
не криминалъ ии пънг зъпъ ти мај тухат orbicea
лог; dar прекът нъ нъ пот лепъда de конциона
меа, пре-атъта нъ тъ пот лепъда пичи de адевъг.
În sfîrșit, есте пагъшъл че адевъгат къ адевъ-
гул есте tot-datăna бут, tot-datăna фодозитор ии
tot-datăna фаворабил пеамулаи оменеск. Кънд са-
ситетоту а фъгът тъту, есте къ se surijineа не гъ-
тъчие; кънд а фъгът винеде, есте къ se surijineа не
адевъг. Адевъгата есте пневиловат desire tot зън-
челе каге s'a върсат не пъмпят.

Акум, дакъ тъ за întrebă чинева пентру че
adresez кърtea ачеста патмелог, еака resimnista
амеъ: пучина, евлавие, чеъликъ мај esistъ не пъ-
мпят, останет adatorи мај тухат фемелог декът
теолоциаог. Редица аноастъ, есте а мајчей noas-
tre. Învățutu пеодилог, чечеъ, dormatикъ ии гро-
завъ, se интільгент пумай in memorie, паг. lisys-
Xristos не инважъ къ телигия требе se fie интіль-

гітъ ін іппітъ. Натімеле вор афла-о-аколо ла локул ей din нгезіпъ ку гуга din коніллегіа noastră, ачеа гугъ інвъцатъ din күвінт ін күвінт, генетатъ ін фіе-каре seară, ін фіе-каре dimineață; ачеа гугъ каре. Фъкъ се syntе ін суффлеул nostră simtимеш тул інпіскут ал пемъріпінітул, ін зіоа інпікаре тұма noastră, пүнд пептұх інпізіа оағъ тұпушімеліе noastre ла пепт, не івъцъ съ-пропонұтын пүтмеліе алі Dymnezeu. Ділчес інвъцтутъ din леарып, гугъ інпірекақ, каре яот-д'аұна ne rebine ін мінте, ін мізлокул вұкугілор сағъ дырерілор noastre, ка уп ехо ал глаастуїматем!

Дакъ ачесте obseruații sunt adevărate, дакъ елле ворбеск тұтұлор інпімелор. Н'ам trebimur de а апърә ачеаастъ карте. Кү кът гелісіа тұмей noastre ба фі маі сувлітъ, ку атъта ініпъгіріде noastre вор фі маі вії пі маі адінче. А ну інгrijі де а інвъцà не даскълій nostrii, ар фі а не лепъда не, поі інніне de інвъцтутъ. Скобоағъ-се dar ла глааста тұмей noastre. Күщетarea de Dymnezeu а-сұпъ-пе; съ не пытруңъ ачеаастъ вүщетаре, ші съ не інкүпінге аұміна ей; фіе-не ea вѣкүриea коніллегіеі noastre, қиінда іннімей noastre, віеаца суффлеул nostră mi surijinул ачелде віеңе пүое да фаталул чес ін каре чедле din тұтъ газе алде певіповъшіеі noastre tremмұтъ ші пер synt фокул, натімелор noastre.

О фемеілор! еака уп strdiș фъгъ ostenealъ ші фъгъ тұнкъ, уп strdiș de kontemplazio ші de amor. Insuri Dymnezeu вине de ворбенде суффлеул алі bostry іn іndoita карте а Евангелиеі ші а на-түр еі. Ну въ темеі de trъsnetул глаастаі съзъ; ед се на індудлі пептұх үтекіде boastre; пү. въ темеі de strъdүчігса тұрғіреі салле, ea se ва ақонегі пептұ

DESIRE RELIWA NEAMULUI OMENESK.

(CHARLES NODIER, de l'Amour et de son influence, p. 3.)

Плѣтатеа наре **Dimitri Saab**, чији посомоги, погиб
кинитор; аа. Альгеше инима, је симпъл ши поз-
итив Импичътија ли Dимитръ ње стъ интъ-
есирана доаљ обсервације а импичътија формализија:
чи стъ нештије каде ви битујдите иронији стари саде.

Дұндеңіш 'ш'a ініпъріт пүтеле пе ғана та;
ақеаста есте олымінъ кале стългучеңе пұмай пеп-
трх Ом. Плєтүндепеңе аұміна ақеаста даң наңе-
түні simtiment, ші ақест simtiment түні күдт: еака
орінпінең тұтудың гедінідегі пірмітіве.

Келіціа дні Христос а дніт інченіт ла оадъ е-
похъ, ea s'a пъскій din trebyшнцеде омениїй на-

nu din țeckunpoștișa băiemelilor; în mîzaokta cărților pîmptulei, ea addysse cîindea și amogula. Acolă era cheva neobișnuit, căre nu era nîcî al trekutului nîcî ad acumulat: nu era espressia secolului, că era o vîrstă nuoă centră în universu și era făcliea viitorului.

Cum s'a împlinit solica Evangeliu? ce skimbără său operat în doctrinale ei? Relișile trebuie să fie neclintite, să trebuesc să se skimbe ca fîrgura lui? Întrebără țară, căre sătînir tot-o-dată și de misterele credinței și de esistința popoagelor; căci vîeașa popoagelor este religia lor.

Înivește națiile antice, cum ar trebuit tot-o-dată cu zeii lor.

De cultul Isiei este legată soarta Egiptului; de cultul lui Iupiter este legată gloria și vîeașa Greciei, domnirea și vîeașa Romei.

Popoagale sunt ca Egiptul al jidovilor: cănd sunt slabe și oarbe, chipulă le pune în frâu și în templu; făcându-se înseși puternice, sărbătoările coloanelor și cadre străbîntușelelor.

Așa prețindenea și tot-dăuna trand popoagelor se moarcă după trand religiei lor.

Chelde căre ar săpa de destrucția unei gălăză, pînă la căre căre ar perni, întresek această regăză.

Urku-te din secol în secol în negrușele cheldei mai înalte anticești, și vei găsi pe degetul său Găndul, acheldeanii popoage și aceiași zei care se vîd și astăzi. Popoagale și zei ar ajuns în pînă la noi.

Ești nu esamin barbarie a cestor culturi; căi care nu mai sunt constata deuse căre osindene națiile să trăiască și să moarcă din pînă la zei lor.

Аci totuă sъ неклінт, п्रеотуă път попогуă. Нич о думінъ пъ ле'ніс, піз ти прогрес пъ'ї деспарте: ей пумаі відческ дакъ есте а відгін пумаі трекънд пін секолі інтр'о асемменеа інjosire.

Къ Roma и къ Grecia пъ este амà, аколеа прогресуї марі аж деспърдит попоагеле де геліциа лог: пінту къ пе кънд попоагеле мерчеа ю mainte геліциа. Гем'пнеа ін ютъ. Дакъ геліциа ар фі путут тім'а тішкагеа попоагелог, ае-аг фі тънтуї. Dar паганізму пъ авеа ін sine пічі ти елемент де прогрес; пъ путса пічі съ мeargъ пічі съ se інажде. Kondigia esistingeї ляї, ера пеклінтіреа; mi пеклінтіреа csistъ пумаі іn desnotism. Поате фі чева маї kontradiktiv декът о геліцие фъгъ тінікаге іn тізлокуѣ тутуї попог лібер?

Пе пъмтнt este o прогрессie каге іnainteaзъ пе не-simpte snre bine: пе fie-каге секол пеамуѣ отенеск se'мвнпътъцене: ачеаста este о леце а natүreї 1). Політика ші superstiția поате съ demoleaskъ пашії ачеестей імбунпътъдії, dar пічі о датъ п'о ва путса опрі; trebue ка пумъгул идеилог съ kreaskъ, ші ка тұлдімеа лутінатъ съ snoreaskъ: пеңігъ къ trebue съ se іmplіneaskъ леcea атї Dymnezet.

Spre а konstată ачеest адевъг та же, пъ къяда дакъ тімштіде moderne аж prodys в'гн цепін таі путernik декът Omer, чі дакъ лутеа чівілісатъ а фъкът в'гн пас къtre omenire ші къtre адевъг. Аколеа є леcea natүreї.

Din ачеастъ леце, іntіпъріt в'гн istoria тұғылог попоагелог, ведем къ se nask тімштіоагеле доъ пігінпуг, а кърога путере este neіnvisiъ:

1) Bezi in karta a treia, в'гнл XXV, desnre пеіseкітібілітatea пеамуїл оmenesк. Lege morala a natүreї.

Тоатъ геліціа каге йопъвуще идеіде ші йунетреіе попоагеле este тінчкноаasz, nentru къ este în opoziсie cu күцетареа луї Думпнеzeў, esprimatъ intr'o леце цепегаль а natvrei.

Тоатъ геліціа фавораббіль desvolatъгідог intel-лекіңдеі ші моралітъгій паділор este adevъгатъ, nentru къ este în уніе cu ачаа леце.

Ші ачі поі пустем Фъръ зфіеалъ а йофьцішà Евангелія adorациілог пъмінтулү! Геліціа каге ё фанта sa, este пгін күлтүл ей, пгін misterүгіде ей, а копіллъгіеі социетъгідог; іаг пгін морала ші пгін аморал ей, este a туттюг gradүгідог чівілізациі текүте, presentе ші вітоаре. Ачеастъ геліціе йнал-цъ intelлекіңделе чедле таі түліте, пгекут а-семменеа умілеіце пе чедле таі ұздіме капете. Ea este геліціа съзгачілог ші а неногочіділог; este фъкүтъ nentru Om, къчі ё фъкүтъ nentru алінарса дұгерій. Къ йөрвъдацій вог віsa Utonій, къ попоагеле вог тегде кътре пегфекцііле идеале, ші уній ші алшіт вог гъсі-отот-д'аұна йамінтеа лог. Ea поағыз ку sine віторуга үтапітъгій.

Дакъ dar este адепърат, пгекут am zis, къ попоагеле віедүеск ші мор ку zeiі лог, апоі поі пустем bestі попоагелог ктешіне о віеацъ егалъ ку таңда гловулау!

Ашà dar, de parte de a my spъrieа de skimbъ-гіде че а авт геліціа, ей ағлу intr'insеле добада oriunii ей чеі чегеци. Admir ку кътъ леснire ea se dә дұпъ тішкъгіде тінцілог ші дтын прогреселе гаџіеі. Skimbъгіде ачестеа ну'i attinr пісі о датъ esençia ей: ачестеа se фак іn пгекүттіл ей, іаг ну intr'insa. Ea se desbrакъ ку йичетуда de въллұгіде ку каге пециінца о йокупицігъ, ші ла фіе-каге въл-чед ағтаркъ Думпнеzeў se ғаше възгүт. Lukta ad-

mirabilă! În același mijloc aveață, religiații trăsoară aderanția cu multe noaste, și se înține tot-dată în punctul de vedere al inteligenției noastre.

Kând a venit Xristos pe pămînt, toate religiile erau moarte și toate popoarele erau întrinde. Solicei lui și de a renova credințele în înțelegere. Cineva poate să spui că el ar fi învieat morți, dar nu poate să spui că a învieat nemulți omenești: târziu de mărturitorul său învierșător, că își dă el înșinuă, nu va afăra nici un necredincios; trebuie să spui că nu este învieștișor dacă nu roim să spui invocam că nu sun Dumnezeu. Își privește numai din ce caos grozav a venit el de a skos lumea! Roma în riearele lui Tiberiu, înzăluind templul lui Tiberiu, adorând cramele lui Tiberiu, răsind în fieroșia lui Tiberiu tîrza eroilor, în demonstrația lui atribuția unui zei: învierșă întreg lumea și eșențiala Romei și înțigăndu-se în acelașă abjecție. Nici o țară locală între popoare, năștîndu-se făcuse un rîs de sclavi; nașterea erau date femeilor soldaților; drepturile omului desființate; drepturile soției și a copiilor călcate; un popor încălcăt și toate celelalte barbare; vîrțitorii zicând nepăcat: Băi de cei înviinuți! Filosofii ronind pădejdea și zicând tot-dată nepotocită: Mori! săracelă omenești căci nu este altăre niciună trădătură idoliilor în care nu mai credează, și în priveliștile păvălîche niciună trădătură miră: unuia popor înjosit, că și acei zei. Eaca în ce punct se afăra civilitația să venirea lui Iisus-Xristos. Och! admiragia este fără margini cănd ea ajunge a patrînde într-unegătuș înfernul în care el fără să străducească lumeni sa! În toate institu-

діїде геодіюае алле Гречієй ші алле Ромеї din tîmpuł achedla, пұ егà піçі о idee, піçі уп prin-
cip, піçі уп sîmtilment каге съ фі пұтат reçenera-
naціїде; Інтуїї віртутеа ne tron n'ar фі аյзіс съ ле
dea віеадъ. Dymnezeў Інгэді de a фаче о яег-
каге, фъгъ іndocadъ pentru ка съ не ласе a ведea
тоатъ adîncimică гъхлх; ші чоа din утмъ стѣблаже
а іndеллешчкії antice se stinsè, діппреуы къ
Antoniniil, іndemert pentru лутме.

Sure a тъптуі лутмеа пұ егà destýa de aї
гевълда гүінеле; чі totuł trebuea rennoit, могала,
іdeide, гувенуыгіде. Ашà Iisus-Xristos a venit ток-
таі да тімп hentrø omenire, ші venireaї suvlîmъ
да чедле de ne утмъ тінуке алле мареі гепувдіче,
donedеніе о Проведіннъ.

Sure a бине іndеллеңде фанта reçeneraціеи уні-
версале, аг trebui, ка съ зік ашà, а пуне de
фацъ чедле дөзъ perioade istoriche, a deskrivе попо-
гуд-іmпъrat in гдогія ші in libertatea sa, ші по-
ноагеле Евангелиеі in чівілізаціа ші in погрæселе
дог. Dar aceste tabloùrі s'aෂ фъкъt atъt de des,
іnкъt ori че генетідіе din пугъ ar фі de prisos: in
кіпүнд dar іntâpâzgile купноскуте, eෂ resum is-
toria tîmpiaog всікі ші a tîmpiaog moderni, in идеа
могалъ каге їi caratteriseazъ.

Ideeа mogalъ a antikitъї, este amogul de па-
trie. Toate фантеде марі алле гепувдічелог че-
лог векі se odixnesk ne ачеастъ temelie tare, dar
іngrystъ.

Ideeа mogalъ a tîmpiaog moderni, este amogul
de neамул omenesk. Бұна волыпъ упіversаль, каге
este sniritya Евангелиеі, іmвгъдішеазъ omenirea
іntreagъ.

Este дігероs de a фаче въгараc de seamă, къ

în toată vekimea și țină, la noi nu se afălă nici un îndelungat, nici un dezechitor care, întemeind de-șilea țarăi sălăe, să fi avut în primire și fericierea celorlalți popoare.

Așa căci vîrstătatea noastră, Iisus-Xristos o dă națiilor, și face să îi vorbească înțeleptuirea lui și dintr-un simțiment neconștiut pînă la dincolo de toată lumea. Un copil îmbrăcat în dormede ușoară și alături fanatismului, în ideile înțelepte de seminție și răbdare, de popor alături Dumnezei, vine de-o-dată de învățătură a dumnezeu de neamul omenești. În locul Dumnezeului de mințe din Biblie, în locul Dumnezeului eschitării alături Avraam, el vine pe Creatorul, înaintele alătului omenești. Moisi a fost numai liberatorul poporului; Iisus va fi înțeleptitorul universului. Ceumanitate! ce înțărare! Cum el se desărăcă de bestialitatea răstelor sălăe! cum se scăpătă de mândria națională! cum se sfărătă la îndările suveranității și alături de despotismului! Jidov, dar nu înțeleptul băstemiei, nu căsătoria resurrecției și exterminării, nu vorbește de a înțelepta pe jidovii, chi lumea. Împărtășiea lui este a înțeleptării și a părții. El nu venit să îmbină cu frica, să îi dovescă cu trăsnetul, chi să îmbalinzească cu vorba și să chivilezeze cu amoga.

Ce de adevarat era și atunci numai în el, și care să ar fi înțeleptul său și mărturii cu dincolo! Ei să mință în care tot viitorul gloriei să se afle cunții într-un simțut suferător.

Neamul omenești se urmărește dinaintea iudeoilor, iar el simțătă vestea lui Dumnezeului-Creator, pre Dumnezeulu neconștiut, pre un simțut Dumnezeu.

Toate popoarele șoase în cîmpie sau în pădure, sau în
înălțime, popoarele românești: Toate popoarele sunt libere,
pentru că toate popoarele sunt frății.

Îndellemenții păstrăsorii ne seama lor toate ademărătările mogale; ei îngăduiau fantele oamenilor să
nu mai prind deosebitul postură: vîrstării Romei și altele
Spartei sunt crize în instituția lor, iar nu în religie.
Iată, numai că singur ne pământ, îndelmenții
că așteaptă fantele a deosebitului este nedoritulă:
că ea întărește suflarea nostră în niciu totare
prin mării sfidări resortul vîrstării salde. Nu
mai că singur, ține că Oțul nu vîzărește numai
ca păine, ci și că ademărătă. Aceste ademărătă, ne-
cunoscute sănătăți la el, de înțelesăzătură forma
adesea oasă și unei învățături că totușă populație.
În locul îndelmenții abstrase a filosofilor pă-
ne o îndelmenție simpată, precișă, sublimă, fără
căciuță om, pentru că ea trece la înțimă
lui că așteaptă moartea că să la urcă, fără os-
temperală, fără mărturie, că o restăvenire a lui sim-
timent care se odihniște în suflarea astăzi, și ne
care trebuie să-l ducă că dințul în chei.

Cea mai înaltă vîrstă, sănătății la el, era de a
mări pentru colindatorul de pământ unde chievă
prăjimisse viața: hotările de alegorii erau hotările omenești. Acum, mărturitorul vine de ne spusne; Patria noastră, este gloria; familiile noastre, este neamul românesc; țărintele noastre, este Dumnezeu. Ha! mărturagi mărturie a chestor vorbe, și vedeți
că științele ne dă el, că mogală răsuflarea și
că urcă ne fără deosebire! Cei vîkă ziceau: « Trebuie
așa și în familiile noastre să mai mărturisim de sine, și
patria sa mai mărturisim de sine familiile sa. » De unde:
civilitatea națională, țesătoare vechiul.

Iisus-Xristos mai adaugă: «Ші не пеамуд оменеск маї тұлт дегін патриа са.» De unde: чириллайсан ідея универсаль, тогдашъ псевдінъ, паче цепенегаль.

Амор фіеск күтре Дұмнезең, амор ғұрьевек күтре оамені, деңе чегеаскъ ші пъмінтеаскъ, чел маї іналт пүнт de пегфекцие да каге ыффлестуда поате аյнде. Баръ bine de seamă că Iisus-Xristos își scoate religia sa dintr-o deșe a nației, și că comandarele sălile le ia din învîma omului,

Înaintea lui, și apăs că scop asturigă acestei күпетъгі, пұмай insitivile політичес хоъгау датогіде четырьсатуда, тогдашъ оменеаскъ attinçea да күлтүргіде геліциоасе пұмай нии interesturile матеріале; пімік нұ ұніа не От ка Дұмнезең; чиевә ера biricos pentru patrie; Евангелия не ғұрк віртуози пентру оменірә ші пентру чег. Într-unind astfel тогдашъ күтре religia, самогуд de Dұmnezej și de оамені, Iisus тъмъді de-o-dată қеајұнгул тогдашъ ғұръ геліше а філософілог, ші фаталиitatea religiile ғұръ тогдашъ а пығынілог. Astfel ғұръ осіндіте, пентру tot-d'აина поате, тоате siazijile геліциоасе: а нәві пре Dұmnezej ші пре оамені, нұ este a інінгірә не оамені шіре а плъчеа луі Dұмнезең. Първите пұра чегре пічи о дате сънчеде філолог зыі, ші філіи нұ ног върса сънчеде філолог лог. Аморуд воиенде філолога објектуда ыбіт, ші оғі каге іі ынпуне кімделе тініеі ші алле үтей, strîkъ деңеа наției, ші пүнде күпетареа үні ом in локуд күпетъгій луі Dұмнезең.

Актын съ күтпінім doctrinеде, ші съ restmът пінчіпугіде. Am zis că:

Релиция este пентру попоаге чееса че ыффлестуда este пентру когутгі.

Deçă, reația celorog veci, atât de poetici în formele ei, atât de omenească în esenție ei, ne conținând în-sine niște un element de progres, și o reație stacionară ceva încă din aceasta că totuști desvoltarea inteligenței era opriță sădiescădătoare veci sunt osindă de moarte.

Aceasta poate arăta oare căre atunci astăzi nu și din republică, unde Platon nu se înține în principiu că este nevoie de o suținere adevarată la popor; că trebuie să economisi credere într-o reație care să fie, mai mult, o datorie de a întârzi perejudecățile văzute și). Așa dar, că veci, care mai încărcă filosofie toleră gălățigă, și țină, o să înveță.

Această cunoaștere din republică era cunoscută de moarte și într-o popoare a antichității. Platon îndeamnă că, reația să insiste Grecoi să înțeleagă ne gălățigă, totuști trebuie să se dărânească că ea țină manifestație a adevarătă.

Doktrina lui Iisus-Xristos este din protivă atât de dezvoltată în esenție ei, încât, a dezvoltat gălățigă, a reformă perejudecățile și a își supuneră țină orbirea noastră o încurajă, este a revoluției că kultura orbirea noastră o încurajă, este a deschiderii de binețatele ei celule pământene, este a resimțirii vieața și libertatea preste toate popoarele, potrivit următoarelor vorbe cheie și alături lui Iisus-Xristos: **AДЕВЪРУЛ ВЪ ВА ФАЧЕ LIBERI.**

¹⁾ Plutarque République, iv. III.

КАП III.

KRISTIANISMUL PRIMILOR SEKOLI III KRISTIANISMUL DE ASTEZU.

Реалија Индienиilor бъгъдеше In атмea ачеаста пълчич; а Европа, автџи; а Тигчили, викторий; а поизточно компанди вирџи, шi бъгъдеше ревантире оумай in чег.

(BERNARDIN DE SAINT PIERRE, *Etude septième*, p. 491.)

Бънда челлог д'ънтъи Xristianъ есте фъргъ ин-
доеалъ чед таи бън коментар ал Евангелие; ашад
де апроапе de даскъд, дисчеполий н'ая пътят съз
иниале. Доктрина фиind intratъ in социетate se фъ-
чеса espressia doctrinei. Dar търтуриде дено атунч
сънт rare. Xristianъ чеи д'ънтъи скриаъ пудин, де-
оккупаци че eraч de a съцела крединга лог пгн
мартиръи. Abia кътева лини, дукгул чнеи търни
некупноскуте, шi не каге тимпъл ну де-а ктулат
таи тутат декът не алtele, ач ајтнс пинъ да пои.
Монумент пгнjos, dar nentreчit, ал чнеи гелдий
атунчи ку тутул пгое, шi а кътвеа датъ о фикsezъ
иниции авторула пгмидысе дисчеподъ ал апосто-
дилог.

« Xristianъ, зиче ел, ну сънт чи попор deosi-
« bit; н'ая пичи о четате каге съз фие а лог. Res-
« иниции in тоатъ Греция, шi пинъ да barbari, пъ-
« зеск обиченгиде фие-къгия чеги in besminte, in

« хранъ мі. În віеада комѣтъ, formъnd însъ între
 « ей о союзетатъ губернатъ de пішe леї admiralibile,
 « мі de o mogaлъ да каге пічі о датъ n'ar fi c.
 « цетат чіпева къ оамені ar п'теа аյуне. Ей sunt
 « пе пъмінт ка пішe oaspeлі кагії пумай трак:
 « Pretutindenea eй se прівешк ка strъmі. Se însorâz ка
 « мі чеяладу оамені, мі аж фії din însurarea
 « лог, dar nu'i jertvesk. Masa лог este комѣтъ in-
 « tre eй, мі датъ ла тої; dar патъл пупціал este
 « ку тұлатъ sfințenie respectat. Кү коги dé karne,
 « dar ну віеушеск ка karnea. Loktitorj ai гловтулъ,
 « dar патрия лог ну este пе глов, este in че. Se
 « ыспут леїлор statornічите; dar пініn sfințenie
 « пъгавуғілор лог, întrek îndeldeпчікеа леїлор.
 « Ей вібеск пе тої оамені, мі тої оамені ІЛ пе-
 « сеуіт: sunt некунноскуї мі desprieviї; фак
 « вінеле, мі sunt nedensiї ка пішe гърѣхъкторj:
 « каломпіаџі, osindigі, агутикаї. În arene, сај
 « sunt тънà съндератъ а цеалатулау; intokънф tot-
 « d'атна 'амог пепітъ утъ мі вінекувінъгі пепітъ,
 « бајокуге; мі афѣль gloria în сінъл înjosirij, мі
 « віеада веичійікъ În тіздокула кіппуғілор: аколò
 « її веде чіпева вұкугъанду-се къ derrab вст інчета
 « de a маї віеуші спре a se ғачче nemъritori. Jido-
 « вії ле фак resboї, Grecii її прігonesk; dar пічі
 « хнії пічі алдій ну'ші пот da ківінтула despre ұра
 « че хгънеск астыга лог 1). »

Astfel era ѹ Kristianii чеі d'ъптъж, мі ачеастъ
 скідъ de o віеадъ ку totул konsakratъ віртудї, ау-
 тогула o terminъ пін ачеастъ побілъ ікоанъ: къ dis-
 чеподії ляж Kristos sunt пепітъ попоагеле între каге

1) Всї l'Epitre à Diognate, mal a propos inserée dans les Oeuvres de Saint Justin, Sancti Justiniani Opera. Cremoisy, 1615, p.482.

252 KRISTIANISMUL PRIMILOR SEKOLI

Новеđingа її trimite, чеа че суфлетуа este пеп-
ту когпula не каг'а кітчесре ші іл інсүффлеџене;
иенту къ Христаниї лукгезъ пепту лукмареа
нација лог че її пгіронаеск, искун суфлетеа лукгезъ
спре а тъстра ші а кугъці когпula каге іа цине
пкіс. Еї sunt лукма лукмі ші партеа чеа сувблі-
мъ а оменірії.

Еака кум чеј д'ъптык кагії аў пытут съ ахъзъ
глауста апостолілог аў інцеллес вогвеле ауї Iisus-
Христос. Еї чег пъмптуа пумай віеада когпудуї,
ші тоатъ ambigia лог se'ntoагче кътре че; se сіп-
пун леңілог statornічіте, ші інтек ачелле лең
пгін ſfindeñia пътавуگілог лог; тоді оамені її пгі-
ронаеск, ші еї квеск не пгіроніторій лог, ші інторк
tot-d'ахна вінекұнтыгі пепту batjокүге. Таблоў
сувлім de іndvare ші de тъгіме! тъптыа націоне
а исторіеи ноастре, ші поате ші чеа дунъ згішъ; пої
требуе съ не інтоагчет да трактуа, фінд къ тракту-
туа с'а афлат інaintea ноастръ. Пумтуа de плаекаге,
ші пумтуа de sosire se вор attinque pгін іndoитуа
фінек ал сімплічітъї ші ал віткуї.

Dac че дгум лукр авем de ъмвлат, ші кът de
тъгzie este ragia ноастръ de a se агътә! Urічкыпса
ші нерозіеа че оамені аў адъюрат да ачест таблоў
примітів se тълмъчеще пумай пгін петгүгеле каге
аў аконеріт лукма.

Heste че abis a trebit sъ sagъ чінева, ші че
софізъ а frebyit sъ інвенте пепту ка съ deskon-
nіcere інкvisiøia in Евангеліе!

Къ тоате къте Iisus a zis асуна idolatrieи мі-
челог деводії ші а тічелог иракіч;

Къ тоате къте a zis in protiva snirityuї de пгіот
ші de фарісеї;

Къ тоате definigia ауї despise амогуа апіко-

пелті, ші ачеа ворві. Дұмнезеекъ: А ғаче віне пентрұ гъұ; ші қеастъ даалі ворві. Дұмнезеекъ: тоні оамені сүнт ғражі; ші әштікътуғеделгі асупта үнпітіңді. Ах! Дұмнезеев; ші қелде д'ынтың ворві аллә ғүзей: ТАТЪЛ NOSTRU! татъ ал ітілор!

Ахторитета епіскопадъ а sybstitutat тічеле практикін ін локуд моралей, adoraцia момілор ін локуд adoraціей ах! Дұмнезеев, jurnalera, галуга ші метапілде ін локуд вігтүнді.

Ачеастъ ахторитетын аіккарнат snirityl докторілор ші ал фарисеілор; а mingit denaintea Евангеліей Фъкънд yn Дұмнезеев de résbъnare, yn Дұмнезеев каге, тънкà не філ съїка Satyr.

Iisys-Xristos не інълца пінь да Дұмнезеев; ној ам скоборіт не Дұмнезеев пінь да ној. І-ам, імпіумұтат паттимеле noastre, ambigijile noastre, ві-шілтіле noastre, кітмелe noastre. Ura ші mіniea, ачеесте пъкate de moarte аллә оаменілор, с'ағ фъкът attribuijile Dұmnezeirі. Індасть адатарелe s'apnind, smintirea омнепеекъ яңа локуд інделленчкъній дұмнезеесі; ші ачеа ктүче, instrument de кія ші de reskumptъrare, да пічогуда къргея trebuea съведем пұмаі күінда саў біртүтеа, ні se інфъдіта-зъ інкупшітать пұмаі кү jertve ші кү қеаладі.

Ахторитета еклесиастікъ аре оңірі 1); таie, arde, ағыriseце ші властемъ.

Рекунноңіз besmîntud пъсторұлай? zivea Rixard Ах! Філіп-Аугуст triimeçindуі armatуra de fer a унүі епіскоп пініs in resboi: Iar e ў te воіш інтреба: Рекунноңіз морала Евангеліей in doktrinele нето-дегандеі, дұмнелде ах! Iisys-Xristos in synerst-пілде mediulт-ев, хайна modestъ a apostolілор ін strenцеде кълутығалай ші in пұтпұта кардиналілор?

1) Шапа Romei.

Кум с'а скимбат амогул пеамулуй оменеск *in pñironire* ші *in añvrisire*? кум *Dymnezeul* каге а венит съ какте оаea чоа гътъчітъ, *Dymnezeul* каге кіеамъ пе тоді оаменії, с'а *făcăt Dymnezeul* *anatemelodog* ші ал *eskalsiilodog*? *Дакъ* ачелле *doktrine* *sunt fanta lui Iisus-Xristos*, *trebuie* *лепъdate* *ка* *fatalе*; *иаг* *дакъ* *sunt fanta оаменіодог*, *trebuie* *съ* *ле* *кугъдім* *кредінца*. *Че* *е* *маі* *гъў* *есте* *къ* *чиневà* *рекунноаще* *пe* *ом* *in r eli ie*, *кънд* *ea* *ar* *trebuie* *съ* *не* *arate* *пұмай* *пe* *Dymneze *.

Astfel *ва* *fi* *лukugul* *înceldelepechii* *ші* *ал* *tim-*
p lui. *Чеса* *че* *intuiek * *doktrina* *амогулуй* *trebuie*
съ *поагъ*; *чеса* *че* *есте* *in protiva* *principiului* *by-*
nei dorin e *universale* *trebuie* *skos* *афагъ*. *Тrebuie*
ка *тоате* *в ллуг ide* *се* *казъ* *ші* *ка Iisus-Xirkos* *съ*
se arate, *пу* *ка* *in v rg ul* *м ntelui* *vnde* *lumina*
lui *intuiek * *окій* *discepolilodog* *съ*. *Ont-spre-zече*
в акуг i de fanatism *ші* *чин-spre-zече* *анi de liber-*
tate *ал* *п егътиit* *slavii nostri* *окі* *pentru* *ачеастъ*
transf igur ie *пто *, *in* *каге* *поббіда* *Фігуръ* *а* *лui*
Iisus-Xristos *се* *ва* *інълц а* *куратъ* *ші* *ку* *т rire*
пreste *d rim t tigele* *st nerstic ilodog* *отменії*.

КАП IV.

DESIRE O MARE REBOLUЦIE OPERATЪ IN DOKTRINE
ѢНКЪ DELA VELLE D'ѢНТЫ BEAKURI

Кънд пумай есте пічі libertate, пічі patrie, пічі
natiună de arte ; кънд суflătelele вулгаре sunt с тінse
de неногочире саі куfrndate іn материализмұл үні
трос trail-byн, атапж қадде каге se smulg din această
глоать тъгъюзие пудијдеск о альтъ думе.

(VILLEMALIN, *Nouveaux Mélanges etc.*,
р. 458.)

Sistema геліоіасъ а Евгейлаг оккупъ ти док
mare in istoria moralъ а үniverstatѣ. Nimirи, іn-
naintea луї Moisi, ny zisesse: « O singurъ леце,
ти singurъ попор , ти singurъ Dumnezeу. » Dar din
неногочире ачест Dumnezeу era Dumnezeул пумай
ал уні тічі simengii іsolatе in мізлоказъ паційлаг!
Dumnezeу de resvunare шi de minie.

Шi Iisus a zis : « Un singur Dumnezeу, o sin-
gurъ леце, ти singurъ попор ; » dar ачест попор este
неамұл оменеск !

Dumnezeу de amor шi de iertare.

Este о немърџинire dar intre леcea векie шi intre
леcea руоъ, шi прічіна къ Roma a къзит in ашà
de mari тъльчігі, este къ ле-a amestekat, шi къ а
аппликат да неамұл оменеск чеа че era хотыгіт
пенітъ о тікъ фракcie de попор.

Іnvъдьтуга луї Iisus-Xristos сұрpassе саcherdotul.
La inchenyt tot Xristianul era preot, fiind къ ге-
ліція era молада. Кънд геліція ꙗ dormâ, se ſъкъ
понтефіci, шi ꙗ kairos : judaismұл intre in xris-

tianism. Astfel sovietatoa evanghe лікъ nerdъ пурп кътѣ пурп дрентуриде каге егаѣ алде тутулог, ти din каге преодї 'м'аѣ ֆъкул o stare шi пгівелцнг.

Nu era ынъ destul de a statornicu путега лог, trebucă s'o mi surijine mi s'o тъгаскъ. Ку ачеst скон, преодї інчепугъ, ынкъ de ал доilea веак, съ преддиче покъюца шi съ sfingeaskъ чедівадія. А-пукънд не кгечіні інзівъпъєргеа kredinçеi лог чеi пхое, иi тънчесаѣ прип фіка, ыадулх iпriп інсунш тъгимеа jertvelog лог. Күвітеле лог de фок mistruaѣ веакула. Тоді фъчесаѣ de четъці, de патриe, de фамілліе, de автціе; оцигі de покъюторі шi de ана-когеї se resппъndoаѣ прип пустінг; тоате пецигіле Resъгітулх se ֆъккссеръ temплутръ, шi потрібіт фъ-моасеi espresii a St. Ieronim, se інтімплъ къ пуст-тігуле егаѣ локхіте de sfingi ка чегула.

Нумай сінгъ а штегзъмінтул съпътулх Паком, де не үегтугіле Ніадулх, se компунеа de шеант-мій колів, шi конгіндеа чіп-зечі тій de покъюторі.

Nu тъгзіү, сінгътatea, јунагea, чедівадія nu маї фъгъ destul зелзлт ачестор кіпобіц: інвен-тагъ шi адт кінугі пхой; леңделе din timpi а-чеса фак сінъина лаңдъ а унг Jak de Nisibis, каге ardea earba de пе кътпі; а унг Iulian Sabbath, каге а віенгіт нумай ку тънчесе; а унг Еусевіе, каге se ынкисse інtr'up тута фъгъ ferestre; а унг Simon Сілліпікұл, каге віенгіt trei-zечі de anі іn віғұл унг siлл. Дела Resъгіт да Аппус, era o e-ттуладіе de покъюпъ шi de stfferinde; era o інтеч-чесе каге de каге съ тъгаскъ тікълошилे оме-нірій. Шi ачеастъ kreddere ֆанатикъ domnia іншій не въгвадій чеi ку маї mare үеній: St. Ieronim mi St. Августин, кагій о пгіміръ дела веакула лог, юні имаџінагъ къ ау приінілo дела kredinç.

La aceste insinuații ascetice se alătură și te-o-dată sfatul său frică. Epoașa aceasta era a căderii împărătescării României de către ei, și Cristianii fuzeau în mănăstiri de oțigile barbarilor căruia părea că lumea mai naintea de a fi renăscută.

Se părea că în instanță Dumnezeu condusă aceste popoare; că aducerea alături oamenilor nu-i pentru o altă deosebire nu-ao.

Așteptându-se întâi păcătoare, între popor și între episcopii, nuori de anacoreci și de pokvitorii, alături cărora arătătorii sănătății și opiniile lor erau vîrstați. Episcopul Frâncuș pregătindu-și mărturie, și zicea că nu mai este singură formă a dezvoltării bisericării. Era în clădirea sa, în clădirea sârbașă, tîkălos, dat jupării, singurătății, celiușării, care trebuia să spere într-o clădire astăzi, iernă, într-un exemplu de o sfingere mai frumoasă decât. Biserică, care îninsese pe cristianii neîntuncașa aceasta, a trebit să se snarie de fanta sa. Pe fiecare zi păterea călugărilor se bucură și mai multătoare. Cineva trebuia să fie moartă, să fie imită; trebuia să fie apucă la căsătorie admiargia lui, să fie păgăduită înmormântarea. Aceea că ea să devină sfință, opiniile popoarelor îl înspună. Să fie cărăuătoare, monaca să fie, femeie moartă și să fie sănătățe: ea să se supună. Doar bărbatul de țară, St. Basiliu și St. Benedict, se păsa în capul ascetei mănăstiri ca să domnească. Această amestecă monastică cu mănăstirile, care călugării să se supună: căruia sixastrii în instanță în sinău, căruia îl înspunea.

фак кoddicē pentrū o вісадъ ку totul de sinigută-
tate, de kintri mi de studiu; monumente de леци-
дадie sixastrală, асемънате, în оare-каке din пър-
віле лог, ку челде таі фундоае утоній алле ан-
тікітъції, dar din пеноочіре спrijinite, în totул
лог, не кълкагеа лецилог наукеі ші алле Еван-
гелиеі. Îndată de атунчі асчетістмұл ші покында
intragъ in biserrikkъ: преодії se асамъпъ ку къ-
дугъгії, ші къдугъгії ку преодії; тоді se desпыт-
уеск de союзатеа чівілъ, тоді se деаппъдъ de фа-
мілліе, тоді пұтаі күппоск декът o sinigutъ-леце,
лецеа каке ІІ Індуль шії іsoleazъ. Еіегау інс-
тагаді, ші ді se імпуне челівадіеа; пүтерніші ші ді se
імпуне sinigutътateа; бораді ші ді se імпуне съ-
гъчіеа; осібітеде ordine de къдугъгії resпund да
ачесте чеңгері, каке se onresk інсъ да пішоагеде
цінцілод biserrічей.

Astfel se онеръ ачеастъ геводціе каке sys-
temedія ти пайыл прогреселе Евангеліеі. Дела ал-
теілес пінъ да ал шеаседса секол, totul фу пре-
фект; інакъ ачесте дөъ епохе формеазъ дөъ гелі-
ций ші дөъ sacherdotzii. Szintindzse silviriі опін-
нійдог кълугъгеції, пүтереа еклізиастікъ тү күнета
а'ші шығі пүтереа, чі а'ш'o пъстрà. Маі тързій ea
ануқы пүтереа че'i да ачеастъ геводуудіе. Атунчі se
пъскү пүтереа еі чea тімпогалъ, ші ку dinsa ачеа
системъ formidabілъ каке дънцілі аушеа чівілісатъ,
алле къгіа тінкнate resorturі ле вом esamina таі
пенгімъ. Поате къ trebuea a merge ne drумъл ачелла
шите а аյұще да пінде doktrine таі bune; поате
къ езчестіледе асчетістмұл ші алле шонахістмұл
егау ұнуд din елементеле пеалърат trebuiпчоае
алле үнел генераций desvětішіте. Lynea, in епоха
ачеа, інцелдеңеа пұтаі шірін әмбуті: Roma, тү-

rind, șă lăsasse materialisată și atee. Trebuie să o desmaterialise, și strică împărțirea cogenială prin moartea simurgilor, și spiritualitatea trebuie să fie la unice de la cunoașterea de Dumnezeu prin desbinarea întreagă de sine însuși, și să trebuiască unei vieze vechiice și în dezvoltările de vieacă pământească. Sunt aceste raporturi, vieacă de astăzi și de покъюнъ фу favorabilă neamului omenești. Ea dovedește superioritatea spiritualității ascunse materiei; înțelegându-se în interes spiritual care se dezvăluie de la înțelegere pământene pentru că este ideal, nu dincolo; desvoltată în Om aceea frumusețate dățitoare de vieacă care îi înșiră adesea înțelepciunea trăgându-l către Numele înțelepciunii: ținând de atunci și că în fel de ghezadie a adesea deosebitoare noastre vrăjite. Neavându-l și mai puțini de cîteva vîzute, și atunci trebuia să devină neînvățit.

КАП V.

DESIRE ADEB'RATELE DOKTRINE ALLE ERANGELIEI.

Цине-то de лягea яи Dимнeзeй mi de мартриeя че ne дъ desnre eа: insuhi.

((ISAIEA , VIII, 20.)

Noї nu купоадем инdestra Евангелия, nu'к
купоадем таxимеде, nu'к патримен виці декум
snirritу; кътилм ит къгиситате ворведе оаменизор,
ші альсм не алле яи Dимнeзeй.

(FÉNÉLON, *Courtes Méditations sur l'Ecriture:*)

Iste-Xristos a nenit in аtme, nu' sure a statom-
віч ти кват естеріор mi a insitivă gîrnouї, нюе,
чи sure a ne inъдà a adorà ne Пъгіонеле съ в in
snirrit mi in adesvъ, snre a'ші къгъдi in нόног
пъкът яи Dимнeзeй. Тoсть морала каге nu trage
sure a formă in astfel deonor nu este a яи.

(ABBÉ FLEURY, *Dicours sur l'Histoire ecclésiast.,*
p. 234.)

Xristianismъл a приими intinрirea тутулог mare-
лог епохе istorичe, ші ачеастъ intinрire, a пъ-
страт'o маі тута sa'z маі пущин. Xristianismъл ёсте,
ка съ зик ашà, espressia вie a snirritul'ї челлог
trei sa'z natru веакуї каге domnesk in analale
noastre; къч күпетъгile nu se ѹеgg ашà лесне
in гeлiїї pекум in попоаге. Eака pиччина kontra-
dikciijilog че se въд in ел. Чинеа a лкоат drent
doktrinъ чеea че era пұмай bestmântul eї, best-
mântul kopillegieї попоагелог moderne, ші ал ју-
нимiї лог инфокate ші nasiionate: фie-каге sekol,
фie-каге въгстъ ne-a фъкут къте o dannie; ші а-
чеастъ dannie, denarte de a йнавуї ne фii ачед-
леаші фамилдii, ii desbinь ші'л sъгъчеце.

Ної ну ворбим аічі пічі de biserrika ғәакъ, пічі de a лүй Luter, пічі de a лүй Калвін, чи нұмаі de модификаціїле толерантé в католічізмуда веңкъ. Ашà ної авет геліçia анакогецилог ші a кълтгъілог, каге s'a інченпут dela Basileie ші dela Benedikt; геліçia сәпінділог, каге s'a модификація a фіе-каге епохъ, dela St. Jeronim пінъ да St. Dominik, ші dela St. Dominik пінъ да St. Laurentie; in сәғышіт геліçia Евангелией каге s'a інченпут dela Fenealon.

Челле доз d'ўптый віецұеск пұтмаі кү покъінде кү jүпнегі ші о аснрімі; ачестеа kred intr'yn Dymnezej күтпайді каге іші resbүнъ астыра фантеі салла; pentru dinsele, oamenii sunt aфурисілі, патра, о фантъ властематъ; утілінда ші стфферинга, чед маі інаалт пункт de пеrfекцие.

Чінева гъсеңе intr'insele челле din үртъ ін-флутінде алле веакутгілог de idoatrie, ші алле грозавеі півіелілі a Romei түрінд din пігчініа відіг-гілог еі ші sunt isbitүгеле barbarілог, кагій іі даіт сәғышіт, ші о чынtesк. Desпіецүрга віедеі se на-ще tot-d'აуна de ғауъ кү тоартеа ші хотъріреа de a стффері este espressia веакутгілог de disnaraçie ші de стфферинге.

A treia doktrină invadă пұтмаі іndугarea: ачеаста kredе къ дақъ вігіттеа омұлті este de a фаче bine челлог кагій іі факт гъү, апоі drentatea лүй Dymnezej ну поате fi de a se resbүнà in вечі. Могала еі e сәғынъ, ea қвеке, binекүвінтеазъ; ea presimte къ, in максима ачеаста: A ІNTOARЧЕ БІНЕ ПЕНТСУ RЬU, Dymnezej ne-a гевелат міла sa pentru тікълошилde noastre ші ѿтартареа sa pentru слъвічнілde noastre.

Індұлцинда ші амота, ачест інделлес шточ ал

262 DESPRE ADEBЪRATELE DOKTRINE

религії Евангеліческій є еспрессія чисті веаки де атмінъ, погектут кінця її поклоніца, ачесті інтеллесуекій ал doktrinei сфинчілог, єнті еспрессія веактілог de barbarie.

În timpla імпътъдіїї алі Lydovik XIV, дѣпъ Descartes, Pascal ші та же Arnaud, de Faub къ Bossuet ші къ Leibniz se възъ de-o-dатъ къ күнечатеа omeneaskъ фъкиссе прогресури пемъгчините. Dar ачесті прогресури ну eraї еспрімате пікъіг; пікъіг ну se ведеа скріпъ ачea doktrinъ чегеaskъ de amorsa de oameni ші de Dumnezeу, кате se деjumenta în toate концепційеле. Стире а-о да a doaoагъ атмії, Dumnezeу аллесесе о кreatура къ totul Dumnezescaskъ; ші кънд Fenelon вені sъ resimndeaskъ astuta noastră комогіле стѣблетулі sъш, amesterкate къ комогіле Евангеліе, пікъу съ атзъ binectivitъгile туті тік пумъг; пріорит, dar onorat, gloria îndrîptъ in esia; ворба алі фу инцеллеасъ, ші doktrina de віеацъ ну таї trebutea sъ тоаѓи.

Къ toate ачесті, ал шеазедеа ші ал доъ-спірі-зечелеа секолъкъ іші авеа апътътогій лог, ші ачестія зічеаї къ, de ші amorsa este іn Евангеліе, dar se аблъ intr'insa ші скончалада влестемту веичінік ші скішніреа dінчілог ачелю влестемту; ші din ачеста інкієа treburinga поклоніїї ші а умілін-деі omeneїї. În тізакута ачесті хаос de omniї teolo-дічне інтеллекційеле челле таї нутрічне іn dewert катъ съ факъ о аллесцеро: елле кад єнті пугероа Indoіелелог лог. Кате ва інвінч оаре, фрика саї пъдејdea? чіне ва desvълі adevъгта, adevъгуд кате нутмаї ел sinfug поате съ не тъптурасъ, къчі қадуа ащеантъ пумай гътъчіреа? Unde веї мерце-тъ, стѣблетул, меї? колумб гътъчіт пе ачест пъмліт, чіне se ва

Інсъгчіна къ повага тұжітедор талле? Індешмерт кіемі ағторитеттаң үеңілдік ші ағындың; чөлде дөй геліпін үшін ғаспанд, ші пішін гласти де о потрізъ сұбдімін тіннітін да фікір сау да атог. Ағторитет а үеңілдік, ағторитет ағындың, еш нұ въ пгімеск! нұ доаръ пентр къ вои нұ ауді аваа пүтере ші конвінціе, чі пентр къ сунтеді ағторитетін отменені, адекъ ағторитетін әладе; ші, спре а деслега индоіеледе телле, спре а конвінціе әлъбічілік міа; ім треде ун дасқъл фығъ гівал, о воръзъ фығъ контрадікшіе, о ағторитеттаң қызметке тоате ағторитетінде съ се үтілеасть. Ағі оамен піі ім інфьшашъ Евангеліа, ші Дұмпезең ім дескіде қотомілे құщеттігі үзделе, ініпърітін пе фаптеле үзделе. Дөй къзді қаре се контролеасть: картеа апостолідог ші картеа нағарей. Le стдіез, яе meditez ші ле комбarez; In ачест manifik esamin, картеа нағарей үздеңде де есплікатор къзді Евангеліе, ші картеа Евангеліе тъ інваңъ съ читеск in картеа нағарей. Deskopег інтр'інселе ачеваші тъпъ; дағ кънд елде інчетеасть de a маі ворбі ачеваші лімъ, атыңі тъ опреск, ші тъ індөiesk.

Natura este картеа възтъ а деңілор Kreatory-лті. Омтул нұ ва штеда съ цеаггъ dintr'insa пічі ун күвінт, пічі съ ғалсіғічезе вре-о дінніе; ел нұ поате пімік съ skrie Intr'insa. Къ Евангеліа інсь естет ту totta алғел; тънда оаменілор се аратъ Intr'insa күте-о-датъ алғъ деңеттул аті Дұмпезең. Мощені-торий ачестеікъзді Дұмпезеені аү пттіт съ'і алтерезе текстыл, фығъ ка атмаа інтреагъ съ се fi складат съ'і ғілaskъ. Ін міздақта інтынекүлті ұнтылод веакті, марторіл егај тарі, попоағеде тъкте, ші Евангеліаде фығъ пұвлічитағе.

Съ поате чішева конвінціе despre ғалсіғікарі-

264 DESIREE ADEVĂRATELE DOKTRINE

În timpi în care erau atât de leșne, pînă la multă vîrstă din timpi în care falsificarea ajunsese să aibă loc pe totușă. În ademur, cînd cîneva își aducea aminte că, în veacul al patru-sprezecelea, se citea în Evanghelie: *la Saint-Barthélemy*; cînd își aducea aminte că, în veacul al zece-sprezecelea, de față că Fenelon, după întîrgirea lui Kartesie și a lui Leibniz, se citea într-o insă drăconadă, apoi mai tîrziu oare că cîneva să se mire că, dela țărtăria pînă la adăvara veacă, ar fi putut cîneva să scrie într-o insă doctrina fețării și a sfingirii, făcându-se chiar și adevărul, băstătătorul și a fătării?

În cartea mea *precedentă*, am pus la începutul patru în prologul său către teologiei: aici de vîză pură fizică și în prologul teologiei. Ce alt control mai susulim poate ca să fie și deosebită fantă lui Dumnezeu de fantă oamenilor! ce alt mijloc mai puternic poate ca să fie și deosebită delă desprețuirea lui amor, decât înșinuirea cîştigării lui Dumnezeu! De sătoare de vîză delă teologie, dar toate vînăurile ne vîză delă religie: însoțita de amintirea și a naturii și a Evangeliului nu va putea pătrunde într-o altă cîştigăre decât înseadă convingerile vîrtejii.

Dar, mai nainte de a face să străducească această amintire, să fie înțeleasă și înțeleasă că:

« Tot ce strică temeleia doctrinelor, nu e doctrină. »

În studiile noastre mogăde ale Evangeliului, vom vedea pînă la aceasta încoporându-se că chestălătă:

« Tot ce călărează natură, adică cîştigărea lui Dumnezeu, nu este adevarat. »

Ш'апої тай ъпътъкъ требуе съ не пътънде de snirritul ценегал ал къгий. Кътева ворбе, кътева паццине агукката ічі ші колеа, пот faborisà кълкarea; dar dakъ Intreagъ картеа о osindeше; към вѣ jystifika ачеастъ кълкаге? Чинева поате introdъche максиме; dar totul ал ей пъл поате resturnа. Дечи, snirritul ценегал ал Евангелие, este amorya de оменire, индуцицъ пентру слъвичкі ші ютартаре пентру къюдъ; este ъпъкъ ші тай тутл, este binovoire a ші binефаччега пентру неприetenii nostri. Ей аузъ не lissus не кътче гугъндъсе пентру цеадай съй, юг вои им коммандай съ отог не франгий меи! Ид ауз не тунте зикъндъ discepolilог съй: «Este skris: Веди ибъ не апгопеде востръ ші «веди тутл не неприetenul востръ; юг ей въ зикъ: «Фачеди binе чедлог каги въ тутъск пре вои; гу-«гади-въ пентру чей каги въ пгігонеск ші въ ко-«домниазъ, пентру ка съ фіці фій пърітелтъ востръ каге este in чегий, каге фаче съ resarъ соа-«геде preste чей вуні ші preste чей гъй, ші съ «плоае preste чей дрендъ ші preste чей недрендъ.»

Аузий вои? еака леңеа natyrej: Soarele ге-
sare preste чей вуні ші preste чей гъй; ші тогада
алъ Xristos este espressia ачеаси леңи. Веди imita-
ne Dумнезеъ, въ веди пътънде de къщетареа алъ
in алле-залле binефаччеги вечіліче, ка съ о ges-
nindijci къ вредніchie in пеңгітудъ востръ.

Ашà dar, barbarij din Бібліе пісег in Евангелие.
Moisi пүссесе in Бібліе resbunarea, каге este леңеа
materieи brute; lissus пүнне in Евангелие амо-
гула, каге este леңеа суффлетудъ пемұрітор: неа-
тутл оменеск s'a ынaintat къtre Dумнезеъ.

Плетутиндена ачеаси влъндеце ші ачеаси вор-
бъ; плетутиндена discepolij алъ Xristos synt кіе-

таші, път съз се батъ, чи съз юведе. Агателе лог, este индіпекароа; конкуиста лог, este инніма. Іn челле din урмъ ворбір алле ауї ку апостолій, кънд дескізънду'ші тѣфлетеу ворвеше деснре мізлоачеле de a resnindі adeвъгул, ел її индеампъ de a se дà ка нище јертве пентру тънтиреа оаменілог; къчі еї сънт trimіші ка нище ої іn мізлокуд ауті-лог 1). Le зіче : веді юрта , веді фінекувітіа ші веді ювъцà : DOMNUL N'A BENIT ПЕНТРУ КА SЪ OSÎNDEASKЪ LUMEA, ЧІ ПЕНТРУ КА S'O MÎNTUEASKЪ 2).

Astfel este doktrina Евангеліє; тоате паціюіле еї сънт інінірите de dіnsa, ші тоате фантеле ауї lists resnynd ку dіnsa, Аша dar a юбі не оамені, а пълнче не чеі гъї, а фачче bine neprietenілог nostri, este a imită ne Dumnezeу, Пъrintеле nostru каге este іn чег, ші каге пложъ престе чеі drepці ші престе чеі pedrenці. Еў въз претвінде-неа - іn Евангеліе : Ферічіді чеі че пълнг, ферічіді чеі че тубері, ферічіді чеі фъкътогі de паче ші чеі тілостіві. Dar пікъігі път въз : Ferічіді dokto-гі, ферічіді пгіоніторі, ферічіді чеі че іші res-вупъ ші чеі че влестемъ. Ші дакъ чіпева ті-ар а-гътіа нище асемменеа ворбе інтр'о карте каге ювацъ пъмаі амотул ші юртареа, еў ле-аш гүппе dintrіnsa de фадъ ку аутіа пентру edifikarea ші ферічіреа аутій, пентру глаоріа адевъгулті !

Акум къ кунпоащем snirritya doktrineї, не este de mare interes de a кунпоащ чееса че фі-каге веак а adъогат інтр'insa. Вом пунне іn дреп-туя лецилог патіреі тоате dormеле de sfінчение, de фечіоріе, de челіважіе, de netoderандъ ші де

1) St. Ioan Eb., III.-VI.

2) Idem, XVI.

покынцъ атът din Skripturъ кът ші din дукъгъліе теодоцилог. Bom dà фіе-къргіа епохъ чеса че este a ei, фіе-къргіа веак күдатагеа дүй, фіе-къргіа докт дуккәреа sa, ші атычі Lysis, пъчкитогұл дүмій, пу ва тай фі respunzътор despre nebүнеле інвенцій алле оаменілог.

КАП. VI.

DESPRE SFINȚENIE.

Фър а течче песте хотале тиң віеце комтне,
ші фър а адъорà піч о күчке да некозгіле поастре,
воі myrim фър inчетаре in пої inшине, ші syntem
фър sfirish in jertвeле каге facem'лхі Dимнезеў.
(FÉNÉLON, *Correspondence*, t. I, p. 443.)

Nu trebuie a alegă la къмъші de пър ші за
tirsine, піч а frqî in піс'є; este destru къ Dим-
незеў ne гъдикъ пе течкелие din концальгіе.

(FÉNÉLON, *Lettre au vidame d'Amiens, Correspondence*, t. I.)

In protiva doctrinei atът de куратъ ші atът de
консолатоаре а Евангеліе, веакул ал патгулае
птие віаца de aspirime, de meditаций ші de mor-
тифікаций. Jertve de воіе, стfferinque evlavioase in-
фършате de sfințenie қа oardere de tot snre спъ-
луга ггешаделе поасте.

Шапої тай ъйтъкъ къ jertva se афль in toate рели-
гіїлө: in геліција Чівелеў, intr'a лхі Gramma, inіг'a лхі
Будха, intr'a лхі Махомет ші intr'a noastrъ: дакъ да
jertva sfințenie не уна, апої trebuie съ де sfințeaskъ
не toate. А локті intr'o пеңгеръ, a se гүгà не пеңгъ, a
intinde тъна synt попіледл templuxілор, a пүктà тір-

сінъ плюнь de vermet mi de некуцьдепії, меритуд чел
маре ал St. Labru, ал St. Ilarion ші ал St. Тома
de Kantorberi, ку немършніре інсь ковітшит de скі-
боаседе тікълошій алле bonziolog, алле santonіolog,
алле факіліог ші алле талапоішліог.

Гъсінд ачесте авјекциі in templuгіле Indieї, ші
інстіт ви шкоаледе фідософіол, інченп а тъ тем-
ме ну кумвà геспектил че авет пентру піце пг-
ченте пе каге ле кредем дұмнезеені съ фіе сер-
вінд шіре а конактà пұтаі піце фантасії де оа-
мені, ші ка ну кумвà ноі съ фім сектаторії әүі
Ерама саў аі әүі Пітарога кънд ноі не імағінът
къ опозыт не Iisys-Xristos.

Віеада де покъіндъ омоагъ віеада de datorie
адекъ социетатеа оменімеі. In sistema ачеаста, о-
тутул se krede фодоситор отұлті ін чедде че s'atting
д'алле чегұлті; дар і-се фаче in аdevъг ка озарчінъ
Ін чедде че s'attинг de алле пътінтулті: ел есте
пекомплект, інпілінеше пұтаі јұтътate din soliea
са. Неногочітул каге тұнчеще хұнпеніше пе сғұн-
тул каге se roagъ, ші сғұнтул каге se roagъ іартъ
саў осіндеңе пе неногочітул каге тұнчеще. De а-
колеа күгіе ачел skimb de пыіне, de арқын ші де-
огації каге фаче комегдул Biserrіceі; гүзіркілде
кумшыгате, шікъінда авұттулті, есприматъ нінін гла-
сурі străine каге інадъ да чег кантічеле үнен
покъінде пе каге ел о наътсерде.

Syntem ноі оаре пе пътінтул шіре а реалішà ві-
еада ғіндинділог, саў, кум зіче Karon ку енергіе,
шіре а інвъдà а фаче віне пе ом? Saў ку алте
ворбө, каге есте оаре сконтул віендеі? каге synt
датілде отұлті? Bezі ачі есте тоатъ інтrebarea.

Nu te спъріеа de rрабитатеа ei: чи тай бине ad-
мігъ ачеастъ інтrebare че se інғылшазъ атміноазъ

întelâperioadă, atât că dovezesc că încredințare că acea întrebare nu e nici deosebită și prea de judecată să de răspicie.

Căci este o lege generală a naturii: că tot ce este în adesea immortal pentru soarta omului și, pentru urștele omenirii să se poată deslegă fără găsirea de răspunsă omului.

Răspunsul omului se găsește într-o lăudă și se cheatează că este netrebuie închis și absurd.

Așa dar atunci nu e nici deosebită: că în adesea nu este mai important, că atunci nu va fi mai deosebită de a ajunge la el.

Omul întră în viață armat că patimile sălale, că intelâperioada căre este fizica patimelor, și că suferării căre își aduc amintirea Domnezei.

Aceste patimile sunt instinktul materiei; elle constituie ne omul animal.

Simtimentul de Dumnezeu este instinktul sufleteștilor; aceasta constituie ne omul creștin.

Acestea sunt părțile fizice noastre; elle nu se pot despărții fără a descompune se Om: astăzi este în merrit; armonia lor este înțelepciunea; iar desbinarea lor este nevoie sa moartea.

Dacă că toate acestea, fiind că patimile constituie găduiști ne degradă, noi ne-am imaginat, nu că le găsim, ci că le nimicim. Tristitia neconținută a materiei asupra suferărilor sălale suferării în protivă materiei. Astăzi se văză Omul desfăcându-se în bucurie, și așa cum nu se găsește în viață, că patimile, plăcerile, fără lipsă de spălătorie și corupție sărăcăjă, și, în această lăptă îndrăznică, dărâmătătemplul, sunt pretest de a libera pe Dumnezeu. Efectul de tineritățile înflăcăraseră ce-

niță a căldăua evlavionii cîinovici, se sfărtesc în monastire într-o inventare de rîs a cărmelitilor 1) deschisă și a canonicilor 2). Roma ne-a pășită blat ne toată skara, dela St. Ieronim pînă la St. Ilarion, dela nevuniea chea mai suvlită la cheile dene, ștîmă termin al idiotismului și al împrostirii. Este oare chea în toate acestea căre să'ui aduce aminte Evangelia?

Trebue să vezi ținută cu cărță nădejne traktează sfinții fanta lui Dumnezeu! Unul dinsește pe Om de seksul său, altul de stomach, cheata de vorbă, celălalt de simțuri, chestălalt de minte, unul de întrebărișarea vrăjelor și a picioarelor, iar toți, de rădje. De multă vîntură a Omului, numai remene nimic din Om: oare priimă-va Dumnezeu să închidere ka'o vîrtite?

Sfințenia este o antivipărie a sinigărilor astupă ținută ordin de lărguri căre nu sunt din lăumea aceasta. Ea strică armonia corpului și a sufleului; ea vine de a omori ce ținut sunte a înțindă ne-chelălalt: ea își rezbutează în sinigăderea trivităilor materiei!

«Beți astupă semințe cu lărgăme, zice St. Ieronim, ca să cădeți cu bătrâneie; îndi vei acoperi corpul cu cămașă de păr [sa] și căciuza tîrsină; dar aceste besmîntăzi și te înțindă în pără denaintea lui Iisus-Xristos 3).»

«Avage, amîci, tată, mămă, suroră, soție; omul trebuie să se desbravie de toate acestea sunte și îmbogăția cătreacă cu totul goală 4).»

1) O carte de călăgăță.

2) Idem.

3) St. Jeronim, Lettre aux Vierges de la montagne d'Héron.

4) Idem. Lettre à Népotien.

Astfel vorbesc sfîndii îi transportătoare lor!

Sistema aceasta cărkă tot-o-dată și lecea de amor și lecea de sociabilitate; strică toate simțimentele naturii; desonoară pe Dumnezeu în fantă sa. A zică că aceasta este skopul vieței, este și zică că datoriea omului este de a desfăinuă creația. Absurditate, neledeșire, deșertăciune!

Dar în demnătate Roma ar voia să fie din nou o pustietate; Dumnezeu îi să împrotiveze prin împărtășirea oamenilor, care asemenea este o lecție a naturii. Înainte săte natură-zecă de milioane de oameni cără acoperă pământul, proclamă manifișarea cheiească îngrijorătoare: și doabă că Dumnezeu nu și băiestemă fantă, este că o împărtășie.

Nu punte religia afară din lecțile naturii, căci ea va reîntra într-o luceafără voie, și atunci toată pusterea ta își va fi nerăbdătoare.

Despre aceasta trebuie să crezi însuși pe sfîndii. În mijlocul jumătăților și al apărătorilor, ei nu încetează de a simți în membrii lor o lecție care se aduce că lecea suferită de către îi adduce că sîla la geggulă 1).

Chel pînă dacă cîmpeterei cîrgnii ar dă repaosul suferită, dacă poixind ar conduce la sărăcitate! Dar de parte de aceasta: că căt omul se nedorisește, că atîta se trăgește și se neodihnește. În loc de a învîioa înimina sa, apărimea se pare că o sărgă. Plăcerele chelme mai neînțovate, simțimentele chelme mai naturale, toate faculă căreia îi-a fost date pentru felicitatea sa, și sunt neutru pîkate și penețu crime. Să le înțeală de bîntigile pămîntului, și nu cătează să pădăj-

1) St. Pavel.

дъваскъ пе челле din чег. Сфъртъл Ахгъстин се йнвіновъцерие къї плаче игоа тутат читиреа ахї Би-
шіліе; St. Ieronim se леаштилъ de studiul ахї Чи-
чегопе, темъндъсе de влестемъл вечілік. Пе кънд
чишва їи оноагъ ка пе піре sfindу, еї se кред ју-
къгееа діаволулау; юпі тікшореазъ інтеллекінца,
юпі умілеск суффлетеу, ші se пізпъстеск ку
snirritul Ѯn адінчіміде іадулау.

Ашà дагъ пегфекција ідеалъ ші desпrѣtъ de
simulgri este песте пытінду пе пъмінт. Омул, фінд
о armonie desъвігшітъ, пу поате съ dea въ synnet.
Курат декът пумай кънд toate коарделе вівгъ in
unison. Ну гүпе пічі ũnsuhi пе челле таї grosie-
ре, къчі елле айхти ла фрумуседса totului, ші
konsonанцеле лог synt палькуте ахї Думнеzeх.

А desintrezi пе Om, este aї skimbà yrsita; а
desintrezi пе Om, este a osindі креаџіа, este a
insemnă думъл чегулау ку sakrileuка ші ку ũn-
чиддерса.

De кіемі покъінца, ea ne derafaъ; de кіемі
solitudinea, ea ne desnatуreazъ. Довадъ къ Омул
ну este фъкт пентru singurъtate, este къ ел пум-
ай Ѯn тізлокула asemnenіялор съї este Ѯn adevър
Om: пумай аколò se desvoalтъ toate фактулъіле
ахї: пумай аколò se комплектоазъ ку цепіул ші ку
nіrtutea: дої оаменї, доъ суффлете, ѯndoітъ пы-
тере. Singurъtatea пе компії ачестіна, risipеіе
колоніеа ачеста, ші інтеллекінца daskълтул
ахї se ва nerde Ѯn пыстie. Intr'упеіе фаміл-
діліе, четъїдіе, ші чеа таї славъ dintre креа-
туре аյнще ла ѡтпъгъдіе. Din singurъtatea пыстie
въз ешінд тірії, лей, омул seлватік ші тутмелес
barbare; din омул социал въз ешінд Sokrate, Пла-
тон, Kartesie, Генелоп, Rysò, цепії сүбдімі алле

къзога къщетът се граваръ престе глав, ка думина
не чег, ка съ думинезе ши съ фекондеze. Astfel
fie-kare veak, fie-kare попог не ласъ къте чева
in treakътул дог; ши чеца че слава noastră-intellege-
ciușă n'ag fi putut sъ ne dea o priimim dela intel-
leciușă neamulăi omeneask.

Кълкънд ледса de sociabilitate, despărțindu-se
de думе, съвътул воище съ se finalце да чег,
dar когайл юл юкутъкъ; ши ка съ se факъ апдел,
еа se фаче витъ.

Ши съ ну крэзі къ ачеастъ іnjosire li търеџие
snerанчеле. Doktrina каге strikъ лециде natүreli nu
este favoгavіль пентru оамені піч in думеа ачеаста
піч. in чеададътъ. Ши че труве съ юкие din tot
че s'a skris astupra віедеї de покълдъ dela St. Ieronim
ши пінъ да Босут? Lukrati грозаве! o dren-
tate nevънъ! Къ ну е піч o тънчire пентru чеї
кагій шед in думе; къ а тече да бае, а desa-
jupă, а пънзі, а авеа фій, a Irrijі de kasa sa, a
se jertvі neutră famіllia ши пентru цеага sa, este
o stare de пъкат ши de blestem; къ а stă fечо-
гъ, а віенчі in пустіе, а se лепъдă de famіlliea
sa, de фіїи съї, de natria sa, a jvnă, a se гуга;
а se чукті, тагъші nu este tot-d'ayna o stare de
mіntuire. Smintirea omeneaskъ зіче къ аша este
drentatea луї Dумнезеъ.

Чине вă скъпă dar de ачеастъ drentate кумплі-
тъ, дакъ іnștiști sfîndui se nimchesk dinaintea ei?
Zіче-ва оаге чинева, къ ачеастъ doktrinъ, каге
attinge toate лециде natүreli, іmpăliniște лециде
Евангелие? Sъ deskidem амъndoъ къгиле.

Че зіче Евангелия? ивеше пе Dумнезеъ, и-
веше пе оамені: амогул este іmpălinirea леций.

Assemenea ши natүra, prin bine facteride ei, пе

агаță pe Dumnezeu și ne îndeamnă să nu îl ne-
bătemei.

Амъндотъ къщиле зик tot ачесатъ, са ѿ маи вине
къ Евангелия, in spiritu ei țenea, este întrai-
espresso skrisъ а умътоаходог трои лоди аллэ
натури.

«Simtimentul de Dumnezeire.»
«Сочіавілітатеа ші пегфектівілітатеа пеамълі о-
мениск.»

Дакъ dar Думнезетъ тъž este Думнезетъ de
amor, дакъ in ſiē-kare dimineadăukskuļpindte, и
зик: ТАТЪЛ NOSTRU; дакъ ел іші ūstvende
пнин винефачері, дакъ „дънгъ dīsele ел алътүръ
ші плъчегеа ка съ te desfuteze, дакъ ачестеа ел
ле ūstvindieci in тъпілे тұтулог башенілог нен-
тру ка съ аниғонізе фамилле ші паділеле пнин ат-
таңчегеа атытор автүрі ші пнін фелутімеа атытор
тұлдукшілік, ūstvindieci веј оғаре, акооперindte ку
Філіпін гроzавъ? «Сакул покындеи Фі-ва оғаре
«bestmîntul чел маи manifir ūstre a te inълда in
«пнорі denaintea лхі lissys-Xristos?»

Евангелия ну фаче сініші ūstvutatічі: чі фаче
фамиллі євлавіоасе ші паділ чівілісате. Ну кіеамъ
не оаменіла покынду, чі лаіндкентаре ші ла віртте.

In ūstvutatі amъндотъ къщиле ūstvutatі de вине
in unire, in кът tot-d'atna omila se simte tras a
фаче пнин amor чеса че Евангелия Іл інвадъ съ
Факъ de datorie.

Dacă челлэ че s'atintă de култ, dar практикеle
религиозе? lissys пісі деқүм ну ле-а-хітат, ші еака-
лоуд че де хоъгаңе: «Дакъ, ūstvutatі ūstvutatі dima-
intea аллагулү, іші веј addукчө амінте къғафеде
«тъž este тіхні азығы? ластьші аколо pгіnosул,
«ви ду-те де te импакъ!» Аша dar, култ чел

таі пăлькут дхії **Dumnezeu**, пріносуя пе каге Евангелія іл пăмтеце челд'ынъяк, есте амотул апicoацелуй.

Нічі о віацъ монастікъ, пічі о покъюпъ, пічі о дісчівлюцъ; чі фанте, чі амотул **Dumnezeu** не чеге о іппімъ кутатъ, іаг ну ти *stomach* дешертсаць імпакт ку пеце саць ку фасоле; ти *stifflet vitryos*, іаг ну ки коги скътбос, чннтіт, сънцегат; ші пі лечеге пріп *утмътоarea* леце *nepbins* а *натхтей*; «Омуд юклінъ tot-d'аупа къtre чеса че есте маі *frumos*.»

Деч, чеса че есте маі *frumos* ну поате *фізвът* зэт декът нумай де омул чед *intrer*. Аша *dar* тоатъ *doktrina* каге *désințe* че пе ом есте *reac*.

*Dintr'asta rezultă că doktrina lui Hristos este adevărată, pentru că aceasta nu văzătă pîcă odată lecea naților. În învățătorele săi în miracolii săi, el tot-d'ăupă spokânată vîeaça cea îndoită tot-d'ăupă el spînducătoare pe omul chel *intrer*. Prin cîmătăduiește patimilele *stiffletului*, asemenea tătărușului său, și ne alătorează cu păcere, că și că adevărată este cîteva zile înainte de moarte. El zice: «Omul nu vîeducește nămaică cu păcere, ci și că adevărtă, și dă păcere că a semnată, că sîntul adevărată kaghe, vîază *sîffletul*, împădurăcește păcere kaghe hrănește, когул. Еака фантеle челлаки каге а *benit* аіч-*jos*, тăнкънд иш-ѣънд ка чейлалді оамені.*

*Asha dar, doktrina lui Iisus nu este lecea transilvăneană lui Moisi, чі леcea statornікъ а *натхтей*. Ка фій ал Омуду, ел а оменит вітчідле чегеці адкъпакле пе пътінт; ка фій ал дхії **Dumnezeu** ел а *sfîndut* вітчідле пътінці *фъгъдундакле* чеїхă. Тăate фантеle салле пе дукла фамилдіе іаг ну да monastire, ну ін пăстие; шеъзъад да пұнта, деда,*

Kana, ел бінекұпінсазъ іnistrarea ші везеліеа сер-
вьгії; іn тізлоказа докторілор, ел бінекұпінсазъ пе-
кеніллапіш, певіновъціа ші матернітатса. Піјвеңе'л
күм Intoарче пе фіул въдүвеі, ші пе фішка татылті
е! Піјвеңе'л күм sfințește амічіеа пілъигънд пеп-
тръ Lazar пе каге'л іnвіаазъ; konfіnțește соци-
тата оменеаскъ кіемънд да dînsuă пе тоате попоа-
геле: міжрінхуай, ші амотка de patrie въгъзънд
хакътіе спінtrъ Ierusalim: ш'апој іnspunet' каге
фант de som, каге similitent патыгал, каге күде-
тьгі оменеңі ші чегеңі вом пүтеа лепъда de фадъ
къ Iisus-Xristos!

Dar de ші ел пү кіамъ пе юатені ла кінгі,
din toate пътіділе іnвіаазъ ла геггуль: ел пү
зіче пептінчюасе Samaritene: « Плъще'ллікке-
шаледе, покъеңете! » чи йізіче: « Мерді іnілаче
ни пү тай пъкъті! » Tot assemptenea, пътініледе деғашмалдіе пү о-
sñidește ла тірсінъ ші ла лакътіе пе фіул съч че-
гъзініtor; чи піегътіе тазъ-таже ші se вуқкүгъ
de Intoарчеага luy.

Анда dar omul нү естекіемат а: ғлоріфіа пе
Домпұл тіңінінде жынаре, тіңінінде жакътіе, тіңінін-
де жаңырі; чи тінін амот, чи тінін іndулаге, чи
тінін іntrebyingatea жекітін а: пілъчегілор лініті-
de дарыгіле Ծымнезеірій.

Ну, пү, пъмінтул пү este уп лор de osindъ;
чи уп лор de чекаре, уп темплу ческінагынат
in snaduї шіндерекат de онынъ Ծымнезеаaskъы!).
Дақын ве-о-раты омул se ваді кібундат in пъдејді
тытеше, аңсі ачеаста а пүтін оғатие пұмай лінкі-
пънды se аң ачест темплу іn каге Ծымнезеу la а-
неніті; in ачест темплу іn каге пүтереа se esnrimъ
(4). Төзі Канія XXXI, ділі Kartea a treia.

пұмай прін въпътате, ші се фаче сімдікъ пұмай прін амор. Пентру че ачесте вінєфаччегі каге геншунд ла тредукцеле ноастре, ачесте воінде каге геншунд ла дорингцеле ноастре, ші ачесте маніфіципъ каге ковіглаше күцеңгіде поастре? Пентру че тоате ачелле дарырі продирате тиңі славе креатура: Ауміна, пентру оқій ей; армонія, пентру ұсқілде ей; Аумеа, пентру интеллекція ей, немынініра ші Дұмнеzeй, пентру ғыффлетуда ей? Ној атіншем tot odatъ ші de пъмінт ші de чөр; Омұл комплект ғывъзіншазъ ғыдоита вісаңъ а спанділді ші а пемънінірі, а тімілділі ші а веінініеі, ед естепка **Христос, FIU AL OMULUI III FIU AL LUI DUMNEZEU!**

КАРДИНАЛ

DESPRE FECHIORIE.

Тривна креатинескъ генета, къ ти тілде де гло-
ри, къ ера маі тұлде фемеі конассате аті Дұмне-
зеъ де кът sogiї ші тұмас: іссінді де тиңріт, каге
ші оғла серіл де кът пұмай шіре неірек sogiеттікі
ші а тұмърьгысіеі!

(VILLEMAIN, de l'Eloquence chrétienne dans le quatrième siècle, p. 375.)

Ні есте оаре хи гыд де а се демірта де адесъ,
ші ти біне де а д'ятлані? Амà дар, ні есте оа
а д'ятлані, канд чінеза оре о онініе дремпітъ де-
нре сіе-каге дүкк?

(PLATON, République, liv. III.)

Акым поате чінеза съ алеагъ саъ din ләциле-
оаменілор саъ din ләциле аті Дұмнеzeй.

Акторитетте оаменілор не ғыдеампъ ла қін шін

фікъ ші прін демертъчнне. Дұмнезеъ не жондүче да тақл вұн прін інтеллекціңдъ ші прін бінесағчыгіле ауді.

Путеріле еклесиастічё, din веакүгіле ал патұлде ші ал дөз-спре-зечедеа, не зіче:

«Kreatorул д'a dat simдүріп pentru ca sъ'ді о-праескъ intrebunцarea лог, te-a фъкту simдитор да плъчегіп pentru ca sъ' te влестеме. »

Леціле natүreі, каге synt din тоате веакүгіле, не зік:

«Дұмнезеъ д'a dat simдүріле ка sъ' гегүледі intrebunцarea лог, ші плъчегеа ка sъ'ді доведеас-къ втнътата са.

«Чел маі фұтмос titlu pentru resplătirile din чевадалів віеацъ este імплініреа леңі din ачеастъ де аічі. »

Дечі, леңеа este, de a қбі пе Dұмнезеъ маіn presys de тоате, ші пе апгоапеле-тъ ка де тіне ін-стүлі. Евангеліа ші natүra ай ачесаші ворбіре; а-тъндозь restіmъ totuл m'amor.

Ачест прінчіп фіннд нұс, інкей:

Віеаца de покынцъ desintreпеше пе ом.

Віеаца de покынцъ derapъпъ сошетатеа.

Віеаца de покынцъ striкъ фанта ауді Dұмнезеъ.

Еа гүне тоате леңіле natүreі: аниа dar ea este o absurditate, o дешертъчнне, o пеленкіре. Ші кү тоате ачестеа, ынкъ нұ am insemnat чед дұнъ утмъ термін ал ачестеі doctrine. Еа нұ se опреде пічі да бічі, пічі да жұнағе, пічі да чөліваңе. Dұм-незеуда къдағыгідог, шекұм ші Dұмнезеуд пығы-пілог, воіене ыркъ ші sysпінгіде фечюагелог, ші жетва фұкүгілод матерне,

О фечюагъ este къратъ, зік ей, нұмай пентру къ се, леңінгідъ de a фі сошіе ші тұмъ: a імпліні ачеастъ

деце пеінвінсь а наукеі, да каге сүнtem констит
пгіп амор ші пгіп пльчеге, пгіп суффает ші пгіп
каге; а юві ші а қончение, а наше іn азтме о
кreatуръ assemmentea пои, este o патъ іn яег. Слуга
а фі плькут ахі Dұmnezej, trebue sъ omorim іn
sінгул посты генераціїле вітоаре. Fінда віедутоаре
ші қызеттоаре ну ва комітпіка пічі қызетареа,
нічі вісаца.

Ін ачааста ну seamtъпъ оаге къ отуда се фаче
хічіос ахі іnsuїї, adogъпd пе чед каге іа dera-
нінъ, опогъпd пе чед каге ну воіеще sъ'a маі
тепгодукъ, ші puind віrtutea іn desfiindarea фе-
дукай sъ?

Еака doktrina кълтгърілог, ші fъrgъ іndoearль
са іші іа іsvorуa din ачаа ідеe ггешітъ, къ фечо-
rіea este tot ына ку певіновъціеа. Ка күм пе-
сомнұл фечоагеі, dorinде каге о ard, паттиме-
ле каге о топеск, tot-d'ауна крескънде ші tot-d'a-
уна іnшьлате, n'ar дъза пічі о ікоанъ іn іnnima-
sa, пічі уп. resimtiment іn қонциінда sa, пічі о
пъгеге de гъў да пісіогұл адатрудуі унде са үшеме
іпдертуектъ.

« Омоагъ membrій отуда пъmtesk, » зіче
sфынтул Павел. Войдъ пеленіті! Апостолуда чын-
тиші фанта ші креде къ фаче о датудъ тағе фъп-
туитуаджі.

Фечоагеа ну чеге пұмаі omorіrea simutridog, ії
trebue ынкъ ші omorіrea innimeі. Ашà еа гіпе de,
доъ оғі фанта ахі Dұmnezej!

Deskiz пе sfințul Ieronim: че sołiżitdine, че
de firrijir, че de jertve гъsesk intr'insta, пентр
пъstrarea күгъценіеі фечоагедог! Едвоіеще ка елде
sъ juneze іn toate zілледе, sъ easъ пгea гаг., ші
пічі о datъ пентр ка sъ viziteze фемеіде търитате,

Le opere și vîntul și căpnea, sunt cuvînt kъ intărîtъ doringe sunătate; se neodixnește astură best-mintelor, asupra vălului, și asupra încăldămintei lor; le urmărește pînă pe patul lor sunătate, înndește cîșcătăgile celele mai secrete alătorelor, și cîstează a păvedeareă mințul în care elde se vor sămătă înțelește de dorințele noastre unde ce înșurătă jumătatea. Atunci el și zice: « Patul tău să fie sădat cu lărgătire; veiează ca pasagerele să soalătă; și, învățănd pe Mirele teză chel cheresk: Pregătătătă este pentru mine ca tu să fiu de mir, și se odixnește pe patul tău! Dacă te roșii, el te-ai ducă, dacă' dăciem, el își rezunănd. Ba veni mirele așelă; și, învățănd la șa ta, își va zice: Eakă-tă, ești sănătă așelă care bat la șa ta; deski'dem, și voia intră; și voia chiar că tine, și tu cu mine, Resunănd atunci îndată, că o săfăntă gălbire: Azi glasul iubitorului tău. El este care bate la șa mea: Deski'dem; în zice el, sora mea, nouăvîndă mea, amica mea cea adesea grăbită. Nu-i rezunănd: m'am desfășurat de șaina mea, cum voia îmărgăta-o țigăș? Mi-am spălat picioarele, cum de voia intină? Skoală-te fără a mai sta să te îndoiască, deski'de' să șa, și, că totuști găpîte de amiroierea pregătătării tău, zîr; sunt văduvează de amor! și își va rezunănd: Sora mea, mireasa moa este o credință încisă; ea este tu șvor încuiat și o făptușă sîcădă. »

Chine ar putea crede că aceste instrucții amoroase, aceste scene purtătoare, aceste expresii aută de tinere, aută de vîi, aută de nașionate din Căpătina și căpătăgor, ne care ești țină de mai slăbește și de mai scăpați în adins, sunt adresate unei jumătăți fete nenei încălcăarea evadătoarei

еї вокації; ші пе каге ea trebuie sъ ле mediteze in singuritate, ші съ'ші факъ dintr'insele o паввъзъ in protiva къгнї? Чудатъ певіновъдіе de о фата каге інделлеце o assemmentea vorbire! Чел пудін амогул аге чевà тогал каге віказъ innima ші о апплеакъ къtre віртute. In unirea конјугаль sunt tinereci evlavioase, вікунї sfinte de sozie ші de тѣтъ. Dar ачі totul este фізик, totul інфлакътъ singуруде, спає гуміца, ші турбутъ імацінація. Кугъденія фечіоареї se десфіндеазъ dinafintea інвъ-цътреї sfънтулї. Linsind'o de волхвітate, ел ї Intiпъгеше ікоанеле еї; ші in adeвъг къ дуличе-де-патулї пущіал таї пудін гътъческ күчетареа декът ачесте дресури густоасе алле покындеї.

Еака күт sfънтулї Ieronim пуне дұмса да пі-чюағеле фечіоагелог ші ле інадъ in рангул ап-делілог. Dar че дедіе вұпъ кънд, sunnindysе а-піндерій тұвенігілор дүї intr'o пащіне інфокатъ; konstateazъ ел інзүй пін къдеріле салле пент-tinga отұлти геволтат in protiva патүре!

« In sinua пұстілор, in ачелле-марі singurъ-« гътъці arse de soare, de къте-огі ам висат делі-« чілde Romei! Шезънд in фұндуд візуніе телле-« singur, къчі stffletul ті-ега пәлін de амъгъ-« чуне; desfіngutat, салъбит, къ фада пеаггъ ка а « унгі Etiopian, membrій меі se ускай інвъліте « intr'un sak skrbos! In toate зілледе үеттімете; « strigam la Domnul, пльпцем, тъ гъгам; ші « кънд, апъсат de къtre somn ші дұптъндұтъ in « protiva дүї, веніа de тъ фұтă, когиz'm tonit къ-« деа гол пе пытінтул гол. Мъ osindiam да а-« честе кіпнї ка sъ skan de фокіл жадулї. Еі bi-« ne! in ачесте пегре mi sinymintъоаре пұстінгі, « інкундат de добітоаче fieroase mi de grozave

«stritoare, și pomenicam prin minte'm între acelele
 «danguri alde fechioarelor romane. Fișura'm mî-
 «nă era sărată de șocăință, dar înimă'm ardea de
 «infame dorinde. Într'un korn stors, într'o carne
 «moartă mai nainte decât omul, cîteva lini așindă
 «șocăriile ei mischiotoare. Așa că invocam pe Dom-
 «nu, și îndam pîchioarele cu lacrimile mele ;
 «zioa, noaptea, strîram, în vîntul pentru mînă
 «încetam de a împloa pe Dumnezeul mei pînă
 «în minună în care ești întotdea lînnîșea suflare-
 «tralăi tei. Înă adăug amintesc că am petrecut seara
 «tîmpani întrețînă a tîrnică, temerindu-mă că
 «mî de a intră în cîlde'm, unde hrănissem pînă
 «căpeterei atât de vinovate; căutând vîi adîncă,
 «căpușe, colțuroase, mînici înașci, ca să m' fac
 «un loc de rugă și de rin: mă ţăruissem în sfîr-
 «șit că un rîde ţărgă mîndă ad acestei cărți ne-
 «chetăt gheolată! Acolo, Dumnezeu mă martor,
 «dă-nă ce vîrsam miroai de lacrimă, căci tot
 «dăună nedeslinjîndu-l dela cer, tristănd, mă pînză-
 «lam într-o apocalipsă, și, în grădina lui veđen-
 «nii, cîteori, căutam : Am ajuns pînă la tine, tras
 «de miroșul sămîiei tale 1). »

Aici este una din pîvelișurile celor mai străine,
 - care ne poate înfățișa omeneirea : suflarea se să-
 menje dinaintea acestei duse a dobor pustie, materia
 și spîrrițula, lecea sfîndulog și lecea materiei. Dra-
 mă să stălbim, în care omul să arată mare în căderea
 sa negrușită în tristănd său, și a cărui luxurie,
 începută în pustie, se termină în cer prin delir-
 șiile cîneștrău și alde vîrstăii.

De vă boi omul a se face apocalipsă, pînă la apocali-
 psă vărgă a se face Dumnezeu, va fi pînă învîrtit.

1) (Sancti. Hieronymi Opera, t. IV. 30.)

in abis: ачесаш грешаль, ачесаш педеансъ. Дела
ом птицай ом трухе съ чеи, о атмоние а чегулай
ку пъмпнтул. În deșert sîlindere луї ште а аյнре
ла негфекциа интелектуалъ гевеласъ пе Думне-
зей; непутинца лор аратъ слъвичнкеа са, ши din
къдере in къдере ла рекуфундъ in оменire.

Dac еака къ съпъттул Іероним ими кутъ цем-
метеле ка съ insemneze deniarta аподоцие а фе-
чюгияе: « Фечюгияе este mai preferabilă de кът
« тоате. Ева ега фечюоагъ in гаѣ, ши фемее пе пъ-
« мит. Еїи пъкътъ in гаѣ; съ щи dar a te чинеа
« in drepturile фечючите талле пащер. Довадъ si-
« гиъ къ фечюгияе este наука, este къ късъ-
« тория ѹродуче коні фечюгї, ea дъ родул че а пе рдят.
« Тищерे тутме, binicuvinatâ вокація ачестеї фіїче
« чегеїш; аї хгънит'о ку дащеле тъў, аї пъртат'о
« пе пешиш, аї пъстрат'о кхратъ inкунцагънд'о ку
« амотул тъў; глогие луї Думнеzeу! Ирии фечюгия,
« фіїчеї талле te-аї фъкут sora луї Думнеzeу! »

Dar de-o-dată, луچеще о разъ де лукмінъ in
тілдокул ачестог лингвисти дешире, ши пу фъгъ
mirare аузим пе съпъттул Іероним деклаагънд къ
« Евангелия пу фаче пічі dekum o леце din чеді-
« баціе, пентру къ пу ва путье чинева фъгъ а фі
« ктуд, съ inpeddive чедле mai дұлчи inклинації
« адле наукеи, а сілі пе ом съ петреакъ о віеацъ
« de апшел, ши а осінді, оаге күм, фанта луї
« Думнеzeу. »

Съпъттул, інченгикеат in пъстие ими іналцъ тем-
брій обосіш, ши, къ фгунтеа акопегіть ку ченх-
ші, стрігъ: NU OSINDI FAINTA LUI DUM-
NEZEU; Ехмінъ гъннеде а конунгіндеи; вірхтеа
са і se паге ка о inistrare de кунет.

Да! акум, о! фечюоаге! ел шуне resplângile

каге въ ащеанть; ел презите зиоа въ каге тұма
дүі ғызыс ва вені ғнaintea воastră, ғылғыпкытатъ къ
хоге чегеңі, ші мегрънд ғылғынте, дунъ ғыннел-
тул төбелор. О! триумф ал вітчуді, глогіе а неві-
новьці! Мігеле тъу, жынъ фечіоагъ, съ ғnainteaзъ
ка съ те шілімеасть: « Скоалъ-те, зіче ел, аміка
тіеа, қодумба тіеа: къчі ғарна а тектү, ші віје-
ліле с'ағ ғылғыпкытат. La ведегеа ачеаста, апцелі
кулпіші де міларе вог зічсе: чіне este ачеаста
каге се івеңе ка зіоріле діміндеі, ғұтмоаaszъ ка
дұна ші стъдачітоағе ка соагеле? Ші фетелете вог
пұтіл ғерічітъ, гепінеле шіл вог ғачче лауде, ші
ғемеіле вог пұлдіка ғұтмұзедеа та. Sara, кү ғе-
меіле ғелле тұгитате, ші Ана, ғілка дүі Гантел,
ку въddyвеле; ыаг сінүл тайчей тадле ва сълтă de
бұккігіе, ші қопілашій, қалтіпънд стъапагеле дін
тынеле дөг, вог алеккә ғnainte'ші, къптънд: O-
sana! osana! ғалытare ші глогіе! ыаг чеі о шіл
натрұ-зечі ші натрұ de мі кагіі ал fost ғескүтпі-
ғауді деда пътініт, ші вътъпніі кагіі Formeazъ үп
четкъ ла пічіогұл тонтулі дүі Ұымнезеү, апукъ д
хатпеле ғfintе, вог къптъ къптъніле пекүнносіктіе
алле ғеттуді, ші каге нұ este dat ла пічі үп тлас
отменеск съ ле ноатъ генета. »

Сченъ чіндаръ пікіръ ші таніфікъ! « апoteosъ
амъчиоағе! Аша тоате паттімелде отменесі, шіл о
Ліврея сеінітъ, se дүкгеаaszъ ші ғыл чег. Кү күтъ is-
kusiонъ пұстнікүл деішсанть деішетъчына, ғылтыа
паттінъ а жупедор фете, ші құм үше съ dea-sль-
бічкүл дөг тоате attracцегіде ғfiondenie! Un Ұым-
незеү пентрұ mire, гепіне пентрұ ашернұт пічіоа-
ғелор, ғfintе пентрұ serbitoare, ші апцелі пеп-
түл дінғышторі: амогұл, деішетъчына, глогіа,
еака resplâtiгіде modestie, алле гүміндеі ші алле

omenirii. Sfîntul Iacob în ceea ce ostindere pîre pîmint: *absurditate, neloçjire, demeritătine 1)*!

Toate legeile împuse omului de natură sunt datorii. Ea trebuie să le cunoască și să le împlănească: aceasta este condiția existenței, a vîrstării și a felicitării astăzi.

Kondigie atât de neînțîntă, încă omului nu este în putință să știe nici de plăcere, nici de dyrere; avut său sărac, desfrînat său sfînt, aceasta și tristețea, și sălesc, și strîng și să omloagă dacă nu știează gâtul.

Așa, jumarea ne ducă la plăcerea de a mălca, nesomnul la dulceața somnului, și suferința la dințiile; iar fechioriea la deliciile simțurilor. Tot-dată o plăcere oare căre se naște dintr-o dyrere oare căre.

Asemenea și o dyrere oare căre se naște tot-dată din eșecul unei plăceri oare căre. Mărturie căreă pîea multă pricinuiește indînestie; vîrstăra pîea multă, bîdje; iar desfrînașea, adînc de desfrîntă, sălbaticiea, obosirea și moartea.

Dacă plăcerea este crimină, de ce însinui sfîntii nu pot să fuge de dînsa? Dacă dyrerea este sfîntă, de ce ea se naște tot-dată dintr-o nerăbdare? În sfîrșit dacă, sunte și plăcea astăzi. Dîmnezeu, omul trebuie să strîne armonica corpului și a sufletului, pentru ce Dîmnezeu și pîs întotdeauna armonieă aceasta dințipea, sănătatea și fericițea?

¹⁾ Demeritătine în ceea ce demeritătine pîremint. Aceasta este o vîrstăre de seamă, a vîrstărilor. Biserică și în slăsirea mijlocului de a crește pînă în vîrstă secolului împărătescă în onoř și în vîrstări. Sunte esențial, înțeală aor sinistra de era ierarhie de a se arăta să fie vîză în Biserici, și această deosebită demerită, pînă în vîrstă vîrstă de multă săkărdeță, vîrstă poate chiară vîrstă în *le Traité de Tertullien sur le voile des vierges* (asupra vîrstării secolului).

Астнга пунтулъ ачестия, леца Евангелие есте лътвите, пецишъ, неговокавбілъ, ка ти леца науки. Аскулъ не Iisus-Xristos кум resпунде фарисеидог, каго вин съї ворбезъкъ despire късъторие, **ПЕНТРУ КА СЪЛ ISPIITEASKъ:** «Над читит, ле resпунде ел, къщелда каге а «кreat пе от 'дъя kreat върбат ши фемее, ши къ «а zis: Пентру ачеаста върбатула въ пътъси пе та-
«тъл-съї ши пе тъма-са ши се ва лин de myierea sa,
«ши вор фи doi хи коги; ашадар ей ну вор тай
«фи doi, чи ти сингут коги. **OMUL SЪ NU DES-**
«ПАРЦЪ DAR ЧЕЕА ЧЕ DUMNEZEU A МИ-
«ПРЕУНАТ. »

Ачесте ворбе атълде симиле, se snrijinesk de чеддес тай зари трей авторитетъ пе омул поате инвока пре пърмит: autoritatea kreadie, autoritatea лецидог науки пе авторитета могадеи впринадле кувинте, лелде esprimъ пърчинка, пе чентуд ши команда.

Пърчинка, ши адевтилъ есте къз омулла, foste кreat върбат ши фемес.

Пе чентуд: Пентру ачеаста омул въ пътъси пе тъл-съї ши пе тъма-са, ши се ва лин de myierea sa; ши ну вор тай фи doi, чи ти сингут коги.

Иар команда: Омул съ ну desparci dar чесе чеи. Думнеzeи a имиевнат. Lege positivъ, пе каге Iisus о пуне sunt паза витчий ши а сфинченеи конјухале: кънд зиче: «Zisca s'а неядог, веки. Съзах «фачи адълтарий; иар еж въ зик; Ori каге ва пгнв «о фемее ку реалдоринъ, а фъктъ адълтарий ине «inclusa sa.»

Еака кум Iisus-Xristos сфинченеи чнреал конјугалъ! ea este ла окн аука о алдойдеа гумпнъ каге апнъгъ пе фемее де постеде върбанидог

«Късъторие, ши читате вън късъторие; » astfel във вънешните Евангелия, astfel във вънешните иннима отчлъти, кътна este dat de a къде къ амор пътнай о-датъ. Ши днеса intreitъ а креацией, а наукиетъ ши а могалеи, а тътъ de des despereхътиъ дела вънешната лукмий, Думнеzeу ну вънешенъ de a о пъвлака, де а о локлама ши de a не-о insemnă, външното не Фие-каге an не пътното атътеа фете къдъ ши външни; дъндъ о фемеи Фие-кътна външната ши ун външната фие-кътна фемеи, пелътъното пътъ о-датъ о юмътате пентрите, insufflare индути не тои къ ачеллеатъ дорине, съмъръкънди не тои къ хумънъ, къ глашие, къ чумътънсе, ши чигодънъдъ а тестор копи а чегудътъ фермерътъ инпочинеи, илхиile юнедеи ши гъ-пътното атътъ.

Атънчъ чедосия съвънение din иннима отчлъти, ши теребилъ, se пуне да тиа юндола инодиги. Ка-пъзитоаре немитите а кътните късъторие, зиче ши ea: О фемеи пентру ун външната, ши ун външната пентру о фемеи.

Аши, наука а skris in syffletu nostru, път-кум десілаторътъ in Евангелие: «адултариш съ ну фачи, съ ну півнечи не фемеа алтъеа къ rea dorinъ.»

Аши dar, късътория statornичене не ом in drentvиде салде, не социетате in-тегудъ, ши не неамътъ оменеск in вирите.

КАП VIII.

DESIRE ЧЕЛІВАЦІЯ ЕКЛЕСІАСТИКЪ.

Челівадія. Челівадія де мұлта тиъ че аў аснуга въгній фр
де къвъторіе, саъ капій, де мұлта зор десфунаре, саъ
авіз зи дінса, сынт пелевіці ші ву цій німік.
(SAINT-CLEMENT D'ALEXANDRIE, Stromates, p. 434, édition du Louvre.)

Есте о гегтудъ а науғей къ, къ кыт чіпева ти,
пұшынназъ пұттыңда къвъторілог каге се пұшы бачче,
къ аль когүнне не ачеллеа каге сынт бәкүті.
(MONTESQUIEU, Esprit des lois, liv. XXIII.)

Дұлъ доктрина сfinișeniei феноагедог, біне доктри-
на челівадія шеоділор; амъндөй аж аясанай оғанні-
не ішін сынт вѣтте de ачеллеаї адевъгүті. Кү-
тоате ачестеа шеа din урмъ мerritъ ип. esamin in-
парте. Натереа ей есте поділікъ, юар institutia ei
еесте сұнтың: din ачааста resulatъ къ in Biserrikъ
ea este пұшъ сұнты паза амбіцией, юар in аүме сұнты
паза концепціедог. Че гаціонамент ва пұттеа ін-
вінде ачесте дөй пұтері? Ambiție, німік нү’і поа-
те да де кап de кыт пұттай непогочіреа; юар pentru
концепціондъ, пұттай думіна аге пігец. Sъ інченем
дела концепціондъ; дұлътънд піріждекъцеле ей, Ы
вом risini temmeride: а күнноаңға гылъчіреа, есте
а фаче чед дұлътъш пас къtre адевъг.

Челівадія шеоділор есте ea oare o dormъ фон-
даменталъ а кредіндеј ал къніа esamin sъ ну se
поатъ сұнпунне фъргъ сакгілецік гаџіей отенең?

Челівадія ну, есте o dormъ а кредіндеј, фіндкъ
о ағдъ чіпева жіл да пъргъпі ші да idolatri ъпкъ
къ мұлт інaintea kristianismұлті.

DESPRE ЧЕЛІВАЦІА ЕКЛЕСІАСТИКЪ. 28

Ну este o dormъ а kredituеї, fiind къ In biserrica primitivъ se instaură preoції, ші fiind къ після о dormъ fundamentalъ nu se afлъ din ал чіпчідеа ші din ал дось-nre-зечедеа веак.

Ну este o dormъ а kredituеї, fiind къ папа аре brentuа de a гъдика darguа къдукъгълор, адекъ де a'ї агукъ ягъшії In лутме гүпънд асфел легътуа къдії, ші pentru къ toate drenturile папеї se опреск dinaintea dormelor kredituеї.

Ама dar чедівациа este курат нұмай тн objet de dischіліпъ еклесіастікъ. Fiind dar statornіcітъ In interesuа material ал Biserrічей, о поате чінева чегета дақъ este ші In interesuа тогал ал попоагелор. Къчіи вогба nu este de a ші че копвіне Romeї, чі чеа че копвіне оменірії.

Ші къ toate ачестеа чеа че копвіне оменірії este astъзі чеа че копвіне ші Romeї. Mintuirea sacherdotuаlui, este inkredinцatъ Instiui вунеї салле яudekъші. Okii челівациеї, пектум ші ай неамулуи оменеск, trekund prin ont-nre-зече веактуи de barbarie ші de лутмінъ, аж авт destul timpi sunre a se deskidde: ші eак'o акум ne marginea унтуи нуоу orizont; intrava-ea оаге къ капуа asktus sunt кътілафкъ, къ фігуря тъвълітъ de чепчіш ші күтъна armatъ къ тн bіchi, sunt прівігіде інтеллекціеї ші алле libertуї?

Destul timpi Roma ne-a sunтis nevunieї къдукъгълор; este акум timpuа a se sunтunnе ші ea гаџіеї Евангеліеї.

Kare este In zioa de astъзі ыптия trebuitu а союзетції? kare sunt ганеле каге о god, ші дүтегілде каге о омтоагъ? Aж doagъ este коррупціа пътавуілор, desbinтуілде de ғамилліе, луксуа събъторілор, скандалуілде јоккугілор, алле meseї ші

адле фънцітоагелог de la Опегъ? — Нѣ: тъгавт-
риде s'а ў імбукътъдіт: чинеа піедукіе астъзі маі
тұлт ла sine de кът алъ датъ; чинева ішвейде маі
тұлт не соғіса са; чинева іші кіеіре копії кү маі
тұлт тінегеце; віділд ну се маі півлікъ I). Unde
este dar гълд? Fіba oare in' ачелде філософії га-
уіоноаše, материале, пілеңіхіте, каге концепціе
векуа чел din үтмъ? — Нѣ: акум пұмай synt
пілеңіхіді, пірі іншіші філософії: атеул чел маі
күтезетъор ва течче пе зъті, фъгъ даудъ ші фъгъ
хұлъ, paradigmata чел маі певнн. нѣ ва деңешта
пірі тұкаг күriositatea. Акум чинева ну е пірі пе-
кредтіл, пірі kredingios; чі певъгътор in seamъ.

Dar атеастъ не въгаге in seamъ ішвейде маі кү
deosibire геліция. Kredinga оменеаскъ s'а інвекіт
in піведішіле фанатизмұлті. Попогулті trebvia о
алть паттімъ, ші къте-ва прогрессуі кътре libertate
ар пъскыт ачеса паттімъ пісъ, політика. Аколоа
се гътъдеңе астъзі тоатъ ardoarea atmii чівілі-
sate. Strъmъ orbie! О јунеңъ passionatъ pentru
drentate ші чівілісајіе вrea sъ de dobîndeаскъ in
ліпса лігі Dymnezeu. Мұнчітъ de setea amînsъ а
знеі пірфекції идеале, мерде іnainte, фъгъ пірін-
чи, ка кіт ар путье чинеа desългі libertatosa
de геліция каге не-а dat'o, геліция морадеі, ші то-
гала drentulat!

Півіеңе ачест хаос de паттіме оменеіді. Омұл
се парте а авса пұмай үп кап, interesuі ші онінній;
ел s'а тұрғыніт пұмай in іntellectuіda sa. In мо-
ғаль іотзл este despărțit, nimic nu se esamîneaz-
ă; in політикъ, чинева пълъждеңе ла тоате, dar
nimic nu тъсоагъ. Kredinga s'а dat de партеа ачеса,
dar este o kredingъ seакъ ші фъгъ пітере, fiind
) Oare kand vom intre zice mădesună noi astfel? Trad:

къ este фъръ амор. Ачеастъ kredingъ тегде дела чедле din утъ да чедле d'ъптыш raputу алле социетъц; дела ачеа глоатъ авјектъ, каге пгиве-ще in sys къ фурриде пісмеи ші къ trebunцелем ам-віціе, да чесалалъ глоатъ, ну таї пгцін авјектъ, каге, snre а'ші pъstra тъгіре еї, ынценткіе пе-гънд dinaintea fіie-кърга пттер. Ръдикъді окій, иғ-веңе! de trei-zechi de ană statorniciea еї о үніне in ачеастъ гуміноазъ посідіе: не noroiш ші пе аз: ақолò ва ші тегі.

Dar пгічіна атътор гелле, unde s'o гъсим? — Ін дінса de гелісіе. Dar дінса de гелісіе, de unde віне? — Дела певнъцьтка клітостулы, дела дес-пъттареа ахъде ахмінъ, ші дела instrукція пеоадъ че стърхене а пгімі ші a дà. Ка копій, ел не інвацъ dorma, не імпаке практіче, не кіеамъ да цірмонії: аша ної не інкімъ, јнкімъ ші постим; ші атъта, este instrукція kredingде; dar nimik ну інтръ in іnnімъ, nimik ну інdestулеазъ rapia, ni-мік ну ахтінеазъ конціпінда. Він чіпч-спре-зече ană: instrукція інчетеазъ ші паттімелеме se desвоал-ть. Атъпчі se desвълтуе інaintea окілор nostri скан-далтіде konfessie, desфъпъліде челівацие, де-меттул практічелор ідолатре ші гелісіа de stupra-фашъ. Стъфлеттул постръ se гевоалть; атъкъ totул, іnstrum вінеле, de гуміне къ а fost іншълат, ші ашама не поименім фъръ прінципіті, адекъ фъръ пт-тере, in-deлітгіде паттімелор noastre ші in strъ-ахтіреа іntелледінде поастре.

Astfel este astъzi situagia могаль а лутій цівідісате. Aш інтребунцат гъръ kredingua поастръ, ші акым nerim in nekreditabilitate. Perim din пгічіна дінсеi de могаль, алутгънд гелісіа каге tre-вія съ не дед віеадъ; пегім фъръ ггіјъ desire

292 DESPRE ЧЕЛІВАЦІА ЕКЛЕСІАСТИКЪ

stăffletul nostru, фъгъ presimulgire despre viitor, passionatul pентру drepturiile попоагелог, пăssionatul pентру авете ші пентру глагіе, ші in певъграea in seamă desnre adevărt. Аколята este уп че mare ші каге ar merită дătarea aminte a філософії. Челдънтьї каге'л insemnъ фу уп върбат de үеніу ші de кредінъ, уп preot adăpk върсат in материile теолоцічес. Strîrareal de restricție резулт in вакуа съв; dar некунюскut de думе, ші isbit de тоарте de прејудекъціile кашеи салле, къзъ үндатъ. Інлок de a indrenta автостіле, de a кіема реформеле, de a дъгъпъна окашиile de скандал, ед фъкъ о карте ка съ не addукъ іагъші да доктринеле теократиче, аdevъратул isvorul ал ачеастеї фатаle певъгът in seamă. Ролул съв era de a пущне гедіціа in думінъ; dar ед о reminise in певъгъ, пе simjind къ, кънд десгуктул ne depărteazъ, amorya trebute съ не гекіеме; тъгъдуind гаџіа, ші sinrijinindyse не гаџіа neam улжі оменеск; insta-
tънд ne Rysò ші крезънд къл агулкъ doktrina; трактънд veneraçia sa пентру Sokrate ка о аплекате авјекій. I), ші аѓуrisind не челле треї пътrate din neamъл оменеск, креdea къ ворбене вакуау съв!

Unul din челле мај прѣтніче пізлоаче de a не гекіема да гедіціе, este insurarea кълутъгілог. Odinioагъ, saherdotul se desпыргі de союзтate ка s'o domneaskъ: astuzi trebute съ reaintre in союзтate ка s'o mintreaskъ. Виада de sinrътate ші de тікълошие пұмай резултунде да күцеізгіле попоагелог, пічі да тредиңделе гекіци. Insuши Roma a judecat astfel; чел пущін ачеаста este чеа че тъгъїїсепе таптугіле ші автшиде ей. Съ

(1) *Essais sur l'indifférence en matière de religion, par l'abbé de La Menais, t. I, p. 29.*

иу таі кіеме dar чіпева esemплаx, sfіndіlog; jertвеле лог вог фі фъгъ пічі яп resultat, ці по-
кыішеле лог фъгъ adoratione. Beактд ле чеге вігтуд
de фаміліе, іар иу вігтуд de anakoret: вігтуд
кіешіне ші чівіле, вігтуд конјугале ші патерне.
Епіскопії иу вог таі фі ка піще strъmні in тіздо-
кул паційлог, ка піще stъmні in тізлокул скда-
вілог, ка піще sfіndі in тізлокул афtrisіgіlдіг!
Вог фі върбаці ші четьцені, tot-d'аzna bine-фъкъ-
торі priп esemпlaх, priп ворвъ, priп amor; tot-d'а-
zna onoradі дакъ sunt tot-d'аzna Евангелічі.

Ші, in adevъг, чеа че ле чегем astъzі este,
таі десне декът ачеа че ei in demert se іncheагкъ
a Імпіліn de шeаse syste de anі. Нічі о datъ иу вог
пута аյнүе а омморі natrа; dar not аյнүе а
о гегуда.

Іnvъdъtгede Dумnezeeщі иу аў таі пущіп
путеа de кът ледіде natугale. Іnvъdъtгede аче-
stea pгettindenea pгesupпup a фі іnfіndъ іnstrarea
пгеодіlog; ші фінд къ о pгesupпup фъгъ а о опгі,
este а о pгiimі. «Епіскопуд съ фіе въгват ал уні
«sintrte фемеі 1), zіче sfіntu Павел. Fъ pгеоді
«DUNЬ RINDUEALЪ, адекъ въгбаці аі уні
sintrte түегі 2),» zіче іагьши sfіntu Павел. Багъ
bine de seamъ ла вогвде ачеаа: DUNЬ RIN-
DUEALЪ, адекъ дұпъ ледіде natугей. Іар in ал
лок, гъпіt de зелуд sъt, латdъ чelіvаgіa, ші se
ггъвеше а адъога: «Къt іnsъ pentru фечіогіе
«n'am pгiimit пічі o kommandъ dela Domnul, ші
«чееа че zіk este пұмаі yn sfat kare'a daў dela
«mine 3).» Aша dar Domnul n'a dat пічі o ком-
mandъ! Aша dar discepолuл kuteazъ a da пұмаі

Епіс. I, кътре Timotei, Cap. III, 2.

2) Idem кътре Tit, n. I, 6.

3) Epistolа I кътре Korintieni, n. VII, 25.

294 DESPRE ЧЕЛІБАЦІА ЕКЛЕСІАСТИКЪ.

Чи съѣт! О вої епіскопії din зіллеле ноастre, unde este dar autoritatea voastră ca съѣ ворбіці ал-фел de кът апостолі?

Еї какът содіеа пітерілог еклесіастиче, ші ле інт-
рев дела чіне аѣ прііміт дрентл de a імпінне
оаменілог пісіе індаторії із протива лецилог пату-
реї, ші кате фак мінтуіреа песте пітінъ.

Креінд вітчіділе імацінаге, піеоції аѣ креат
відітгі ші кгінє реале. Астфел чедівадія, іn лок
de a statornії кутгъценія, este іn ачеллаш тімп
волдл desfгръптиї, скандалл думії ші сінгчідл
піаміллі оіменеск.

Ку кът ворвеле стnt дъмтrite, ку атъта яінева-
се місъ кът аѣ пітт фі кълкate. Кът а пітт
Roma съѣ ле іреагъ din карте de фадъ ку думеа?
Інтребаре mare, кате піт se поате deslegа декът
пітмай пін ачеаста: ку кате скоп чедівадія афост
інітітатъ? Ачи se deskopеге інайнтea окілог nostri
челле маї sekrete resortуї алле пітерії ші алле
гутвегнуллі нонтефіка. Конченіе цігантікъ, кре-
авіе кутезътоаге, кате реалісаэъ уп' тінт іn мі-
злокутл іповоагелог monarхia упіверсалъ. Інвін-
торії o bisassерг; iar Бiserіка начефікъ о есекутъ:
уп' попог de кълугъгі se фъкъ уп' попог-імпърат.
Демокрадія чea маї інінсъ іn тынеле despotуллі
челлті маї пітернік; уп' myritor акъгтия ворвъ
este фъгъ грешалъ; уп' јудекътог алле къгтия ју-
декъді stnt фъгъ апел; уп' domn ал trontrілог ші
ал конціпделог кате фаче геці пе пътіншіі sfincl
іn чег; 'о јумыла-de-Dumnezeu' кате імпъгъщеще
пітмай o sinigtrъ кутетаре, o sinigtrъ тішкаге туту-
лог іповоагелог упіверсталъ, eака Roma ші леца sa.
Кате үенлї synerb, інт'оzi de despteg, кутезъ.

а зічче пентръ ъптья-оагъ: Вуї zidі о четате ін-
въдатъ пе капул пацілор barbare; воїу surijini о
гечувлікъ ліфферъ не trontride despodilor ст-
нушій тей. Агмънд пе ачестія ку inteldeciunъ,
іар пе чеідалці ку prostie, дунъ trebuningъ, воїу
аконегі лумеа ку вдънзій тей soaldau, armat-
съпти каге ну moare пічі о датъ, armatъ конче-
нітоааге каге чегшешіе да хна bordeiudui чеа din
утиъ үткъдікъ де пъне а съгакұлті, ші пішіпеціе
не генделе темплутілор отацініліе ші гүгъшінте-
ле ку умілінъ алле гефілор.

Че цепіү infarnal, агункънд mejede лії ast-
nra лукмі, імацінъ de a'ldomni ку вічіла, ку
жунаге мі ку martirismu, Intinzънд pretutindenea
dischiplina sa, дъндѣі пустега хні деді політіче,
ші гегзлънд віеада пацілор ка віеада monastiri-
лор; авънд о тике in toate templutile sunre a
куппоаже тоате секретеле хні думі пе каге о вде-
stemâ, ші окі престе tot пътъптул ка съ prierieze
імпдиніреа хні sintrige деді, ші gloria хні sin-
trige воінде! Roma atынчі se inainta ка xп ціран-
terrіілд апукънд in алле салде o mie -de braude
попоагеде Resarsitya ші алле Аппъстасі, me-
гънд да Nord ші да maza-zи, ші, падін de пустега
Думнезеекъ чеі dà inteldeciunъ sa, інфышънд
пентръ adoa оагъ ғловуд інскріпілес fintе алле
Ерпітеді.

Че цепіү stbdim, кончельнд појетка de a mi-
tvi оноагеа оменігі, інълнъ, in ачел iad ал ме-
дінлүгі-ев, ти фед de імпъгцие чегеаскъ, таі пе-
sъs de пустега tiranilor, sun nazа жредінделог ші
а копірінделог? Чине ії insufflъ ачеса комбінаціе
адънкъ, ачедле деді пустегіче каге, din fie каге
monastire, din fie каге biserrikъ, din fie каге-

296 DESPRE CECIBAȚIA EKLESIASTICĂ.

епіскопіе, фъчea о генувлікъ неаъгнатъ, ші din
toate ачестé генувліче о фамілліе mare resninditъ
пreste тоатъ іntinderéa гловулї? Путеге плећеia-
нь, фъкънд a se плека іnainte'ї капете поббіле
ші гегале; путеге гегаль ші Dумnezeеaskъ, ал-
леаъзъ din рангүліде попогулї, дефацъ ку дұмса
февдалъ; путеге іntеллекінть, іnълдашъ іn ута пу-
терјалог материале, іn ута путегілог агмаате, ші уг-
сітъ спре аде стиппуре. Попог-іmпърат ал тут-
лог чедлог лалте попоаге, формъндүсе пrin ці-
індъ, кіргүндүсе пrin аллеңеге ші сінгүгътъпін-
дүсе пrin чељівасіе; tot-d'ауна жуне, tot-d'ауна віт-
tos, іnfъдішлнд чед d'зпітві ю поате сінгүгуд е-
семплз de o monarchie absoluto intemeiatъ не in-
stитуції генувлікаш.

Ast-фел неамұл оменеск, isbit іn toate іndел-
леңегіде дүй, adөгъ путегеа екlesiastică, ші дұмса
стиппъ remasse іndепукаетъ іn дұнг тіпп de ко-
піллігіе.

Ast-фел союзтатаеа геlіçioasă domnă союзтатаеа
чівілъ, ші Аптизлă bărbăt intruñindүсе іntr'o sinigu-
тъ күзетаре, каге веніа dela Roma, se іntімпль
къ Roma фу іпокламать пентру a-doa багъ камита-
ла дтмі.

Атүпчі пьтінтул, ағынакат іn конвулсії ыпъ-
тінтуоаре, іnfъдішл грозава пітвелишіе а креди-
делог іmпусе prin fеr ші prin фок. Атүпчі dorma
шігезмвлă гловул інкъигатъ ку падугі !), ку се-
күті, ку клејие, ку пумпале, ші ку о күттүтүгъ
фіогоасъ, ку о attitudine іпокрітъ заx аменіпъ-
тоаре, ку о стъ de miл dівгедле monastіreци, dela
dimie пінъ да пигнүгъ, dela skirboasa газгъ пінъ

¹⁾ Un var rios săi săian de demin de care se deosebă condam-
nășii.

ла mitra къ треї короане, къ о търъ чегинд по-
мана, іаг къ чеса даатъ ѹїнд sabbia ші кълкънд
сунт пічоаге капул ѹмпъгайдог, съгутънд пъмінта
пенту ка съ'л пухе іп дапцугі, інжигінд по-
гелека съ'ле конвінгъ, пуміндысе тощенитогуд
челлукі акугія ѹмпъгъдие ну є din лутма ачеаста,
ші генетънд къ о күтезаре інферналъ вогвеле сата-
ней де пе тұнте: «Toate ѹмпъгъділे пъмінтулай
сунт алле телле!»

Asfel фұ ѹмпъгъдіа гүвегнудай пасторад. Съ-
тай адъюгът къ левіді ші кълтгътій лүй ахай з-
чкеала dela toate падіде; къ шошенінд tot-d'auxna
ші не фынинд пічі о датъ, авудіде універстілай
се ғұттардае Ѯn templarіе лүй; къ, insuwindyній
топополад едукацией пұвліче, diktà күзетъгіде тұ-
тұлор үнегаційлог ші ле ѹмпүнеа doktrineле лүй;
къ, slab, ѹмпъгъдіа pгin martirism; къ, tare, ѹм-
пъгъдіа pгin ardere; къ, singut іnsffrmit пе глов,
онора inteldeçіңца fьndyній ведрічій пе каге лутма-
ле іnstiuiа пұмай побледей, ш'апой ва құппоаще-
чинева din tr'o singut агулкұтгъ де окій оғицінеа
пұтерій лүй ші підеjdіде амбідіе лүй. Totuа se кү-
нінде Ѯn күвінде ачеаста: unitate de doktrіnъ,
егалitate dinaintea левій, алдеңшегеа inteldeçіңде-
лор Ѯn sіnua Biserrіche; ағасъ din Biserrіkъ ну є
mіntire: adeкъ ну є inteldeçіңъ, ну є libertate,
ну є егалитет, ну є адевът. Sistemъ сұблімъ pгin
күтезаре ей, satanікъ pгin restatutgіде ей, да
трауд къгія а ліпсіт пұмай о kondigie: пеклін-
tirea neamұлай оменеск.

Фъгъ іndoeалъ, імаџінаціа ну пұтеа, копчепие
чевә тай тағе. Dar че mіraғе күнд ағзікънұнє
окій пе ачел тұрг ал Вавілонудай, ад къгія вітг
ін дегзіпънare se nerde in чег, аյншем а теку-

298. DESPRE ЧЕЛІВАЦІА ЕКЛЕСІАСТИКЪ

поаще къ п'яре алт разим не пъмпът de кът пътнай чељівадіа еклесіастікъ, адекъ кълкасіа леїї на-
туре! În adevъг, dă armatei Romei о алтъ патріе-
декъt Roma, о алтъ mireasъ de кът Biserrica, и
алт сүверан de кът Папа; însoarăt кълхъгъї, într'уп-
кувіт, ші utopia teократікъ piere ка ти bis. Ашар
челівадіа а fост institută in interesах пуреї уні-
версале: « Вом опрі înșurarea, strigъ episkopii да
«konsilului dela Trente пепітікъ поате съ însoar-
акъ аффекціа пгооділог кътре семеіле ші кътре
«копіїлог, шіт поате deslăin de catinarea Biser-
«гічел дъндугъ о фамілліе ші о патріе. » Ші, ка-
ким ачесте norbe ну eraш destul de лъмутіте, маї
адъхът indatъ: « A iertă пгооділог съ se însoare,
«este a strikă ierarhia еклесіастікъ, ші а тъгуні
«не папа а фі пътнай епіскопула Romei 1). » Asкула-
таші, кгечіпі, еака къ, din înșunї воџіа пгооді-
лог, пгоотула ну trebute съ айвъ пічі фамілліе пічі
патріе! Asкулатші, кгечіпі, ші ну кредеші къ ворба
este desuire құғъценіа пасторула; чі ворба este d'e
a domini ахмета jar ну de a o sfinții! Asкулатші,
кгечіпі, sarçerdotul a віецуіт ші ълкъ віецуене
in ачесть ambіціе фаталъ; тоате гегудаментеде
ші тоате kommandeleллі таr spre astatorniči re-
гратул чел таге; шіка съ realiseze ачесть sistemy
тгоавъ ел калкъ in ачеллаш тіпп ші dréntuile
попоагелог, ші doktrinеле Евангеліе, ші дәңде
натуре! 2).

1) *Histoire du Concile de Trente*, de Fra Paolo Sarpi. Traduc.
tion de la Courayer, 1763, a vol. in-4°, t. II, p. 506.

2) Legea religioasă trébuie să fie апликація пінtrу тоате, кі-
теле ші пінtrу тоді оamenii. Че-есте о леце локаль intr'o re-
ligie универсаль? о' доказъ inbederat a твої гълъчигій. Ашар че-
лівадіа, ішпукъ ка ти кіп semenijilog алб, este пінtrу пінtrу
пінtrу semenijile nerre. Негъндасаа пгооділог nerri ші ачелог
алб дела sf. Dominu, sunt atât de гроаве, in кът Petrone п'яре fi

Întreit sakrilegiū, care s'a făcut nefolosit. Întrui pe ntru ambigia lor; fiind că el nu are numai nimicul. Domnirea universala chea sa credotul voieche a împlinit s'a împlinit în mizloku barbatilor, și nu se mai poate renunța în mizloku. Eutropie chivilește. Prințul stăpionar a fost invins de prințul progresiv. Astăzi este cîndva învețului pontificat să meagără că națiile nevoile adevăratai, dacă nu voieche să văză națiile meagărind fără dinștă ne cînde astăzi Dumnezeu. Preștebuluș a căzut cărigă nuț, Biserică nu va reîmplinea fără kogoană; în mințea în care păterea ei timorată se deranjează, solda ei smiritura-lă închepă, și împărăția astăzi îi este fărădăț.

Așa monarhia universala a venit de s'a sdobbit de celule doar laici alde nației ne care de cîlkasse:

Лечеа аморалтă,

Лечеа негреківідільцій неамултă оменеск.

În adevăr, chelivacia, care fu pricină multării ei de un mintă, se făcu prințul căderii ei. Dacă cîlulgării s'ar fi învărat, început în timprul dimărie alde kristianismului, refugia n'ar fi avut pătere, căci și ar fi lainsit pricinuile populație. Eutropa se deschidea la glasul lui Lester pentru că avea înaintea okilor privedințea kognisiiei cîtezat să intreoriște zuggvarele ei. În loc de a statori în cîlulgădenia, chelivacia pricinuiește dar în acelde dobîrți nemoralitățile chelule mai monstruase. Din aceasta rezulta că mădo cîlgoșta este întoare stare de sakrilegiă necigtat, și că dacă Biserică nu va adona înstrarea, auot nerii se vor face protestanti. Cum să credem, nu voîr zică în shoguenia, că în ierbura de omenește a unei leui afara din care o semnătură întrăiește de oameni să aflu, năz de nație? Bref să înțelegem deosebi deasă, și eackă că, printre singuri deosebi de disciulă, își îmbătățește acioceea parte din lume. Singurul deosebit de leuile naturii dacă voedea să viețuiesc; numai elice singure sunt universale.

пгеноідаг нікі skandalulg konkubinelог лог: Че se
іntіmplъ atvich? Biserrika, achest mare arbure, a-
тът de іnchet a кteіre, ші алле къгvia brage se
іntindeaў preste луте, ти кълтугъ пуссе тъна ю
дъгътъ dintr'o sinigutъ довітугъ јұтътate din ram-
тугеде лхі. О алдоідеа довітугъ поате съ'л дъріме
de tot ні съ'lmigraціе ачелде armate пегре кare jу-
neazъші se kinyesk іndewert synt umbra. лхі. Roma
съ'шія binе seama: іnvenitа tіnagulі a dat okі Еу-
ропеі, ші той ачесті okі synt deskіші азупта fair-
telog lевідлог ей. Ea, nymai поате іmпътъді nyn
челівадіе, ші челівадіе о аменінде ку проартеа
nyn пекутъценіде ші skandalulgile ей-

КАП IX.

EREOTUL ROMAN

Nr este пісі декум іn къдера омұларі de а'ні
skimb'a каллаа, ші пісі декум ру'ші поате іmпugnă
stferindеле іmprotisindysse лті Dinnenezey.

(FÉNÉLON, lettres spirituelles.)

Евангелия ну' є пісі декум moartea innimey, чі
ії este геггула.

(CHATEAUBRIAND, Génie du Christianisme, t.
I, p. 263.)

Intr'yn bref ад папеі adresat, ну' демулат, къ-
tre episkopij Баваріеі snre a іmniiedekà іnsouqirile
Intri persoanele de deosibite күмінекъі, se чітеше
погведе ачестеа: « Nymai o sinigutъ Biserrikъ este,

«афагъ din каге хотърт мимині ну ва фі мінтріт.» Asta este грозвава аксіомъ; Афагъ din biseriki, ну є тънтире. Ашадар Roma стъгүеще а ағырыи атма шіл а властемі креація.

Спрашувані ачеастъ doktrinъ пеленгітъ, сғінтъл pontif ну кіеамъ пічі snirritul Евангеліе, пічі пурегеа гаџіе; чі кіеамъ autoritatea оамени-лог: sғінтъл Ignatie, martir, каге, in enistola sa кытре філаделфіені, зіче хотърт: «Ачелла каге se «упеце къ автору твоєї sxisme ну ва добінді ім-«пъгъщіеа чегұлті;» sғінтъл Agustín, каге да кон-сілліліл dela Чирт se esprimă ашадар: «Огі каге este «афагъ din sinъл Biserrічей католічес, огі кът de «дұйдате тъкаг de й-ар фі фаптеле, пічі de күм «ну se ва вұкта de віада, вечілікъ;» in sғіршіт nana Grigorie чел-Mare, каге інвъдà къ «Dumne-«зей ну noate фі адевърат adorat de кът пұтмаі in «Biserrіка католікъ, ші къ тоңі ачея кагії synt desbinadж de ачеастъ Biserrікъ ну вор фі мінтрігі.» Пе autoritatea а треі патру оамені, саъ, дакъ вреі, адоль-зечі, треі-зечі de dokци, Roma snrijine anatemіл тұбверсал. Ші ачестеа аш post скrise мі публіката in Европа in 1832.

Чіне ва фі dar мінтріт не пътін? къді-ва sғінші bantezaці ші predestinacі, къді ва kredulі ші Fъгъ атмінъ, чеі кагії іші інjosesk гаџіа, шіеіл покъ-індеі ші аі kredindeі, ші Fъгъ іndosadъ къ ші къ-лтгъгіл ші dokци. Еака sinigurі аллеші аі лті Dumnezeу каге, in Евангеліе, кіамъ pre togі оаменіі да dіnsul prin ger-гұль ші prin amor; аі лті Dumnezeу каге, in пат-туғъ, фаче съ плоае preste чеі drengі ші preste чеі nedrengі, ші съ resaie soagele preste пеі вұлі mi preste чеі гы. Тоатъ, чең-далъ геңшінъ de

creatice este dator la inventate a diabolului, și aceea
țemășii, este tot neamul omenești: omul său
mălioană de oameni care trece pe fiecare trei-zece
de ani pe pămînt ca să intre în focul cel vechi.
Într-o lăzărie nevinovată este împărătează căciuță.
Preotul care nu a primit astăzi bantul lui, omul simplu
care a ieșit din lemnul naturii, care căciuță,
nu-
scuță în adăugație, nici o dată nu a vrut vor-
bindu-se de Roma și de episcopul ei, că cum re-
velațiile, mărcișorul său popor, ar fi efectul
voinei omenești; toate popoarele barbare, toate
popoarele idolație, toate popoarele schismatice,
toate popoarele antikicișii și au fost hotărîte din toți
vechiul său așa căciuță aflat în pădure.

Să-i îmați acum cîineva, dacă se poate,
soarta pastorului său într-o lăzărie asemenea doktri-
nie! Cu ce glogăvie trebuie să-i aruncă el căciuță
în preajmă său, ca să înceapă să-l vede în
natul său dăruitor și bine-făcător de alături. De se
scoară așteptă pastorul să fie confesional, căciuță său este
însăși numai de căciuță și căciuță noastră:
succesul noastră se va face într-o lăzărie
pentru că să-i descorege fantele diabolului. De
acum înainte într-o lăzărie său, unde numai amenințările
său Dumnezeu și cîmetările iadului. Să-l bîză de
pokerul său, cîngătăiștarea misterelor,
trebuie să-i umilească gădă, să-i despăgădească
omenirea și să temă înțelegere în domul oamenilor,
care să fie său și căciuță. Preotul român care
crede în toată credința sa, și așa este de mare
consecvență, este căciuță îndoeală neprietenă oamenilor,
fiind că neamul omenești, și așa este
un articol al credinței, este neprietenă său Dum-

тнеzeш, пъскут въ пъкат ши претрсит фокултъ вечи ник. Іп тізлактъ пеггугелог каге іл інкунцітъ, зъграџе пътai о аткоаре sinistrъ: ачеаста есте пътера satanеї, inskrisъ къ трустри de фок пе фігура аумії, тоді оamenii i se par' ка піще афуриди; iar стffлетул съвъ свінтат de friкъ, se топеџе іn ачелде kontемплациї спъимінтътоаре каге ажъ фъкут пе sfintul Grigorie din Кападочеа съ зікъ къ friка че авеа de јudeката de пеѓтмъ п'ял аъса съ restffле; iar пе sfintul Efremie, къ пу путье күнета ла ачеа зі frozavъ фъгъ аї вені лепін.

Че есте, іn адевъг, кгепітул pentru кълугъг?

О биеатъ креатуръ, властематъ маї наине de а се паце. Агункатъ аічі пе пъмінт sunt угюеа чедлугъ атот Путерник, unde viind, addуче кrima ку dinsa: апâ bantemtul ў спалъ fruntea, yn Dимnezeш moare pentru dinsa; eак'o reskymпъратъ. Dar eака къ ши оamenii o інкунцітъ куurse, аумеа къ прејудекъци, natra къ іншълъчици, iar іадул къ demmoni. Іnvierшнації sunte nerderea ei. Ши ачесті demmoni posedeазъ ши түбүргъ пе тоці оamenii, ши түпеле лог infernale пi sbierътоаре ne піndesk mi ne іншадъ інвей. Ziche-вей оаре; тъ воік гъзи-тъ пе інделлепчукс, воік si дrent ши милостів, воік иві пе Dимnezeш маї presus de toate, ши пе anproapeле теч ка пе mine іnsym? Ачеста sunt піще вітху фъгъ путье, дакъ еци пъскут ла Цепева, ла Konstantінополе, ла Madras, ла Пекін, іn пеггугеле тпеі гътъчиci пе каге tъ п'о куп-попш, саў алле тпеі тінчукъ че оamenii іші даў пірен адевъг: Afarъ din Bisericкъ, п'я è mintire.

Іn ачеасі doktrinъ frozavъ, не съдюасъ de афуриди, ведем къ се паце о атъ doktrinъ не съдюасъ de кінгъ: doktrina покъндеи. Аскълъ

ne Bûrdală: « Покъінда este o bîrtute care trebuie « să ia în protiva noastră înțelegere și de Dumnezeu; care, cîndvoride noastre, trebuie să se răsupește împăche pre Dumnezeu »¹⁾. » Deçi, pentru că покъінда съ фіе конформъ къ дрентата гаџе, въ кліна къtre asprime; pentru că trebuie съ фіе пропогониатъ къ крима; ші че кімъ маї мале поате фі де къде a ofensă ne Dumnezeу ²⁾! « Любовь, любовь! strîzъ кълутъгул: фіи неіндуплекат: о покъінъ фікоасъ ші тоаде, а're німік care съ се поатъ въсемъна къ міния ля Dumnezeу ³⁾. »

Акум, dakъ аї kredingъ, че te маї окъпі къ datoriiile ачестей віеде? Шізъ къ trebuie съ'ші къції пъinea din toate зідліле, съ дукрезі пентру фемеета ші пентру конії тъй, съ медитеzi, съ фіи вън пъргине ші вър четъдеан! dar Dumnezeul resbънтор te пгівіеще, Dumnezeу неімпъкату, te а-щеантъ! Dakъ nu'ші фачі педеанса in ачеастъ ляте, in care ціне пхмаї yn minyt, о ва фачче ел in вѣ-чініє ші пентру tot-d'atna. Птегътеще вічеде, askute ферхъ, juneazъ, sъffere, mori, фіи martir: jar маї віrtos nіci dekum генаos, nіci dekum тілъ; къчи покъінда та nіci o datъ ну'ва фіи потрібіть къ mіniea Dumnezeului чеді вітъ, а « Dumnezeului « а къгти sinigura күсетаре фаче съ se күтремуре « sfinții, ni de care, dumъ кум зіче апостолу, « insuhi dreptul abiа ва скъпà ⁴⁾. »

La ачеастъ вільвоаге de покъінъ, Bossuet

1) Bourdaloue, t. I des Oeuvres, *Sermon sur la sévérité de la pénitence*, p. 198.

2) Idem, *Sermon pour le quatrième dimanche de l'Avent*, p. 501.

3) Idem, t. I des Oeuvres, p. 190.

4) Bourdaloue. *Sermon sur le jugement dernier*, p. 340.

адаогъ, ка ти articol de credință, птекут ministrii nostrii ne invadъ; иако отъл ашà птекуш ѕа фаче кълугъту: groaza neamtului оmenesc, а natrui шi a души; фi ѿл mîniei шi ол когупциe, emitt din тънеле дуи Dîmnezeu казъ intre in вieагеде diabolului, skos din nimic ка съ казъ in фдакъгеде вечиниче.

Еака гедиціа ашà птекут ministrii nostrii не invadъ; еака отъл ашà птекуш ѕа фаче кълугъту: groaza neamtului оmenesc, а natrui шi a души; фi ѿл mîniei шi ол когупциe, emitt din тънеле дуи Dîmnezeu казъ intre in вieагеде diabolului, skos din nimic ка съ казъ in фдакъгеде вечиниче.

Este пущинde a сеќа innima, doktrinele ачестеаго ъвкъ шi легътугеде фълдецъ каге унеск не оамъп intre ei; елле strикъ пiпъ шi чiдостивirea евангеликъ тългунind'o ъптыi пумай in католичi romani, апои in мiкул пумър ад адлешидог, ш'апои din eзчепдие in eзчепдие пiпъ да унк, каге este кълугътул ел insuší, дакъ крede къ пумай ел аге крединца. Егоist при конвицere, ба фi фанатik при amogul de Dymnezeu шi пригонitor при amogul de оамени. Кримеде крединцеi sunt челле таи grozave dintre toate, fiind къ елс se committ intr-un kin сfънт шi къ конвицirea виртуцii. Че merrit mare dar nentry dinstul de a intoarce sufflete къtre Dymnezeu, шi кът sunt de ingereciu silviriile каге sunul ne пъкътоши din фокул iadului, din ачел фок каге пътрунде оаседе, фiбре, кълутile, птекут фокул унеi кушнiде пътрунде фегул гору 2). Ачесте куцете tot-d'atna дефацъ, ну лазъ пiчи ун minut de renaos, нiчi ун minut de тъчеге.

1) *Oeuvres de Bossuet édition in 4°, t. I, p. 191. et 192.*

2) Nicole Quatre Sins de l'Homme, liv. II, p. 185.

Онтул не каге о фаталиitate кумплиѣ ſa spăztră d'asupra pгъпasticiei infernale, каге se simte къ алтпекъ întrinsa да чoa таи тикъ грешалъ, каге веде toate цепегаџиile пгъпъствидуе întrinsa не-инчетат шi фъгъ sfîrșit, че поате oare пъдъјдти de la o виѣtate atѣt de грea шi tot-d'ауна суппуть къдерii? аյхн'a ла кугъцепія апчеліог? trebue sъ se teamъ de mindrie; іnълдатu'a піпъ ла умі-динга sfînduog? trebue sъ se teamъ de ișpiti: уп minxt de слъвичіune поате цркве trei-zeci de ană de покъюцъ. Însuși in чеаула in каге, din іnъл-гимеа tribunei de адвокъ, вестене аўмii педепзеде съпътствіоаге, кънд auditorela лхi infiorat se ва simd' кутиns de уп кутремуg univ ersal, атунчі окii in лакгъме аї унei jude фete вор пътрунде in-nima'i de om шi вор resturnă toate софістеде тео-догула. În demert se resboeиe ел in protiva унei аша de дұлчи ведерi, in demert remпnige ел ка не o ișpiti simtimentul ч'eл фетмекъ; уп глас din пътнtrу ii strigъ къ ачеасть attraццеге atѣt de вie, este легътуга тутулог фіппедог, чи къ ел însuși este dator амогуди фіппа sa. Атунчі вукугіле кошадъгіеi салле ii віл in innimъ, шi оғіеazъ ку-метънд ла таикъ-са. Înшi adduче aminte къ ea фу-чел дінтъi пгечептор ал sъу; къ, ea este чea ъп-тие каге ii denrinse simd' піпъигi пгіm' mінгілеріде ei, шi ал гуystau'i дънд'и даптеде міделог ei. Înшi adduче aminte къ a fost інкълзit не сінчл унei фе-меi шi віbit de innima унei түшe; къ'i este totuł dator, însuși ачеа геліце каге сінгутъ астъз'i о-куи супфлетул sъу; къ дела ea a пгіm' шi чед-де дінтъi інвъдътуге алле лхi шi чea ъптие гу-гчіune, шi i se паге къ тикъ ауде суппетеле а-челаз'i глас atѣt de дұлче каге, in фie-каге searъ,

zicea că dinuștă. « O ! Dumnezeu! mie ! o ! părtile
tele mei ! » Așadar tu nu este ea aceea care îa
înviuă să zâmbească în lăude, care îi culea floră,
și care, plecând rămășele pomilor, îi dă
roadele ne-ele nu părea ajunse. Acestea suveniri
din copilărie îi aduc și ne-așeză alături unei
jumătăți săvârșite; își pare că găsde okii unei
aici jumătăți felice, și simte că cîntărua ei îi ar fi
înșirâtă totațe vîrșurile. Seară, în cămară să sin-
gurătăciu, aceste suveniri îi urmăresc; el cîndetă
că Creatorul tutulog a împărțit darurile salale între
amândoi secole: unul vîrstos, vîrstă, cînaios, ceneros,
pîteriik; celalăulat sfios, bălănd, frumos, îskys;
bîrgătul, glav și studios; femeia besselă, fără
grîjă, vioare, vîtoare. Își zice că ești doar jumătății
faică parte din-tr'un tot, și că o femeie
înțeluește că și elă poate fi bine-fațăre și
căciu și că cogindă bîrgătul. Aceste cîntă-
tări atât de naturale, el le auzugă; căci și își pare
ca cișcă însăce alături satanei, și simte că faică
nekredinčios datorii log lui. Cel puțin dacă natura
mădostivă îl ar fi făcut față unui din pînă-
chela măceș salale; să dacă, înzestrat că tu ne-
niș superior, ar putea, ca Newton, să urmezi cu-
petarea lui Dumnezeu printre stele, să, ca Fe-
nelon, să se consoldeze despre tîkălașile lui
lucrările nentru fericirea neamului omenești. Dar
natura este avagă în așeză spîrriile suvădime: ea
dă amăgul că lămina soarelor tutulog, iar cînula
ca înfățișarea lui Dumnezeu numai la căciuva.
Ca om de șînd, eackăd dar și în de a se lăpta că
tu vîrștășăi care, în fie-care cădere i se renno-
esc pîterile, tu vîrștășăi care se tot întoarcă ne-
încetat, care se însinuă, care lărguiesc, și care

Imbată; къчі in sfîrmuit чељиваџіеа нұмаі stin-
целлеңе sfingenia, dar nu o dă. Un кълугъг, este
зп om. Dakъ dar ел se stinuне глаастаді оамені-
лор, este nenorochit, dakъ se sъпнуне глаастаді па-
треї, este desonorat. Lymea mi sacherdotul se үнеск
de any'i лъса drent скънare de кът нұмаі відіула;
ни одатъ stut алті імпъгъдие, апоі trebue sъ къл-
дьореaskъ къ dinsuł, sъ'л simdъ дінгъ dinsuł,
sъ'д simdъ in adinkul innimeі салле, in тұдіва
oаселор салле, sъ' moagъ de rroaza лүй, сау sъ'ї
иүбеaskъ когжидіа. Un тікъlos каге ізбенде пе о
слуғікъ, каге шіліmpуть амотул sъ'ї, амотул
sъ'ї къ totul коміks de гүнніне ші de күргіе, de
desnъdъждыre ші de afîrisire; un тікъlos каге,
пентр касъғұгъ de sakriledи, trebue sъ se ғакъ
атеї; каге, пентр ка sъ ғығъ de skandal, trebue
sъ se ғакъ ішокіт, ни каге нұ афълъ пудінъ sîrg-
rangie deкът нұмаі in ачесте doъ estremітіді ал-
де krimel: astfel este soarta отұлті геволтат ін-
шіріба sfîntelor лей алде fiindei салле; пентр
къ а воit sъ se ғналде май sys deкът ançелій, а
къзт май jos deкът drachii,

КАП. X.

СПЕРАНЦА ИЛИ КРЕДИНЦА.

О! вът есте де куратъ ши де вредникъ де Думнезета! сътвъді коніллукъ къ требе съ se teamъ de resvънгіде пъртедукъ съ. Un пъртие пъ'ші resvънъ; чі неденіце. Minia луї есте геппеде ка'ловітка' каге ішвейче: пъмай аююл луї есте вечнік. Пірима коммандъ пъ есте: Таммете де Думнезета къ спайнъ, къ гтоазъ; ші; ішвейче'к din tot стъфлетул тъ. Еж лас дар пентр чеі кечзі опіннілде челле күде, ші, мегрънд съпновага геллелог каге цін de natура піа, тъ дук да ачелла каге a zis: Benіді ла тінс, воі карії sindeг ішновъргаці ші въ воіш чинуѓа.» Думнезета сорілог, Kreatorka оаменілор, скъпага челлог пеноочіді, пъ есте тіранул пеамулуі отенеск.

О! Думнезета nostrу! о! пъртеде nostrу! приимеціе стъфлетул меў каге, din sinъл пеггутелог, se інълду пінъ да tine; приимеціе ачеа intedледінъ каге къхта думніна та, ачеа къхетаре каге smegà sъ te інделлеагъ, ші ачеастъ іппімъ каге күтеzа а te ішві. Ту пъ тъ веі недені пентр къ ам къхтат adéвъгул; пъ тъ веі недені пентр

къ ам крезът къ еїї үүн кънд тоатъ natyra ім
vorbia desnre үүпътатса та. Кум аш фі пүтт єў
kreddes resbunyгіле талле чедле вечіліче възънд
соателе къ strългчесе d'asviga капталгі теч, кът-
птигіле, къ се акоппеге de secherisugr, ші тъна та
къ геварсъ коморі inaintea mea, каге ну де
meritassem! Чеса че ту mi-aї prodirat фінд ін шъкат фі-
e'm-ва оаге gefizat не кънд вої фі desfькту de пат-
тимеле талле чедле пъмінтеї? Eram қулпаббід,
ші ту 'm'i aї dat үүкүгі немъғұніте; eram slab ші ті-
къло, iag tu 'm'i insnirař simîmente syblime каге
тъ киенау да тине!

Oamenii гъї te-aї фъкту гъї ка dînisi, аї stri-
rat iad, покънду, espiadie, влестем: єў n'am
krezът vorbеле дог; dar, o! Dymnezeta теч! кътъ
kredinu, ам пыс ін vorbеле талле! Еї 'm zicheaї
къ еїї kumplit, iag natyra ім snynea къ еїї bine
фъктор, ші гласты innimeй талле, ші p'resimti-
mentele конціїпде талле ім snynea къ еїї mi-
dostiv. Еї te пытиаш Dymnezeta упні тік' пытът,
iar steaoa зілдеi каге варсъ лутіна ші фекомди-
татеа preste доъ-зечі ші пош de луті каге se rotesk
Infeldkъrate ін пгечкүл дүй ім snynea къ еїї Dym-
nezeta упіверстуд. Еї мікшораш імпътідія та,
iar еї ну пытета пічі съї аблу матціпіде пічі съї
інделег s'fіршітуд. Kommandele талле, о Dymne-
zeta теч! влестемъ resbunare, ш'апої ту о съї
resbun? талле indatoreazъ не ту biet myritor съ
t'heaskъ не пепгіетеній съї, ш'апої тъ осъ striveці
insekta каге te offensъ! О съ тъ педенсеїп ін
вечі desnre пептінца гадіе талле! Кум ва пытета
пегфекция съ фіе asviga къ салъбічине? кум ва пы-
тета үүпътатеа съ фіе пеймѣлъпзіт de кънду? Кум
маніфіцида ва пытета фі darnikъ ін кінугі, ні

În iadtri astupra пудерii чиєї Ахмі Інгешк пумай biné-фачієї?

КАП XI.

ПРЕОТУЛ ЕВАНГЕЛИК.

Думнезеї нр este Dumnezeul mortdalog, чи аз підсег
(EVANGELISTUL MATEIU, к. XXII, st. 32.)

Нr требуєсь єї піццінь de скандаа.
(EVAN. MARKU, к. IX, st. 44.)

Кът пентру фечіорie, нr мі-a dat Domnua від о
командъ.

(Апос. ПАВЕЛ, Епистола I къtre Коринтиен.)

Статорнічій преогій душъ гъндреалъ, адекъ въг
ваді ай удеi sinistra femei.

(Апост. ПАВЕЛ, Епистола къtre Тit, к. I, st. 6.)

Омъл dar съ нr desnaшть чеса че Dumnezei a има
звіннат.

(EVANG. MARKU, к. X, st. 7.)

Toate къвінтеle Бісерічей sunte a імпіедеку
къвіторія sunt de ambigie 1); iar toate къвінтеle
преотулуй sunt de demertъчные saj de тікълошие.
Sunт пунтул de ведere чел din угмъ, леакъ
есте преа simplu. Съ не інкіптим къ Бісеріка, а
чеастъ сѣньтъ mireasъ а луї Iisus-Xristos, ка
о фемеi fare шi коантъ prin esperiinçъ, съ des
fache de ûпрејudeкъциile, de лукъл, de помна тi
de nodoabеле еi, пi дъ лутмій півеліпреа Dumne
zeeaskъ a simplічтьцї евапгеліе; de che dar, дакъ
ea are o innimъ de тутъ, нr ва зiчче фiлoгъ съ:
Biшsъ konspinguesk iп воi o віеацъ отменеaskъ! Nr-

1) Всiл Кап VIII desnre Челівадia ендесістiкъ.

въ веді / маї кінгі когтуд іn аспримі sterne , / пісіл
суффлетуд воstry іn помене веңезитоаре ; / ну. веді
маї фі легънаці пічі іn путпугъ , пічі іn тікълошие ;
чи : ка оамені , веді edifіка дұмтаа пгіп вігтуді ге-
ліциоасе ; іаг ка преоді , веді да есемплұд віг-
туділог чівіле : веді фі пъргіні де фамілдіе ші че-
тьдені . Мегцені ; фаччені - въ innime oneste ; / ші
аллеццеңі - тъ сошіліе boastre synt аконегемінтул
borderелій патагағуді , іntre چелде dіm үгімь оі ал-
де boastre , іn ачеа қласъ фолосітоаре ші тұнчитоаре
каге аре ші ea sacherdotud szű , къчі ea хгъпеше
неамтул отенеск .

Дакъ аконегемінтул presitorial , de parte de
дұмте , dar іn тізлокуд оаменілог , ar adъності ni-
чие соңі ферічіді , s'аг інълда пе къмпіліе поастре ка
тн templu аламогудай конјугал . Кедіңіа , synt тъ-
стүделе тнєf фемеі евлавіоасе , ва қомпътімі ақоло
піntry тоате dýreride суффлетуді , пе каге пұмай
singre фемеіле аж sekretud dé a де інділчі . А !
ғыль indoearl ва фі ферічітъ ачеа јупъ фатъ каге ,
күппоскынд ітмаі adevъратеде втптрі , гүстънd ит-
наі dіn adevъратеде плъчегі , s'аг ведеа інълдатъ
да ачеа соліе суздітъ пгіп аллеццеңеа үніл върба
віrtuos ! Хъпітъ кү ворвеле лті , култіватъ пгіп
farrijirile лті , ea s'аг глогіфіка іn інделленчукпса
соңгулай еі , ші innima соңуаті еі s'аг odixnі іn
tr'lnsa .

Dar , ім ва зічче поате чіпева , о фемеі grosierъ
ші ғыль каге че феріпек ва путье resmіndі престе
каса пъсторулы ? че есемплұті ва да-еа іn sat ?
че інвъцътігъ ва да-еа копілод еі ? Ачеаа synt
іntrebъrі vredniче de o дұмте іn каге чіпева пгіп
інделледепе къ , snre a iusnіra віrtutea , este destă
de a фі віrtuos .

Ку тоате ачестеа інсъ пеципца фетеі дела цеагъ ну este atăt de adînkъ шекът шо інкіпчие чінева. Femea тұңғитогұлай аге маі тұлдыр преведере, маі тұлдыр ахторате декът a meseriапұлай. Adesea-орі, este adevърат, ворбirei ei ліпсеце по-дітеда ші manisсelор ei дұлчасда; пытгынде інсъ въатла ачелла, діпішкеце sfiioasa ei innimъ, дұ-те ку dіnsa не кыпп, ші күнпоцінде ей ку totul nastrale se bog ғачче іnştiші pentru уп іnвъцат уп іsbor de ғiпiпdь. Ea îi va spune путеле план-тег оғодоғағе, intrebatingarea ші құлтұга лог; веi іnвъцат дела dіnsa каге sunt semnele каге превестеск віједілде саұз зілледе ғұмоаsе, tімпул nreskris pentru іntoagчегеа nasseriлог, флоагеа каге se івеңе маі ғылтыш, флоагеа каге ағатъ ზеasугіле саұз каге se іnкide да апргоніегеа плюаіe: ғiпiпца ei күндринде espegiпца satulay ei, sybenirile въ-тънілог, esempliile таічей салле ші аукұл компанjoапедог салле: къчі тоате ачестеjзне фете аұз іnвъцат съ кreasкъ тұтмел, съ птегътаскъ даптеле, съ іnълbeaskъ пънза, съ тоағкъ іnту, съ іzbeaskъ ші съ іnгrijaskъ пе копіллаші чеi тічі.

Автъ ку ачест капітал қатыгал ші ку іnвъцъ-тұра прімагъ че statul ғылғыджеце іnсfіrшил копіл-лог дела цеагъ, juna фатъ аллеasъ de пъstor n'ar пъгъsі trebүгіле кътпұлай декът пұтai казъ қуал-тівеле ші съ пегфекционеze artele doméstive , atăt de trebүнчіoase ші atăt de пъгъcinite in sate; арje ғұмоаsе каге полееск пъгавүгіле, desvoalть гра-дүйле, даұз traіtă bun, ші фак віеаца маі дұлчес ші маі певіноватъ

Къндгеала ші o deosebitъ құгъденіе ar іmпъ-тъi dar șupt aқолегемінтул пъсторұлай. Masa ө-спиаліагъ вағi tot d'azna aқонегітъ ку пързъ алъ

toarsă în casa sa; și vedeau cîneva; pe lîngă toate
bunuri de cărți și instrumente de lucru, legături și poame păstrate
prin îngrăjirile soadei salale. Înălțina lăzii și fă-
că o noră cu flori, și văză să-i căpătă și bogat înșuf-
flăciu de lebedea; și sfîrșit tot ce trebuia să fie
a unei femei poate să aducă la abundanță să ar
află să sunt acoperemintul presbitarului. „Shi vezi
cătei comori neîncăpătă atăi din dulacile ei
esemplare!

Una din principalele credințe mai de înțisit este
prosiliția creștinilor, și aceasta, cum însemnată
și în alt loc, este felul de dezvoltare în care
țuțichide credință și credință acredintă
să fie. Cunoașterea artelor domestice introduse
trebuie în bordeie și restatoriști totușă în cîndreale.
Credința în credință este de mară comori,
aceasta în nimic nu bogat pînă
întreține comoriile care pot veni din tîrpele unei
femei industriale. Este destul să facă înțigări
aceasta, adevarat de a reîntră în lăcașul naivă,
care să vîrbească în pînă la cîmpul tîrpe
țuțichidă, iar femeii economice să mențină
căreia kasei.

Pentru a cîștiga de ajutoare rechină, mai de tot
neputoscută în sate; ne achete trebură femeiei, și
către cea femeie ne desfăștează și ne învățăză;
ne achete arte domestice, care îndulcesc răstîcitatea
țuțichidă tot o dată răstînd și okii, și odihnește
astăzi viitorul și osuță măioane de creană!)

De la cunoașterea societății, creană să sunt desfășurată
de către cei printr-o ignoranță și traiul-tău. Lukrgăile

¹⁾ Vezi capetele XXI și XXII din carteia III.

са ѿткоміт інтр'ун фел ашà къ четьдеанта ші тұңғіорғұл н'ај ачеллаші simtiment: s'ыnt ка доз пілді каге се attinr фърғ а се amestekà, ші се despitresk фърғ а се күпподың. Секолұл ал доз-спре-зечелдеа а remas іn пічіоаге да үеагъ ку superstiціїле ші ку обічешкіде джі гросиे: дъ іагъпі фемеілор оқкушациіде дор патұгаде, ші веі ғафф съ intre іn bordeiі віеаца патриархалъ, ұптыұл град де ғівілісаше.

Sorjia пъсторгұлті, шінд апргониеатъ de үерані пін ғамілдія sa, de четьцені пін sorjul sъу, с'аі ғаффе леггұтга градіоаss а інтеңеі скърі социале. Шеңлінд да маса кастелулті, ea ar admirà delikatéza еі фърғ аї пішмі авондаңда, ar modifіkà similitudinata satzatí пін һодітеда дұмій, iar політеда дұмій пін sincheritatea satzatí. О пъльзіе de паie ү-ar үmbri фікта, ші dibачелеі тъйіні с'аі інвъида съ гъдічес ку градіе фікимуста-съу пыт. Ка model ал kompanioanelог salle ле-ар форма гыстыл, ar desfroша подоаведе дор, ші ar infrymшсілді вордігеа дор: май үрзіш, ачесте дұлар інфлазінде аг течке делә фемеілә үтівбауді, делә тұмне ла копій, інкът аг вені о зі ін-каге чед-де доз estremітүді социале с'аі ағлә апргониеате пін bestminte, пін ворбъ ші пін транз-бын; пін amօrға de патrie, simtiment ұзоу intre үерані nostrі кагіл әнкът пүшілкъ ачea, геволтдіе пе каге аү възыт'о тәккінд ку totul әнпінегатъ ле addүчеа о libertate ші де да о патrie.

Еңкөндісе тұмъ, sorjia пъсторгұлті аг bedea kreskынд інфлазінда са птекті amօr аг аваа центрі көшій съы. Еа аг үніффлә ші чедлор далте тұмне дұлчауда ворбелог salle, кеге кондычес да дұл-чауда фантелог, ші, ку тіппі ші ку ледііле пъсте-

гэлүй, есемплагіле ей сағ фачче пірнүпчай. А імбүлтъці ін сате соarta пүүнчілор, есте а інчеппе геңегерадіа оаменілор. Кастеланеде ноастре сұнт піреа стs пәсе касъ айвъ вре о датъ ачеастъ інфалт-індъ; дар соңеа пъсторулық се адресеазъ күтре ве-кіде ей компаніоане, ші лесне се поате фачче то-делула. Інтре кастел ші колівъ сұнт паткүрі, алейтгі, ггызате ші пъдтүрі; іар інтре присвітариқ ші інтре колівъ, есте пұмай темплуда тунде кредінчюші се адунъ касъ аскұлате күвінтул. Дүмнезееск, ші смерітуда шінтириим тунде пъсторула ші тұрма тредыеек съ се інімансаскъ інтр'о зи, сұнт ұмбра ачеесаш кітчай.

Еў імі інкінеск tot-d'аұна къ neatіrnarea пе-оттаті есте асірұратъ; къ аре о пенсіе dela stat; къ есте адінк інвъдат ін-datorиіде салле де креіпн шіде преот; къ аре гыстыл фұымосшаті, ад дәлешт-ауі, ші ад адеvъттулай; къ са іnсуrat дұнъ че а фъкыт сърътоase реflessії, ші къ а алдес інтр'о фаміллаіе онестъ о фатъ бине пъскутъ, інзестратъ ку о іnnіmъ үтпъ, ку о мінте дреаптъ ші ку о фі-ғүгъ пәлькүтъ. Імі інкінеск өнкъ, къ ін дұлтеа аф-фекіде а късвогіеі, са фъкыт үп скімб de күде тъгі інтре атъпдоі інсоциі; къ стіffлетеул фемеіл са формат ку інвъдьтүгеде үней үшінде лесне, ку ачалле конверсаций пәлькүте, nesfіrшите, ін каге бърбаттау новестеше соадеі салле інімплагіле дін віеауда sa, ін каге ед о інідіеазъ іn stylіtrile салле чедле таі фұымоаsе, іn іmmішкүгіле салле стіffлетеңі чедле таі адінче, іn каге ед формеазъ ку dіnsa шојетеде үніл віitor ферічит, ші о кондүчче астфел, пірін сімтімента де гекүппошіндъ, да ін-кредінгүргіле інкъптъоaре алле үней ферічині вең-ніче. Borbirі дұлай, дескідері де іnnіmъ чегеңі;

аегътре сfinite алле innimeй ші алле' intclascuин-
шій, іnvъштуге, вігту, амог, вои въ гевърсау din
куна пупціалъ! Челлугі каге въ ва фі густат, пүї
таі трабве алтъ ферічіре. А forma стffletuа уні
фемеі, а deicentà intr'insta simtimentuа пемъгі-
нії, а Indymnezei intr'insta іnделлепчкна, а
пұті күдатарса еі ку күзетгіле талле, іmmішкъілө
еі ку іmmішкъілө талле, а да стffletuа еі аг-
ріпеле ұнүі апцел, ші а ведеа тоате tesayriile че'і
prodigъm intrynindysе іn innima еі, ші іntorkundysе
апоі астура noastrъ нrin amor, este a se bукура
не пъмінт de ферічігіле чегеңі, este a antichіа
астура немырії.

Азфел s'ar іndylatі pгін ферічіре асприміле за-
чедотуауі. Късъторіа преоцілор este, пгін алте вог-
бе, reforma қлігостуауі ші қівілісаціа думій. Пу-
не'і маі пұдіпъ маніфічинпъ іn biserrічеде noastre
ші чева маі тұлт traіш-бын іn пресвітарій. Ведереа
ағтуауі пе алтаге addуче амінте оаменілор пұмай
нattimede дод чедле үгіте. Іn темплзіле чедле
съграче, din protievъ, innima simte о евлавіе адін-
къ: аколò niminі ну este isnitit de a se пінне
іn локуа дүі Dymnezeў. Фъгъ іndoедаlъ ггавитатаe
пъсторуауі s'ar іmпtгіnа oare күт іn късъторіе;
dar, фiind маі пұдіп ггав, фі-ва oare pentru а-
чааста маі пұдіп onest? Tot че ar nerde іn о-
тація, n'аг къыріта ед oare іn amor? Чінєва ну
s'ar маі teme de іnf'цишареа лті ші кънд s'ar stі
не tribuna adevъгуауі, цiind іn тъпъ kartea еван-
гелістілор, о тұтмұтъ лінгумітоаge s'ar іналда іn
пгечіктуауі, ші оеменій 'ш'агzічче іntre eі: съ'а
askұлатым, күвінтуа de віеадъ este intr'insta; ед
не konsoаль, не ізвеңе, іші іmпарте пъіnea sa кт
съгакуа, ші, ка оғынъ, adunъ не копії nostrіj

synt arrigale salde. Fiicale aui synt esemplul filichelor noastre, filii lui bin in mizlocul nostru, si intr'o zi, urin insomirri pogocite, vor intra in familiile noastre. Astfel s-ar desfasura acelele aparintute asture care infoticoaza prizirile fizice a traientei suferetelor, si care nu infotimaza in esemplul decesului numai virtutii sterne, fiind cu synt nesociabile.

Sure a restatornic cu latul si ruga, sure a redoveni suferetul sozietatii che lipseste ministrului lui Dumnezeu? Si lipseste de a fi modelul lui.

In adevarat, nimic astazi nu appogie pe preotul catolic de turma sa: ca este un om sebesc, care vine cu sine singur, care fruse de plachete, care o luxaie, care o opresce, care vede pretutindenea insurantei diabolului, si grozaviale iadului.

Ceea ce este mai rez, este cu cineva se simte neinimat ca aceasta stare de luxuri si utileze. Sure a ne incredinta de aceasta este destul de a eruca okii asturilor invadantilor miclelor noastre seminarii. In loc de a desfunde dinaintea judecaturi debit o carieră largă de intellegientă si de virtute, cineva îl crede in superstiție; in loc de a'd forma un grup desinteresare, si insufala o ambiție collectivă; in loc de a'd supunne regule, si osindinteza la indoita lipsa a gaudiilor si a simuzilor lui; in loc de a'i insufala amogaia rinduiescă si a similitudinii, îl hotărășe pe unuia dominarea sau a lui agunkă in lume străk, singur și căpătă secol.

Fizul indoială cu si vîrea preotului evangelic are privația de salde sprijini si vîrea a oricărui om; are datoria de a lupta salde, pe lângă care anoi si solia de păstor, care este cu totul de bunăstare si de indădincă. Aceasta nu predă,

асптиш, чі гегугла; ел сфинцище прін інфьюшнареа
са шів ші везеліеа меседор тарі, ші, ін фіекаге
дұмінекъ, дұлчес за компаніоанъ кондыче хора
ін темплі ші данцук sъnt umbrare; къчі, да сат,
тоате сербъгіде sъnt гелішіоасе, ші се чедебреазъ
ін бісергікъ ші пе кътти.

Terminінд ачасть славъ скіпъ а преотулаті го-
ман ші а преотулаті евангелік, сімі тредвінга де
а протеста ін протіва скандалулаті ші а tot ғедул
де тълтъчігі. Німіні ну піедуше тай тұлт декът
mine віртуале преотулаті дела цасағъ, німіні ну до-
решише тай тұлт декът mine а інтінде інфлюїнда аүй
інълдъндуі вреднічіа; dar bezікъ де ші ministrii
sъnt үні, institutіїле sънt гедде; este ка о агматъ
каре se bate pentru піріе демократичні пегите, Фъгъ
алт фолос декът нұмай тікълошіса ші despredeuла.
О агматъ не каге леңеа оағыъ о osіndeшие а утма
ауқұла din ал доъ-шіре-зечеледа веак, ші ну веде
къ totul este perdyt dakъ іnşîrşit ну ба інчеппе
ауқұла веактулі ал поъ-шіре-зечеледа. Astăzi тъп-
тывіра аүміні stъ іn мішкагеа каге дүче не попоаге
къtre о пегфекціе пемъгішін. Ачасть мішкаге
este пекұгматъ. Грешала շаердотулаті ну este къ
а пекұппоскітіо, чі къ а легато іn dorme ші іn
misteriүі.

Roma, ыллок де а жерде ғнайтие, se іnвіртешие
де тай тұлт веактуі іntr'ын чек күрат теодоцикъ,
ауқұнд domenul credinței ші тікшогънд не ад
intelegește, desekънд күriositatea omeneaskъ іn
absurditate, încă de la час ынтыме іntâlnire a aderă-
reazъ путегеа ашетікъ s'a дұрімат, ші попоагеде
s'a әллат d'o датъ Фъгъ sunerstiiї ші Фъгъ гелішіе.

Поате къ snittuла оменеск ну се пүтеа пегфе-
кциона декът нұмай ку ачест пігед; поате къ тредвіе

съ тракъ прн тоате неонестеле фант алле меди-
тати-ев кашъ аյнгъ да идеи маи въне. Даи чи че
инведенат, есте къ думпелде не-аи венит прн Е-
вангелие, фъгъ воюа сачердотулаи, каде зидисе ин
сънчегек. Ну къ содитетата крешина п'аг фи авут
докуи, скоале саи въвдютече. Skrierile erai пъ-
мегроасе, dar sterne: snirritul оменеск гефъчеса
не'пчетат tot ачесаш къщетаре. Кънд чипева се къ-
фундъ ин studiu ачеста, се snarie de deweritul че
инъленице. Елоктицъ, идеи поетиче, асчетиче, тео-
доциче, могала анакогецилог, гелдия покънчие,
ведените делигранте алле сомнамбулismул, ало-
доцие martirismул, еака че инъленице чипева пе
фие каде пацуне а ачестог пърингъ аи biserrichei атът
де лъхдацъ, ши атъ де пътн чицъ. Ниж декум идеи
интнсе ши ценегроасе, пічи чи simtiment de ачелле
евангедиче каде имбръцишазъ интрер пеамул омен-
еск, пічи о інтелдечнпдъ desire amogul de Dum-
пннезеъ ши ал апнгоапелуи; помана ин локул ха-
гитъи, фанатизмул ин локул пгимеи командаe,
тиризеле, вічул, јунагеа, ин локул вітуи; фан-
атизмул пентру чи коги ин локул јегтвиріл пентру па-
траe, ши пентру оменire: пимик, пимик, детот пимик
пентру имбунтъцигеа попоагелог ши чівілісація лу-
мий. Дела Sf. Ieronim пінь да Бурдалъ, дела Sf.
Ангустин пінь да Буссет, tot Dumпnезеул чед тे-
рribil, Dumпnезеул гъсвунтий, isromirea din biser-
гікъ, афнrisirea, iadul: сфинци чистаи евангелиа
Фъгъ а тацце чева динт'анса пентру еи саи пентру
челадцъ. Нуmai еi sinigut авеаи каде тра-
віеа съ чівілісезе попоагеле, ши se serbiat ку дін-
са siure a statornicт ши snre a гегула кълаугъгі: побі
авеам аснриміле Indiei ин локул могалеi луи Хрі-
стос. А trebuit инвенция тінагуду, а доа гевеладіе,

sună a sună așea către din măinede doar și a o să țină universitate. Să cătează și o zică, că fără cunoscătorii lui Faust și al lui Guttenberg doctrina lui Iisus-Xristos ar fi fost nerăstărită pe totușu omenești. Eвангелия se află în adevarat pînă în delă așea epocă, iar intelectualitatea moardești ei să descompună pînă în delă vîlăcea lui Feuerbach.

КАП. XII.

DESPRE DOGMĂ III DESPRE MORALĂ.

Înălțarea trupei nu aduce, zice Iisus Xristos, nu vîdă cunoscătorie nu înțeleșind trupei semnată a acestei.

(EVANGELIUA, delă IOAN, XII. st. 35.)

Человеку ищущему истины, съвсемъ не вѣрить;
есте либъши пътникъ на імпреддекъ.
(*Imitation de Jesus-Christ.*)

Micul pînă de principiu că este pasagerul aici este destul de realitatea neamătării omenești. Temptata aștește realitatea este universitate, unde toate cunostințele sunt urmărite, și unde, în mijlocul fealăgătelor răndunicele și circonui, în mijlocul dorinelor și a credințelor tuturor popoarelor, Eвангелия resimnează alături sălale cunoscătorie.

E Unitatea în dormă este pînă o ambigioare fatală: de realitatea neamătării omenești. Unitatea își moarde este cîrivelisarea națională a tuturor popoarelor pînă întrătări. Așa dar, nu e nîmik de ambițior în ideea de a întemeia o realitate universală, de realitate că reuniunea, nu este pînă cunoscătorie, pînă dormă,

322 DESIRE DOGMЪ III DESPRE MORALЪ.

Чи аморта de Dumnezeу ии de оamenі. Къгъдind, тоате крединцеле prin лукага са ачестей могала Dumnezeесї, поі дѣт лукма луї Iisus-Xristos; алуї Iisus-Xristos, каге н'a венит s'адуне пе тоді оamenii intr'yn sinistr култ, чи dinaintea унї sinistr Dumnezeу; потribit ачестей adorabbiile ворбе: » Ет воіт мілостівіреа, iar nu jertva. » Дечі, огі каге ізвеіде пе Dumnezeу ка пе уп пръrinte, ші пе оamenі ка пе піще фракі; огі каге інтінде тъна въյ-јмашілор sei ші bine-кувінтеазъ пе nironitorii sei, кіаі de ar fi інкіпътор ал луї Moхамет, se поате нутрі discepola ал луї Xristos. Еака ін че кіп Еван-геліа este кіематъ sile a чівіліса лукма. Ea nu va restyrnà templaгіле, чи ва імъльпзі пе оamenі; ea nu va isbi кredinцеле, чи ва фачче ка тоате па-циле съ айвъ о sinistr куцетаре. Sіліц-въ нутрі ка могала ei sъ pъtrуzъ in suffletul barbari-лог, іні веді недса къ se nerde політомія, чикн-гіле, кастеле, гробіа, tiraniea, каге este despre-іреа отузї; ші фанатізмъл каге este некупо-цилда de Dumnezeу. Кънд тоате ачесте тікълоши se вор щегде, че ва геиънеa dinaintea idolidog? нутрі куеіцій.

Asta este tot куцетул луї Iisus-Xristos. Такъ ел ar fi voit sъ факъ о гелісіе, ar fi інченут, ка Moisi, prin a інвъда dormele, огіндигіледе, діг-можіле, sinistr геде лукагуї каге фак інтінгіре по-поагелог. Аіла dar, Евангеліа este о кoddікъ de могаль iar nu o karte de летугіе; in Евангеліе пімік nu este zis despre култ, пімік гевелат despre miste-геле поастre; пінту че? пінту къ Iisus-Xristos н'a венит съ факъ о гелісіе, чи съ ле модіфіче пе тоате. Четчеташ ку deamънантул інвъдигіледе луї: ea nu зіче и.чі одать лукагуї каге, съ лінгушаскъ не

вр-ео seminție, съ шъртineaskъ пе вр-о сектъ, са ъ
съ desbine паціїле. Învățătorele дуї sunt врне
пенртъ тоате влітеде, едле Învățătashъ пе În-
trer neamул оmenesk. Ел ну худеюще пе пічі о
kredingъ ші пе кріікъ пе пічі вр гуверн; Însъ ел
statornіcheще morala sa, ші Îndeamnъ пе тоді оа-
менії къtre amoryl de Dumnezeu și de oameni,
aщептънд деда ачеастъ sinigură Învățătore reforma
fvitudor геллелог каге апасъ оmenirea. Ел ну
ворбоеще de a skimbă чева, dar нrin ел totul s'a
skimbă.

Пентру ка ачеастъ, бъгаже de seamă съ фіе ші
таї Întîrîtoare, fm este destul de а пумі пумай вр
sinigură адевъг, robia. Омтă атпчї егà ка о марфъ,
іл дучеа чіпева да йшт ка пе о вітъ. Такъ Iisus-
ar фі тунат вр protiva ачестуї пеленчіт комегу, ші
дакъ аг фі кіemat вр ajutor пе пації вр protiva bar-
bariei паціїлог, 'л-аг фі askudat фъргъ съ'л індел-
леагъ: Întrebunarea ачестуї комегу егà впівег-
салъ, ші orbia фъчеса drentatea. 'Лкгу тіннат!
Dumnezeu ну зічे пімік desire пъкат, dar ел
statornіcheще фгъціеа Între neamул оmenesk зікънд
къ: **ТОЦІ ОАМЕНІИ SUNT ERAЦІ!** ші ани
склавіеа se desfiișeazъ, ку кът spîrrițua ачестуї
адевъг пътгnde вр думса чівілізатъ.

Reformatore чедле марі 'де adduc пумат snîrri-
тул адевъгугілог чедлаг марі.

Аши dar, қаллеа Însemnată de Iisus-Xristos
este sinigura каге 'поате reformă думса. Trebuie
а statornічї пінчіпуги фъргъ а isbi прејudecъїде
каге аж пе пації drent апъгътори, ші а ащептă апої
totul деда тімп ші деда droanta judecatъ впівер-
салъ. Адевъгуд, ку йнчетул ші trentat гонецие пе
neadevъг, пгектм ziorile гонеск пеггүчеле.

Май ам път о singrътъ въгате de seamă de
фъкт ш'апои sfîrșitesc.

Апостолъ barbar, а приимътъ dorma ш'апои
шогала; деачеа а ш'и remas тутат тимъ barbar.
Astăzi Insъ, урситеle лхъ с'аă skimbăt, ши, este de
невалърат а зиче: ел а аյнс ла чивіліаціе ши да
libertate път оi snirritul філософік ал Еван-
геліе.

Съ не фолосим dar de ачеасъ espegiindъ, ши
съ фачетка snirritul Евангелік съ se симъти
и в чеалалтъ јупътate а гловулуй, ка уп винтъ съ-
пътос ши пътът каге стъфълъ пеічетат дела Ай-
нте ла Resygit.

КАП. XIII.

RECAPITULASIE.

Акти soarta lor este în пълнеле воастре: зичеј
о ворвъ ши lor тру; зичеј о ворвъ ши lor тру.
(SAINT VINCENT DE PAUL.)

Поате въ вой fi съкт destul de bine, ка днъ
моарте м', лумна ачестей съклъ anrinse adineaoarea
и мізловуя пеггелог філософіе съ лумнеze ұна-
ми ұташаілог.

(BACON, dedicace du Novum Organum.)

Аյнг ла sfîrșitul дѣктулуй теч, ши ачест
тінит аѣт de dorit не кънд abiа ſă zъriam într'o
дѣньїтаре інгъимать, ку кът s'апигоніе mi se паге
інкуиціат de temmeri ши de амъніи desire каге

тъ Inkredințeazъ а таа nedestoînție. Simp къ грешала trebuc sъ se fi alăptecat pe aceste foii efemere , шi ачеастъ idee ar fi pentru mine че таi grozavъ din pedeuse, дакъ компiunca nu mi-ar мъртвissi къ, кътъnd adevъгд, 'л-ам чегу пт-маi de la Dumnezeu. Dънд la oparte toate ат-торицiile оmeniїi , am deskiis kartaea чеa mare a natruei; am сокотit къ фanta trebuc sъ arate ку-щетка фънтуитогулт.

Еъгъ indoealъ тъ воi фi путят Іншълă în пiще-
сълъбичiрi de o treantъ atъt de Іналъ; dar tot o
datъ invitъnd pe тоi оameniї la echeleamii чегчез-
тъгi, mi-am indrentat, казъ, zic ашă, din nainte
toate грешаделе. Inkredingat fiind despre a mea
слъбичiune, че поi фаче таi тутат декъt de a
фаче апнеладие în protina къгдii телле ла каг-
теa natruei, шi în protina въavelog телле паунi la
контрола тимпълт шi ал оменирi?

Доъ лукът i' т'яu икоактият foarte тутат скри-
ind ачеастъ карте.

1-и Neapъrata trebucimt de a dă adevъгтилор
тогале уп Інченр математик шi о темеадie не-
кaintitъ;

2-деa Desconcerirea ачей пустерi тiiversale каге
trebuc sъ пuiе тъна не ачесте adevъгтиi sure a
не Інтилът iкоанеле лог.

Деч, аичi не пънiнт, nu este altъ пустерi тi-
versalъ декъt пумай a фemeilor. Natrta a dat în
търпide лог шi копiллъгia шi јупендеа noastrъ. În
копiллъгie, noi le system datori күчетъгile noa-
stre; în јупенде noi le dъm фъгъ тънтугъ toate
sintimentele noastre; iar таi тързiй, елде умеш-
зъ ка содiй чеса че аж iнченрт ка туме шi ка а-
манте. Аши, iнtreagъ висада noastră se петече

сunt jinfăcinișă лог. Соліса злъвічіїній este de a legăduă п'ятере; iar solia amogduă este de a înșuffla iubirea віртуїї.

Ачест адевъг, атът de myat s'a tot zis, инкът акум а аյнс а фi de гiнд; dar ку тоате ачестеа чiпe кущетъ съ факъ чёва? чiпe кущетъ съ версе iп suffletul mytelog а-тот-п'ятериche пiпiчiпtгi кare ar п'ятеа съ reformeze пе комi?

Пiпiчiпtгiile ачестеа пiз дук ла авеге, чi да ферiчire: тоате s'adreseazъ къtre sufflet.

Ашà dar edukacija поастъ trebuiе съ iпчеаль дела studiul факултъцiлог suffletul.

Пiпъ акум факултъцiле ачестеа аж fost amestekate de фilosofi ку Факултъцiле iпtelлeциiпcei, кare sunt кугат п'ятнiцiй, шi ачеастъ amestekътъ ега arma чea mai tare a materialistilог: dar noi o s'fugimагът iп myiпele лог. Desiпtъцiнд гiгintele чел byn de neriu, esenija iпtelлeкту-адъ de materia iпdeллeгътоare, ам iпsemnet linnia kare desnarte пiмiчiea de nemurire.

Че тiпiпgindere шi чевукvite! Ку кът iпeintam iп лукил ачesta, ку атъта адевъгiile челле mai suvdime venieаj да noj ку totul natural mi sim-
plu; шi дунъ че съвiцiй despiпtuirea, възни къ факултъцiле iпtelлeциiпcei тъцсаj тоате да п'ятнi, iar suffletul, iпtokuai ka уп soare, шi dà strălu-
cirea къtre Dумnezeу!

Ашà tot omul поагъ ку sine, пiz добада esistivdei лuї Dумnezeу, чi уп че mai п'ятерiк шi
mai пevisins, чiпci факултъцi кare iп deskonere.

Edukaçia dar a mytelog de famiilie trebuiе съ aiвъ de цiпtъ desvoltaçca ачестor чiпci факултъцi
алле suffletul: desvoltaçca челlog алле este
treaba edukaciei obiцiunite.

Стѣфлєтъл не іналцъ ла Dumnezeу, чи Dumnezeу, прекут a zis'о atът de bine *Raymond Sebon*, este чеаache mintea omului ѿї поате інкінгі de mai mare; este ачелла че поате totul prin sine іnsuui. Но ачест ъптьл адевът se razzimъ тоате чедле даате. Dumnezeу este, чи ної suntem пепрту къ еа este; donecеле ѡјндеи луї nu sunt афаръ din ної, чи Ѯ ної: ел 'ш'афъ кут күщетыгіле възхе дъндзле лог уп коги чи пои уп стѣфлєт.

Ної ne-am чеккат a.desкытка къте-ва ліппій din марса карте че ел a нтс sunт okії neамулуї оменеск, чи ам възхт perind тоате гътъчигіле denaintea ачестей гевелациі disine. Платон с'а лъмтурит, чи інсінії Евангелія, despuieatъ de вълутгіле ку каге meditа-еи li інтуникasse лутмина, a redescenit espressia че мај armonioasъ а леңілог патреї.

Амъndoъ къгділе, Natуra ши Евангелія, se інъланеск Ѯ ачест адевът atът de simpat чи atът de адевърат:

«UNITATEA LUI DUMNEZEU.»

Шї in ачест simtiment atът de ствдім чи atът de natуral:

«AMORUL DE DUMNEZEU III DE OAMENI.»

«Unitatea луї Dumnezeу,»

Ba-sъ-zікъ уп sinistr Dumnezeу, татъ ал тұт-
аор оаменілог; прін ғәмре, ғағіл preste tot пъ-
мінтра.

Егалитетае drenгілор, libertatea тұтілор, des-
fiinчагеа півілешілілор, а кастелор, а склавіеі, а
resボnătă, a osіndeі ла тоарте, isborăsk din кон-
fraternitatea neамулуї оменеск.

«Amorul de Dumnezeу ши de oameni.»

Ачі геліція іа уп алт caratter могал упінд пе
Dumnezeу ку омула, ка пе пъгінте ит фіна; іат

тогала іа уп карактер геліос тунд пе ом ку Думнезеў пекут пе фіў ку пъгінтеle.

Ку кът стуффлетул se пътрунде de ачесте sim-timente dibine, ку атъта уеле націонале se stinr, нејзідекъцеле шіє, чівілісація se intinde, попогул чел mare se formeazъ, ші neamул omensk se inainteazъ деда Апптс ла Resъгіт.

Імпъгъдіе атът Думнезеў, este уніреа neamul атът атіенеск, este ферічіреа уманітъдій in вігуте.

Universtata ва аյупце ла ачеаста пгін студіял децилор паттуреі ші пгін комінагація лог ку лециле умане. Studiul evlavioase, каге аг фачче пе кошиї nostri въ аівъ неконтенит пе Думнезеў inaintea лог; контрод утвіліт, каге i-ar дучче да deskon-pnirea тутслор адевъгілор фісіче щі тогаде, пенту къ адевъгул пу este алт чевà de кът тътуриеа че nattra dъ desnre autogul стъ.

Ші енре Імпдініреа ачестеі mari пгіфаччегі, энре скімбареа утсітедог лхмії, энре уніреа фамілліялор, энре Інтрніреа наційлог, энре геноіреа тутслор ле-різладілор, че ите віе? trebnie ka o цепегаціе in-теагъ въ віе пътрунъ de ачесте адевъгі, trebnie ka уп воног mare ёсь да пгітмеаскъ пе деагънул вът.

О фемел! дакъ агі путьеа-зъгі тъкағ пұмаі къ-тева din тінгніде фыгъдітіе інфліндеі воастре ма-терне, ку че поббілъ тъндрие агі intră in ачеастъ каіегъ пе, каге nattra в'о deskide ку цеперісітате de атътеа веакті! чеа че пу este in путьереа а пічі туні топарк, чеа че пу este in путьереа а пічі туні надії, вон въ este destul пұмаі de a вон энре а зе ышілін. Нұмаі вон sinistre пе пътніт путьеді фачче огі че веді вон ку цепегація актп пъскітъ, ті пұмаі вон sinistre путьеді, геніл жембрій імпіншіаці ші а де

dă a cheeașă mîșkare. Cheea ce e și n'am putut să punne de căt să mai ne acheară încheie xărtie, voilă putedă să o săpață în innima unui popor întreg. E și vă dați să mai o săvădă îcoară din adevăr; dar voilă putedă sănătatea lumii să intre în adevărul. Ax! când, în primăvara să se înăudă noastre puvlîche, văz alegătorii din toate părțile așezării pălării s'romo-toase de copilășă, cărăi se dați jocuri logice și slăbește, innima în treșală de bătrânețe căzând că ești sănătatea! Lăsă reze fiecare din voi să ferești copilășul său; căci în fiecare fericire parte călăgăță, Dumnezeu și pe fericirea generală. Juncă fete, juncă soade, tineretă tău este să bostră; astăzi viitorul Evropăi să se situeze neamulări omenești se odihnesc mai mult în stăfflețul bostră de căt să se leagă de la legea lăzătoare!

Sfărșit.

ЕРАТА.

нац. гънд.	in док de:	читеце:
13	30 Фъгъ къ лутма	фъгъ ка лутма
23	23 -sessori	-sessori]]
28	2 нентръ къ се паск	нентръ къ се паск
29	12 съ se ea	съ se ia
37	jos es	se
46	3 тідоствігілор	тідоствігілор
51	10 пълнг	пълнг
52	22 кологіктаті	калогіктаті
54	17 дінсеңе	дінсек
67	24 гъндтеадъ	гъндтеада
68	3 кътідъ	кътіда
—	22 лутма	лутма
71	8 ei ne nedeslipesk	ei ne desdipesk
83	jos ну	ну
90	17 Сочівілітатеа	Сочівілітатеа
103	11 нетекүтъ	нетекүтъ
109	jos фаміліе	фамілле
111	КАП XV.	КАП XIX.
133	30 ну	ну
135	3 гроодані	гроодані
137	4 ачеаста	ачеаста
143	5 комплічіті	комплічеде
—	9 влестемете	влестеме
144	КАП XIV.	КАП XXIV.
147	7 esprishat	esrimat
148	2 ed	de
150	21 каг	каге
—	23 църгіна	църгіна
153	jos ачеаата	ачеаста
158	4 rebvesk	trebvesk
—	5 intinsъ	intinsъ
—	6 -neaskъ	-neaskъ
161	jos inhet-inhet	inчет-inчет
168	15 тимдеат	тимде

171	25	лукреазе	лукреze
172	26	пътнтуалът	пътнтуалът
173	26	одинеоаре	адинеаорса
176		КАП XXXI.	КАП XXX.
177	4	путере	путері
180	2	не а	не-а
—	5	нентр	нентry
180	jos	одореазъ	адореазъ
183	9	доктри	докториі
184	15	ун регат	о регаліtate
186	9	ла ащепта	еа іа ащепта
188	24	іп	in
190	3	ачелде	ачелда
—	12	нсъ	inst
193	6	вог куппоаше	едле вог куппоаше
212	12	De доз огі	de доз огі
—	14	drenці	drenці:
218	27	ачесті	ачестей
—	32	гушінцъ	гушінцъ
221	6	rente	trente
223	5	счелегатеїей	счелегатеїей
227	26	minuit	minjіt
230	9	Іn путъгъ	Іnnутъгъ
237	2	іннімъ	інніма
239	16	-ре	-tre
244	2	noaste	noastre
—	13	інвокаск	інвокът
247	26	de ne спуne	de ne спуne
248	20	а філософіаor	ал філософіаor
261	23	disparаcié	dsineraçie.
—	31	ПЕНТСУ	ПЕНТКU
264	32	ікогногъндysce	ікогногъндysce.
265	14	апроапеле	апроапеле
268	7	instymі	instymі
271	32	пенту	пенту.
272	25	комлексеазъ	комплектеazъ
274	8	нерфектівілтатаea	нерфектівілтатаea
278	33	zik eї,	zik ei,
291	21	instruemea	instrukcia
293	1	Вуя	Вуя
303	31	nrent	dreint

ТАБЛА МАТЕРИИЛОВ.

	нац.
КАП. I. Desnre o mare datorie півъ аснга	
мутелор.	7
— II. Desnre гътъчire пі desnre адевър.	12
— III. Кътarea адевъгудї в гаџia ло-	
пікъ. Німічіе ачестї критерії.	16
— IV. Кътarea адевъгудї в авторитета	
докторілор. Німічіе ачестї критерії.	20
— V. Кътarea адевъгудї в авторитета	
неамуудї оменеск. Німічіе ачестї	
критерії.	31
— VI. Desnre гаџia дібинъ.	36
— XII. Unitatea лхї Dymnezeў.	37
— VIII. Инфлнїнда чиї сінгур адевър а-	
сунга думїї.	40
— IX. Desnre оаре-каре attributii аале	
Dymnezirї.	46
— X. Studiї desnre Dymnezeў в сти-	
флетуд оменеск.	55
— XI. Studiї desnre Dymnezeў в науки.	60
— XII. Кътarea адевъгудї в дециде	
науки. Адевър, кътarea ачестї кри-	
терії. Desnre гъндтиеаль, ъптия деце	
а науки.	73
— XIII. Desnre simtimentul de Dymne-	
zeire. Legea могадъ а науки.	78
— XIV. Социабілітате. Legea могадъ а	
науки.	86
— XV. Desnre amogул de netrie шї de	
оменіре. Legea фізікъ шї могадъ а	
науки.	93
— XVI. Urmare a ачелліяшї сујет. Legea	
науки este amogул de оменіре.	96
— XVII. Desnre amor. Legea фізікъ шї	
могадъ а науки.	98
— XVIII. Deşnre amogул матерн. Legea	
фізікъ пі могадъ а науки.	106

— КАП XIX. Despre care este lecția adăugată naturii.	пац.
— XX. Nici un obiect nu poate fi în sine cauza primă a existenței lui. Legea fizică și moartea a naturii.	111
— XXI. Despre înțelegerea globozității între lucruri și faptele. Legea fizică și moartea a naturii.	113
— XXII. Despre civilitația urbană și omul femei. Urmare a acelui lucru să se facă.	114
— XXIII. Reacția este doar potrivită cunoașterii. Legea fizică și moartea a naturii.	120
— XXIV. Omul încălță tot din cauza cărora chiar este mai frumos. Legea moartă a naturii.	136
— XXV. Despre perfecționabilitatea neamului omenești. Legea moartă a naturii.	144
— XXVI. Urmare a acelui lucru să se facă. Prima iubire a libertății politice și pământ. Fragment din istoria moartă a neamului omenești.	153
— XXVII. Urmare a acelui lucru să se facă. Cum cunostarea de unitatea lui Dumnezeu a venit la popoare.	161
— XXVIII. Omul este complicit, este tot ce poate fi; produs este tot ce poate fi produs în libertatea sa. Legea fizică și moartea a naturii.	165
— XXIX. Lărgarea. Legea fizică și moartea a naturii care să devină proprietatea omului.	166
— XXX. Despre viață și despre moarte. Legea a naturii.	170
— XXXI. Urmare a acelui lucru să se facă. Moartea nu este o nedeanză născută neamului omenești.	174
— XXXII. Aplicația lecțiilor naturii la lecțiile omenești.	182
— XXXIII. Urmare a acelui lucru să se facă. Despre America.	191
	199

КАП. XXXIV. Despre resboi ^ă dîță de laeziile natvrei.	203
— XXXV. Repetiție.	211
— XXXVI. Prezentarea laeziilor politice alături de Kritikă, alături de Spartei, alături de Atenei și alături de Romei, prin laeziile natvrei.	212
— XXXVII. Prezentarea genuvlăicelor atât Platon prin laeziile natvrei.	216
— XXXVIII. Despre nădejdirile vîtorității.	226

KARTEA A PATRA

Ediția a treia. Evangeliu și natura,
sau studiul moralei alături de Evangeliu

Rezumatul.

КАП. I. Studiu despre Dumnezeu în Evan- gelie.	235
— II. Despre religia neamului omenești.	240
— III. Kristianismul primilor secoli și kristianismul de astăzi.	250
— IV. Despre o mare revoluție operată în doctrina țărăță de către d'Antoine Bacău.	255
— V. Despre adevaratele doctrine alături de Evangeliu.	260
— VI. Despre zfințenie.	267
— VII. Despre fețiorie.	278
— VIII. Despre credința ecclasiastică.	287
— IX. Preotul Roman.	300
— X. Speranța și sredința.	309
— XI. Preotul Evangelic.	311
— XII. Despre dogmă și despre morală.	321
— XIII. Recapitulație.	324

